

Yeni

HİTİT

Yabancılar İçin Türkçe
Ders Kitabı

2
B1

ORTA

TÖMER
Türkçe ve Yabancı Dil Araştırma ve Uygulama Merkezi

ÖNSÖZ

Bu kitap, Ankara Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Araştırma ve Uygulama Merkezi TÖMER tarafından hazırlanan "Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe" adlı dil öğretim setinin, birer çalışma kitabı ve öğretmen kitabının da yer aldığı II. Takımına (ORTA düzeyine) ait ders kitabıdır. Sınıf içinde uygulanmaya elverişli biçimde hazırlanan bu ders kitabının yanında, kitapta bulunan dinleme metinlerinin ses kayıtlarının yer aldığı bir yoğunçalar bulunmaktadır.

"Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı", kullanıcılarını, Avrupa Konseyi'nin Ortak Avrupa Çerçevesi (Common European Framework) adlı kılavuzu doğrultusunda TÖMER tarafından geliştirilen ve 2004 yılında Avrupa Konseyi'nce onaylanan 56.2004 model nolu "Yetişkinler İçin Avrupa Dil Portfolyosu"nda (TÖMER ADP'sinde) belirlenen B1 düzeyi becerilerine ulaştırmayı hedeflemektedir.

TÖMER ADP betimleyicilerinin (bkz. s.192-193) gerektirdiği konulara göre desenlenen 12 üniteden oluşan Ders Kitabı'nda her bir ünite 3 alt konuya ayrılmıştır. Üniteler düzeye ve düzlemlere uygun metin türleri ile bezenmiş; metinler DİNLEME, OKUMA, SÖZLÜ ANLATIM, KARŞILIKLI KONUŞMA ve YAZILI ANLATIM beceri düzlemlerine yönelik etkinliklerle dengeli biçimde desteklenmiş ve her bir etkinlik için anlaşılması kolay, uygulaması kısa sürede kolaylık yaratacak yönerge ve başlıklar verilmiştir. Her üniteye yer alan dilbilgisi tabloları, kullanıcıların dilin yapısını ve işleyişini basit bir sunumla görmelerine olanak sağlayan ve sınıf içi etkinliklerle kolayca hareketlenebilecek bir yapılanıştır.

Her ünitenin sonundaki göndermelerle kullanıcılar, özel olarak tasarlanmış KARŞILIKLI KONUŞMA etkinliklerine yönlendirilmekte; dil kullanımının bu en etkin düzlemine özgü hazırlanmış etkinliklerle onların, ünite boyunca öğrendikleri bilgileri ve edindikleri becerileri pekiştirmeleri beklenmektedir.

Kitabın son bölümünde yer alan "Dilbilgisi Desteği", her üniteye yer alan dilbilgisi tablolarının içerdiği yapılar hakkında kısa ama özlü bilgiler sunmaktadır. Bu bölümde kullanıcıların, Türkçenin yapısı ve işleyişi hakkındaki bazı olası sorularına da yanıt bulacakları umulmaktadır.

Elinizdeki ders kitabının bir parçası olduğu "Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe" seti, Ankara Üniversitesi TÖMER'in 20 yılı aşkın birikim ve deneyimini Avrupa Konseyi'nin çağdaş dil öğretim ölçütleri ile birleştirmesinin bir ürünüdür. Bu üründe TÖMER'in gelmiş geçmiş ve halihazırdaki tüm Türkçe okutmanlarının emeği ve katkısı bulunmaktadır. TÖMER onlara teşekkür ederken, bu kitabın kullanıcılarına da "Türkçe'de buluşmak üzere" kolaylıklar diler.

İçindekiler

İŞ DÜNYASI

1.

ÜNİTE

- 1.1 Yeni Bir İş Bulmalıyım 6
GEREKİLİK KİPİ *-mElİ* 8
GEREKİLİK (hikaye) KİPİ *-mElİydİ (<mElİ i-di)* 8
GEREKİLİK (rivayet) KİPİ *-mElİymiş (<mElİ i-miş)* 8
1.2 İş Yerinde 10
GEREKİLİK *-mEk/-mE + iyelik gerek(-)/lazım* 11
1.3 Başarının Sırları 14
ZORUNLULUK *-mEk zorunda/mecburiyetinde, -mEyE mecbur* 15
ZORUNLULUK *kal-* 15

ŞİMDİ SPOR ZAMANI

2.

ÜNİTE

- 2.1 Biraz Hareket! 18
İŞTEŞLİK *birbiri* 19
DÖNÜŞLÜLÜK *kendi* 20
PEKİŞTİRME *kendi* 20
2.2 Dünden Bugüne Spor 22
DÖNÜŞLÜ ÇATI *-lİn-* 25
2.5 En Büyük Kim? 26
İŞTEŞ ÇATI *-lİş-* 27

HAYALLER GERÇEK OLSA

3.

ÜNİTE

- 3.1 Bir Dilek Tut 30
DİLEK KİPİ *-sE* 31
3.2 Ne Yazık ki İmkansız 34
DİLEK (hikaye) KİPİ *(keşke) -sEydi (<sE i-di)* 35
3.5 Hayal Et Olsun 38
ULAÇLAR *-lyİken (<i-ken)* 39

BU YIL MODA NE?

4.

ÜNİTE

- 4.1 Modanın Dünü, Bugünü 42
İLGEÇLER *-DEn beri / -DİR* 44
4.2 Vitrinde Neler Var? 46
ULAÇLAR *-Dİk + iyelik + -İn)DEn beri* 47
4.5 Bu Benim Tarzım 50
ULAÇLAR *(-Dİ)...-ly)Eİl* 51

EĞİTİM ŞART

5.

ÜNİTE

- 5.1 Ders Başlıyor 54
KOŞUL KİPİ *zaman + -ly)SE (< i-sel)* 56
5.2 Asla Geç Değildir 58
KOŞUL KİPİ *(koşaç tümceleril) -ly)SE (<i-sel)* 59
DİLEK (hikaye) KİPİ *(eğer) -sEydi (<sE i-di)* 60
5.3 Öğrenmenin Sınırı Yok 62

ESTETİK VE YARATICILIK

6.

ÜNİTE

- 6.1 Sanat Hayattır 66
ETTİRGEN ÇATI *(İ)İt-/-DİR-/-Er-/-İR-* 68
6.2 Sanat Her Yerde 70
COKLU ETTİRGEN ÇATI *(İ)İt-/-DİR-/-Er-/-İR- + -t-/-tİR-* 71
6.3 Sahnede Neler Oluyor? 74
İŞTEŞ ÇATI+ETTİRGEN ÇATI *(İ)İş- + -tİR-* 75

7.1	Buldum!	78
	EDİLGEN ÇATI <i>-il-</i>	80
7.2	Onlarsız Olmuyor	82
	<i>tarafından/-CE ÖBEĞİ</i>	83
7.3	İcat Edildi Ama...	86
	(İŞTESİ)+(İETTİRGENİ)+(EDİLGENİ) ÇATI <i>-(il)ş-/-tİR-/-il-</i>	87

İCATLAR MUCİTLER

7.

ÜNİTE

8.1	Hayvanlar Alemi	90
	ORTAÇLAR (öznesel) <i>-(y)En</i>	91
	<i>-(y)EcEk/-mEkE/-mİş olan</i>	94
8.2	Doğayla İç İçe	94
	ORTAÇLAR (tümleçsel) <i>-DİK/-ly)EcEk + iyelik</i>	95
	<i>-(y)EcEk/-mEkE/-mİş ol + -duk + iyelik</i>	98
8.3	Ne Yaptık Biz?	98
	ORTAÇLAR (sözlüksel) <i>-(E/İ)R/-mEz/-DİK/-ly)EcEk/-mİş</i>	99

TABIAT ANA

8.

ÜNİTE

9.1	Başlıyor!.. Başlıyor!..	102
	ULAÇLAR <i>-DİK/-ly)EcEk + iyelik + -(n)dE</i>	103
	<i>-DİK/-ly)EcEk + iyelik zaman</i>	106
9.2	Ödüller Sahiplerini Buluyor	106
	ULAÇLAR <i>-DİK/-ly)EcEk + iyelik sırada, -(y)-İnce, -(E/İ)r ... -mEz</i>	107
9.3	Unutulmayanlar	110
	ULAÇLAR <i>-(y)EnE/-(y)İncEyE kadar/dek</i>	112

SİNEMA DÜNYASI

9.

ÜNİTE

10.1	Mitoloji	114
	DOLAYLI AKTARIM (bütün zamanlar) <i>-DİK/-ly)EcEk + iyelik + -(n)İ söyle</i>	115
10.2	Batıl İnançlar	118
	DOLAYLI AKTARIM (evet/hayır soruları)	119
	<i>-(y)İp...-mE + -dik/-ly)EcEk + iyelik + -(n)İ sor-</i>	122
10.3	Gizemli Olaylar	122
	DOLAYLI AKTARIM (koşaç tümcesil) <i>(olup) ...ol (-ma) + -dik + iyelik + -(n)İ</i>	123
	DOLAYLI AKTARIM (kipler) <i>-mEk/-mE + iyelik gerek-/iste-</i>	123

İSTER İNAN İSTER İNANMA

10.

ÜNİTE

11.1	İyi Bayramlar	126
	ULAÇLAR <i>-DİK/-ly)EcEk + iyelik için, -DİK/-ly)EcEk + -(n)dEn</i>	127
11.2	Kutlu Olsun	130
	NEDENLEŞTİRME <i>dolayı/nedeniyle/yüzünden, diye</i>	132
11.3	Nice Yıllara	134
	ADLAŞTIRMA (genel) <i>-mE/-DİK/-ly)EcEk + iyelik + -(n)E/-(n)DE/-(n)DEN/-(n)İ</i>	136

BUGÜN BAYRAM

11.

ÜNİTE

12.1	Farklılıklara Rağmen	138
	ULAÇLAR <i>-DİK/-ly)EcEk + iyelik halde</i>	139
12.2	Kime Göre Normal?	142
	ULAÇLAR <i>-mEsİNE rağmen/karşın</i>	143
12.3	Bana Biraz İzin Ver	146
	KARŞITLIK <i>-(y)E rağmen/karşın, -sE dE / bile</i>	148

İNSANA DAİR

12.

ÜNİTE

1

İş Dünyası

1. Yeni Bir İş Bulmalıyım

1 Eşleyelim, tamamlayalım

1. zam	☒ 8 bir iş yerinin diğer bir şubesine geçme
2. işveren	☐ iş karşılığı alınan para, aylık
3. mesai saatleri	☐ çalışan
4. iş yoğunluğu	☐ iş yerinde yükselme
5. maaş	☐ ücret artırım
6. eleman	☐ patron ya da müdür
7. terfi	☐ dinlenmek için ara verme
8. tayin	☐ iş fazlalığı, ağırlığı
9. mola	☐ çalışma saatleri
10. izin	☐ bir kimseye iş yeri tarafından verilen tatil

1. Bugünkü genel kurul toplantısında maaşlara _____ konusu gündemdeymiş.
2. _____ içinde ofiste bulunmalısınız. Yani, 08:30-17:30 arasında.
3. Bir mühendislik firması yeni bir _____ almak üzere gazeteye ilan vermiş.
4. Kemal, başarılı çalışmaları sonucunda _____ ederek müdür yardımcısı olmuş.
5. İstanbul şubemizde eleman ihtiyacı var. Bu nedenle iki çalışmamızı oraya _____ etmeliyiz.
6. _____ verimli sonuçlar alabilmek için öncelikle çalışanların ihtiyaçlarına cevap vermeliler.
7. Şirketteki _____ nedeniyle bir türlü izne çıkamadım.
8. Patron bu ay _____ %10 zam yaptı.
9. Sabahın sekizinden bu saate kadar hiç _____ vermeden çalıştım, çok yorgunum.
10. Bu seneki _____ arkadaşlarımızla gemi seyahatine katılacağız.

2 Sıralayalım, işaretleyelim, eşleyelim

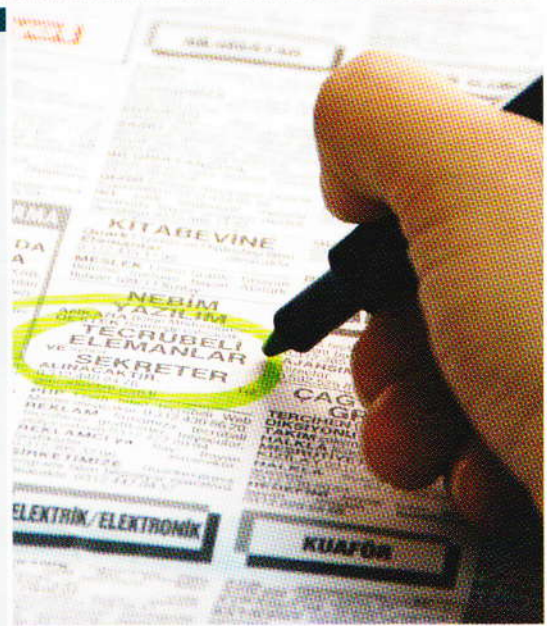
Gençler İŞSİZLİKTE, Patronlar "İŞÇİSİZ"likten

İşsizlik dünyadaki en önemli sorunlardan. Üstelik iş bulmak her gün daha da zorlaşıyor. Otomasyon sistemlerinin yaygınlaşması ile birlikte **vasıfsız** elemana olan ihtiyaç azalıyor, ekonomik krizlerin artık aniden ve şiddetli yaşanması tehlikesiyle birlikte **işletmeler** eleman alımlarında cimri davranıyorlar. Sonuçta genel işsizlik oranı da gittikçe büyüyor.

Gençler kendilerine uygun iş bulamamaktan yakınıyor, "Bir fakülte diploması her kapıyı açmalı." diye düşünüyorlar. Oysa artık **ekmek aslanın ağzında**. Sadece bir diploma alıp üniversiteden mezun olmak yetmiyor. Gençler üniversitedeyken kendilerini yetiştirmeli, meslekleriyle ilgili kurslara gitmeli, konferans ve seminerleri izlemelidir.

Öte yandan, işverenler **kalifiye** eleman bulamadıklarını söylüyorlar. Beklentileri yüksek ve eleman alırken **kılı kırk yarmaya** başladılar. Üç yıllık iş **deneyimi**, 30 yaşın altında olmak, bir veya iki yabancı dil bilmek, bilgisayar konusunda yeterli olmak gibi özellikler artık neredeyse standart. Tabii ki lisansüstü eğitim, iyi görünüş, düzgün konuşma, yaratıcılık gibi özellikler adayların işi kapma şansını artırıyor.

İşsizlik sorununu çözmek yakın gelecekte hiç kolay görünmüyor. **İstihdam** alanları yaratmak, doğru yatırımlar yapmak gerekiyor. Genç nüfusun enerjisi iyi yönlendirilmeli, doğru zamanda doğru yerde kullanılmalı. Gençler en verimli çağlarında umutsuzluğa düşmemeli. Genç ve dinamik enerjisi iş gücüne çevirerek ülke kalkınması sağlanabilir. Bu da ancak doğru devlet politikalarıyla mümkün olabilir. Bugün gelişmiş pek çok ülkenin başarısının arkasındaki sır budur.

İş bulmak her gün daha da zorlaşıyor, çünkü

1. _____
2. _____
3. _____

Eleman alma kriterleri	Standart	Tercihen
üç yıllık iş deneyimi		
düzgün konuşma		
30 yaşın altında olmak		
yaratıcılık		
yabancı dil bilmek		
bilgisayar kullanabilmek		
lisansüstü eğitim		
iyi görünüş		

Ekmeğin aslanın ağzında

- Çalışma hayatında başarılı olmak önemli.
- İşçi ve işveren arasında çok sorun var.
- İş bulmak çok zor.
- Gençler en verimli çağında.

Kılı kırk yarmak

- Her şeyi kırk parçaya bölmek
- Her ayrıntıyı çok fazla dikkate almak
- İnsanlara çok soru sormak
- Kararsız kalmak

1. vasıfsız	☒ nitelikli
2. işletme	☐ iş
3. kalifiye	☐ tecrübe
4. istihdam	☐ firma
5. deneyim	☐ niteliksiz

GEREKLİLİK KİPİ						-mEl
Adıl	Eylem	-	Ek	?	Kişi Eki	Örnekler
ben	konuş	-ma	-malı/-meli	mi	-im/-yım/-im/-yım	(Ben) bu akşam ders çalışmalıyım.
sen	üz	-me		mi	-sın/-sin	(Sen) anneni üzmemelisin.
o	kullan				-	(O) bunu hiç kimseye söylememeli.
biz	gel				-ız/-yız/-iz/-yız	(Biz) sınavda sözlük kullanmamalı mıyız?
siz	söyle				-sınız/-sınız	(Siz) burada yüksek sesle konuşmamalısınız.
onlar	çalış				(-lar/-ler)	Onlar da gelmeli miler?

GEREKLİLİK (hikaye) KİPİ						-mElydİ (-mEl) (-dİ)	
Adıl	Eylem	-	Gereklilik	?	Kişi Eki	Örnekler	
ben	inan	-ma	-malı/-meli	mi	-ydı	-m	(Ben) bu derse daha çok çalışmalıydım.
sen	üz	-me		mi	-ydi	-n	(Sen) anneni üzmemeliydin.
o	çık				-		(O) bunu hiç kimseye söylememeliydi.
biz	gel					-k	(Biz) daha mı erken çıkmalıydık?
siz	söyle					-niz/-niz	(Siz) bunlara inanmamalıydınız.
onlar	çalış					(-lar/-ler)	Onlar da gelmeliydiler mi?

GEREKLİLİK (rivayet) KİPİ						-mEllymİş (-mEl) (-mİş)	
Adıl	Eylem	-	Gereklilik	?	Kişi Eki	Örnekler	
ben	gel	-ma	-malı/-meli	mi	-ymış	-im/-im	(Ben) bu derse daha çok çalışmalıymışım.
sen	çalış	-me		mi	-ymış	-sın/-sin	Öğretmen söyledi. Sen de bizimle gelmeliymişsin.
o	kullan					-	(O) Bu işi yapmamalı mıymış?
biz	konuş					-ız/-iz	(Biz) sınavda sözlük kullanmamalı mıymışız?
siz	yap					-sınız/-sınız	(Siz) burada yüksek sesle konuşmamalıymışınız.
onlar	oku					(-lar/-ler)	Onlar da okumalıymış mı?

3 Tamamlayalım

- Çocuklar televizyon ve bilgisayara çok vakit ayır mamalı.
- Onu çok üzdüm, gönlünü almak için ne yap _____?
- Dedeciğim, bu kadar ilacı her gün iç _____?
- Bu formlardan ben de doldur _____?
- A: Babam nerede anne?
B: Saat daha 17.00, işte ol _____.
- Hakan bizimle sinemaya geleliyormuş. Doktora git _____.
- Doktor Hanım, röntgen filmi için yarın saat kaçta gel _____?
- Cem Yılmaz'ın son filmi harika. Mutlaka sen de izle _____.
- Her iş yerinin kendine özgü kuralları vardır ve çalışanlar bu kuralları mutlaka öğren _____.
- Bilgisayarına virüs bulaşmış, bilgisayarımı mutlaka formatla _____.
- Beyefendi, üzgünüm ama hiç boş masamız yok. Gelmeden rezervasyon yaptır _____.
- Seni çok merak ettim! Sinemaya girmeden önce bana haber ver _____.
- Biletlerimizi almak için uçağın kalkışından iki saat önce havaalanında ol _____.
- Ne kadar güzel bir tablo bu! Sen bankacı değil, ressam ol _____.

4 Eski sekreterden tavsiyeler

- düzenli ve disiplinli olmak
- giyim ve konuşma tarzı
- mesai saatlerine uyma
- genel yasaklara uymak
- şirket bilgilerinin gizliliği
- patronun huyları ve alışkanlıkları
- diğer çalışanlarla uyum
- bilgisayar bilgisini artırmak
- düzgün konuşma

5 Okuyalım, yeniden yazalım

Özgeçmiş Hazırlama

Bir işe kabul edilebilmeniz için öncelikle görüşmeye *çağrılmanız gereklidir / çağrılmalsınız*. Görüşmeye çağrılabilmeniz için de iyi bir *özgeçmişinizin olması şarttır /* _____. Bu yüzden "İyi bir özgeçmiş sizi hayalinizdeki işe götürmenin ilk adımıdır." diyebiliriz.

Tüm özgeçmişlerin arasında göze çarpabilmek için, işveren açısından ilgi çekici, gerekli bilgilerin hepsini içeren bir özgeçmiş hazırlamanızda kesinlikle fayda vardır. İşverenler, eleman adaylarının seçiminde "Niçin bize başvurdu?", "Bizim için neler yapabilir?", "Bilgi ve yetenekleri iş için uygun mu?", "Kişisel özellikleri bizim için uygun mu?" gibi sorulara ayrıntılı yanıtlar ararlar. Dolayısıyla özgeçmişiniz mutlaka bu sorulara *yanıt versin /* _____. Bunların dışında özgeçmişinizde kişisel bilgileriniz (isim, adres, e-posta, telefon...), eğitim durumunuz, kariyer hedefiniz, işle ilgili kişisel özellikleriniz, becerileriniz ve deneyimleriniz mutlaka *bulunsun /* _____. Kişisel özelliklerinizi ve deneyimlerinizi yazarken işle ilgili özelliklerinizden asla *bahsetmeyin. /* _____. Özgeçmişinizde fazla bilgi *vermeyin /* _____, sadece gerekli bilgileri *sunun /* _____!

6 Dolduralım

Özgeçmiş Formunda Neler Olmalı?

1. <i>Ad-Soyad</i> _____	4. _____	7. _____	10. _____
2. <i>Adres</i> _____	5. _____	8. _____	11. _____
3. _____	6. _____	9. _____	12. _____

7 Tartışalım

Hangisinde Ne Eksik?

SERKAN YILMAZ

Nergis Cad. 65/2 Levent/İSTANBUL
Tel: 0535 760 06 03 / e-posta: yilmaz@gmail.com

KİŞİSEL BİLGİLER

Doğum Tarihi ve Yeri: 12.11.1967, Ankara
Medeni Hali: Bekar
Askerlik: Tamamlandı
Hobiler: Dağcılık, motor sporları

EĞİTİM

Ankara Üniversitesi / İşletme Bölümü / 1985-1989
Ankara Lisesi / 1982-1985

İŞ DENEYİMİ

REMÖN İLAÇ TİCARET LTD. ŞTİ 1990-2007
Bölge Satış Müdürü / İstanbul Avrupa yakasında, "retail" ürünlerden sorumlu Bölge Satış Müdürü olarak, 9 satış temsilcisi ile tüm tanıtım ve satış faaliyetlerini yürütmek.

ALDIĞI KURSLAR

Çok boyutlu liderlik / Performans Yönetimi / Hedef Seçimi

YABANCI DİL

İngilizce / İleri, Almanca / Orta

BİLGİSAYAR BİLGİSİ

Word - Excel, Power Point

NİTELİKLER

İnsan ilişkilerinde başarılı / Ekip çalışmasına uygun

REFERANSLAR

Ahmet VARLI / ACL İnsan Kaynakları Müdürü
Tel: 0216 554 23 88 e-posta: ahmetv@hotmail.com

ECE GÖRGÜN

Bülten Sok. 45/5 Cankaya/ANKARA
Tel: 0545 457 74 23

e-posta: egorgun@yahoo.com

KİŞİSEL BİLGİLER

Doğum Tarihi ve Yeri: 20.08.1975, Eskişehir
Medeni Hali: Bekar

EĞİTİM

Anadolu Üniversitesi / İşletme Bölümü / 1994-1998

İŞ DENEYİMİ

ALARA TATİL KÖYÜ 2000-2007
İşletme Müdürü

YABANCI DİL

İngilizce / İleri
Almanca / İleri
Rusça / İleri

NİTELİKLER

İnsan ilişkilerinde başarılı
Çabuk ve doğru karar verebilme

REFERANSLAR

Nurten BAĞCI / GÜNEŞ TURİZM Satış Müdürü
Tel: 0312 888 45 43 e-posta: bagci@hotmail.com

Pazartesi Sendromu

Yonca Tokbaş
www.hurriyet.com.tr

Pazartesilerden nefret ediyorum! Atlayıp salıya geçmem mümkün mü?

Pazardan sıkıyor beni pazartesinin gelişi. Zaten adında hata var! Pazar - ertesi... Cuma - ertesi ne kadar iyi çağrışimli ama bu zavallım da o kadar kasvetli. Nedense bu ikisine zaten yeni birer isim koymamışlar... İkisini de kendinden önceki günün gidişiyle adlandırmışlar.

Her sinir şey pazartesi mi başlamak zorunda? Ödemeler, okul, işbaşı... Oysa benim bir sürü hayalim var pazartesilere dair. Erken uyanmamak, öylesine takılmak, boş boş oturmak, plansız programsız olmak gibi mesela...

Ama boşuna, yapamıyorum asla. Gönlümle mantığımı örtüşemedi gitti hala! Mantığımı diyor; "Yürü kızım işel!", gönlüm diyor; "Kalkma yat, yüreğinin sesini dinle!". Mantığımı melek olmuş, yüreğim şeytan.

Mesela bu sabah...

Geldim işe, tam ofise gireceğim, şeytan meleğin **aklını çeldi**. Arabaya bindim ve kendimi bir kafeye zor attım. Sakin bir şekilde, sinirimi başkasına yansıtmadan rica ettim;

"Günün kahvesi neyse ondan lütfen, ama "İçinde ondan mı, bundan mı olsun." diye sormayın, hepsi birden olsun istiyorum ben!"

Mümkünse hayatımda hep hepsinden 'kalabalıkça' olsun, başka şey istemem!

Hayata dair olan her şeyden bende de olsun.

Aldım elime her şeyi, bol karışık hayat kahvem, çıktım sokağa, kaldırdım kafamı, kapadım gözümü, içime çektim rüzgarı, tatlı havayı. Gözümü açtım; "İstifa etmem lazım!" dedim. "Daha fazla klimalı bir yerde hayata devam edemeyeceğim korkarım!" dedim. Şirkete geri döndüm, istifa ettim. Tam "Oh!" diyecekken öğrendim ki müdür istifamı kabul etmemiş. "E ücretsiz izin verin o zaman!" dedim. "Olur mu canım!" diye dalga geçtiler. Ben de madem öyle işte böyle dedim, minik sak-sımla ofisimdeki camı, **çaktırmadan** kimseye, köşesinden kırdım. Kırık pencereden giren tatlı esinti içinde kendimi sakiniğe davet ettim.

Yani... Pazartesi sendromu yaşamamak için siz de, kırın bir minik pencere, açın kendinize bir hava deliği. Çekin içinize hayatın tatlı rüzgarını deli gibi. Sağlık olsun da, istifa etmeyelim hayattan.

	fikir vermek	aklını karıştırmak	aklına gelmek	fikrini değiştirmek
aklını çelmek				
	belli etmemek	anlatmamak	sormamak	bakmamak
çaktırmamak				

9 Yorumlayalım

Yazar son paragrafta demek istiyor ki

---

10 Pazartesi sendromuna karşı ne yapalım?

- O gün için en güzel elbiselerimizi giyelim.
- Akşama bir konser ayarlayalım.
- Öğle tatilinde bir arkadaşımızla randevulaşalım.
- Başka?

GEREKİLİK			-mEK/-mE + iyelik gerek-/lazım				
Adıl	Ek (+iyelik)	Gereklilik	(-)	Zaman Eki	?	Örnekler	
uy	-ma	-mak	gerek(mek)	(-ma/-maz)	-yor/-iyor	mı	<i>Kışın daha fazla C vitamini almak gerek.</i>
al	-me	-mek		(-me/mez)	-mekte	mi	<i>Yarın ders yok erken kalkmam gerekiyor.</i>
hazırlan		-mam/-mem		(-mi)	-dı/-di/-du/-ti	mu	<i>Bana göre doktorunun tavsiyelerine uymam gerek.</i>
konuş		-man/-men			-acak/-yacak	mü	<i>Yarın toplantısı varmış, hazırlanması gerekmiş.</i>
çalış		-ması/-mesi			-ecek/-yecek		<i>Bize bunları anlatmanıza gerek yok. Zaten biliyoruz.</i>
bekle		-mamız/-memiz			-miş/-miş/-muş		<i>Küçüklerin büyüklerine karşı saygılı olmaları lazım.</i>
ol		-manız/-meniz			-ir		<i>Toplu taşıma araçlarında sürücüyle konuşmamak gerek.</i>
anlat		-maları/-meleri	...	...	...		<i>Gençlere karşı daha anlayışlı olmamız gerekir.</i>
kalk			gerek lazım				<i>Okul bittikten sonra bu kadar çok çalışmam gerekmeyecek.</i> <i>Ali daha çok çalışması gerek.</i> <i>Daha fazla beklemek gerek yok.</i>

11 Tamamlayalım

- On gün içinde bütün raporları bitir *mem lazım*.
- Toplantıda aksilik çıkmaması için hepimizin çok dikkatli hazırlan_____.
- Arabayı bu kadar hızlı sür_____. Daha vaktimiz çok.
- Dünyayı daha iyi anlayabilmek için farklı kültürden insanlarla birlikte ol_____.
- Çocukların oyuncaklarla oyna_____.
- Yarın sabah erkenden yola çıkacağız. Eve gidip valizimi hazırla_____.
- İşte başarılı olmak için neler yap_____?
- İşimizin kişiliğimize uy_____.
- Sizin işiniz bitti, buraya yeniden gel_____.
- Biliyorum, seni geçen hafta ara_____.
- İyi ki kendi şehrimde bir üniversite kazandım. Yoksa ailemden ayrıl_____.
- Öğretmenimize göre, ders saatleri dışında da çalış_____.
- Hiç kimsenin bana yardım et_____, tüm işlerimi kendim yaptım.
- Sence de trafikte daha dikkatli ol_____?
- Politikacıların çevre kirliliğine karşı daha etkili önlemler al_____.
- On dakika içinde sinemada ol_____. Film başlamak üzere.
- Kitap okumaya daha çok zaman ayır_____.
- Uzmanlara göre bilgisayar karşısında çalışırken koruyucu gözlük kullan_____.

12 Eşleyelim

- Kekin iyi kabarması için
- Öğrencilerin burs kazanabilmeleri için
- Doğaseverler Derneği'ne üye olmak için
- Sigarayı bırakabilmek için
- Otelimizin indirim uygulamasından yararlanabilmeniz için
- Saat dokuzda orada olabilmemiz için
- Kursa ön kayıt yaptırmak için
- Saçlarınızın daha canlı ve parlak görünmesi için
- Sanırım beğendiğimiz evi alabilmemiz için
- Ali'nin kendini toparlayabilmesi için
- bir ücret ödemek gerekmiyormuş.
- erken rezervasyon yaptırmanız gerekliydi.
- çok iradeli olmak gerekiyor.
- not ortalamalarının en az 4.5 olması gerekiyor.
- yarım saat içinde yola çıkmamız lazım.
- buraya gelmeniz gerekmiyor, telefon edebilirsiniz.
- malzemeleri çok iyi karıştırmam lazım.
- bankadan kredi çekmemiz gerekecek.
- güzel bir tatil yapması gerek.
- ayda bir bakım yaptırmanız gerek.

İŞKOLİK Olabilir misiniz?

- "Yarım saat öğle yemeği için çok uzun."
 "Zamanım olsa hobilerimle ilgilenirdim."
 "Son üç yıldır kendim için bir şey yapmadım."
 "Bir daha hafta sonları çalışmayacağım."
 "İş yerine en erken ben geliyorum ve en geç ben ayrılıyorum."
 "Çok işim var ama çevremden asla yardım istemem."
 "Bir şey üzerine çalışmadığım zaman kendimi suçlu hissediyorum."
 "İşim benim her şeyim."
 "Çok hastayım ama çalışmam lazım."

Bu cümleleri uzun zamandır kullanıyor musunuz? Hayatınızda işiniz yüzünden bir değişiklik yapamıyor musunuz? O zaman sadece çok çalışan biri değil; bir işkoliksiz.

Gün geçtikçe daha uzun zaman dilimlerinde çalışıyorsanız, fazla mesai sonrasında eve geldiğinizde eve getirdiğiniz işlerle uğraşmaya devam ediyorsanız ve işiniz, gittikçe hayatınızın anlamı olmaya başladıysa siz bir işkoliksizsiniz.

İşkoliklik ile çok çalışmak arasındaki dengeyi yitirmek hem kendi hayatınız ve sevdiğinizleriniz hem de iş hayatınız ve şirketiniz için tehlikeli sonuçlar doğurabilir. İşkolik olmak; sosyal ilişkilerin bozulması, günlük hayat düzeninin bozulması, evliliklerin parçalanması, kişinin kendisine zaman ayırmaması, depresyon, stres temelli sağlık sorunları, hata yapma oranınızın artması gibi olumsuz sonuçlar yaratır.

Günümüzde çevremizdeki insanları kim oldukları, ne yaptıkları ve elde ettikleri sonuçlara göre değerlendiririz. İşkolikler bu üçü arasında denge kuramadıkları için çok çalışanlardan ayrılırlar. Çok çalışan ve sağlıklı bakış açısına sahip olan insanlar bunları, dengede tutabilirken, işkolikler işlerine kim oldukları sorusunu unutacak kadar önem verirler. İşkolikler için işleri, kendi hayatlarından ve duygularından uzak durmak için bir çıkış kapısı olabileceği gibi; mükemmeliyetçiliklerinin ve imkânsız gerçekleştirme isteklerinin bir sonucu da olabilir. Çok çalışan insanların işkoliklerden en büyük farkı nerede durmaları gerektiğini doğru tespit edebilmeleri ve iş hayatı dışında kalan zamanlarını etkili değerlendirebilmeleridir. İşkolikler, sevdiğilerine ve kendilerine ayırdıkları zamanlar da dahil olmak üzere her zaman akıllarının bir kısmında işle ilgili problemleri düşünürler ve planlar yaparlar.

Kendinizin ya da bir yakınınızın işkolik olduğunu düşünüyorsanız ve işkolizmin getirebileceği olumsuzlukların önüne geçmek istiyorsanız yapabileceğiniz bazı şeyler var. Kabul, onay ve saygı isteği günümüz koşullarında işkolikliğin en önemli nedenleri arasındadır. İşinin, hayatının tek kabul, onay ve saygı kaynağı olduğunu düşünen işkolikler için yapabileceklerinin başında hayatın başka alanlarında da bu kazanımların elde edilebileceğini görmek geliyor. Ailenin ve arkadaşların da işkoliklikten kurtulmak için önemli çözüm yolları olsa da önemli rol, kişinin kendisine düşüyor. **Bunlar** arasında; iş-yaşam dengesi kurmanın kişinin hem duygusal hem de fiziksel sağlığı için önemli olduğunu kavramak, işkolikliğin sebebinin bulmak, kişinin kendini fark etmesi, işe verilen anlamı doğru tanımlamak, iş dışında geçirilen zamanı işi düşünmeyerek geçirmek gibi unsurlar vardır.

	Var	Yok	Bunlar	
1. İşkolikliğin tanımı	☐	☐	☐	çözüm yolları
2. İşkolikliğin olumsuz sonuçları	☐	☐	☐	işkolikliğin olumsuzlukları
3. Çalışkan insanlarla işkolikler arasındaki farklar	☐	☐	☐	hayatın başka alanlarındaki kazanımlar
4. İşkolik olmamak için yapılması gerekenler	☐	☐	☐	önemli roller
5. İşkolikliğin nedenleri	☐	☐	Önüne geçmek	
6. İşkoliklikten kurtulmak için yapılması gerekenler	☐	☐	☐	engellemek
			☐	özellik almak
			☐	çözmek
			☐	reddetmek

14 Tamamlayalım, işaretleyelim

Toplantı Hazırlığı

_____ hazırlamam gerekiyor.

_____ almam gerek.

_____ haber vermek lazım.

_____ bitirmem gerek.

	Sezen	Kumru
Toplantıya katılması gerekiyor.		
Toplantıda bir projeyle ilgili sunum yapması gerekiyor.		
Toplantıyı çalışanlara haber verecek.		
Ofis dışındaki işlerini bitirmesi lazım.		
Dosyaları gönderecek.		

15 Okuyalım, öneride bulunalım

Ne Yapmam Gerek?

Benim adım Elif. İnşaat malzemeleri satan büyük bir şirkette yönetici asistanı olarak çalışıyorum. Şirketimizde genel müdürden sonraki en yetkili personel Hasan Bey. Ben de Hasan Bey'in asistanıyım.

Aslında işimi ve şirketimi çok seviyorum. Çünkü çalışma saatlerim çok düzenli, işim zevkli ve maaşım benim için yeterli. Ama tek bir sorunum var, o da Hasan Bey... Normalde çoğu işi onun yapması ve benim ona yardımcı olmam gerekiyor. Fakat genellikle tam tersi oluyor. Ben bütün dosyaları genel müdürün isteklerine uygun olarak hazırlıyorum ve Hasan Bey neredeyse sadece kontrol edip imzalıyor. Elbette bu durumdan genel müdürümüzün haberi yok. Ona göre herkes işini yapıyor ve hiç sorun çıkmıyor. Ama bu durum benim canımı çok sıkıyor. Çünkü sadece ben çalışıyorum! Genel müdürümüzle bu konuyu konuşmayı çok düşündüm ama bana inanmamasından korkup vazgeçtim. Acaba Hasan Beyle mi konuşsam? Ama ona da nasıl söyleyeceğim? Off, kafam çok karışık; ne yapmalıyım bilemiyorum.

Önerim:

Adım Cem. 6 yıl özel bir şirkette satış temsilcisi olarak çalıştım. İşimi seviyordum ve başarılıydım. Fakat iki ay önce daha büyük bir firmanın iş ilanını gördüm. Deneyimli bir satış temsilcisi arıyorlardı. "Kariyerim için çok iyi bir fırsat." diye düşünüp hemen başvurdum. Bir hafta içinde firmanın yöneticileriyle görüşmelerim olumlu bir şekilde tamamlandı ve işe alındım. Buraya kadar her şey yolunda gibi görünüyordu ama işe başladıktan sonra hiç de öyle olmadı. Yeni firmamdaki iş arkadaşlarım uzun yıllardır birlikte çalışıyor ve birbirleriyle çok iyi anlaşılıyor. Fakat benim onlarla yakınlaşma bir türlü izin vermiyorlar. Yeni bir kişiyi kabul etmek istemiyorlar, sanırım. Oysa ben onlara karşı hiç olumsuz bir davranışta bulunmadım. Aksine elimden geldiği kadar sıcak ve pozitif davranmaya çalıştım. İşimle ilgili hiçbir sorun yaşamıyorum, hatta bu firmada işimi daha iyi yapıyorum bile diyebilirim ama insanlarla ilişki kuramamak beni çok üzüyor. Neredeyse iki aydır beraberiz ama hala bana soğuk davranıyorlar. Bazen kızıp "Ben de onlarla ilgilenmeye-yim." diyorum ama bu şekilde çalışmak da çok sıkıcı. Belki biraz daha zamana ihtiyacım var, bilemiyorum... Ama şunu çok iyi biliyorum; bu iş değişikliği benim huzurumu kaçırdı!

Önerim:

RAHMİ KOÇ'TAN KONFERANS

Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi Koç, Koç Üniversitesi Nişantaşı Kampüsü'nde 'Başarılı Olmanın Sırları' konulu bir konferans verdi.

"Herkes bir konuda söz söyleyebilir, fakat başarı ancak bu sözleri hayata geçirmekle elde edilir." diyerek konuşmasına başladı ve öğrencilere iş hayatında başarılı olmanın kurallarını anlattı.

Gerçekçi **hedef** belirlemek ve bilgi...

"Bir hedef seçmek başarının en önemli tarafıdır. Öncelikle kendinize realist bir vizyon seçmek zorundasınız. Çok yüksek hedef koyarsanız, bu vizyon değil, illüzyon olur. Hedefi doğru seçmek işin en **can alıcı** noktasıdır. Hedef, realist ve iddialı olmalıdır ki, oraya eriştikten sonra başarıyı hissedebilirsiniz. İdeal hedefi şöyle tarif etmek mümkündür: Hedef somut, gerçekçi ve zaman sınırlı olmalıdır.

Başarılı olmak için bilgili olmak da gerekmektedir. Burada **marifet** doğru bilgiyi seçip almaktır. Bir konuda fikir sahibi olabilmek için mutlaka bunu bilgi ile desteklemek zorundasınız." dedi.

Dürüstlük...

Koç, iş hayatında dürüstlüğün önemini vurgularken "İş hayatında önce kendinize, sonra başkalarına dürüst olmanız gerekir. Her gece yatmadan önce o günün bilançosunu yapıp vicdanınızı kontrol etmek zorundasınız." şeklinde konuştu.

Denge...

"Başarı bir ekip işidir." diyen Koç, "Bilgiyi paylaşmalı, görüşlerinizi tartışmalı ve ortak karar almalısınız. Çok kişiden fikir alın ama son kararı siz verin. Akıl ile kalbinizin arasında da denge kurmanız gerek. Yalnız rakamlar ve ya yalnız hisler insanı hedefe götürmez. Ne detaya boğulup kalın, ne de sadece yüzeysel açıdan bakın, ikisini iyi dengeleyin." dedi.

	Var	Yok
1. İdeal hedefin özellikleri	☐	☐
2. Mantık ve duyguları dengelemenin önemi	☐	☐
3. Dürüst olmamanın olumsuz sonuçları	☐	☐
4. Doğru bilgiyi belirlemenin önemi	☐	☐
5. Başarının sırları	☐	☐
6. Ekibin çalışmasının önemi	☐	☐
7. Bilgiyi paylaşmanın yolları	☐	☐

	yöntem	yol	amaç	strateji
hedef				
marifet	başarı	yanlış	doğru	beceri
can alıcı	yorucu	önemli	dikkat çekici	zor

17 Özetleyelim

Rahmi Koç'a göre başarılı olmak için

ZORUNLULUK			-mek zorunda/mecburiyetinde, -mEyl mecbur						
Eylem	—	Ek	Zorunluluk	—	Eylem	?	Zaman Eki	Kısal Eki	Örnekler
gel	-ma	-mak	zorunda	değil	i-	mi	-di/-du	-m/-ım/-yım/-im	Beni dinlemek zorundasın.
gir	-me	-mek	mecburiyetinde			mi	-ydı/-ydi	-n/-sın/-sin	O bu sınava girmek zorunda değilmış.
konuş		-maya	mecbur			mu	-miş/-muş	—	Avukatınız olmadan konuşmak zorunda değilsiniz.
katil		-meye					-ymış/-ymış	-k/-ız/-yız/-yız	Herkes toplantıya katılmak mecburiyetinde.
dinle								-nız/-niz/-sınız/-sınız (-lar/-ler)	Benimle gelmek zorundasın değil.

ZORUNLULUK			kal-							
Eylem	—	Ek	Gerekliklik	Eylem	—	Zaman Eki	?	Kısal Eki	?	Örnekler
ol	-ma	-mak	zorunda	kal-	-mı	-yor/-yor	mi	-m/-ım/-um		Sık sık otobüsü kaçırıyor, taksiye binmek zorunda kalıyorum.
hazırla	-me	-mek			-ma	-acak/-yacak	mi	-n/-sın/-sun		Biz ödevlerimizi hiç daktiloda hazırlamak mecburiyetinde kalmadık.
bin					-maz	-miş	—	-k/-ız/-uz		Sessiz olun, yoksa sizi dışarı çıkarmak zorunda kalacağım.
çkar						-ır		-nız/-sınız/-sunuz (-lar/-ler)	...	Kendine dikkat et, yeniden ameliyat olmak zorunda kalma.
						...			...	Saatlerce seni beklemem zorunda kaldım.
						-di			-mı	

18 Tamamlayalım

1. Sağlıklı yaşamak için alkol ve sigaradan uzak durmak zorundayız.
2. Aa! Elektrik faturasının son ödeme tarihi bugümmüş! Of! Gecikme faizi öde_____.
3. Bütün işleri bir günde bitir_____, daha önünde çok zaman var.
4. Yarışmacılar beş dakika içinde 20 soruya cevap ver_____.
5. Kariyer için çocuk yapmaktan vazgeç_____.
6. Gazeteciler "Bu haberi mutlaka son baskıya yetiştir_____." dediler.
7. Avukatım bana "Mahkemede bu konuda konuş_____. Karar sizin." dedi.
8. İş dünyasındaki büyük şirketler daha güçlü olmak için şirket evlilikleri yap_____.

19 Tamamlayalım

1. Babam bana para gönderemedi, bu nedenle arkadaşşımdan borç istemek zorunda kaldım.
2. Saat altıda toplantıda ol_____ zorunda_____. Seninle sonra görüşelim.
3. Çok ayıp! Büyüklerinle böyle konuş_____.
4. A: Nurgül'le Ersin nerede?
B: Önemli bir işleri çıktı. Git_____ gerek_____.
5. A: Anne, yemeği güzel yapmış mıyım?
B: Evet, çok güzel ama biraz acı. Daha az biber koy_____ lazım_____.
6. A: Gözlüğümü gördün mü?
B: Şu çekmece de ol_____.

20 Dinleyelim, işaretleyelim

Yedi Adımda Zirve

	1. tip	2. tip	3. tip
İş ilişkileri dengeli			
Özgüveni fazla yüksek			
Daha iyiye odaklı			
Hata yapma olasılıkları fazla			
Yardıma muhtaç			
Güvensiz			
Gelişime açık değil			
Çalışma yöntemleri geliştirebilmiş			
Eleştiriye açık			
Eleştiriye kapalı			

1. Kariyer ufkunuzu genişletmeniz lazım.
2. İş arkadaşlarınızla rekabet etmek zorundasınız.
3. İş arkadaşlarınızla bir takım olmalısınız.
4. Yöneticilerinizle iyi geçinmek için onlara iltifat etmek zorunda kalabilirsiniz.
5. Planlı bir çalışma yönteminiz olmalı.
6. Başarıyı yakalamak için mükemmel olmanıza gerek yok.
7. Hatalarınız karşısında soğukkanlı olmanız gerek.

Doğru Yanlış

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

21 Okuyalım, yerleştirelim

okumak gerekiyordu • gerekiyor • bulunmanız gerekiyor • alabilmelisiniz • olmanız gerekiyor
göze almak lazım • olmalı • olmanız gerekiyor • olmak zorundasınız • bilmeniz lazım • olmalıydım
uzak tutmak gerekir • sahip olmanız gerekiyor

Rüya Meslekler Gerçekten Rüya mı?

Herkesin rüyalarını süsleyen meslekleri yapıyor, ışıltılı bir dünyada yaşıyorlar... Buraya nasıl ulaştılar? Rüyaları zaman zaman karabasana dönüşüyor mu? Ünlüler, mesleklerini anlattı.

Can Dündar (Gazeteci)

Birkaç satır, büyük bir düşü gerçekleştirebilir.

"Gazetecilikten önce yazıyı seçtim. Daha ilkokulda harflere, rakamlardan daha yakındım. Birkaç satır, bir insanın büyük düşünüyü gerçeğe çevirebilir; bir yaşanmışlıktan düş öyküleri çıkarabilir, toplumsal bir düşün gerçek olmasına yardımcı olabilir, insanları bir rüyadan uyandırabilir. Bambaşka dünyaların hayaline götürebilir. Tabii 'rüya mesleği' seçerken, küçük kabusları da _____. Gazeteciliği seçtiğim için hiç pişman olmadım. Benim bir rüyam da para ve şöhret ikilisiyle, meslek onurundan taviz vermeden buluşabilmektir."

Abdullah Oğuz (Yönetmen)

Kolay değil.

"Klişe ama dünyaya yeniden gelsem, yine yönetmen olurum. Hep, son nefesime kadar setlerde olmak için dua ederim. Fiziksel olarak film çekemiyorsam, yine sinemanın içinde olayım. Karşı değilim ama çok insan bu işe hevesleniyor. Yönetmenlik çok zor, yaratıcı _____, iyi bir yönetici _____. Sette 80 kişiyi yönetiyorsunuz. Setin hakimi sizsiniz. Dolayısıyla, kolay değil. Ama yönetmenlik kesinlikle rüya mesleklerden biri."

Cem Öğretir (CNN Türk Haber Spikeri)

Stresten hasta olabilirsiniz.

"Adrenalin bağımlısıyım. Canlı yayın, adrenalin kaynağı. Konuşuma soru sormak bile bende büyük heyecan yaratıyor. Doğru soru sormak, doğru cevap almak, konuyu zorlamak çok önemli. Herkes spiker olmak istiyor ama herkes olamaz. Çünkü eskiden, sadece haberi _____, bu değişti; artık gazeteci de _____. Haberin kokusunu _____. İlla ekrana çıkmak da gerekmiyor. Ekran renkli bir dünya olabilir ama ekranın arkasında da çok güzel işler var. Ekran önü çok stresli. Bu stres altında hasta olabilirsiniz."

Emre Yurdakul (Ralli Pilotu)

Heyecanı seviyorum.

"Küçüklüğümden beri otomobil ve motor sporlarını seviyorum. Mesleğimin en güzel tarafı otomobilim ile uyum içinde olmak. Bu, biriyle dans etmek gibi bir şey. Fiziksel olarak kendinizi zorluyorsunuz. Limitlerinizi _____. Heyecanı seviyorum. Birçok genç erkek hızlı otomobil kullanmak ister. Belki kahraman olma isteği de vardır içimde."

Seran Göçer (Medikal Estetik Hekim)

Ruhları da güzelleştiriyorum.

"Çok istiyordum doktor olmayı. Mutlaka doktor _____, hep öyle düşündüm. Ama doktorluk, gerçekten fedakarlık istiyor, hiç kolay değil. Hep güzelliğe, estetiğe, sağlığa, iyi görülmeye önem verdim. Bu nedenle medikal estetiği seçtim. Görünüşünüz, ruhunuzu da başarınızı da mutlaka etkiler. Hastalarımı sadece güzelleştirmiyorum. Hastalarım güzelleştikçe, ruh sağlıkları, evliliğindeki ilişkisi, diyalogları, çalışma hayatı değişiyor."

Sebati Karakurt (Foto Muhabiri)

Yakışıklı değilim. Bu nedenle fotoğrafçı oldum.

"Fotoğrafçılık dünyanın en beleş mesleği. 1.85 metre boyunda, yakışıklı biri olamadığım için fotoğrafçı oldum. Herkes mesleği zor diye tanıyor. Kesinlikle yalan. Sizi beş dakikada dünyanın en iyi fotoğrafçısı yaparım. Doktor, mühendis olmak zordur; bizimki kolay iştir, rüya gibi meslektir. Bir savaş muhabiri şunu diyor: "Ben erkeğim." Ben de savaşa, egomu pohpohlamak için gittim. Savaş muhabiri olarak kız arkadaş bulmak da kolaydır. Ama kızlardan biri, fotoğraf makinesini eline alıp fotoğraf çekmenin kolaylığını fark ederse, bütün karizman gider. Fotoğraf makinesini kızlardan _____ ki, onlar bunu insanüstü bir meslek zannetsin."

Deniz Ketenci (Avukat)

Avukat savaşçıdır.

"Sorumluluk duygusu olan, matematik zekaya, savaşçı ruha sahip ve hırslı herkes avukat olabilir. Bu meslekte insanlar sana hakkını devrediyor. Bu, ciddi bir şey. En ufak yanlış, müvekkilin özgürlüğünü alabilir. Ama ona özgürlüğünü de verebilirsiniz. Hırsla değil, iyi bilgiye _____. Yıpratıcı bir meslek, çok fazla özveride _____. İsteyerek bu mesleği seçmedim ama yapmaya başladıktan sonra çok sevdim; tekrar dünyaya gelsem, yine avukat olurum."

Hüseyin Karadayı (DJ)

İnsan psikolojisini çözmek gerekiyor.

"DJ'lik ve müzik yapmak benim için bir bütün. İkisi eşit ve hayatımla paralel _____. Ruhumu, düşüncelerimi müzikle ifade ediyorum. Bunları sahnede insanlarla paylaşıyorum. Böylece kendi dünyamın nüfusu arttı. Uykusuz gecelerim oluyor. Teknolojinin hızına yetişmek, insan psikolojisini incelemek ve çözmek _____. Hayatında her ne olursa olsun hep pozitif olabilmek de."

22 Bulalım, eşleyelim

Mesleği İçin Kim Ne Düşünüyor?

1. Can Dündar	☒	Bu mesleği yapabilmek için stres altında çalışmayı baştan kabul etmek gerekiyor.
2. Abdullah Oğuz	☐	Bu meslekte çoğu zaman başkalarının yerine siz karar vermek zorundasınız.
3. Cem Öğretir	☐	Mesleğim dünyayı zenginleştirdi.
4. Emre Yurdakul	☐	Benim mesleğimde yaratıcılık ve insan yönetebilme yeteneği bir arada bulunmalı.
5. Seran Göçer	☐	Benim mesleğim toplumu yönlendirmekte çok etkili.
6. Sebati Karakurt	☐	Bu meslekte insanların yaşamını değiştirme gücünüz vardır.
7. Deniz Ketenci	☐	Herkes tersini düşünür, ama bence bu işi herkes yapabilir.
8. Hüseyin Karadayı	☐	Bu meslekte fiziksel yeterlikleriniz önemlidir.

23 Rüya mesleğimizi anlatalım

- şöhret
- kişisel itibar
- insan ilişkileri
- heyecan
- para
- iş ortamı

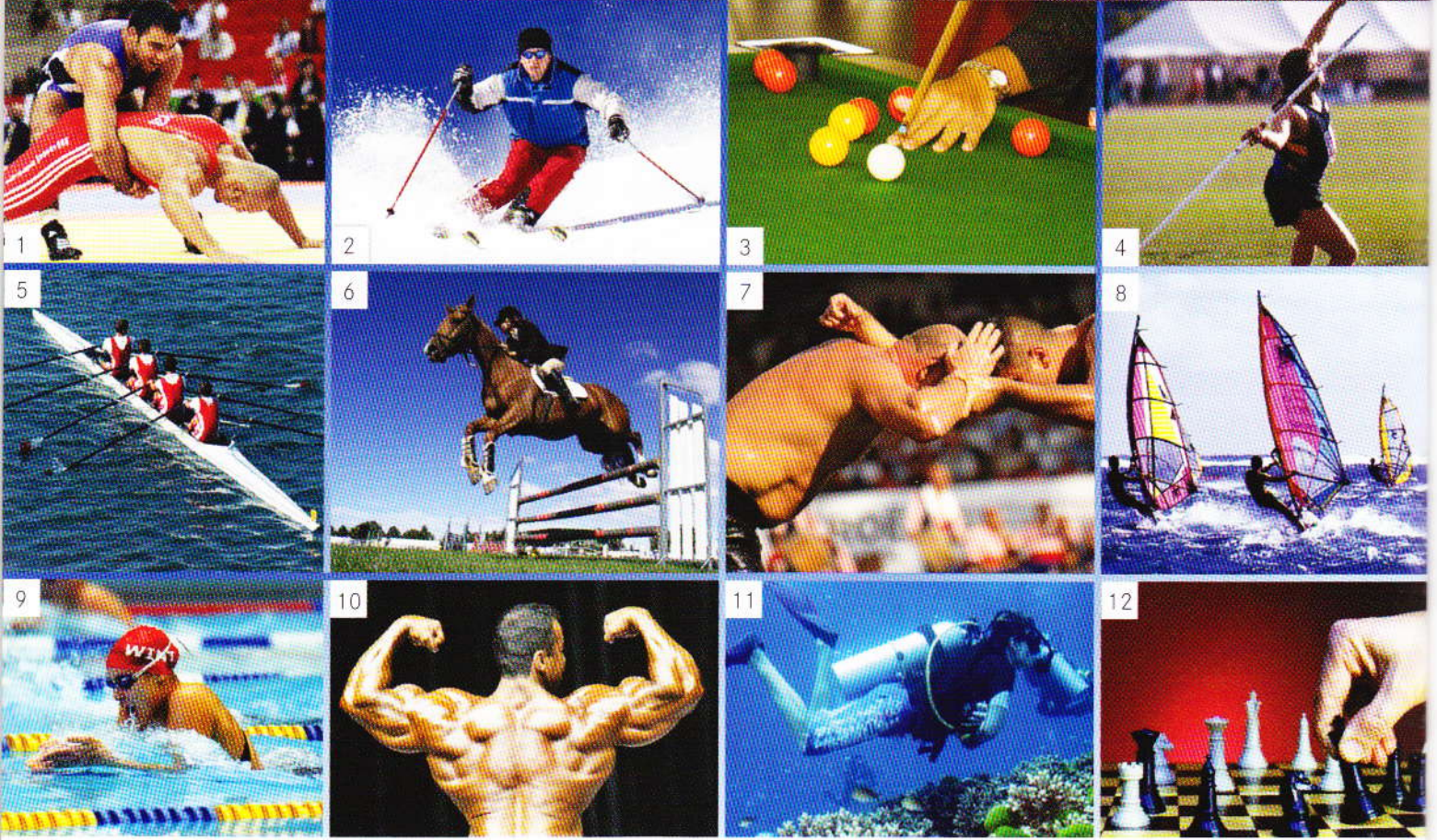

2

Şimdi Spor Zamanı

1. Biraz Hareket!

1 Spor dalını bulalım

- atmak : *futbol, basketbol*
- atlamak : _____
- vurmak : _____
- binmek : _____
- koşmak : _____
- kaymak : _____
- oturmak : _____
- uçmak : _____
- yüzmek : _____
- dans etmek : _____
- kaldırmak : _____
- itmek : _____
- devirmek : _____
- sürmek : _____

2 Eşleelim

1. pota voleybol
2. penaltı koşu
3. sırk futbol
4. file basketbol
5. varış dalış
6. raket sırıkla atlama
7. kurbağalama yüzme
8. kılıç karate
9. kuşak bilardo
10. palet eskrim
11. isteka tenis

3 Okuyalım, işaretleyelim

Günümüz insanının yaşamdan pek çok beklentisi var. İyi bir kariyer yapmak, iyi para kazanmak, gösterişli bir arabaya ve büyük bir eve sahibi olmak... Ancak hepimizin tek bir ortak beklentisi var sanırım, mutlu olmak. Peki, mutlu olabilmemiz için fiziksel ve ruhsal yönden sağlıklı olmamız gerekmez mi?

'Sağlıklı olmak' herkes için farklı bir anlam taşıyabilir. Çoğumuz için ağırsız sızısız hareket edebilmek sağlıklı olmanın bir göstergesidir.

Bazılarımıza göre ise sağlıklı olmanın anlamı gece yarlarına kadar dans edebilecek güce sahip olmaktır. Aslında işin özü "Kendimi çok iyi hissediyorum." diyebilmektir.

Formda ve sağlıklı bir insanın iyi bir dış görünüşü vardır, kasları kuvvetli, vücudu esnek, kalp ve damar sistemi dayanıklıdır. Ancak daha önemlisi o insan streslerinden, günlük yorgunluklarından kurtulabilmiş, yaşamdan mutluluk duymayı öğrenmiştir.

Elbette sağlık için herkesin beslenmesine ve uyku düzenine dikkat etmesi, sigara gibi zararlı alışkanlıklardan uzak durması gereklidir, fakat bunlar yeterli değildir. Çünkü bedenimizin en önemli gereksinimlerinden biri de harekettir. Ancak bugün teknolojik araçlarla dolu hayatımızda yeterince hareket etmek neredeyse imkansız. Yürüyen merdivenler, asansörler, arabalar... Kabul etmeliyiz ki spor yapmak hepimiz için kaçınılmaz bir gereklilik artık. Hiç değilse kısa aralıklarla egzersiz yapmak yenilenmemizi ve kendimizi çok daha iyi hissetmemizi sağlayacaktır.

Yalnız, şunu da unutmamak gerekir ki ancak düzenli egzersizler sağlığımızı olumlu etkileyebilir. Bu nedenle sporu günlük hayatımızın merkezine taşımamız gerekir.

	Var	Yok		Doğru	Yanlış
1. Sağlıklı olmak insanlar için ne anlama gelir?	☐	☐	1. Fiziksel ve ruhsal açıdan sağlıklı olmadan tam olarak mutlu olamayız.	☐	☐
2. Sağlıklı olmak için neler yapmalıyız?	☐	☐	2. Kısa aralıklarla egzersiz yapmanın bize hiçbir yararı olmaz.	☐	☐
3. Hangi sporlar vücudumuz için daha yararlı?	☐	☐	3. Bedenimizin hareket ihtiyacını karşılayabilmek için spor yapmamız gerekiyor.	☐	☐
4. Günümüzde insanların hareketsizliğinin sebepleri nelerdir?	☐	☐	4. Düzensiz egzersiz yapmak sağlığımızda önemli bir olumlu etki yaratmaz.	☐	☐

İSTESLİK

birbiri

Ad/Adıl		Ek	Örnekler
ben ve kardeşim	birbirimiz	-e/-ne	Onlar birbirlerinden nefret eder.
eşin ve sen	birbiriniz	-de/-nde	Ben ve kardeşim birbirimize hiç benzemeyiz.
Ali ve Murat	birbirleri	-den/-nden	Siz birbirinizi tanıyor musunuz?
biz	birbiri	-i/-ni	Biz birbirimizi uzun zamandır görmüyoruz.
siz		-le/-yle	Ali ve Murat sürekli birbirlerinde hata arıyor.
onlar			Eşin ve sen birbirinizle nasıl tanıştınız? Onlar birbirlerini üniversitede tanıştılar.

4 Tamamlayalım

- Babacığım, Merf'le ben birbirimize aşığız; evlenmek istiyoruz.
- Niçin kavga ettiniz? _____ özür dileyin hemen!
- Kardeşim ve ben _____ pek benzemeyiz.
- Çocuklar yaz kampında çok iyi anlaştı. Tatilin sonunda _____ ayrılmak istemediler.
- Aa! Siz _____ tanıyor musunuz?
- Bence yarın akşamki partiye Merf'i ve Özge'yi birlikte çağırma çünkü onlar _____ nefret eder!
- Jale ve Kemal her projede beraber çalışıyorlar. _____ çok iyi anlaşıyorlar.
- Evde huzurlu yaşamak için _____ karşı daha anlayışlı olmalıyız.

DÖNÜŞLÜLÜK				kendi
Ad/Adıl		Ek	Ek	Örnekler
Murat	kendi	-m	-i/-ni	Size kendimi tanıttayım.
ben	kendisi	-n	-e/-ne	Kendinize iyi bakın.
siz		-miz	-de/-nde	Yeter artık. Kendini bu kadar üzme.
onlar		-niz	-den/-nden	Başarıya ulaşmak için kendine güvenmelisin.
sen		-leri		Murat'ı iyi tanırım, kendisi liseden arkadaşımıdır.
o				Öğretmen öğrencilere "Lütfen ödevlerinizi kendiniz yapın." diyor.
ünlü aktör				O çok kibirlidir. Kendini dev aynasında görür. Ünlü aktör TV programında saatlerce kendinden söz etti. O kendini odasına kapandı.

PEKİSTİRME				kendi
Ad/Adıl		Ek	Ek	Örnekler
siz	kendi	-m	-e/-ne	Yardım almadan kendi kendinize yabancı dil öğrenemezsiniz.
çocuklar	kendi kendi	-n	-i/-ni	Yardım almadan kendiniz yabancı dil öğrenemezsiniz.
ben		-si		Çocuklar belli bir yaşa kadar kendi kendilerine konuşmaktan hoşlanırlar.
sen		-miz		Burası bizim kendi evimiz değil.
koyun		-niz		Bence bu doğru değil. Sen (kendi) kendini kandırıyorsun.
bizim		-leri		Her koyun kendi bacağından asılır. Kendi kendini iyileştiremezsin. Doktora gitmen lazım. Kendi kendin iyileştiremezsin. Doktora gitmen lazım. Bu yemeği senin için kendim yaptım. Bu yemeği senin için kendi yaptım.

5 Tamamlayalım

- Aikidonun felsefesi kendini savunmadır.
- _____ biraz zaman ayırıp dinlen, çok yorgun görünüyorsun.
- _____ banyo yapamazsın, daha çok küçüksün.
- Görüşürüz, _____ iyi bak.
- Teşekkürler, _____ daha iyi hissediyorum.
- Bu futbolcu son maçında _____ kalesine gol attı.
- Pazar günü Ece'yle birlikte _____ güzel bir yemek yaptık.
- Murat Bey iyi adamdır ama çok cimridir. Bayramlarda _____ torunlarına bile üç kuruş vermez.
- Bu problemi _____ çözmeye çalışmalısın.
- Ona kötü davrandım. _____ suçlu hissediyorum.
- _____ utanmalısın!
- _____ konuşuyorum _____ dinliyorum!
Neden söylediklerimi yapmıyorsun?

6 Yerleştirelim

kendinden geçmek • kendine gelmek • kendini vermek
kendini kaybetmek • kendini kaptırmak • kendini zor tutmak
kendini alamamak • kendini tutamamak • kendini toplamak

- O kadar güzel bir tablo ki bakmaktan _____.
- Oğluma çok kızıyorum! Bilgisayar oyunlarına _____ derslerini ihmal ediyor.
- Gözünüz aydın! Hastanız _____!
- Bugün çok yorgunum, _____ bir türlü işime _____.
- Durakta beklerken önümdeki yaşlı adam _____ yere düştü.
- Sinirlendiğin zaman adeta _____ ve çevrendeki herkesi sözleriyle çok kırıyorsun.
- Bu sabah müdür ayağı kayıp yere düştü. O kadar komikti ki _____ ve güldüm.
- Film çok etkileyiciydi. İzlerken ağlamamak için _____.
- Hastanın durumu çok iyi. Birkaç hafta içinde _____.

7 İşaretleyelim, dolduralım

Daha Akıllı Olmak İçin Spor

Sporun Yararları

1. Beyin kapasitesini artırmak
2. Mükemmel görünmek
3. Sorunlara farklı yönlerden bakabilmek
4. İletişim becerilerini geliştirmek
5. Popülerlik kazanmak
5. Hızlı düşünmeyi sağlamak
6. Sosyal çevre edinmek
7. Kilo vermek
8. Kas yapmak

Doğru Yanlış

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Yararları	Spor Türü
Hızlı düşünebilme	
Denge yeteneğini artırma	
Başkalarıyla uyumlu hareket edebilme	
Görsel algıyı artırma	
İletişim yeteneğini geliştirme	
Koordinasyon yeteneklerinde artış	

8 Özelliklerini anlatalım

Ülkenizdeki En Popüler Spor

- Takım sporu
- Bireysel spor
- Spor kıyafeti
- Spor sahası
- Spor araç ve gereçleri
- Oyunun kuralları
- Kendine özgü yönleri
- Taraftar

9 Dolduralım, işaretleyelim

Vücut Tipine Uygun Spor

Vücut tipi	Vücut özellikleri	Uygun sporlar
Atletik yapılı	_____	_____
Yuvarlak hatlı	_____	_____
İnce yapılı	_____	_____

	Doğru	Yanlış
1. Atletik insanlar her sporu yapabilir.	☐	☐
2. Kilolu insanlar spor yapamaz.	☐	☐
3. Yuvarlak vücut tipine sahip insanların forma girmesi uzunca bir zaman alır.	☐	☐
4. Açık hava sporları kişilerin spor yapma motivasyonunu artırır.	☐	☐
5. İnce yapılı kişiler daha enerjiktir.	☐	☐
6. Uzun boylu, zayıf kişilerde kas oranı düşüktür.	☐	☐
7. Yoga kas yapıcı sporlardan biridir.	☐	☐

	çocuklar için	çok kolay	kolay değil	çocukça
çocuk oyuncuğu				

10 Tartışalım

Sizce Spor mu?

satranç	avcılık	boks
zihinsel	çevre	şiddet
bedensel	doğanın dengesi	yaralanma
zeka	öldürme	ölüm
yaratıcılık	silah	spor ve kardeşlik
öngörü	nesli tükenmek	bireysel spor

2.2 Dünden Bugüne Spor

11 Yerleştirelim, işaretleyelim

savunmak • beslenmek • korunmak • barınmak

1. Sağlıklı olmak için doğru _____ çok önemli.
2. Aikido bir saldırı değil, _____ sporudur.
3. İlk insanlar mağaralarda _____.
4. Bu kış gripten _____ için aşı yaptıracağım.

İLK SPORLAR

Hareket, canlılığın en önemli işaretidir ve ilk çağlardan beri beden eğitiminin bir aracı olarak kullanılmaktadır. İlk insanlar hayatta kalabilmek için beslenme, barınma ve giyinme ile birlikte doğaya karşı güçlenerek korunmaya da çalışmışlardır. Tarihte ilk sporlar da savunma ve saldırma eylemlerinden ortaya çıkmıştır.

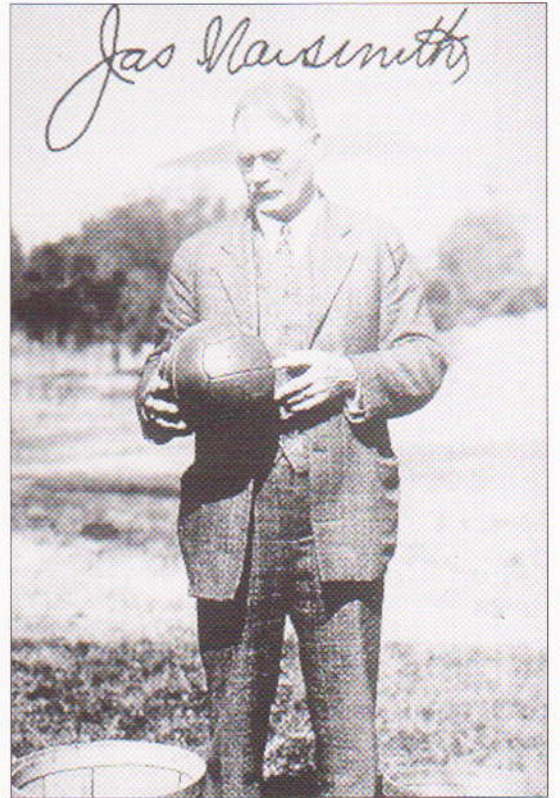
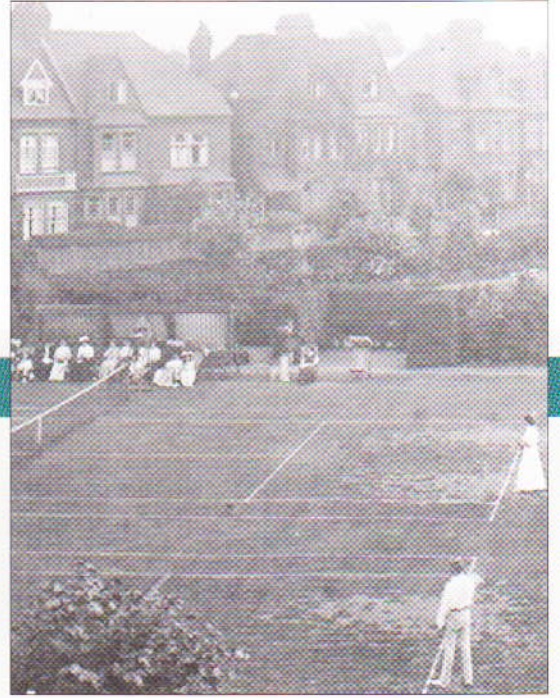
Tarihi belgelere göre ilk sporlar binicilik ve güreştir. Sümer ve Mısırlılar M.Ö. 3000 yıllarında okçuluk ve güreş ile ilgilenmişlerdir. Yüzme, kürek, yelken gibi su sporları Akdeniz uygarlıklarında; kızak ve kayak sporları Kuzey Avrupa'da ortaya çıkmıştır. Eski Yunan'da ise spor, eğitimin başlıca amacı haline gelmiş ve spor karşılaşmaları **doğmuştur**.

Bugün tüm dünyadaki en popüler spor dallarından ikisi olan basketbol ve tenisin gelişim öyküsü ise şöyledir:

Tarihte basketbola benzer bir oyunu, ilk kez Amerika yerlileri oynamıştır. Basketbolun bugünkü du-

rumuna gelmesindeki en büyük pay, 1891 yılında bu sporun gelişmesi için büyük çabalar gösteren Amerikalı beden eğitimi öğretmeni Dr. James Naismith'indir. Naismith basketbolu önceleri atletler, beyzbolcular ve Amerikan futbolu oynayan çocuklar için sakatlanmalar açısından risksiz ve yararlı bir kış antrenmanı olarak görmüştür. Ancak basketbol daha sonra yardımcı antrenman özelliğinden kurtulup popüler spor dallarından biri haline gelmiştir.

Tenis ilk olarak nerede ortaya çıktı, tam olarak bilmiyoruz. Ancak kaynaklar Eski Mısır, Yunan ve Perslerde tenise benzer bir oyundan söz etmektedir. Bugünkü tenisin benzeri 12. yüzyılda ortaya çıkmıştır. İngiliz ve Fransız asilzadeleri betondan dört duvar içinde ve üstü bir fileyle kapalı sahalarda, kort veya kraliyet tenisi adında bir spor yapmaya başlamışlardır. İlk zamanlarda insanlar tenisi çıplak ellerle, sonra eldivenler kullanarak oynamışlar ve sonraları da, günümüzün raketlerine benzer araçlar kullanmışlardır.

doğmak

- Güneş doğmadan yola çıkmalıyız.
- Ünlü futbolcu Ronaldinho 1980'de Brezilya'da doğmuştur.
- Son yıllarda çok farklı iş alanları doğmakta.
- Doktorun tahminine göre bebeğimiz gelecek ayın ikisinde doğacak.

1. İlk çağlarda spor türleri
2. Sporun eğitimdeki yeri
3. Tenisin tarihsel gelişimi
4. Çocuklara uygun sporlar
5. Tenisin yararları
6. Basketbolun mucidi

Var	Yok
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

12 Tamamlayalım, işaretleyelim

Olimpiyat Ateşi

1894: *Coubert Olimpiyatlar'la ilgili düşüncelerini farklı ülkelere dinleyicilere anlattı*

1896: _____

1912: _____

1914: _____

1920: _____

Olimpiyatların başlangıç amacı

... sporun ülkeleri yakınlaştırmasını sağlamaktır.

... Fransa'da dünyanın en büyük spor organizasyonunu düzenlemektir.

... Fransa'ya farklı bir eğitim sistemi getirmektir.

... spor aracılığıyla savaşları önlemektir.

Doğru Yanlış

- Bugün Olimpiyatlar'ın on binden fazla katılımcısı vardır.
- Olimpiyatlar'ın fikir babası Coubert'tir.
- Modern Olimpiyat kurallarına göre organizasyonu beş kıtadan her ülke düzenleyebilir.
- İlk Olimpiyat oyunları 1912'de Atina'da başladı.
- Olimpiyat bayrağını beş kıtadan farklı sporcular tasarladı.
- Olimpiyatlar'daki renkler beş kıtayı temsil ediyor.

13 Yerleştirelim, eşleyelim

OLİMPİYAT Tarihinden İlginç Notlar

madalya • karşılaşma • yarış • rakip • rekor • bitiş

- Polonyalı Stella Walsh (Stanislawa Walasiewicz), Los Angeles'teki 1932 Olimpiyatları'nda 100 metre koşusunda altın _____ kazandı. Hem de 12 saniyenin altına inen ilk kadın olarak dünya _____ kırdı. Yıllar sonra, 1980'de bir soygun sırasında can verdi ve otopsi sonucuna göre o bir erkekti.
- 1912'de, Stockholm'deki bir Greko-Romen güreş _____ 11 saatten daha fazla sürdü. Rus Martin Klein, _____ Finlandiyalı Alfred Asikainen'i sonunda yenmeyi başardı, ama o kadar yorgun düşmüştü ki final maçına çıkamadı. Sonunda ikincilikle yetindi.
- Amsterdam 1928'de, bayanlar 800 metre _____ finalinde, sekiz sporcunun altısı _____ çizgisini geçer geçmez yere yığıldı. Bayanlar 800 metre yarışı bu olaydan sonra 1960 yılına kadar Olimpiyatlardan çıktı.

Başlık	Paragraf
Yorgunluğuna Yenildi	
Son Yarış	
Aslında Rekor Değil	

14 Olimpiyat yapalım

- Bugüne kadar hiç Olimpiyat oyunları izlediniz mi?
- Olimpiyat oyunları sizin ülkenizde hiç düzenlendi mi? Düzenlenmesini ister misiniz? Niçin?
- Olimpiyat oyunlarına ülkenizden hangi spor dallarından sporcular katılıyor?
- Sizce Olimpiyat oyunları ülkeler arası ilişkileri nasıl etkiliyor?

Sporun Altın Çocukları

Edson Arantes do Nascimento, namı diğer Pele, profesyonel futbol hayatına 15 yaşında, Santos takımında, aylık on dolar maaş ile başladı. İki yılın sonunda ise bütün dünya Pele'yi, ilk Dünya Kupası'nda 17 yaşındaki Brezilyalı futbol yıldızı olarak tanıdı bile. Yıllar içinde Pele o kadar başarılı bir futbolcu oldu ki onun oyununu izleyebilmek için Nijerya'daki bir savaşta iki günlük ateşkes yapıldı. İran Şahı sadece 2 dakika konuşabilmek için onu üç saat havaalanında bekledi. Bir ankette Avrupa'nın en ünlü markaları listesinde Pele ikinci sırada yer aldı. Pele emekli olduktan sonra, 1994'te Brezilya'nın spor bakanı olarak görev yaptı ve hala dünyanın gözünde, futbolun kralı.

27 Kasım 1940, dövüş sanatlarının gelmiş geçmiş en büyüğü, dövüş makinası, büyük usta Bruce Lee dünyaya geldi. 20 Temmuz 1973'te aramızdan ayrıldıktan sonra ise arkasında muhteşem bir kariyer ve daha önemlisi de bir felsefe bıraktı: "Asla bir sistemin parçası olma, kendi sistemini yarat ve onun da su gibi seninle ilerlemesine izin ver". Lee sadece dövüş sanatları ustası olarak değil felsefesiyle de saygıdeğer bir insan olarak yaşadı. Onun ölümünden sonra ortaya çıkan birçok isim onun gibi olmaya çalıştı ama bu zaten en başta Bruce Lee'nin felsefesine aykırıydı, herkes kendi gibi olmalıydı. Time dergisi onu yüzyılın en önemli 100 insanından biri seçti ve Lee tarihte gelmiş geçmiş en büyük idoller arasında yerini aldı.

Maria Sharapova 1.88'lik boyu, güzelliği ve yılda 20 milyon dolara yakın geliriyle bugün dünyanın en dikkat çekici bayan sporcularından ve tenis yıldızlarından biri. Sharapova'nın tenisteki başarıları henüz altı yaşındayken başladı. Sharapova o yıl, tenisin önemli isimlerinden Martina ile Moskova'da bir gösteri maçı yaparak büyük dikkat çekti. Sharapova spor kariyerindeki en büyük başarısını ise on yedi yaşında Wimbledon kupasını kazanarak elde etti ve sonrasında önemli yayın organlarından "En İyi Oyuncu", "Dünya'yı Değiştirecek 20 Gençten biri", "Yılın Spor Kadını" gibi ödüller kazandı ve bugün de tüm dünyanın en önemli sporcularından biri.

	Pele	Bruce Lee	Sharapova
1. Devlet adamlarından bile büyük saygı gördü.			
2. Erken yaşta spordan para kazanmaya başladı.			
3. İlk önemli başarısını 17 yaşında kazandı.			
4. Örnek alınmak istemedi.			

	Var	Yok
1. Pele'nin gerçek adı	☐	☐
2. Pele'nin futbola başlama yaşı	☐	☐
3. Pele'nin şu anki görevi	☐	☐
4. Lee'nin doğum ve ölüm tarihleri	☐	☐
5. Lee'nin yaşam felsefesi	☐	☐
6. Sharapova'nın yıllık kazancı	☐	☐
7. Sharapova'nın tenisteki hedefleri	☐	☐

DÖNÜSLÜ ÇATI		-lın-
Adı	Ek	Örnekler
öv	-n-	Ben bugünkü toplantıya katılmayacağım.
çek	-in/-in/-un/-ün-	Lütfen önümden çekil, sahneyi göremiyorum.
hazırla	-ıl/-ıl/-ul/-ül-	Arkadaşım günlerdir gelecek hafta yapacağı konuşmaya hazırlanıyor.
at		İtfaiye eri bir kadını yangından kurtarmak için korkusuzca alevlerin içine atıldı.
kat		Üniversite sınavında birinci oldu, ne kadar övünse az. Kendimi bu sınava çok iyi hazırladım.

16 Tamamlayalım

- Sporcuların her zaman yeterli ve dengeli besle imeleri lazım.
- Sporcular maçın bitiş düdüğü ile soy _____ odasının yolunu tuttular.
- Taraftarlar takımlarını desteklemek üzere sabah erkenden yola koy _____.
- Ünlü futbolcu büyük yenilgiden sonra evine kapa _____.
- Şampiyon futbol takımının koçu basın toplantısında oyuncularından öv _____ bahsetti.
- Geçen yılın satranç şampiyonu sponsor ile ilgili sorunlar nedeniyle bu yılki turnuvadan çek _____.
- Basketbolcu maçta gösteri yapmak için potaya uzun süre tut _____ ve bu hareketi yüzünden ceza aldı.

17 Eşleylim, tamamlayalım

Banyodan çıktıktan sonra iyice
Gelin nikahtan önce aynanın karşısında
Kızı öldükten sonra evine
Partiye gitmeden önce çok güzel
Saklambaç oynarken ağacın arkasına
Aşı olarak bulaşıcı hastalıklardan
Yarışmayı kazandıktan sonra çok
Trafik kazasından sonra bir türlü
Geç kalmamak için hemen
Sivrisinekler yüzünden sabaha kadar

kapa _____
koru _____
giy _____
kurula ?? _____
süsle _____
öv _____
hazırla _____
kaşı _____
sakla _____
toparla _____

18 Soruları bulalım, işaretleyelim

İbrahim Kutluay

1. ☐ Biliyoruz ki iyi bir Fenerbahçelisiniz. Nasıl Fenerbahçeli oldunuz?	1. İbrahim Kutluay'ın babası Fenerbahçeli.	Doğru	Yanlış
☐ Biliyoruz ki iyi bir sporcusunuz. Spora nasıl başladınız?	2. İbrahim Kutluay'ın fiziği futbol için uygun değildi.	☐	☐
2. ☐ Yunanistan'da geçirdiğiniz yılları biraz anlatır mısınız?	3. NBA'de oynamak İbrahim Kutluay'a çok yarar sağlamadı.	☐	☐
☐ Size göre Türkiye'de oynamak mı, Yunanistan'da oynamak mı daha zor?	4. İbrahim Kutluay basketbolu bıraktıktan sonra da Fenerbahçe'de kalacak.	☐	☐
3. ☐ Neden Avrupa'ya döndünüz?	5. İbrahim Kutluay'ın okulunda çocuklar pek çok sporla ilgilenebiliyor.	☐	☐
☐ NBA serüveniniz niçin kısa sürdü?		Var	Yok
4. ☐ Bir basketbol okulunuz var ve çocuklara eğitim veriyorsunuz. Bize bu konuda biraz bilgi verir misiniz?	1. İbrahim Kutluay spora nasıl başladı?	☐	☐
☐ Basketbol okulu açarken neleri hedeflediniz?	2. İyi bir sporcu olmak için neler yaptır?	☐	☐
5. ☐ Basketbolu bıraktıktan sonra ne gibi planlarınız var?	3. Basketbol oynamayı bıraktıktan sonra neler yapacak?	☐	☐
☐ Önümüzdeki günler için planlarınız neler?	4. Avrupa ve Amerika'nın kariyerine etkisi nasıl oldu?	☐	☐

2.3 En Büyük Kim?

19 Bulalım, işaretleyelim

Futbol Terimleri

☐ düdüğü	☐ tribün	☐ final	☐ top
☐ pota	☐ saha	☐ penaltı	☐ ceza alanı
☐ kale	☐ taraftar	☐ aut	☐ smaç
☐ file	☐ kort	☐ servis	☐ set
☐ stadyum	☐ hakem	☐ kask	☐ salon
☐ devre	☐ sayı	☐ koç	☐ ofsayt

İsteş Eylemler

☐ kucaklaşmak	☐ paslaşmak
☐ sataşmak	☐ bağışmak
☐ selamlaşmak	☐ itişmek
☐ ulaşmak	☐ uçuşmak
☐ çalışmak	☐ taşmak
☐ gerginleşmek	☐ yumruklaşmak
☐ buluşmak	☐ tokalaşmak
☐ bakışmak	☐ yapışmak

Şampiyonluk Maçı

O gün 19 Mayıs Stadyumu'nda Türkiye'nin en büyük iki futbol takımı arasında şampiyonluk maçı vardı. Ben de bu heyecanı yaşamak için arkadaşlarımla buluşup stadyuma gittim. Stadyumun girişi seyircilerle dolup taşmıştı. Bir tarafta yiyecek ve bazar satıcıları, bir tarafta gazeteciler ve televizyonların spor muhabirleri, bir tarafta ise itişe kakışa stadyuma girmeye çalışan seyirciler vardı.

Dışarıdaki kalabalığın içinde stadyuma girebilmek için **akla kararı seçtik**. Ama sonunda içeri girip yerlerimize oturduk. Bütün tribünler iki takımın taraftarlarıyla doldu. Havada konfetiler uçuşmaya başladı. İki takımın oyuncuları taraftarların tezahüratları, bağışmaları arasında sahaya çıktılar. Birbirleriyle selamlaştılar. İki takımın kaptanı birbiriyle tokalaştı. Az sonra maç baş-

ladı. Daha ilk dakikada bizim takımın oyuncuları paslaşarak karşı takımın kalesine ulaştılar. Tam bu sırada hakem düdüğü çaldı. Oyunu durdurup 'faul' kararı verdi. Bizim futbolcular bu duruma **bir anlam veremeyip** şaşkın şaşkın bakıştılar. Stadyumda ha-

va birden gerginleşti. Tribünlerden hakeme sataşmalar başladı. Hakem oyunu hemen başlatıp **ortalığı yatıştırdı**. Karşılaşmanın heyecanlı atmosferi maçın sonuna kadar sürdü ve maç bizim takımın galibiyetiyle **sona erdi**. Sahada takımımızın futbolcuları kucaklaşarak birbirlerini tebrik ederken bazı seyirciler de sahaya inerek futbolcuları kutladı.

Maç çıkışında, bazı seyirciler arasında da itişmeler, sataşmalar, hatta birkaç karşı taraftar arasında yumruklaşmalar oldu.

20 Eşleyelim

1. sona ermek	☒ 2. Nedenini anlayamamak
2. anlam verememek	☐ Etrafındakileri sakinleştirmek
3. ortalığı yatıştırmak	☐ Çok kalabalık olmak
4. akla kararı seçmek	☐ bitmek
5. dolup taşmak	☐ Bir işi yaparken büyük zorluklar yaşamak

24 Okuyalım, işaretleyelim

Kadın Fanatikler

Onlar tribünlerin kadın fanatikleri. Takımlarına o kadar bağlılar ki hiçbir maçı kaçırmıyor, bütün tezahüratlara eşlik ediyorlar.

Galatasaray'ın kadın fanatiklerinden biri Dilara Endican. Bir prodüksiyon şirketi sahibi. Maça gidiş gelişlerde ve maç sırasında tribünde birkaç kez sakatlanmış, hatta Galatasaray tutkusu rakip taraftarlardan dayak yemesine bile neden olmuş. Tribünde bir erkekten farksız. "Küfür ederim ama başkaları benim takımımdaykiler küfür ettiler mi çok kızarım. Önceden çok kadın taraftar yoktu statlarda, artık daha çok. Kadın erkek diye de ayırmıyorum taraftarı." diyor.

Fenerbahçe camiasında "Fanatik kadın taraftar" deyince parmaklar tek bir kişiyi gösteriyor: Yasemin Merçil'i. O bir avukat, uzun yıllardır da tribünde. "1995 yılından beri maçlara gidiyorum. İlk deplasman maçım Van'di. Sekiz yıldır kombine biletim var her maça gidiyorum." diyor. Yasemin Merçil'in Fenerbahçe tutkusu taraftarlıkla da sınırlı kalmamış. Önce Fenerbahçe'nin kongre üyesi olmuş, ardından da Sarı Lacivertliler Derneği'nin kurucuları arasında yer almış. Dernekte elbette erkekler çoğunlukta. Merçil bu durumu şöyle yorumluyor: "300 kişilik dernekte 300 erkek kardeşim var gibi hissediyorum. Önceleri beni statta bir süs objesi gibi görüyorlardı, biraz küçümsüyorlardı ama şimdi her lafımı dinliyorlar." Fenerbahçe Yasemin Merçil için hayatın en önemli parçası. Alışverişlerini bile Fenerbahçeli esnaftan yapıyor.

Hatice Aydın ev hanımı ve Beşiktaş'ın fanatik taraftarlarından biri. Sadece kendisi değil, eşi ve 10 aylık kızı da sıkı Beşiktaş taraftarı. Hatice Aydın "Her maça gidiyorum. Kızımı da götürüyorum. Şimdiden çimin kokusunu alsın istedim. Kızım daha 2 aylıkken onu maçlara götürmeye başladım. Deplasmanlara bile gittik. Eskiden futbolla ilgilenmezdim. Bir kere kocamın peşine takılıp stada geldim, bir daha da bırakıp dönemedim." diyor.

Sonat Canıdar

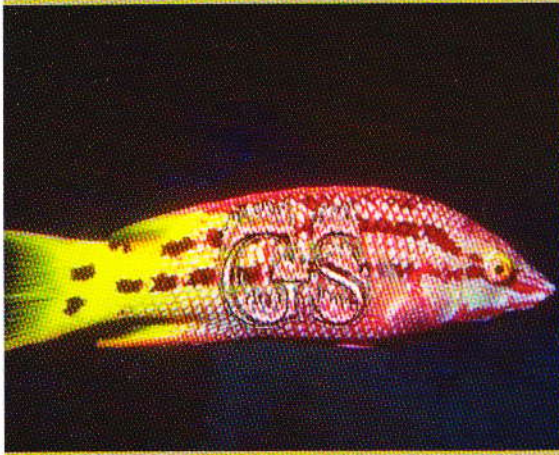
	Merçil	Endican	Aykut
Her sezon kombine bilet alıyor.			
Rakip taraftarlardan dayak yemiş.			
Maçlara kızıyla gidiyor.			
İlk kez bir maça eşiyle gitmiş.			
Takımının derneğinin kurucularından biriymiş.			
Maç sırasında üç kez sakatlanmış.			

	Doğru	Yanlış
1. Merçil Fenerbahçe'nin hiçbir maçını kaçırmıyor.	☐	☐
2. Merçil, dernekteki tek kadın üye.	☐	☐
3. Demek üyeleri önceleri Merçil'i ciddiye almamışlar.	☐	☐
4. Endican küfürden hiç hoşlanmıyor.	☐	☐
5. Endican'a göre eskiden maçlara daha fazla sayıda kadın taraftar giderdi.	☐	☐
6. Aydın eskiden futbola hiç ilgi duymazken şimdi fanatik bir taraftar olmuş.	☐	☐
7. Hatice Hanımın tüm akrabaları kendisi gibi fanatik.	☐	☐

25 Tamamlayalım, işaretleyelim

Fanatizmin Sınırı Yok

Son yıllarda fanatik taraftarlar takımlarına olan sevgilerini sıradışı yöntemlerle ifade etmeye çalışıyor ve bu uğurda pek çok çılgınlık deniyorlar. Öyle ki iş taraftarlığın ileri bir boyutu olan fanatiklikten de çıkıp hastalık derecesine varabiliyor. Örneğin bir habere göre Fenerbahçeli bir fanatik imzasını 'Şampiyon Fener' yazarak atıyormuş. Son yıllarda en yaygın 'fanatik eylemi' ise takım renkleriyle ev, araba, yiyecek vb. boyamak.

Konya'daki bir simitçi daha çok para kazanmanın ilginç bir yolu bulmuş ve ilk kez sarı-lacivert simitler üretmiş. Fanatik simitler kentte büyük ilgi görüyormuş. Bir pet shop sahibi ise Singapur'dan özel bir boya getirmiş ve dükkanındaki balıkların üzerine FB ve GS yazmış. Bu balıklar Türkiye'nin dört bir yanında ilgi odağı olmuş. 'Boyama sanatı'nın en ilginç örneğini ise Kütahya Tavşanlı'da görmek mümkün. Bir fanatik, aile mezarlığını sarı-laciverte boyayarak hem kendisinin hem de ailesinin Fenerbahçe tutkusunu gözler önüne sermek istemiş.

Peki uzmanlar fanatik eylemler ile ilgili nasıl yorumlar yapıyorlar? Ege Üniversitesi Sosyoloji bölümünden Yrd. Doç. Dr. Talimciler'e göre taraftarlar birbirlerine 'biz farklıyız' mesajı vermeye çalışıyor. Medyanın da bu çılgınlıkları sürekli gündemde tutması nedeniyle fanatik eylemler giderek artıyor. Psikiyatrist Ender Karaca ise "Fanatik kişilerin çoğunda iletişim kuramama, kendini ifade edememe ya da adaptasyon sorunları oluyor. Bu insanlar fanatizm gösterileri ile kendi kişilik sorunlarından kaçmaya ve hayata tutunmaya çalışıyorlar." diyor.

1. Fanatiklerin türlü çılgınlıklar denemelerinin amacı

2. Bir pet shoptaki balıkların büyük ilgi görmesinin nedeni

3. Fanatik eylemlerin günden güne artmasının sebebi

1. Uzmanların fanatizm ile ilgili görüşleri

2. Fanatik eylemlerinin nedenleri

3. Fanatik taraftarların çılgınlıklarından örnekler

4. Taraftarların fanatizm hakkındaki açıklamaları

Var Yok

26 Bir maçı anlatalım

• tenis

• basketbol

• futbol

• voleybol

• satranç

• karate

• boks

• diğer

• **Maçın statüsü** (kupa, şampiyonluk, dostluk, turnuva, eleme, final, yarı final maçı...)

• **Atmosfer** (seyirciler, ateşli taraftarlar, amigolar, tezahüratlar...)

• **Maç süreci** (çekişmeli, zevksiz, hakemin tutumu, maçın yıldızları...)

• **Maç sonu** (skor, elenme, şampiyon olma...)

3

Hayaller Gerçek Olsa

1. Bir Dilek Tut

1 Yerleştirelim, eşleyelim Hayallerimiz

hayal aleminde • hayallerin gerçekleşmesi • hayaller kurarız • hayallere dalmak

(1) Hepimiz mutlaka gerçekleşmesi kolay ya da güç _____ . Bir şeyi istemek ve onunla ilgili hayaller kurmak, dünyamızı daha anlamlı kılar, hayattaki olumsuzluklara karşı kendimizi daha güçlü hissetmemizi sağlar.

(2) Hayallerimiz bize ideal bir dünyanın kapısını açar. Zor zamanlarımızda gelecekteki mutlu günlerle ilgili hayaller kurarak ve daha önceki sevinçlerimizi tekrar içimizde hissederek sıkıntılarımızı daha rahat atlatabiliriz.

(3) Ancak bazı _____ imkansızdır. Şans eseri çok zengin olmak, bir anda çok ünlü bir kişi olarak uyanmak ya da hiçbir çaba harcamadan mesleğimizde yükselmek gibi _____ bizi belki kısa süre için mutlu eder. Ama sürekli bunları düşünmek bizi gerçek hayattan koparıp _____ yaşamaya itebilir.

(4) Bazı hayaller ise imkansız gibi görünür ama çalışarak bunları gerçekleştirmek mümkündür. Bu hayaller için

önümüze hedef koymak ve o hedefe ulaşmak için çaba göstermek gerekir. Unutmamak gerekir ki insanlar büyük buluşları imkansız hayaller uğruna günlerce çalışarak gerçekleştirmişlerdir.

(5) Farkında olalım ya da olmayalım, hayaller hayatımızın sonuna kadar bizimlidir. Büyük ya da küçük, gerçekleşmesi mümkün ya da imkansız, hayallerimiz yaşamımızın bir parçası olmaya devam edecektir.

Konu	Paragraf
1. Bazı hayallerin insanlar üzerindeki olumsuz etkileri.	
2. İmkansız hayalleri gerçekleştirme çabası.	
3. Hayal kurmanın hayatımızdaki önemi.	
4. Sıkıntılı günlerde hayallerin yardımı.	1
5. Hayallerin yaşamımızdaki yeri.	

DİLEK KİPİ						-SE
Adıl	Eylem	-	Ek	Kişi Eki	?	Örnekler
ben	gel	-ma	-sa	-m	-mî	<i>Keşke zamanda yolculuk yapmak mümkün olsa.</i>
sen	ol	-me	-se	-n	-mî	<i>Keşke kilo vermek için diyet yapmak gerekme.</i>
o	konuş			-		<i>Acaba onunla yeniden konuşsak mı?</i>
biz	gerek			-k		<i>Keşke sınavda en yüksek notu ben alsam.</i>
siz	al			-nîz/nîz		<i>Keşke yarın siz de bizimle gelebilseydiniz.</i>
onlar	üz			(-lar/-ler)		<i>Keşke insanlar birbirlerini hiç üzmeseydi.</i>

2 Tamamlayalım

- Soğuktan nefret ediyorum, keşke havalar hep sıcak olsa _____.
- Keşke daha çok vaktim ol _____ da hobilerime vakit ayır _____.
- Keşke sen de bizimle tatile gel _____.
- Çok yemek ye _____ ama kilo al _____.
- Keşke dünyada hiç savaş ol _____, insanlar barış içinde yaşa _____.
- Keşke sabah erken kalkmak zorunda ol _____, geç saatlere kadar uyu _____.
- Keşke maaşımıza zam gel _____ de daha rahat yaşasak.
- Acaba ben de sizinle sinemaya gel _____ _____?
- Çok işim var. Acaba annemi yardıma çağır _____?
- Patron bugün çok sinirli, zam konusunu hiç aç _____?
- Bugün hava çok kapalı, hiç evden çık _____?
- Bu tişörtü beğendim, ama çok pahalı. Al _____, al _____?
- Yarın Serhat'ın doğum günü. Acaba ona nasıl bir sürpriz yap _____?
- Yarın işe giderken ne giy _____?
- Kararsız kaldım, saçlarımı kestir _____, kestir _____?

3 Tamamlayalım

Saat beşe yaklaşıyor ve ben yorucu bir iş gününü bitirmek üzereyim. Yine 'keşke' lerle dolu bir hayal dünyasına giriyorum. Keşke hiç çalışmak zorunda ol masam. Her gece sabaha kadar gez _____, eğlen _____, Ertesi gün geç uyan _____, Güzel bir kahvaltı yap _____, İşlerimi başka insanlar yap _____, Ben hiçbir şeye dokun _____, Arkadaşlarımla buluş _____, Hep beraber gezmeye git _____, Güzel vakit geçir _____, Hayatım hep böyle devam et _____.

4 İsteklerimizi sıralayalım

Bugünüm Şöyle Olsa!

Keşke bugün

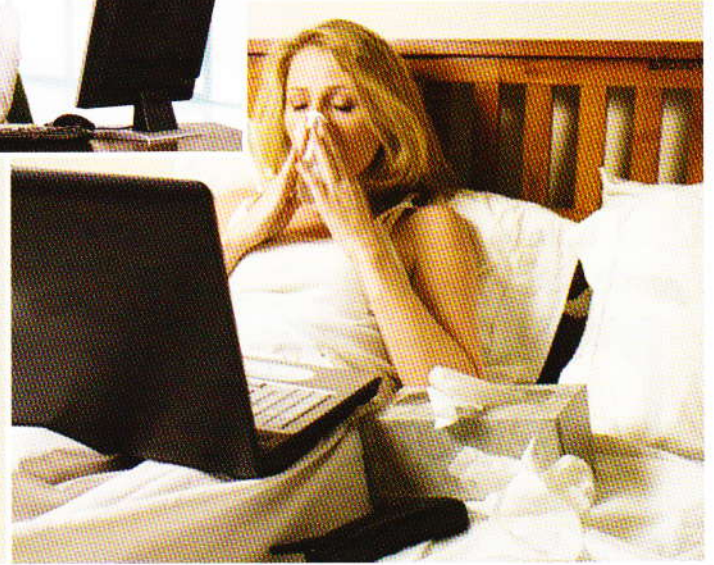
5 Tamamlayalım, işaretleyelim

Sana Çok Özeniyorum

- Burcu** : Alo, Ceren. Merhaba. Bugün işe gelmedin. Seni merak ettim.
- Ceren** : Sorma, çok hastayım. Bütün gün yataktan kalkamadım. Evde dinlendim.
- Burcu** : Geçmiş olsun. Biz de bugün o kadar yoğun çalıştık ki...Yorgunluktan ölüyorum. Keşke ben de hasta ol saydım da birkaç gün işe git _____.
- Ceren** : Bence iyi olup işe gelmek daha iyi. Bütün gün hiç yataktan çıkamadım. Televizyondaki programların hepsini seyrettim. Hiç zevkli değildi.
- Burcu** : Benim yorgunluktan televizyon seyretmeye bile vaktim yok . Yemek yiyip hemen uyumak istiyorum. Ben de keşke senin gibi bütün gün televizyon seyredip kafamı dağıt _____.
- Ceren** : Sabahtan beri yalnızca iki kase çorba içebildim.
- Burcu** : Ben de keşke az yiyip fazla kilolarımı ver _____ . Hiç şu durumunun kıymetini bilmiyorsun. Keşke ben de senin gibi işe ara verip evde vakit geçir _____ . Neyse ben seni çok oyalamayayım. Sen dinlenmeye devam et. Çok geçmiş olsun canım.

1 hafta sonra iş yerinde...

- Arda** : Merhaba Ceren. Hoş geldin. Geçmiş olsun.
- Ceren** : Sağol Arda. Bir hafta boyunca evden çıkamadım. Çok özledim ofisi. Burcu yok mu?
- Arda** : O iki gündür hasta. İşe gelemiyor.
- Ceren** : Aa, öyle mi? Ben onu bir arayayım.

- Ceren** : Merhaba Burcu. Geçmiş olsun.
- Burcu** : Sağol canım. Ben de senin gibi hasta oldum..
- Ceren** : Neyse sen de yoğun iş temposundan uzaklaşıp dinlenme fırsatı buldun.
- Burcu** : Ceren bütün sözlerimi geri alıyorum. Hasta olmak çok sıkıcı. Keşke ben de şimdi sizinle ofiste ol _____ . Evde çok canım sıkılıyor. Keşke iyileş _____ de işe gelsem...

Doğru	Yanlış
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

1. Ceren işe gelmemekten çok memnun.
2. Burcu Ceren'in hasta olup evde dinlenmesine çok özeniyor.
3. Ceren kilo vermeyi düşünerek yalnızca çorba içiyor.
4. Ceren çalışmayı hasta olup evde vakit geçirmeye tercih ediyor.
5. Hastalığı nedeniyle evde dinlenme fırsatı bulmak Burcu'nun hiç hoşuna gitmiyor.

6 Diyalog üretelim

Bir Dileğim Var Ama...

A: Keşke ünlü olsam.

B: Çok hayranın olur ama sokağa bile çıkamazsın.

A: _____

B: _____

7 Anlatalım, düzeltelim

Bir Kartal Masalı

Kendinizi daha iyi tanımaya çalışın çevrenize daha dikkatli bakın, belki de hayal ettiğiniz dünyanın içinde yaşıyorsunuzdur. Bu nasıl mı olur? Şöyle:

Bir kartal, büyük bir dağın tepesinde yuva yapmış. Bir süre sonra kartalın dört adet yumurtası olmuş. Yumurtalar henüz kuluçka dönemindeyken bir deprem olmuş. Yuvadaki yumurtalardan biri, bu depremde düşüp, dağın tepesinden yuvarlana yuvarlana vadideki çiftliğe dek ulaşmış. Burası, bir tavuk çiftliğiymiş. Çiftlikteki tavuklar, bu farklı yumurtayı sahiplenmek istemişler. Yaşlı bir tavuk, bu yumurtadan çıkacak yavruyu büyütmeye karar vermiş.

Sonunda yumurtalar çatlamaya, yavrular yumurtalardan çıkmaya başlamış. Tabii kartal yavrusu da çıkmış kabuğundan.

Kartal yavrusu çevresindeki yüzlerce tavuğun arasında kendini de tavuk sanmış ve bir tavuk gibi büyümeye başlamış. Yalnızca o kendisini tavuk gibi görmüyor, diğer tavuklar da onu bir tavuk olarak görüyorlar, ona tavukmuş gibi davranıyorlarmış. Kartal yavrusu zaman zaman içinden;

– "Ben çok farklıyım acaba ben kimim?" diye soruyormuş.

Ama, bu kuşkusunu dile getiremiyor.

Bir gün çiftlikte öteki tavuklarla birlikte oyun oynarken, gökyüzünde kartallar görmüş. Kendini tutamamış ve "Tanırım, ne kadar güzel uçuyorlar. Keşke ben de onlar gibi uçabilsem..." diye bağırmış.

Tavuklar, onun bu sözlerine hep birlikte gülmüşler.

– "Sen bir tavuksun. Şunu asla aklından çıkarma; tavuklar kartallar gibi uçamazlar."

Küçük kartal, o günden sonra hemen her gün gökyüzüne bakıyor ve uçan kartalları arıyormuş gözleriyle.... Bir kartal görünce çiftlikteki öteki tavukları unutup, gökteki kartalları büyük bir hayranlıkla izliyormuş. Kartal yavrusu, ne zaman 'Keşke ben de bir kartal olsam, keşke ben de uçabilsem, dünyayı gökyüzünden görebilsem' dese, çevresindeki tavuklar aynı şeyleri söylüyormuş: "Boş hayaller kurma. Vazgeç düşlerinden... Sen tavuksun ve hep tavuk olarak kalacaksın..."

Küçük kartal, bu sözlerden o kadar etkilenmiş ki sonunda bir kartal gibi göklerde özgürce kanat çırpma düşünden vazgeçmiş ve yaşamını bir tavuk gibi sürdürmeyi kabul etmiş. Ve bir tavuk gibi sürdürdüğü yaşamının sonunda bir tavuk gibi ölmüş.

Var Yok

1. Kartal yumurtasının tavuk çiftliğine ulaşması	☐	☐
2. Kartal yavrusunun ailesine ulaşmak istemesi	☐	☐

Var Yok

3. Kartal yavrusunun bir kartal olduğunu fark etmesi	☐	☐
4. Kartal yavrusunun tavuk olmayı kabul etmesi	☐	☐

8 İşaretleyelim

Bir Gün Mutlaka

"Çok para da istemiyorum, yol masraflarımı karşılasın yeter."

- Param yol masraflarıma yetmiyor.
 Keşke yol masraflarım olmasa.
 Paraya yol masraflarım için ihtiyacım var.
 Yol masrafları için param var.

"Ben biraz hayalperest bir insanım."

- Hayallerimi gerçekleştirmek için çaba harcarım.
 Hayallerimle ilgili rüyalar görürüm.
 Hayal kurmayı severim.
 Hayallerimi mutlaka gerçekleştiririm.

"Keşke şansım dönse."

- Şansım eskisi gibi olsa
 Şansım daha iyi olsa
 Şansımı ben belirlesem

9 Listeyi uzatalım

Hayallerimize Ulaşmak İçin

- kararlı olmalı
- hedef belirlemeli
- pes etmemeli
- sabırlı olmalı
- emek vermeli
- çok çalışmalı

Hayatımda 'KEŞKE' Yok

İnsanlar hayattaki bazı olumsuzluklar nedeniyle 'keşke' sözcüğünü **dillerine dolarlar**. "Keşke daha iyi bir okulda okuyabilseydim. Keşke yanlış seçimler yapmasaydım. Keşke onu hiç tanımasaydım..." Önce basit bir sözcük gibi gelir ama bir bakarsınız ki "keşke" sözcüğü hayatınızın **odak noktası** olmuş.

Benim ise birçok insanın aksine 'keşke' sözcüğü girmedi hayatıma. Çocukluğumdan beri hayattaki seçimlerimden mutlu olmaya çalıştım. Her zaman kararlarımı kendim aldım ve onların sonuçlarına **razi oldum**. Ailem, arkadaşlarım beni bazı konularda uyarmak istediler. Çoğu zaman haklıydılar aslında ama ben onların uyarılarına fazla **kulak asmadım**. Hatalarımdan ders alarak büyümek istedim. Bazen çok üzüldüm, çok kıldım ama

kararlarımdan hiç pişmanlık duymadım. Her hata, her hayal kırıklığı beni daha güçlü, hayatımı daha anlamlı yaptı. Yaşamım boyunca "Başka insanların gözünde ne durumdayım, çevrem benim için ne düşünür?" gibi sorulara yer vermedim hiç. Şu anda hayatıma bakıyorum ve görüyorum ki zaman zaman hayal kırıklığına uğradım ama daha çok deneyim kazandım.

Daha önce de söyledim ve her zaman söylemeye devam edeceğim, tüm yanlışlarıma rağmen 'keşke' diye bir şey olmadı yaşamımda. Hayata yeniden başlasaydım belki de aynı hataları yapar, aynı dersleri alırdım. Hayat bence böyle güzel. Ben bütün hatalarımı seviyorum ve onlardan ders alıyorum (...)

10 Okuyalım, işaretleyelim

	Doğru	Yanlış
1. Çok fazla hata yapmaktan kaçıyor.	☐	☐
2. Çevresindeki insanların işine karışmasına sinirleniyor.	☐	☐
3. Hatalarından ders almayı seviyor.	☐	☐
4. İnsanların kendisi hakkındaki fikirlerine çok önem veriyor.	☐	☐
5. Hatalarından büyük pişmanlık duyuyor.	☐	☐

Var

Yok

1. Keşke sözcüğünün insanların hayatındaki yeri	☐	☐
2. Hataların yazarın hayatındaki etkileri	☐	☐
3. Yazarın çevresindeki insanların pişmanlıkları	☐	☐
4. Yazarın hataları hakkındaki düşünceleri	☐	☐
5. İnsanların yazarla ilgili görüşleri	☐	☐

13 Eşleyelim

1. diline dolamak
2. odak noktası
3. kulak asmamak
4. razı olmak

- sözlerine önem vermemek
- sonuçları kabul etmek, kabullenmek
- bir konuyu sürekli tekrarlamak
- en önemli konu

11 Metni sürdürelim

1. Ama onlar bana hep acı veriyor.
2. Artık hayatımda "keşke" sözcüğüne yer vermek istemiyorum.
3. Hayatta bir daha pişmanlık yaşamak istemiyorum.
4. Hayatım boyunca da "keşke" sözcüğünü kullanmayı düşünmüyorum.

12 Yerleştirelim

pişmanlık duymak • hayal kırıklığına uğramak
ders almak • deneyim kazanmak

- 1 Arkadaşım ile dünkü tartışmamızdan dolayı _____.
2. Bu işte 15 senedir çalışıyorum. Tabii ki ilk günkü korkularımı yaşamıyorum bu kadar uzun sürede birçok _____.
3. Sana çok güvendim ama sen bana yalan söyleyerek beni _____.
4. Hayatta hatalardan _____ bilmek gerekir.

DİLEK (hikaye) KİPİ (keşke)							-seydi (-se, -di)
Adıl	Eylem	-	Ek	7	Ek	Kişi Ek	Örnekler
ben	başla	-ma	-sa	-mı	-ydi	-m	<i>O keşke doktor olmasaydı.</i>
sen	gel	-me	-se	-mi	-ydi	-n	<i>Keşke dünyaya elli yıl daha geç gelseydim.</i>
o	ol					-	<i>Keşke Ali'nin doğum günü partisine onlar da katılsalardı.</i>
biz	katıl					-k	<i>Acaba kursa bu ay başlamasa mıydık?</i>
siz	geç					-nız/niz	<i>Keşke biraz çok çalışsaydın da sınıfı geçseydin.</i>
onlar	haber ver					(-lar/-ler)	<i>Keşke gelmeden önce haber verseydiniz.</i> <i>Keşke dünyada hiç savaş olmasaydı.</i>

14 Tamamlayalım

- (Keşke) şu anda ailem yanımda ol seydi .
- (Keşke) en başta ona doğruyu söyle seydi .
- (Keşke) hepimiz kuşlar gibi uçabil seydi .
- (Keşke) bir zaman makinem ol seydi da zamanda yolculuk yapabil seydi .
- (Keşke) şu anda elimde buz gibi bir içecekten kenarında ol seydi .
- (Keşke) maaşımız iki katı ol seydi da biz de borçlanmadan tüm ihtiyaçlarımızı alabil seydi .
- (Keşke) annemin sözünü dinle seydi de o zengin ve yakışıklı adamla evlen seydi .
- (Keşke) ona aşık ol seydi . Sonunda beni bırakıp gitti.
- (Keşke) alkollü araba kullan seydi . Hem kendini hem de başkalarını tehlikeye attın.
- (Keşke) şu anda dünyanın en zengini ben ol seydi .
- Sınavı kazanamamışsınız. (Keşke) daha çok çalış seydi .

15 Yeniden yazalım

- Dün çikolatanın hepsini yedim. Ablama hiç kalmadı.
Keşke çikolatanın hepsini yemeseydim .
- Anneme yalan söyledim. Artık bana güvenmeyecek.
Keşke Anneme yalan söylemeseydim .
- Çok fazla dondurma yedim. Şimdi boğazım ağrıyor.
Keşke Çok fazla dondurma yemeseydim .
- Kardeşime istemeden bağırıp ve kalbini kırdım. Şimdi benimle konuşmuyor.
Keşke Kardeşime istemeden bağırmasaydım .
- En güzel oyuncakımı kırdım. Şimdi bunu anneme nasıl söyleyeceğim.
Keşke En güzel oyuncakımı kırmadım .
- Kuaföre gidip saçlarımı boyattım ama hiç güzel olmadı.
Keşke Kuaföre gitmeseydim .
- Geçen gün ucuz diye bir gömlek aldım ama yıkayınca çekti.
Keşke Geçen gün ucuz diye bir gömlek almasaydım .

16 Sürdürelim

Benim Keşkelerim

Keşke dünya tersine dönseydi. Keşke birbirimizi daha iyi anlayabilseydik. Keşke ışınlanabilseydik. Keşke parayı hiç bulmasaydık. Keşke hayaller bu kadar küçümsenmeseydi. Keşke zaman içinde yolculuk edebilseydik. Keşke her şeyi bilebilseydim. Keşke hayır diyebilseydim. Keşke uçabilseydim. Keşke hep gerçekleri söyleyebilseydik. Keşke uyku olmasaydı. Keşke sesim daha güzel olsaydı. Keşke hiç büyümeseydik. Keşke keşkeler olmasaydı...

Keşke,

---

17 İşaretleyelim, yeniden yazalım

Sizinle Niye Geldim ki...

Cemre: Üff! Daha çok yolu-muz var mı? Ben çok yorul-dum.

Serdar: Az kaldı Cemre. Bi-raz daha dayanamaz mısın?

Cemre: Hayır, hiç gücüm kal-madı. Bu sıcak havada niye sizinle geldim sanki! Annem-lerle denize gitmek daha iyi bir fikirmiş. Hiç değilse şimdi denizde yüzüyor olurdum.

Serdar: Biraz sabret. Az son-ra çok güzel bir yerde mola vereceğiz.

Meral: Bu kadar yakınmak

için artık çok geç Cemre. Bence çok güzel bir yer burası. Şehrin karmaşasından ve gürültüsünden uzaklaştık.

Cemre: Aman Meral, sen de nelerden mutlu oluyorsun. Ben buraya gelmekten hiç de memnun değilim! Off, da-yanamayacağım. Şu ağacın altında dinleneceğim.

Serdar: Canım çok az yolumuz kaldı ama.

Cemre: Ben anlamam. Bir adım atacak halim kalmadı. Oturuyorum ben.

Meral: Cemre niye bu kadar kendini düşünüyorsun?

Cemre: Ne yapayım, ayakkabılar ayağımı acıttı. Bunları

giymem hiç iyi olmadı zaten. Diğer ayakkabılarımla daha rahat ederdim.

Cemre: Serdar sen niye hiçbir şey söylemiyorsun ?

Serdar: Tamam Meralciğim, biz de oturalım biraz.

....

Meral: Düşünüyorum da, Ay-şen'e de haber verebilirdik. O böyle yerleri çok sever. Mem-nun olurdu.

Cemre: Bakalım biz onun gelmesinden memnun olur muyduk?

Serdar: Ama Ayşen de çok iyi bir kızdır.

Cemre: Aman neyse... Bırakın Ayşen'i de yarın iş var, siz onu düşünün. Bu geziye cumartesi günü gelmek daha iyi bir fi-kirdi. Bugün çok yorulacağız galiba. Yarın nasıl erkenden kalkıp işe gideceğiz?

Meral: Cemre sana çok şaşıyorum gerçekten. Nasıl her şeyin kötü tarafını görebiliyorsun?

Cemre: Hiç de her şeyin kötü tarafını görmem. Aslında ben genelde küçük şeylerden bile mutlu olurum. Sadece bugün sizinle bu yürüyüşe çıkmaktan mutlu değilim.

Bana göre Cemre	
Bencil	
Geveze	
Sabırlı	
Karamsar	
İyimser	
Sakin	

1. *Annemlerle denize gitmek daha iyi fikirmiş.* _____
Keşke annemlerle denize gitseydim. _____
2. _____
3. _____
4. _____

18 Ne Zaman Ne Söylersiniz?

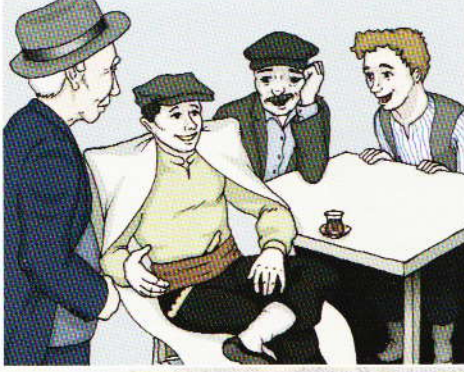
Ne Zaman Söylersiniz?

1. Keşke buradan eve ışınlanabilseydim.
2. Keşke dilimi tutsaydım.
3. Keşke uyuyakalmasaydım.
4. Keşke daha güçlü olsaydım.
5. Keşke karşı takımın taraftarı olsaydım.
6. Keşke daha hızlı koşabilseydim.
7. Keşke daha güzel/yakışıklı olsaydım.
8. Keşke daha sakın olsaydım.

Ne Söylersiniz?

1. Otobüsü kaçırdınız.
2. Mideniz ağrımaya başladı.
3. Ailenizi özlediniz.
4. Kuaförden berbat bir saç modeliyle çıktınız.
5. Konser bileti bulamadınız.
6. Arabanız yolda arızalandı.
7. Çok üşüdüünüz.
8. Eşinizle tartıştınız.

Hayal Dünyası

Bir köyde hayal gücü çok geniş bir çoban yaşarmış. Köy halkının en büyük zevki onun etrafında toplanıp hikayelerini dinlemekmiş.

"Eee, anlat bakalım, köyün dışına çıkınca nelere şahit oldun bugün?" diye sorarlarmış. "Ormanın içinde bir keçi tanrı gördüm." demiş çoban. "Elinde flütü, sırtında kanatları, yanında hurileri vardı. Çok güzel, inanılmaz bir müzik çalıyorlardı. Oradan ayrılıp gölün kenarına gittim. Oradaysa gözleri kamaştırarak kadar parlak bir deniz kızı gördüm. Masmavi gözlere sahipti. Altın sarısı saçlarının yarısı göl sularının içindeydi." diye devam edermiş. Hem köylüler hem de çoban hayatından oldukça memnunmuş.

Bir gün çoban ormandayken hakikaten bir keçi tanrı görmüş, elindeki flütü ve yanındaki melekleriyle beraber. Göl kenarına gitmiş ve bu defa da denizkızı görmüş aynen anlattığı gibi.

Bir müddet sonra çoban köye dönmüş. Köylüler her zaman olduğu gibi çevresinde toplanmışlar çobanın. Hepsi heyecanlı, hepsi meraklı... Sormuşlar "Bugün ne gördün, anlat bakalım." diye. Çoban "Hiç." demiş. "Hiçbir şey görmedim."

Oscar Wilde

19 Seçelim, savunalım

☐ İnsan hayal ettiği sürece yaşar.	☐ İnsanlar her zaman güzel hayaller kurmalıdır.
☐ Hayaller gerçeklerden daha güzeldir.	☐ Bazı hayallerin gerçekleşmemesi daha iyidir.
☐ Hayallerin gerçekleşmesini herkes istemez.	☐ Herkes hayal kurmayı beceremez.
☐ Biz gerçeklerden daha güzelini hayal edebiliriz.	☐ Fazla hayalperest olmamak gerekir.

Diğer: _____

3.3 Hayal Et Olsun

20 Tamamlayalım, başlığımı bulalım

Dee Caffari dünyayı tersten dolaşma rotasını başarıyla tamamlayarak Guinness Rekorlar Kitabı'na girdi ve yelkeniyle rüzgarlara, akıntılara karşı durmaksızın dünyayı tersten dolaşan 'ilk kadın' oldu. Daha önce aynı yolculuğu sadece 4 erkek tamamlayabilmişti.

6 yıl öncesine kadar beden eğitimi öğretmenliği yapan Dee Caffari, ciddi bir kariyer değişikliği ile profesyonel yelkenci olmaya karar vermiş. Ama bu değişikliğin sebebi sadece yelken aşkı değilmiş. Yıllar öncesinde Afrika'ya gitmek için kariyerine kısa bir süreliğine ara vermiş ve seyahat tutkusu da bu şekilde **aklını çelmiş**.

Dee Caffari dünyayı tersten dolaşarak zoru başarmış. Cesur yelkenci, yolcuğu için "Bir bakıma doğaya karşı savaşa benziyordu. Hiçbir yardımcım olmadan tek başıma yolculuğa çıkarak **kendimi ateşe attım**. Bu yolculuk sırasında pes etmemem gerekiyordu. Belki çok zordu ama bunu başardım. Fırtınalı denizde zorluklarla savaşırken yanımda sadece teknik ekibimin telsizle desteği vardı." diyor.

Caffari'ye göre hiçbir zaman zorluklardan yılmayıp hayalleri takip etmek gerek ancak başarmak için sadece hayal etmek yetmez: "Her şeyin çıkış noktası hayal, bitişinde ise başarı var. Bu ikisinin arasında ise sistem, karar, güven, cesaret, motivasyon ve azmi mutlaka yaşamamız lazım. Ben bunu yapabilen milyonlarca kişi arasından sadece bir kişiyim. Tek amacım ise insanların kendi **sınırlarını zorlamaları** için onlara cesaret verebilmek."

Dee Caffari, rekoruna bir yenisini eklemek istiyor. Bu kez doğudan batıya doğru giderek dünyayı iki yönde dolaşmayı başarabilmiş tek kadın olmayı hedefliyor. Rekortmen yelkenci bu planı için "Ben hayallerimden güç alıyorum. Bence herkes ideallerini gerçekleştirebilir. Sadece hayal etmeye cesaret etmemiz gerektiğine inanıyorum. Biraz hayal, biraz cesaret ve merak tüm yolları açacaktır." diyor.

1. Caffari beden eğitimi öğretmenliği yaparken _____
2. Caffari teknesiyle yolculuk ederken _____
3. Caffari fırtınalı denizde mücadele ederken _____

- Deniz Tutkusu
- Yelkeniyle Bir Ömür
- Uzaktaki Umutlar
- Sınırları Zorlamak

21 İşaretleyelim

Aklını çelmek

- kandırmak
- inandırmak
- akıl vermek

Kendini ateşe atmak

- tehlikeye atılmak
- cesur davranmak
- ateş yakmak

Sınırlarını zorlamak

- zorlanmak
- kendini aşmaya çalışmak
- sınırlarını bilmemek

22 Keşke Hayalim Gerçek Olmasaydı

Belki de hayallerin gerçek olması insan için büyük bir hayal kırıklığıdır. Ben de şu hayalimin gerçekleşmesini çok istemişim. Ama hayalim gerçekleştikten sonra anladım ki...

ULAÇLAR				-lyken /-ki-keni
Eylem	-	Zaman Eki	Ek	Örnekler
yanıtla	-mä/-maz	-yor	-ken	<i>Bugün kursa gelirken bir arkadaşımınla karşılaştım.</i>
çalış	-me/-mez	-ıyor/-iyor		<i>Tam son soruyu yanıtlıyacakken sınav bitti.</i>
üniversitede	-mı	-uyor/-üyor		<i>Toplantı İstanbul'da olacak. Gitmişken Ayasofya'yı da görelim.</i>
izle	-mi	-r		<i>Üniversitedeyken daha sık sinemaya gidiyordum.</i>
gel	-mu	-ar/-er		<i>Çalışırken rahatsız edilmek itemiyorum.</i>
git	-mü	-ır/-ir		<i>İnsanlar gençken hayatı tozpembe görüyor</i>
genç	değil	-ur/-ür		<i>Televizyon izlemiyorken kahve içmem.</i>
		-acak/-ecek		<i>Tam evden çıkacağımda telefon çaldı.</i>
		-yacak/-yecek		
		-miş/-miş		
		-muş/-muş		

23 Tamamlayalım

- Biz sinema *dayken* elektrikler kesildi.
- Kardeşim hiç kitap oku _____ ben kitapsız bir hayat düşünemiyorum.
- Lütfen ders çalış _____ beni rahatsız etmeyin.
- Tam evden çık _____ misafir geldi.
- Ankara'ya gel _____ seni de görmek isterim.
- Ben salatayı yap _____ sen de sofrayı hazırla.
- Biz tatil _____ çok eğlendik.
- Burası eskiden bir konak _____ şimdi lokanta oldu.
- Ayağa kalk _____ bana da bir bardak su getir.
- İki kardeş birbirinden çok farklı. Birinin yüzü hiç gül _____ diğeri her zaman çok neşeli.

24 Yeniden yazalım

- Televizyon seyrediyorsunuz. O sırada ne yaparsınız?
Televizyon seyrederken ne yaparsınız? _____?
- Arkadaşınızla konuşuyorsunuz. Telefonunuz çaldı.
_____
- Hastasınız. O zaman bile dinlenmeyip çalışıyorsunuz.
_____
- Alışveriş yapıyormuş. O sırada biri cüzdanını çalmış.
_____
- Öğrenciydiniz. O zamanlar çok çalışkandınız.
_____

25 İşaretleyelim

- Onunla _____ çok dikkat _____. Yoksa yanlış bir şey söyleyip onu kızdırabilirsin.
 konuşarak/et konuşurken/etmelisin
 konuşup/etmeli konuşmadan/edebilirsin
- Keşke telefon edip haber _____ de öyle _____.
 verelim/gidelim vermeli/gitmeli
 verseydik/gitseydik verip/giderek
- Doktora danış _____ ilaç kullanmayın.
 -madan -mayıp
 -saydın -mazken
- Hayatta mutluluğu yakala _____ olumlu düşün _____.
 -diktan sonra/-emezsın
 -madan önce/-mesen
 -mak için/-me
 -yabilmek için/-melisin
- Dün eve gel _____ yolda iki köpek üzerime saldırdı.
 -ip -erek
 -irken -mişken
- Sorunlarını ailenle açık açık konuş _____ çözebilirsin.
 -urken -arak
 -acakken -mayarak
- İstanbul'a git _____ Topkapı Sarayını da mutlaka görün.
 -erken -mişken
 -erek -meden

26 Ekleyelim

1. Çorabımı yatağın altına saklarken anneme yakalanmak istemem.
2. Parkta çiçek koparıırken bekçiye yakalanmak istemem.
3. Sürat yaparken polise yakalanmak istemem.
4. Ofiste internette gezerken patronuma yakalanmak istemem.
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

27 Yerleştirelim

- gökte ararken yerde bulmak
- yağmurdan kaçarken doluya tutulmak
- kaş yapayım derken göz çıkarmak
- boynuz isterken kulaktan olmak

1. Elimizde biraz paramız vardı. Biz biraz daha çoğalsın diye borsaya yatırdık. Ama borsada paramızın yarısını kaybettik. Yani, _____.
2. Esin ve Ceren kavga etti. Ceren çok üzüldü. Ben de onu teselli etmek için aradım. Esin'in onun hakkındaki kötü sözlerini ağızdan kaçırdım ve onu daha çok üzdüm. Bu durumda _____.
3. Evde çok yalnızdım. "Ebru evde olsa da ona gitsem." diyordum. Tam böyle düşünürken sen geldin. Seni _____.
4. Marketten eve yürürken peşime bir köpek takıldı. Ben ondan kaçmak için bir evin bahçesine girdim. Bir baktım ki, üç tane köpek gözlerini dikmiş bana bakıyor. _____.

30 Eşleyelim

1. Keşke tam senden özür dileyecektim
2. Keşke evden çıkarken beni arasaydın,
3. Keşke buralara gelmişken bana da uğrasaydınız,
4. Keşke tatile çıkarken sana katılabilsem
5. Keşke eve gelirken markete uğrayıp içecek bir şeyler alsaydık,
6. Keşke her sabah işe giderken bu trafiğe yakalanmasam,

bütün gün evdeydim.

dolap bomboşmuş.

ona bağırmıyaydın.

ben henüz hazırlanmadım.

bıktım artık.

ama hiç sanmıyorum, çok işim var.

28 Sıralayalım, işaretleyelim

Taşınıyoruz

Keşke bu kadar hayalperest olmasaydın.

Kerem gelmişken avizeleri de takar.

Eşyaları taşırken sarı kutuyu mutfuğın balkonuna koymuş olabiliriz.

Ne zor işmiş taşınmak. Canımız çıktı.

Keşke merdivenimiz olsaydı.

Dinlenirken yemeğimizi yeriz.

Doğru Yanlış

1. Perdeleri kapıcı taktı.	☐	☐
2. Onların evinde merdiven yok.	☐	☐
3. Kerem Beşiktaş'ta oturuyor.	☐	☐
4. Onlar çok fazla yemek yediler.	☐	☐
5. Aslı Türk kahvesi içmek istedi.	☐	☐
6. Berrin çok fazla hayal kuruyor.	☐	☐

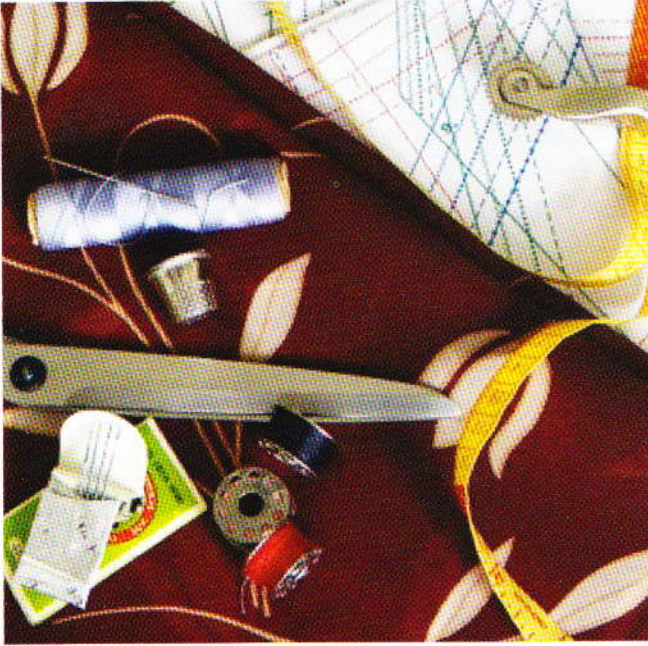
29 Düzeltelim

Aslı ve Berrin yeni evlerine taşınıyorlar. Aslı çok yorgun. Onlar eşyaları yerleştirmeye çalışırken yemek yemeyi unuttular. Aslı yemek yemeyip kahve içmeyi önerdi. Daha sonra Kerem gelip avizeleri taktı. Berrin bahçeleri olmasını istiyor. Aslı'ya göre Berrin çok hayalperest.

31 Sıralayalım, işaretleyelim

Bir Başarı Öyküsü

- Terzilik yaptı
- Evlendi.
- Yurtdışında moda tasarımı okudu.
- Liseyi bitirdi.
- Kendi iş yerini açtı.
- Kendi markasını yarattı.
- Çalışmayı evde oturdu.

	Doğru	Yanlış
1. Demet Hanım liseden sonra hemen bir atölyede çalışmaya başladı.	☐	☐
2. Demet Hanım'ın en büyük hayali ünlü bir modacı olmaktı.	☐	☐
3. Demet Hanım ve eşi evlenip yurtdışına gittiler.	☐	☐
4. Demet Hanım'ın kızı Türkiye'de doğdu.	☐	☐
5. Demet Hanım ailesine vakit ayıramamaktan şikayetçi.	☐	☐
6. Demet Hanım artık daha sakin bir hayat yaşamak istiyor.	☐	☐

	Var	Yok
--	-----	-----

1. Demet Hanım liseden hemen sonra neden okuyamadı?	☐	☐
2. Demet Hanım kendi dükkanını ne zaman açabildi?	☐	☐
3. Demet Hanım atölyesinde kaç kişi çalıştırdı?	☐	☐
4. Demet Hanım hangi üniversitede eğitim gördü?	☐	☐
5. Demet Hanım nelerden pişman?	☐	☐
6. Demet Hanım'ın gençlere tavsiyeleri neler?	☐	☐

32 Bir Hayal Kuralım

• Kişiliğiniz	• Fiziksel özellikleriniz	• Aileniz	• Eviniz
• Arkadaşlarınız	• İş/okul hayatınız	• Maddi durumunuz	• Gelecek planlarınız

Keşke

O zaman

Böylece

4

Bu Yıl Moda Ne?

1. Modanın Dünü, Bugünü

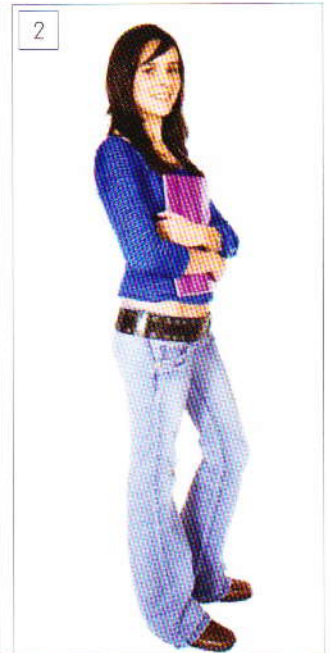
1 Yerleştirelim

kadınısı • spor • gösterişli • klasik • abiye • erkeksi

1. Ünlü modacı Neslihan Yaman son defilesinde, özel geceler için hazırlanmış _____ kıyafetleriyle seyircileri büyüledi.
2. Son günlerde kravat takıp gömlek giyerek _____ görünmek kadınlar arasında tekrar moda oldu.
3. Her ortamda rahat edebilmek için _____ kıyafetlerden uzak durmak gerekir.
4. Günümüzde bayanlar pantolon, spor ayakkabı gibi rahat giysileri, mini etek, topuklu ayakkabı gibi _____ giysilere tercih ediyorlar.
5. Siyah pantolon, beyaz gömlek gibi _____ giysilerin modası hiçbir zaman geçmez.
6. Gençler genellikle tişört ve spor ayakkabı gibi _____ giysileri tercih ediyor.

2 Eşleyelim

☐ iddialı	☐ frapan	☐ sade	☐ dikkat çekici
☐ klasik	☐ spor	☐ gündelik	☐ gösterişli

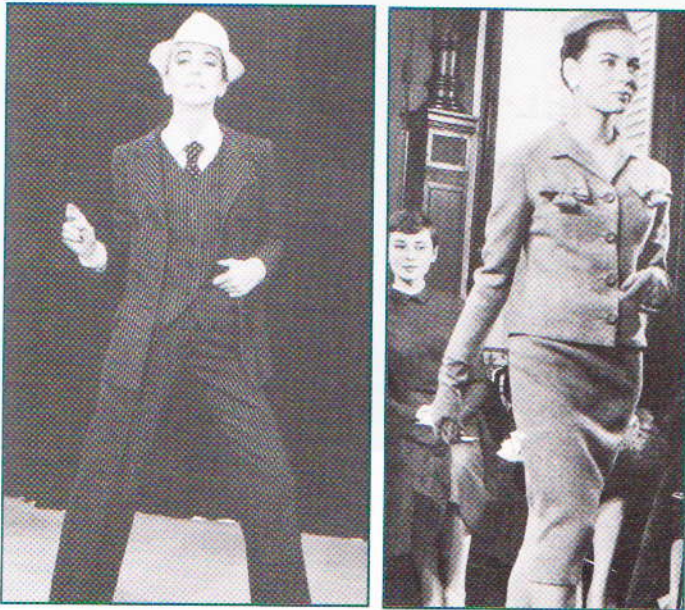
3 Yerleştirelim, eşleyelim

Dünden Bugüne MODA

Şüphesiz birçoğumuz "Gelecekte neler moda olacak?" sorusunun yanıtını bilmek ve kendimizi buna göre hazırlamak isteriz. Peki nedir moda? Neden gazete ve dergilerin onlarca sayfasına konu olur? Neden kendimizi ona göre hazırlamak isteriz? Neden sık sık bu sözcüğü duyarız? (1) _____

Moda aslında, sosyal hayattaki 'popüler her şey'dir. 'Moda' sözcüğü genellikle akıllara popüler giyim tarzını getirir. Kavramın kökeni ile ilgili araştırmalar da konuyu bu yönüyle ele alıyor. Çoğu araştırmaya göre modanın kökeni, insanlığın ortaya çıkışına dayanıyor ve o zamanlardan beri moda, toplumların ayrılmaz bir parçası. (2) _____

Moda akımları kendini 1900'lü yıllarda net olarak göstermeye başlamıştır. Bu akımlar o zamanlardan beri kültürlerin, ekonomik şartların, sosyal ve politik olayların etkisi altında şekillenmektedir. Örneğin; savaş yıllarında kadınlar, erkeklerle beraber çalışıp benzer işler yapmaya başlamıştır. Dolayısıyla o dönemlerde kadınlar arasında erkeksi kıyafetler kadınsı kıyafetlerden daha çok ilgi görmüştür. (3) _____

- savaş yıllarında
- savaşların sonrasında
- 80'lerde
- 90'lardan sonra

- klasik, sade giysiler
- gösterişli giysiler
- rahat ve şık giysiler
- erkeksi giysiler

Savaşların sonrasında ise devlet mekanizmasında bürokratik işlemler çoğalmış, böylece devlet için çalışan memur sayısı artmıştır. 'Orta sınıf' olarak bilinen bu gelir grubu çok para kazanmadığı için hem işte hem de günlük hayatta benzer giysileri tercih etmeye başlamıştır. Bunun sonucunda klasik ve sade giyim tarzı yaygınlaşmıştır. (4) _____

80'lerde ise popüler müziğin ve tüketim kültürünün etkisiyle kıyafetlerde kimi değişiklikler olmuş; vatkalı, frapan elbiseler, leopar desenler, gösterişli giysi ve takılar moda haline gelmiştir. 90'lardan sonra ise yoğun iş temposu ve artan sosyal aktiviteler, kadın erkek herkesi rahatlığı ve şıklığı bir arada taşımaya yöneltmiştir. (5) _____

Öyle görünüyor ki koşullar ne kadar değişirse değişsin moda yaşantımızın bir parçası olmaya devam edecek. (6) _____

- Yani, insanlık modayla belli bir dönemde tanışmamıştır. Moda hep olmuştur.
- Yani ekonomik şartlar modayı etkisi altına almıştır.
- Yani neden hep hayatımızdadır?
- Yani bu kez de modaya yaşam tarzı yön vermiştir.
- Yani moda insanlıkla birlikte ortaya çıktı, insanlıkla birlikte yok olacak.
- Yani belki de bugünün 'uniseks' giyim tarzı savaşların bir sonucudur.

İLGEÇLER			-Den beri / -Dir
Zaman Adı	Ek	İlgeç	Örnekler
on beş yıl sabah dört ay iki saat pazartesi haziran	-dan/-den/-tan/-ten ... -dır/-dir/-dur/-dür -tır/-tir/-tur/-tür	beri	Sabahtan beri hiçbir şey yemedim. İki saattir seni bekliyorum burada. Dört aydan beri Türkçe öğreniyorum. Geçen hazirandan beri iş arıyorum. Murat pazartesi den beri kursa gelmiyor. On beş yıldır aynı evde oturuyorum. Geçen hazirandır iş arıyorum.

4 Tamamlayalım

- Annem bize çocukluğumuz *dan beri* _____ masal- lar anlatır.
- Ne zaman _____ Türkçe öğreniyorsun?
- Tuba'yı 2002 _____ tanırım.
- Eşim ay _____ sigara içmiyor.
- Kuzenim yıl _____ yurt dışında yaşıyor.
- Çocuklar epey _____ denizdeler.
- Üç saat _____ balık tutuyorlar.
- 2006'daki Mısır yolculuğumı _____ tatile çıkmadım.
- Kaç gün _____ işe gidemiyorum, çok has- tayım.
- Arkadaşım ile tartıştım, bir hafta _____ onu aramıyorum.
- Sabah _____ hava kapalı, yağmur yağa- cak sanırım.
- Nerelerdesin? Doğum günün _____ seni göremiyoruz.
- Yıllar _____ burada çalışıyorum.
- 3 hafta _____ spora gidemiyorum, işlerim çok yoğun.
- Uzun zaman _____ sinemaya gidemedik.
- Lise _____ Özlem'le görüşmedik.
- Geçen hafta sonu _____ spor salonuna gitmedim.
- Geçen sene Aralık _____ sigara içmiyorum.
- Telefon sabah _____ hiç susmadı.
- Seninle çoktan _____ görüşemiyoruz. Nerelerdesin? Neler yapıyorsun?

5 Yeniden yazalım

- En son üç ay önce sinemaya gittim.
Üç aydan beri/üç aydır sinemaya gitmiyorum. _____
- En son 2006'da yaz tatiline çıktım.
_____
- Sabah başım ağrımaya başladı. Hala ağrıyor.
_____
- Birkaç ay önce Korhan'la görüştüm. Bir daha onu görme- dim.
_____
- Dört yıl önce yurt dışına taşındı. Hala orada yaşıyor.
_____
- Sabah kahvaltı ettim, bu saate kadar başka hiçbir şey yemedim.
_____
- Yılbaşı gecesi, sigarayı bırakmaya karar verdim. Bugüne kadar bir daha sigara içmedim.
_____
- En son çocukken elma şekeri yedim.
_____
- Bilgisayarın başına saat dörtte oturdun ve hala kalmıyor- sun, yeter artık!
_____
- Onunla _____ en son iki hafta önce buluştuk.
_____
- Dün akşam sekizde kardeşimi _____ aramaya başladım. Ha- la telefonuna cevap vermiyor.
_____
- En son tatilimi geçen sene temmuzda yaptım.
_____

ANADOLU'DA GİYİM

Her toplumun kendisine özgü, tarihi kadar eski giysileri var. Bu giysiler toplumların geleneklerini, kültürlerini yansıtır.

Anadolu halkının geleneksel giysileri, kültürlere özgü giyim tarzlarına iyi bir örnektir. **Bunlar** ayrı zevkler, iklim koşulları ve tarihi nedenlerle bölgeden bölgeye değişir. Hareketli yaşam tarzına uygun olmaları ise giysilerin ortak özelliklerinden en önemlisidir. Bu giysileri günümüzde Anadolu halkının tümünde görmemiz mümkün değildir, fakat yine de özellikle küçük yerleşim merkezlerinde insanlar onları hala kullanırlar.

Hemen hemen tüm kırsal bölgelerde hem kadınlar hem de erkekler, günlük yaşantılarında 'şalvar' adındaki bol pantolonlar giyerler. Erkeklerin şalvarı pantolona benzer biçimde biraz daha dardır ve genellikle şalvarların beline kuşak ya da silahlık sararlar. Kadınların şalvarı ise daha bol ve daha renklidir.

Anadolu'da giyim önemli bir parçası da başlıklar ya da örtülerdir. Erkekler başlarına genellikle 'kasket' takarlar. Kasket güneşe karşı koruyucu olması nedeniyle oldukça kullanışlıdır. Kadınlar ise ince bir kumaştan, 'yemeni' adında bir başörtüsü kullanırlar. Bu örtü renk renk, desen desendir ve kadınlar **onun** çevresini el işi bir örgü türüyle, yani 'oya' ile süslerler. Günümüzde başörtüsü kullanmayan kadınlar da yemeniyi günlük hayatlarında aksesuar olarak kullanmaktadır.

Günümüzde geleneksel giysileri hem otantik halleriyle hem de modern giysilerle bir arada görmek mümkündür. Bu durum gösteriyor ki, modern yaşamımız nedeniyle dünyanın farklı ülkelerinde benzer giysileri kullanıyoruz fakat kültürel öğelerimizden de tamamen vazgeçmiyoruz.

	Doğru	Yanlış
1. Kültürel giysiler çok eski, bu nedenle hiç kimse onları kullanmıyor.	☐	☐
2. Anadolu'da her bölgenin ayrı giyim tarzı vardır.	☐	☐
3. Anadolu'da tüm bölgelerin giysileri hareketli yaşam tarzına uygundur.	☐	☐
4. Geleneksel giysileri günümüzde yalnızca aksesuar olarak kullanıyoruz.	☐	☐
5. Anadolu halkının tamamı geleneksel giysileri kullanıyor.	☐	☐

bunlar Anadolu halkının geleneksel giysileri
 kültürel giyim tarzları
 toplumların gelenekleri
 giyim tarzları

onun kasketin
 yemeninin
 oyanın
 desenin

İNDİRİM

Sezon sonu indirimleri ve taksit kampanyaları bize neler getiriyor? Sezon indirimlerinde alışveriş yapmak karlı mı? Mevsim başındaki yüksek fiyatlar nasıl oluyor da %70'lere kadar düşüyor? Önümüzdeki kış moda olacak kıyafetleri önceden almak mantıklı mı? İşte ipuçları...

Eskiden pazarlar mağazalara göre daha ucuzdu. Ama son yıllarda kredi kartına taksitli satışlar, büyük orandaki indirimler, satış sonrası müşterilere değiştirme ve iade imkanlarının tanınması gibi etkenler mağazaları daha cazip hale getirdi.

Bazı kişiler modanın sıkı takipçileridir ve sezon başında, yani etiketler el yakarken, genellikle bu kişiler alışveriş yapar. Böylece bir ürünü herkesten önce giyme şansını elde ederler ama bunun için o ürünün normal fiyatından çok daha fazlasını ödemek zorunda kalırlar. Çünkü bir iki ay sonra mağazalarda %30 oranlarında indirimler başlar ve sezon sonunda bu indirim oranları %50'ye hatta %70'e kadar ulaşır.

Sezon başında kendinize çok şık bir ceket beğenirsiniz ama etiketini gördükten sonra almaktan vazgeçtiniz. İşte sezon sonu geldi ve indirim günleri başladı. Artık o cekete sahip olmak için hiçbir engeliniz yok ama onu seneye de kullanabilecek misiniz? Bazı ürünlerin modası çabuk geçer. Oysa bir klasik her

zaman klasik olarak kalacaktır. _____

İndirim sezonunda alışveriş yaparken ürünü mutlaka üzerinizde görün. Unutmayın ki ürünleri pek çok kişi giyip çıkarıyor ve ürünlerde bazen bozulmalar olabiliyor. O ürünü sezon başında denemiş olabilirsiniz ama olsun, bir kere daha deneyin.

İndirimler çekicidir! Vitrindeki 'İNDİRİM' yazısı bir miknatis gibi mağazadan içeri çeker sizi. Sadece 'bir bakmak için' girersiniz ama şeytana uyup birkaç parça eşya alırsınız. Evde ise sizi tam bir pişmanlık bekler. Yeni giysileriniz hiçbir pantolonunuza ya da ayakkabınıza uymamaktadır. "Evde giyerim." diye düşünüp kendinizi teselli etmeye çalışırsınız ama indirim günleri sizi çoktan zarara uğratmıştır bile! _____

Özlem Seller

1. Bu nedenle indirim sezonunda daha klasik ve kullanışlı ürünler almalısınız.
2. Bu yüzden alışverişe çıkmadan önce kendinize "Neye ihtiyacım var?" sorusunu mutlaka sormalısınız.
3. Yani artık gönül rahatlığıyla mağazalardan alışveriş yapabilirsiniz.
4. Uzun lafın kısıası, ilk etiketler asla gerçek etiketler değildir!
5. Bu küçük tedbir yıpranmış ürünleri fark etmenizi ve indirimde de kaliteli bir alışveriş yapmanızı sağlar.

Konu	Paragraf
1. İndirimdeki ürünlerinde defo riski	
2. Mağazaların tüketiciler açısından avantajları	
3. İndirim günlerinde gereksiz alışverişler	
4. Sezon ürünlerindeki fahiş fiyatlar	
5. İndirimde de önce klasikler	

ULAÇLAR					-Dik + İyelik + -İnİEn beri
Eylem	Ek	İyelik Eki	Et	İlgiz	Örnekler
çık	-dik/-dik/-duk/-dük	-ım/-im/-um/-üm	-dan/-ndan	beri	Türkçe öğrenmeye başladığımdan beri İngilizce konuşmuyorum.
evlen	-tik/-tik/-tuk/-tük	-ın/-in/-un/-ün	-den/-nden		Evlendiğimizden beri bu evde oturuyoruz.
ayrıl		-ı/-i/-u/-ü			Yeni öğretmen geldiğinden beri dersleri daha iyi anlıyoruz.
başla		-ımız/-imiz/-umuz/-ümüz			Evden çıktığından beri telefonla sana ulaşmaya çalışıyorum.
gel		-ınız/-iniz/-unuz/-ünüz			İşinden ayrıldığından beri kimseyle görüşmüyorum.
ol		-ları/-leri			Mezun olduktan beri öğretmenimi görmedim.

8 Tamamlayalım

1. Diyet yapmaya başla *duğımdan beri* beş kilo vermişim.
2. Sigarayı bırak _____ daha az öksürüyorum.
3. Spora başla _____ kendimi daha sağlıklı hissediyorum.
4. Sana aşık ol _____ dünyaya toz pembe gözlüklerle bakıyorum.
5. Köylüler güneş doğ _____ tarlada çalışıyorlar.
6. Galatasaray 2000 yılında UEFA Kupası'nı kazan _____ dünyaca tanınan bir kulüp oldu.
7. Üniversiteyi bitir _____ kendisine uygun bir iş bulamadı.
8. Bu arabayı al _____ her hafta bozulmasından bıktım.
9. İstanbul'a taşın _____ Antalya'daki arkadaşlarımı göremedim.
10. Saçlarımı kestirip boyat _____ hiç kimse beni tanımıyor.
11. Seni en son gör _____ ne kadar da büyümüşsün!
12. Bana bağır _____ onunla konuşmuyorum..
13. İzne ayrıl _____ evimde dinleniyorum.
14. Üniversiteden mezun ol _____ görüşemiyorduk, bu toplantı çok iyi oldu.
15. O kızla çıkmaya başla _____ hiçbirimizin yanına uğramıyorsun, en yakın arkadaşlarını ne çabuk unuttun!
16. Emrah takım kaptanı ol _____ oyuncular birbiriyle daha uyumlu.
17. Yeni belediye başkanı göreve gel _____ çevre kirliliği ile ilgili çalışıyormuş.

9 Tümce oluşturalım

1. ben / öyküler / beri / çocukluk / yaz- / ve / şiir / hoşlan-

2. biz / ev / taşın- / yeni / beri / yürü- / git- / iş / hep

3. ben / gez- / hiç / iste- / bahar / gel- / otur- / evde / hep / dışarı / beri

4. Ayşen / başla- / neredeyse / kurs / dans / ver- / beş / kilo / beri

5. bin- / ve / beri / yap- / rahatsız et- / yolcu / diğer / otobüs / iki genç / gürültü

10 Tamamlayalım Online Alışveriş

Artık alışveriş dediğimiz zaman aklımıza yalnızca caddelerdeki şık mağazalar, semtlerdeki kalabalık pazarlar ya da büyük alışveriş merkezleri gelmiyor.

Alışveriş yapma ortamları da teknolojiyle birlikte çeşitlendi. Evde, bir adım bile atmadan, yorulmadan bilgisayarın başında alışveriş yapmak günümüzde artık çoğumuza yabancı değil.

İnternetteki alışveriş sitelerinde, her tür ürünün yüzlerce çeşidini bulmanız mümkün. Üstelik bu siteler bizim ikinci el ürünlere düşük fiyatlarla ulaşmamızı da sağlıyor.

Ben internetten daha çok _____ alışverişini yapıyorum, çünkü _____

Bence internetten alışveriş yapmak avantajlı/dezavantajlı, çünkü _____

11 İşaretleyelim, anlatalım

- Benim için alışveriş bir hastalıktır.
- Sadece ihtiyaçlarım için alışveriş yaparım.
- Alışveriş merkezlerine gitmeye bayılırım.
- Alışverişimi açık havada, caddelerdeki mağazalardan yapmayı tercih ederim.
- İndirim dönemlerini bekleyip alışverişimi o dönemlerde yaparım.
- Sezon başında yeni ürünleri almak isterim.
- Modanın gerisinde kalmaktan hoşlanmam.
- Hiçbir zaman moda ürünler kullanmak istemem.

12 İşaretleyelim, eşleyelim Trend Avcıları

Hazır giyim firmaları, "Gelecekte ne moda olacak?" sorusuna yanıt bulmak için pek çok ajansın tahminlerinden yola çıkıyor. Bu ajanslarda çalışanlara ise 'trend avcıları' deniyor. Trend avcıları toplumun eğilimlerini inceliyor ve yorumluyor. Bu eğilimler yalnızca giyim sektörünü değil, gıdadan elektroniğe, mobilyadan kozmetiğe kadar pek çok alanı etkiliyor.

	Doğru	Yanlış
1. Hakan Korhan ve ekibinin işi, geleceğin modasını tahmin etmek.	☐	☐
2. Genellikle birbirine benzer renkler art arda moda olur.	☐	☐
3. Moda olacak renge trend avcıları karar veriyor.	☐	☐
4. Pek çok sektör moda olacak rengi trend avcılarından öğreniyor.	☐	☐
5. Yeni trendler hiçbir zaman bir yıldan uzun süre popüler olarak kalmıyor.	☐	☐
6. Hazır giyim sektörüne ek olarak pek çok farklı sektör trend avcılarının fikrini alıyor.	☐	☐

1. Tahmin etmek	☐ karar vermek
2. Gözlem yapmak	☐ anlaşmak
3. Belirlemek	☐ gözlemek
4. Uzlaşmak	☐ kestirmek

13 Sıralayalım, işaretleyelim

Marka Çılgınlığı

Marka takıntısı en çok giyim kuşamda kendini gösteriyor. Son yıllarda özellikle büyük mağazalar markaları tercih eden insanlarla dolup taşıyor. Kimi küçük bir eşarp alıyor, kimi bir pantolon ve kemer. Bir kısmı da baştan aşağı gardırop yeniliyor. Marka düşkünlerinin ortak alışveriş yerleri genellikle lüks mağazalar oluyor ancak bazen küçük dükkanlar da dönemin ünlü isimlerinin uğrak yeri olmaları nedeniyle popüler hale gelebiliyor.

Evet, sonuçta en iyiyi, en güzeli, en kaliteliyi almak ve kullanmak herkesin en doğal hakkı. Ancak herkesin kendine şu soruları da sorması gerekiyor: Marka ürünler her zaman için iyi ve kaliteli midir ve toplum içinde daha saygın bir yer edinebilmek için markalara gerçekten ihtiyaç var mıdır?

Elbette ki moda sektöründeki birçok yenilik gibi marka merakı da ilk olarak ünlülerin mekanı Hollywood'dan çıktı. Valizleri, köpeklerinin tasmaları, çantaları, ayakkabı tokaları derken bir de baktık ki ünlülerin her şeyi marka olmuş... Bu merak medyanın da etkisiyle kısa zamanda tüm dünyaya yayıldı. Şimdi, birçok insan sadece marka ürünler satın alıyor.

Dünyada şu sıralar müthiş bir marka takıntısı hüküm sürüyor. Pek çok kişinin üzerindeki kemerden ayakkabıya, çantadan tokaya kadar her şey bir başka markanın.

Marka merakı sadece giyim kuşamla sınırlı değil. Bazı insanlar makyaj malzemelerinden aksesuarlara, mobilyalardan yemek takımlarına kadar her şeyin ünlü markaların ürünleri olmasına özen gösteriyorlar. Ayrıca sosyal yaşantılarında da isim yapmış gece kulüplerini, restoran ve kafeleri tercih ediyorlar.

Peki, herhangi bir ürünün ya da mekanın 'marka' olması neden bu kadar önemli? Bu sorunun tek bir yanıtı yok. Kimileri için 'marka' kalite ile eş anlamlı ve kaliteye ulaşmanın en kolay yolu da markalı ürünler satın almaktan geçiyor. Kimileri ise markalı ürünleri üst düzey bir sosyal statünün göstergesi olarak algılıyor. Falanca markanın çantasına sahip olmak bu tip statü kaygısı taşıyan insanların kendilerini 'daha zengin, güçlü ve önemli' hissedebilmelerini sağlıyor.

1. Marka meraklıları her zaman lüks mağazalardan alışveriş yaparlar.
2. Bazıları için sadece kıyafetlerinin değil mobilyaların markalı olması da önem taşıyor.
3. Marka düşkünlüğünün bir nedeni de insanların ünlü kişilere özenmeleridir.
4. Kimilerine göre markalı ürünler kullanmak insana saygınlık kazandırır.

Doğru Yanlış

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

14 Marka merakımızı anlatalım

1. İnsanlardaki marka merakının nedenleri _____
2. Bence markalı ürünler _____

4.3 Bu Benim Tarzım

15 Yeniden yazalım, işaretleyelim

Eski Günler

1. Yeni bilgisayarımı kurdum. Galiba odamı en son o zaman temizledim.
Yeni bilgisayarımı kurduğumdan beri odamı temizlemedim.
2. Hatırlarsan en son iki ay önce sinemaya gittik. Bir daha da güzel bir film seyretmedik.
_____.
3. Ama en son üniversitede görüştüğünle. Bir daha da hiç görmedim Ayşe'yi.
_____.
4. Ayşe evlenip yurtdışına gitmiş. Hala yurtdışında yaşıyor muş.
_____.
5. Hatırlıyor musun ne kadar çok eğlenmiştik o baloda? O balodan sonra bir daha o kadar çok eğlenmedim.
_____.
6. En son 14 sene önce pantolonumun altına beyaz çorap giydim galiba.
_____.

	Ceren	Mehmet	Ayşe
Uzun zamandır temizlik yapmıyor.			
Salonu temizleyecek.			
Film seyretmek istiyor.			
Albüme bakmayı öneriyor.			
Evlendiğinden beri Türkiye'de değil.			
Kendini de eşini de komik buluyor.			
Fotoğrafta saçlarını ortadan ayırmış.			

16 Tamamlayalım, anlatalım

Benim Stilim

- Giysilerimi _____ göre düzenliyorum.
- Hiç giymem ama dolabımda yine de _____ bulunur.
- Karakterimi en iyi şu giysi anlatır: _____.
- Giyim konusunda insan olarak beni en çok _____ etkiler, çünkü _____.
- Arkadaşlarımda gardırobundaki _____ -(n)in benim olmasını isterim.
- En çok _____ almayı severim.
- Hayat boyu sadece _____ giyerek yaşayabilirim.
- "Bir zamanlar _____ nasıl giymişim?" diye çok düşünürüm.
- Giyinirken _____ dinlemeyi severim.
- Bana göre stil _____ demek.
- Yanıma _____ almadan asla sokağa çıkmam.
- Çantamda / Cebimde mutlaka _____ bulunur.
- Siyah bence _____ bir renktir.
- "Nasıl olmuşum?" sorusunu mutlaka _____ sorarım.
- İnsanların dış görünüşüyle ilgili beni en çok _____ etkiler.
- _____ başka insanlarda çok beğenirim ama ben asla kullanamam.
- En çok _____ giderken "Ne giysem?" diye düşünürüm.

19 Dinleyelim, işaretleyelim

Türkiye'nin Alışveriş Gerçekleri

Doğru Yanlış

1. Çoğu insan alışverişe gitmeden önce markayı belirliyor. Doğru Yanlış
2. Üst gelir grupları alışverişte gezerken marka belirliyor. Doğru Yanlış
3. Hem genç hem üst gelir grubuna ait kişiler daha çok alışveriş yapıyor. Doğru Yanlış
4. Üst gelir grubu dışındaki tüketicilerin marka seçimi konusunda daha çok kriteri var. Doğru Yanlış
5. 36 yaşın üzerindeki tüketicilerin alışverişinde mağaza çeşitliliği daha çok. Doğru Yanlış
6. Caddelerdeki mağazalardan ve alışveriş merkezlerinden alışveriş yapma oranı neredeyse aynı. Doğru Yanlış
7. Üst gelir grubundaki insanlar daha çok cadde üstündeki mağazalardan alışveriş yapıyor. Doğru Yanlış

Var Yok

1. Marka seçimindeki kriterler Var Yok
2. Mağaza seçimi ile ilgili tercihler Var Yok
3. Alışveriş yapma sıklığı ve yaş ilişkisi Var Yok
4. Alışveriş yapma sıklığı ve cinsiyet ilişkisi Var Yok
5. Gelir düzeyine göre alışveriş davranışları Var Yok
6. Büyük alışveriş merkezlerinin avantajları Var Yok
7. Marka bağlılığı Var Yok

20 Anlatalım

- Marka seçimindeki kriterler: _____
- Mağaza seçimi ile ilgili tercihler: _____
- Alışveriş yapma sıklığı ve yaş ilişkisi: _____
- Alışveriş yapma sıklığı ve cinsiyet ilişkisi: _____

21 Okuyalım, işaretleyelim

Stil Sahibi Olmak

- Modern misiniz, yoksa gelenekçi mi? Rahatlık mı sizin için önemli, şık olmak mı? Dış görünüşünüzle bir artı kazanarak mı, yavaş yavaş kendinizi göstererek mi insanları etkilemek istiyorsunuz? Stilinizi belirlemek için önce ön plandaki yönünüzü belirlemelisiniz.
- Hangi giysilerle, hangi renklerle, hangi aksesuarlarla kendinizi iyi hissediyorsunuz, bir düşünün ve bunların sayılarını artırmakla işe başlayın.
- Saçınızın şeklinin ve renginin kıyafetlerinizle, karakterinizle uyumunu gözden geçirin. Güvenilir dostlarınızdan bu konuda fikir alın ve gerekli değişiklikleri yapmaya hemen başlayın.
- Elinizdeki her aksesuarı farklı giysilerinizle deneyerek kendinize özgü tarz yaratın.
- Dış görünüşünüzde sık sık sıradışı değişiklikler yapmayın. Deneme yanılma yöntemi yerine düşünerek sonuca ulaşmayı tercih edin.
- Tüm bunları yaparken herhangi bir kişiyi taklit etmeyi aklınızdan bile geçirmeyin. Unutmayın bu sizin stiliniz!

Doğru Yanlış

1. Tarzınızı belirlemek için karakter özelliklerinizi dikkate almalısınız. Doğru Yanlış
2. Giyim tarzınızı belirlerken öncelikle seçimlerinizle kendinizi mutlu hissetmeniz önemli. Doğru Yanlış
3. Değişiklik yapmak size her zaman iyi gelir. Doğru Yanlış
4. Saçlarınızın giysilerinizle uyumu önemlidir. Doğru Yanlış
5. Tarzınızı belirlerken özgün olun. Doğru Yanlış

22 Tamamlayalım, bulalım

Burcuna Göre Giyim

İnsanlar giysi tercihleriyle burçlarını ele verebilirler! İşte size burçlara göre giyim tarzları!

KOÇ: Koçları genellikle ciddi kıyafetler içinde görürsünüz. Ancak aksesuarlara da önem verirler. Özellikle şapka ve fularlar koçların favorileridir.

BOĞA: Boğalar modayı takip etmez. Onlar için kıyafetlerde rahatlık önemlidir. Bu nedenle keten tarzı rahat kumaşları tercih ederler.

İKİZLER: Her şeyi giyerler demek yanlış olmaz. Onlar için kıyafetten çok aksesuarlar önemlidir. Bilezik, yüzük, eldiven sanki sadece ikizler için üretilir.

YENGEÇ: Dikkat edin, birisi günlerdir aynı giysiyi mi giyiyor? İşte o kişi yengeçtir. Beyaz renkten vazgeçmezler ve gümüş takılardan hoşlanırlar.

ASLAN: Lüks mağazaların en iyi müşterileriyle karşı karşıyasınız. Dolapları pahalı ve güzel giysilerle doludur. Göz alıcı takılara da bayılırlar.

BAŞAK: Her zaman temiz, titiz ve düzenli giyinmeye dikkat ederler. Günlük kıyafetleri bile ütülü ve düzgündür. Mükemmel bir uyum içindedirler.

TERAZİ: Modacıların burcudur. Kendilerine özgü bir tarzları vardır. Her zaman iyi görünmeye çok dikkat ederler.

AKREP: Siyahı en çok akrepler kullanır. Yüksek topuklar, dar pantolonlar akrep kadınının favorileridir. Gizemli görünüşleri bütün kıyafetleriyle ön plandadır.

YAY: Özgürlüğün burcudur. Bu nedenle rahat kıyafetleri severler. Taze, canlı ve sıradan bir görüntüleri vardır. Mor favori renkleridir. Deri ceketler de yayların tercihidir.

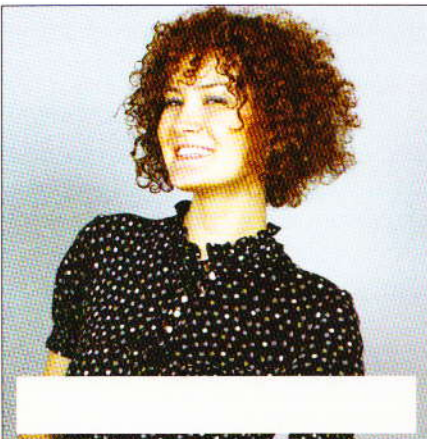
OĞLAK: Giyinmek oğlaklar için çok önemlidir. Özel terzilere en çok onlar para kazandırır. Gri, kahverengi, ten rengi onların renkleridir. Cüzdandan ve çantaya çok önem verirler. Özenli ama sade giyimden hoşlanırlar.

KOVA: Her zaman her şeyi ilk önce kovalar keşfetmeli ve giymelidir. Her durumda öncü olmayı isterler. Alışverişte paraya değil giymek istediklerine sahip olmaya önem verirler. Bütün moda kurallarını yerle bir etmek en büyük zevkleridir. Onlar kuralları kendileri koyarlar!

BALIK: Ayakkabı bağılıkları hastalık derecesindedir. Hayalperest yönleri kıyafetlerine de yansır. Yeşili her giysilerinde görmekten zevk alırlar. Altın, gümüş ve değerli taşlar onları baştan çıkarır.

Ben burcumla ilgili yoruma katılıyorum. Çünkü

Burcumla ilgili yorum benim giyinme alışkanlıklarına hiç uymuyor. Çünkü

5

Eğitim Şart

1. Ders Başlıyor

1 Yerleştirelim, eşleyelim

eğitirsen • dikersen • düşünüyorsan • ekersen
öğretirsen • verirsen

EĞİTİM

Bir yıl sonrasını _____ tohum ek,
Ağaç dik on yıl sonrası ise tasarladığın,
Ama yüz yıl sonrası ise düşündüğün, halkı eğit.
Bir kez ürün verir _____ tohum,
Bir kez ağaç _____ on kez ürün verir.
Yüz kez olur bu ürün _____ halkı.
Balık _____ bir kez doyurursun halkı,
_____ balık tutmasını hep doyar karnı.
Kuan-Tzu (Çinli ozan) (M.Ö. 1000)

1. balık
2. ağaç
3. halk
4. tohum
5. karnı

- 4 ekmek
- tutmak
- doyurmak
- eğitmek
- dikmek

2 Açıklayalım

- Eğitim, özgürlüğe götürür. (Alman atasözü)
_____
- Eğitimsiz insan, ruhsuz bedene benzer. (Arap atasözü)
_____
- Bilgine her gün yeni bir şey eklemiyorsan, gün geçtikçe azalır. (Çin atasözü)
_____
- Öğrenmenin kaynağı acıdır, ürünleri tatlıdır. (Rus atasözü)
_____
- Okul için değil, yaşam için öğreniyorum. (İsveç atasözü)
_____
- Ağaç yaşken eğilir. (Türk atasözü)
_____

3 Okuyalım, işaretleyelim

ÖĞRENMEYİ ÖĞRENMEK

Bugünkü dünyanın en temel özelliği, değişim hızının giderek artması. Buna paralel olarak bilgi çok hızlı bir şekilde çoğalıyor ve mevcut bilgi de aynı hızla **zaman aşımına uğruyor**. Son bir asırdır dünyadaki hızlı değişim ve gelişmeler nedeniyle 'eğitilmiş insan' kavramı da yeniden tanımlanıyor. Örneğin bir asır önce 5-6 yıllık bir eğitimle **hayata atılanız**, başarılı bir performans göstermeniz ve muhtemelen ömrünüzün sonuna kadar, bu eğitimle yetinmeniz mümkündür. Ancak bugün, öğrendiklerimizin büyük bir bölümünün, yaşamımızın ileriki yıllarında değişim, yetersiz kalma veya bir işe yaramama olasılığı oldukça güçlü. Bu nedenle 'yaşam boyu öğrenme' kavramı her geçen gün daha fazla önem kazanıyor.

Günümüzde insan ancak bilgiye ulaşmanın yollarını biliyorsa, bilgiyi anlamlandırarak öğrenebiliyorsa ve bilgiyi sorun çözmede kullanabiliyorsa eğitimli olarak kabul ediliyor. Artık insan beyni, bilgiler için bir depo değil, tersine etkin bir strateji merkezi olarak algılanıyor. Bu nedenle eğitimin öncelikle öğrenciye kendi fiziksel ve zihinsel yeteneklerini, sınırlamalarını keşfetmesi konularında yardımcı olması, öğrencinin de 'öğrenmeyi öğrenmesi' gerekiyor. Bu da eğitimin sadece okullarla sınırlı olmayıp yaşamın her alanına yayılması anlamına geliyor.

Yaşam boyu öğrenme anlayışında öğrencilik, kişinin tüm hayatını kapsayan bir süreç. Kişi önce, kendi gereksinimleri doğrultusunda tüm yetenek ve bilgileri kazanmak için, sonrasında ise çağın gelişimine **ayak uydurabilmek** ve yeni bilgiler üretebilmek için sürekli bir eğitim içinde bulunuyor. Bu süreçte tüm eğitimcilerin, yani hem anne babaların hem de öğretmenlerin öğrencilere kendi başına davranma yeteneği kazandırmaları büyük önem taşıyor. Yani onlara bilgiyi doğru sunmak yerine kaynakları göstermeleri, onları kendilerini tanımaya ve araştırmaya yönlendirmeleri gerekiyor. Böylelikle bireylerin hem öğrenci hem de kendi öğretmenleri olmaları sağlanıyor.

Günümüzde dünya koşulları hızla değişirken beklentiler de giderek yükseliyor. Uluslar gelişmiş bilgi toplumlarına ulaşma amacı taşıyor ve nitelikli bireylere daha çok gereksinim duyuyor. Bu da demek oluyor ki bu yeni düzende başarıyı yakalayabilmek için gelişimi yaşam tarzı edinmiş, yeni bakış açıları kazanmaya açık, hayatını kontrol edebilme becerisine sahip bireyler olmak gerekiyor.

	Doğru	Yanlış	
1. Bugünkü bilgiler gelecekte yetersiz kalacaktır.	☐	☐	Zaman aşımına uğramak
2. Öğrenci, sorunlarının çözüm yollarını kendi düşünmelidir.	☐	☐	☐ hızla akıp gitmek
3. Okullar eğitimin en önemli parçasıdır.	☐	☐	☐ gecersiz hale gelmek
4. Öğrenmenin yaşı yoktur.	☐	☐	☐ süreyi aşmak
5. Eğitimcilerin görevi tüm bilgilerini öğrencilere eksiksiz biçimde öğretmektir.	☐	☐	Hayata atılmak
6. Eğitimci sadece bir kılavuzdur.	☐	☐	☐ geçim sağlamak için çalışmaya başlamak
7. Bireyler kendilerini geliştirmezlerse eğitimli olarak kabul edilmezler.	☐	☐	☐ yeni bir hayata başlamak
			☐ özgürce yaşamak
	Var	Yok	
1. Yeni anlayışa göre eğitimli insan modeli	☐	☐	Ayak uydurmak
2. Yaşam boyu öğrenme'nin amacı	☐	☐	☐ direnebilmek
3. Yaşam boyu öğrenme sürecinde eğitimcilerin rolü	☐	☐	☐ uyum sağlamak
4. Bugünün dünyasında okulların önemi	☐	☐	☐ alışmak

KOSUL KIPİ						zaman + -(y)se (< /-se)
Ağıtı	Eylem	–	Zaman /Kip Eki	Koşul	Kipi Eki	Örnekler
ben	bitir	-ma/-maz	-yor/-iyor/-iyor/-uyor/-üyor	-sa	-m	Çalışıyorsanız ben sonra geleyim.
sen	gel	-me/-mez	-makta/-mekte	-se	-n	Film bittiyse televizyonu kapat.
o	yaşa	-mı/-mi	-dı/-di/-du-dü/-tı/-ti/-tu/-tü		–	Toplantıya siz de katılacaksınız acele edin.
biz	çalış	-mu/-mü	-acak/-ecek/-yacak/-yecek		-k	Çalışmazsanız başarılı olmazsınız.
siz	bit		-miş/-miş/-muş/-müş		-nız/niz	Ders çalışman gerekmiyorsa sinemaya gidelim.
onlar	gerek öğren		-ır/-ar/-er/-ir/-ür/-ür		(-lar/-ler)	Bu raporu yarına kadar bitirmeliysen yardım edeyim sana. Türkçeyi iyi öğrenirsen Türkiye’de daha rahat yaşayabilirsin. Çalışıyorsanız ben sonra geleyim.

4 Tamamlayalım

- Param ol sa bahçeli bir ev alırım.
- Bir daha giysilerimi benden izinsiz al _____ çok kötü olacak, ona göre!
- Sürücüler trafik kurallarına uy _____ her gün yüzlerce kaza olur.
- Bugün işten geç çık _____ akşam buluşup yemeğe gidelim.
- Eğer anla _____ konuyu tekrar anlatayım.
- İyi bir iş bul _____ hemen evlenirim.
- Yemeği beğen _____ yemek zorunda de-ğilsin.
- Hazırlan _____ çıkalım, zaten geç kaldık.
- Ben yemeğe bir bakayım da piş _____ he- men yiyelim, çok acıktık.
- Çok yorgun görünüyorsun. İste _____ sine- ma planımızı erteleyelim.
- Bizimle gel _____ hemen hazırlan, 5 daki- ka sonra çıkacağız.
- Yarınki toplantıya biz de katıl _____ hazırlık yapalım.
- Çalış _____ ben sizi rahatsız etmeyeyim, sonra gelirim.
- Cep telefonumdan ulaş _____ iş telefo- numdan da arayabilirsin.
- Ayakkabı ayağını sık _____ eve gidip de- ğiştir.
- Eyvah! Ayşe eve gi _____ doğum günü pastasını görmüştür.

5 Tamamlayalım

- _____ bir ev alabilirim.
- _____ tatile çıkacağım.
- _____ evlenebilirim.
- _____ bugün sinemaya gidebilirim.
- _____ bu akşam buluşalım.
- _____ sınavdan çok iyi bir puan alabilirim.
- _____ pikniğe gideceğiz.
- _____ seyahate çıkalım.
- _____ ameliyat olmanız gerekebilir.
- _____ o arabayı asla alamam.
- _____ sana yardım edebilirim.
- _____ bankadan kredi çek-

6 Tamamlayalım

- Eğer yorulduysan _____.
- Bu şarkıyı sevdiysen _____.
- Yağmur yağarsa _____.
- Seni seviyorsa _____.
- Yemek yemediysen _____.
- Çay demlenmişse _____.
- Maaşım bankaya yatmışsa _____.
- Sıkıldıysanız _____.
- Bu filmi beğenmediysen _____.
- Yemek pişmişse _____.
- Canın sıkıldıysa _____.
- Konsere bilet bulamazsan _____.

7 İşaretleyelim, tamamlayalım

Öğrenci Evleri

	Doğru	Yanlış
1. Bazı öğrenciler ev arkadaşlarını okuldan bulurlar.	☐	☐
2. Yemek ve temizlik gibi işler bir evi paylaşan arkadaşlar arasında sorun olabilir.	☐	☐
3. Bir öğrenci evinde makarnadan başka bir yiyecek bulmak imkansızdır.	☐	☐
4. Bir öğrenci evinde günler oyun oynamakla geçer.	☐	☐
5. Öğrenciler sınava bir iki hafta kala birlikte ders çalışmaya başlarlar.	☐	☐
	Var	Yok
1. Öğrencilerin yurt yerine evde kalmayı tercih etmelerinin nedenleri	☐	☐
2. Bir öğrenci evindeki temel gıda maddeleri	☐	☐
3. Bir öğrenci evinin dekorasyonu	☐	☐
4. Öğrencilerin üniversiteyi uzatmalarının asıl nedeni	☐	☐
5. Öğrencilerin komşularla ilişkileri	☐	☐

1. Bir öğrenci _____ ilanlarla ev arkadaşı aramak zorunda kalır.
2. Eğer eve _____ "Kusura bakma, ev bugün biraz dağınık." derler.
3. Öğrenciler evdeki bulaşıkları ancak _____ yıkarlar.
4. Eğer eve _____ evi kırk yılda bir de olsa köşe bucak temizlerler.
5. Eğer muhabbet _____ ders çalışma olasılığı vardır.

8 Okuyalım, sıralayalım

Bir Okul Anısı

- Okul çıkışında bizleri alıp Ortaköy'deki çay bahçesine götürdü. Bir masaya oturduk. Hasan cebinden küçük bir şişe çıkarıp kapağını açtı. Önce kendi karnesinden başlayarak, içindeki sıvı suluboya fırçasıyla kırk notların üzerine sürdü.
- Hiç unutmam, babam, "Aferin oğlum. Karnende kırk notların olması o kadar önemli değil. Çalışır, düzeltirsin. Ama ne yaparsan yap, hiç bir zaman yalan söyleme ve bizden bir şey saklama!.." dedi. O günden sonra ailemden ne kırk notlarımı, ne de sorunlarımı sakladım.
- İlk başlarda yazılan notlar hiç de değiştirilmiş gibi gözüküyordu. Ortada, çamaşır suyunun ekşi kokusundan başka hiç bir delil yoktu. Ama çok geçmeden yeni yazılan notların mürekkebi karnenin üzerinde dağılmaya başlayınca, foyamız ortaya çıktı.
- Bu sihirli suyla bütün kırk notlar bir anda silinmişti. Hepimiz neredeyse mutluluktan uçacaktık. Hasan, daha sonra hepimizin karnesindeki kırk notları sırayla sildi. Sonra da pamukla onları güzelce kuruttu. İş garantisi almak için birkaç dakika daha bekledikten sonra, silinen notların yerine yenilerini yazmaya başladı.
- 1 Yarıyıl tatili gelince, hep aklıma lise arkadaşım Erkin ve bizim 'Tembel Tenekeler' takımı gelir. Yanılmıyorsam birinci sınıftaydık. Derslerimiz pek parlak değildi. Doğrusunu söylemek gerekirse, karnelerimiz zayıflarla doluydu. Erkin hemen üzülmememizi, bu sorunu çözebileceğimizi söyledi.
- Şaşkına dönmüştük, suçlarımız ikilenmişti. Hem kırk karne getirmiş, hem de sahtekarlık yapıp evlerdekileri kandırmaya kalkmıştık. Sonunda, işleri daha fazla çıkmaza sokmamak için, gerçeği babalarımıza anlatmaya karar verdik. Gerçekten de her şeyi dosdoğru anlattık.

Yalvaç Ural

9 Lise hayatımızı anlatalım

- arkadaşlar
- dersler
- öğretmenler
- ilgi alanları
- yaramazlıklar
- okul etkinlikleri

10 Yerleştirelim, tamamlayalım

- Müzeyyen Çiftçi'nin ilköğretim yılları Elazığ'da bir ilkokulu 4. sınıfta terk etmesiyle bölünmüş.
- Zamanının büyük bir bölümünü halk eğitim merkezlerinin kurslarına katılarak değerlendirmiş.
- İnsanın içinde öğrenme isteği varsa yaş da zamansızlık da bahane oluyor.
- Biz de gençlere hayatı sevmek, üretken olmak, bir şeyler öğrenmek gerektiğini onun aracılığıyla anlatıyoruz.

ÖĞRENMENİN YAŞI YOK

Müzeyyen Çiftçi, İzmir Buca Halk Eğitim Merkezi'nin kurslarına katıldı, 70 yaşından sonra okuma yazma öğrendi, 15 yılda 20'ye yakın kurs bitirerek hepsinden sertifika aldı.

Kursiyerlere göre çoktan 'süper babaanne' olmuş Müzeyyen Çiftçi. Merkezin kumaş boyama, cam süsleme, resim, bilgisayar gibi 20'ye yakın kursunu başarıyla bitirmiş ve okuma yazmayı da 70 yaşından sonra yine bir kursta öğrenmiş. Bu nedenle çevresindekiler ona 'süper babaanne' diyorlar. Çiftçi, bu lakabından ve gördüğü ilgiden oldukça memnun.

80 yaşındaki Çiftçi, kurslara azimle katılıyor ve herkesin ileri görüşlü olmasını istiyor. Hayat hikayesi de onun azminin ve ileri görüşlülüğünün bir göstergesi.

Uzun yıllar Elazığ'da kaldıktan sonra 1991'de ailesiyle birlikte İzmir'e yerleşmiş. İki kız çocuğuyla birlikte, zorluklarla dolu günleri olsa da hayata sınıksız sarılmaktan vazgeçmemiş.

Çiftçi, "Boş oturmayı yeni bir şeyler öğrenmek için elimden gelen her türlü gayreti gösteririm." diyor.

Gençlerin çoğu, sosyal etkinliklere katılmak için zamanlarının olmadığını söyler. Bu durum ya tembellikten ya da vurdumduymazlıktan kaynaklanır genelde. Gençlerin bu kaçamak tutumu karşısında 80 yaşındaki Müzeyyen Çiftçi'nin azmi ise şapka çıkarılacak cinsten doğrusu. Müzeyyen Çiftçi, gençlerin aksine "Katılacak başka kurs var mı?" diye soruyor.

Buca Halk Eğitim Merkezi Müdürü Hasan Okur, "Müzeyyen Teyze pek çok kursumuzu bitirip belge aldı. Kendisine, halk eğitim merkezimize katılımı ve devamlılığı noktasında örnek bir kişi olarak bakıyoruz. Hayatı çok seviyor.

Gençler öğrenmeye ne kadar istekli olurlarsa önleri o kadar açık olur, Müzeyyen Teyze bunun en iyi örneklerinden biri." diyor.

Müzeyyen Çiftçi, her yerde öğrenmenin ve eğitim görmeyenin önemini anlatarak herkese örnek oluyor. Çevresindekilerle devamlı sohbet ederek eğitimin önemini vurguluyor. Çiftçi, kurslardaki öğretmen ve öğrencilerin de neşe kaynağı. Öğrenme arzusuyla dolu olan Müzeyyen Çiftçi, "Ben buradaki kurslara katıldım. Herkes gelsin, katılsın. Herkes ileri görüşlü olsun. Gelip okuma-yazmayı, insanlığı, terbiyeyi, sevgiyi öğrensin." diyor.

Nurşen Görşen

1. Müzeyyen Çiftçi'nin çevresindekiler ona süper babaanne diyor çünkü _____

2. Müzeyyen Çiftçi, çok gayret gösteriyor, çünkü _____

3. Müzeyyen Çiftçi, herkes kurslara katılsın diyor, çünkü _____

4. Gençler sosyal etkinlikler için zamanımız yok diyorlar, çünkü _____

KOSUL KIPI (kosaç tunceleri)					-lyse / -se
Adı	Eylem	-	Ek	Kısalık Eki	Örnekler
ben	güzel	değil	-sa	-m	Hastaysan doktora gitmelisin.
sen	yorgun		-se	-n	Bu roman güzelse senden sonra ben de okuyayım.
o	hasta			-	Hazırsanız çıkalım.
biz	ben			-k	Çok yorgun değilsen bu akşam sinemaya gidelim.
siz	hazır			-nız/niz	En iyi arkadaşın bensem neden hiç aramıyorsun.
onlar	yok			(-lar/-ler)	Hava soğuksa kalın giyin.
	soğuk				Paran yoksa borç vereyim.
					Hazırsanızsa çıkalım.

11 Tamamlayalım

- Geç kaldık ama şanslı ysak bilet bulabiliriz.
- Toplumdaki bireyler eğitilmiş değil _____ o toplum asla gelişemez.
- Bu kitap güzel _____ senden sonra ben de okuyayım.
- Eğer hedefiniz iyi bir kariyer _____ daha fazla çalışmalısınız.
- Yemek hazır _____ sofraya oturalım.
- Ali yorgun _____ evde kalıp dinlensin.
- Aç _____ size hemen tost yapayım.
- Hava güzel _____ sokağa çıkabilir miyiz?
- Bu kalem fazla _____ alabilir miyim?
- Siz şu an meşgul _____ sonra yine ararım.
- Eğer ben haksız _____ söyle.
- Babam kızgın _____ bizimle hiç konuşmaz, sakinleşmeyi bekler.

12 Tamamlayalım, sürdürelim

Eğer çocuk sanız hayat müthiş bir maceradır. Her gün yeni şeyler öğrenir, görür ve duyarsın. Günler uzundur ve dünya sana daha büyük görünür. Eğer ev kalabalık _____, evde kardeşlerin, deden, babaannen var _____ daha da eğlencelidir. Elbette kolay iş değildir çocuk olmak. Çevrendeki büyükler her işine karışır. Hele yaramaz _____, yani çevrende böyle bir ünün var _____, daha da zorlanabilirsin. _____

13 Tamamlayalım, eşleyelim

- Eğer genç seniz _____ kendinizi daha enerjik hissedersiniz.
- Eğer ünlü _____ evde film seyredirim.
- Eğer zengin _____ sorumluluklarınız ağır gelebilir.
- Eğer evli _____ hayatınız daha rahat geçer.
- Eğer yalnız _____ sürekli gülümser, kendimi mutlu hissederim.
- Eğer parasız _____ sürekli uyumak istersin.
- Eğer mutlu değil _____ insanlara karşı anlayışsız olursunuz.
- Eğer aşık _____ dikkatim dağınık olur.
- Eğer aç _____ gece geç yatar, sabah da erken kalkarım.
- Eğer tatil _____ çok sinirli olurum.

DİLEK (hikaye) KİPİ (eğer)					-seydi) (<-se i-di)
Ad/Adl	Eylem	-	Ek	Kisi Eki	Örnekler
ben	ol	-ma	-saydı	-m	Doktor olmasaydım öğretmen olurum.
sen	gel	-me	-seydi	-n	Sen beni aramasan/aramasaydın ben seni arayacaktım.
o	dikkat		-saymış	-	Doktora göre iki gün daha gecikseymişim, ameliyat olmam gerekecektmiş.
biz	et		-seymiş	-k	Yağmur yağmasaydı geçen hafta pikniğe gidecektik.
siz	ara			-nız/-niz/-nuz/-	Kendine biraz dikkat etseydin hasta olmazdın.
onlar	gecik			nüz	Çok param olsa /olsaydı bu arabayı alırdım.
yağmur	yağ			(-lar/-ler)	Beş dakika önce gelseydiniz müdür beyi görebilirdiniz.
					Yerimde olsan sen ne yapardın?
					Ben senin yerinde olsaydım böyle yapmazdım.
					Doktor olmadıysam öğretmen olurum.

14 Tamamlayalım

- (Eğer) onu tanı saydın sen de çok sev erdin.
- (Eğer) şimdi yanımda ol _____ hiç sıkıl _____.
- (Eğer) siz de bizimle gel _____ çok eğlen _____.
- (Eğer) geçen haftaki piyango bana çık _____ hepinizi yemeğe götür _____.
- (Eğer) annem burada ol _____ bana yardım et _____.
- (Eğer) bu akşam misafir gel _____ evde film keyfi yap _____.
- (Eğer) bugün tatil ol _____ bankadaki işlerimi hallet _____.
- (Eğer) bize erken başvur _____ tedavi daha iyi sonuç ver _____.
- (Eğer) bugün kar yağ _____ sabah erkenden yola çık _____.
- (Eğer) beni düşün _____ bu zor günümde yanımda ol _____.

15 Tamamlayalım

- _____ tatile çıkabilirdik.
- _____ dans kursuna gidebilirdim.
- _____ sınavdan geçebilirdim.
- _____ iyi bir iş bulabilirdim.
- _____ akşam çıkabilirdik.
- _____ evlenebilirdik.
- _____ seni sevebilirdim.
- _____ müzisyen olabilirdim.
- _____ memleketime gidebilirdim.
- _____ sigarayı bırakabilirdim.

16 Sıralayalım, işaretleyelim

Öğrenme Şevki

- Hukuk fakültesine geri dönmüş.
- Rehberlik sınavına girmiş.
- İstanbul Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi'ni kazanmış.
- Hukuk Fakültesine girmiş fakat o tarihlerde yurt dışına gitmek zorundaymış.
- Türkiye'nin ilk büyük ofis binasını, Tophane'deki Finansbank binasını yapmış.

Cengiz Atlı;

Doğru Yanlış

- Matematik bölümünde öğrenci olmuştur.
- Hukuk fakültesinde öğrenci olmuştur.
- Mimarlık yapmıştır.
- Turist rehberliği yapmıştır.
- Ticarette uğraşmıştır.

17 Tamamlayalım

Cengiz Atlı,

Mimar olursam hem matematikle hem resimle ilgile-
nebilirim.
Rehber olursam _____.
Almanca öğrenirsem _____.
Avukatlık yaparsam _____
diye düşünmüş.

18 İşaretleyelim

	samimi olmak	ilgilenmek	tanışmak	yakın olmak
haşır neşir olmak				

Erzurum'dan Harvard'a

Balççek Pamir
www.sabah.com

Onunla aslında çok önce buluştuk. Ama onunla ilgili notlarım masanın bir köşesinde durdu kaldı. Çok geciktim size Esin Taboğlu'yu tanıtmak için.

Esin Taboğlu 1965 Erzurum doğumlu. Beş kardeşin dördüncüsü. Küçükken hep eczacı olmanın hayalini kurmuş. O günleri bakın nasıl anlatıyor: "Herhalde eczacıların kepleri hoşuma gidiyordu. Lise sona kadar Erzurum'da okudum. Sonra hayalim bilgisayar mühendisi ya da matematik profesörü olmak oldu."

Liseyi birincilikle bitirmiş. "Çok çalışkanmışsınız." diyorum, gülümüyor, "Yok canım. küçük yerlerde okul birincisi olmak kolaydır. Son-

ra üniversite tercihlerimi yaptım. Bilgisayar istiyordum ama bir baktım hukuk bölümünü kazanmışım."

Esin Taboğlu İstanbul'a yerleşmiş. İlk yıl, ikinci yıl "Benim bu bölümde ne işim var?" derken 'birden' okulunu sevmeye başlamış. Önce dil öğrenmek için Columbia Üniversitesi'ne gitmiş. "O zaman yabancı dilim yoktu tabii. Lisede ne öğrendimse o. Hiç unutmam, İngilizcem öylesine yetersizdi ki başvuru formlarını doldurmakta bile zorlanmıştım. Ama yine de gittim. Yoğun bir dil programına katıldım."

Sonra Harvard Üniversitesi'ne hukuk mastırı için başvurmuş. Kabul edilmesine kendi bile şaşırılmış. "Harvard'ın ismi beni korkutmadı dersem yalan söylemiş olurum. Ama kabul edilen 4 kişiden biri olduğumu öğrenince çok gururlandım. Hazırlandım ve gittim. İlk günümü hiç unutamam. Derste İngilizce değil de Almanca konuşuyor gibiydiler." Hiç ben bu işi yapamayacağım diye düşündü mü peki?" "Hayır" diyor. "Oraya gittikten sonra korkup geri dönmek gibi bir şey söz konusu bile olamazdı. Gururuma yediremezdim bir kere "Başaramadım." demeyi."

Esin Taboğlu başlamış çalışmaya. "O zamana kadar hukuk bölümüne Türkiye'den kimse başvurmamış. Beni bu

daha da çok kamçıladi. Herkes bir çalışıyorsa ben on çalıştım, ne yalan söyleyeyim." Harvard'ı bütün zorluklarına rağmen başarıyla bitirir Esin Taboğlu. Birçok firmadan teklif almasına rağmen, özlem ağır basar, Türkiye'ye geri döner ve on beş gün içinde iş bulur. "Önce bir Fransız hukuk firmasında çalıştım. Orada özelleştirme hukukunu öğrendim ve uzmanlığımı bunun üzerine geliştirdim."

Esin Taboğlu bugün kendi hukuk bürosunu kurmuş başarılı bir kadın. Ya erkek dünyasında başarılı kadın olmak? "Bunca yıldan sonra bile kadınları iyi, yüksek konumlara yakıştırmıyor bazı insanlar. Ne mi yapıyorum? Onları tiye alıyorum."

- Bir Fransız firmasında çalıştı.
- Erzurum'da, liseden birincilik ile mezun oldu.
- Harvard Üniversitesi'nde yüksek lisans yaptı.
- Eczacı olmak istedi.
- İngilizce öğrenmek için yurt dışına gitti.
- İstanbul'a taşındı.
- Kendi bürosunu açtı.
- Hukuk fakültesine girdi.

1. Esin Hanım için hukuk fakültesini kazanmak sürpriz olmuş.
2. Hukuk fakültesindeki ilk yılında bölümünü çok sevmiş.
3. Esin Hanım Harvard'da herkesten daha çok çalışmış.
5. Esin Hanım Türkiye'yi özleyip ülkesine geri dönmüş.

Doğru Yanlış

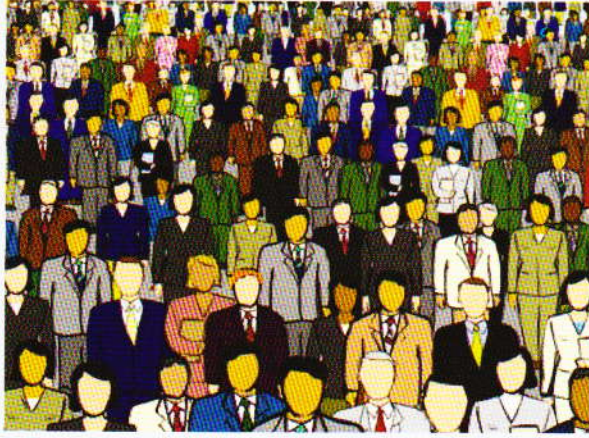
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

5.3 Öğrenmenin Sınırı Yok

20 Okuyalım, eşleyelim

Kendinizi Nasıl Geliştirebilirsiniz?

"Bana uygun iş yok." "Kapı gibi diplomam var ama iş bulamıyorum." "Boşuna okumuşum yıllarca." Son günlerde ne zaman bir gençle konuşsam bunları duyuyorum. Hangi gazeteyi okusam, hangi televizyon programını izlesem işsizlikten yakınıyor gençler. Diyorlar ki "Ben gerekli her şeyi yaptım. Okudum, üniversite bitirdim. Öyleyse iyi bir işim olmalı..." Haksız sayılmazlar. Ne de olsa yıllarca uğraşıyorlar diploma alabilmek için. Ancak şunu da kabul etmeliyiz ki artık dünyanın hiçbir yerinde üniversite bitirmek rahat bir yaşam elde etmeye yetmiyor, sadece diploma almak hiçbir işe yaramıyor. Daha fazlası gerekiyor. Peki, nedir bu fazlası?

Bence bir insan ister diploma sahibi olsun isterse olmasın kendine iyi bir gelecek kurabilir. Tabii o insan her zaman çalışkan ve dürüstse! Böyle biri zor koşullarla karşılaşsa da sonunda başarıyı elde eder. Gençlere ayrıca öğrenmeye açık olmalarını da öneririm. Ne öğrenmeye? Bunun hiçbir önemi yok. Yeter ki vakit boşa geçmesin... Çok gereksiz gibi görünen bilgiler bile bir gün işlerine yarayacaktır...

Hani bir bulmaca türü vardır, noktaları birleştirerek bir resim bulursunuz. Öğrenme işte bu bulmacalara benzer. Bir gün noktalar birleşir ve ortaya çok güzel bir şekil çıkar. Noktalar az olursa insan hayatı boyunca sadece basit, anlamsız bir çizgi olmaktan ileri gidemez. Çağımızda üniversite mezunu olmak sadece bir, bilemediniz iki noktadır. Her insanın kendi yetenek ve ilgi alanlarına göre hayatına yeni noktalar eklemesi gerekir. Üniversite yılları, bu noktaları ilave etmek için en uygun senelerdir ama öğrenme bir ömür boyu sürer.

Şimdi size birkaç öneride bulunmak istiyorum.

1. Yabancı bir dili çok iyi derecede öğrenin. Konuşmaları anlamanız veya kendi alanınızla ilgili yayınları okuyabilmeniz yetmez. Bir toplulukta esprileri anlayacak veya kendiniz espri yapacak kadar iyi bilmeli veya bir romanı hiç sözlüğe bakma ihtiyacı duymadan su gibi okuyabilmelisiniz.
2. Klavyede on parmak ve süratli yazı yazmayı öğrenin. Bunu öğreten bilgisayar programları var.
3. Bilgisayar kullanıcısı olmanız da yetmez, programları çok iyi derecede bilin ve WEB tasarımı yapmayı öğrenin.
4. Bir müzik enstrümanı çalın. Nota kullanarak birkaç parça çalacak kadar müzikten anlayın.
5. İyi derecede tenis öğrenin. Her spor yararlıdır ama hem sağlık hem sosyal çevre, ikili ilişkiler açısından tenis yeri başkadır.

Murat Kınıkoğlu

	Var	Yok		Doğru	Yanlış
1. Gençlerin işsiz kalmalarının nedenleri	☐	☐	1. Gençlere göre diploma bir iş bulmak için yeterli olmalı.	☐	☐
2. Başarılı olmak için gerekli olan özellikler	☐	☐	2. Yazara göre çalışkan ve dürüst bir insanın iyi bir iş sahibi olması için diploma şart değil.	☐	☐
3. Öğrenmenin tanımı	☐	☐	3. Gençler kendilerine gerekli olacak bilgileri iyi seçmeli.	☐	☐
4. Üniversite okumanın zorunluluğu	☐	☐			
5. Ömür boyu öğrenme için öneriler	☐	☐			

21 Kişisel gelişim planlarımızı yazalım

- Mesleki kariyer
- Özel ilgi alanları
- Spor
- Hobiler
- Yabancı dil
- Teknoloji

22 Yerleştirelim, tamamlayalım

Okulda Sorun

ne yapsam • ne söylesem • ne zaman anlatsam
nasıl olsa • çalışsam da çalışmasam da
sevmede de • ne de olsa

- A : Haydi kızım, okula geç kalacaksın.
B : Of anne ya, ne okulu!
A : Ne demek ne okulu! Gitmeyecek misin bugün okula?
A : Gitmeyeceğim! Ne bugün ne yarın!
B : Aa! Ne oldu kızım! Nereden çıktı şimdi okula gitmeyeceğim, falan!
A : Öyle işte anne! _____ bitiremeyeceğim okulu, niye gidip zaman kaybedeyim ki?
B : Sen gel, otur bakayım şuraya. Anlat, ne oldu?
A : Of! Hocanın biri kafayı taktı bana. _____ kızıyor, _____ yanlış anlıyor! Geçen sınavdan da bırakmış beni. Çok önemli bir sınavdı!
B : Güzel kızım, durup dururken hocan niye kafayı taksın sana? Sen iyi çalışmamışsındır, onun için de kötü not almışsındır!
A : Anne anlamıyorsun, ben _____ geçirmez beni! Gıcık oluyor bana! Ben de ona gıcık oluyorum tabii!
B : Allah Allah! Ne biçim konuşuyorsun sen! O seni _____ sen onu seveceksin! En azından saygı göstermek zorundasın. _____ senin büyüğün, hocan!
A : Tamam anne, tamam! Sana _____ bir sorunu aynı şeyi yapıyorsun! Beni dinlemiyorsun bile!

Bence anne haklı, çünkü _____

Bence kızı haklı, çünkü _____

23 Canlandıralım

Genç

- Okulda sorun
- Okulu bırakma
- Okulda mutsuzluk

Anne/Baba

- Sorumluluk
- Üniversite sınavı
- İyi bir gelecek

24 Yerleştirelim

neyse • gerek gerekse • nasılsa
oysa • öyleyse • yoksa • ise

- A: Şu dosyaları toplantıya kadar hazırlar mısın?
B: Ama benim doktor randevum var, çıkmam gerek.
A: _____, ben hazırlayayım o zaman.
- A: Yüzün bembeyaz. _____ hasta mısın?
B: Hayır, sadece biraz yorgunum.
- A: Ben her zaman trafik kurallarına uyarım ama birçok insan uymuyor.
B: _____ siz de onları uyarın.
- Sınavda yine kötü not aldım. _____ dün gece çok çalışmışım.
- Tiyatromuzun yeni binası _____ mimarisi _____ konumu nedeniyle büyük beğeni topluyor.
- Ali'nin annesi doktor, babası _____ avukat.
- A: Sen çok güzel Türkçe konuşuyorsun, _____ ben hala konuşamıyorum.
B: Benim güzel konuşmam çok normal, çünkü ev arkadaşım Türk.
- Yine kilo almışım! _____ bir haftadır rejim yapıyorum.
- Şirketimiz _____ yurtiçi _____ yurtdışı pazarında önemli ekonomik gelişmeler elde etti.

25 Yanıtlayalım

- Sadece 24 saatlik ömrünüz kalsa neler yaparsınız?
- Hiç uyumadan yaşayabilme şansınız olsaydı geceleri ne yapardınız?
- Mümkün olsaydı, hangi özelliğinizi değiştirmek isterdiniz?
- Gerçekleşecek üç dilek tutma şansınız olsaydı ne dilerdiniz?
- Yarın sabah başka biri olarak uyanma şansınız olsa bunu değerlendirir misiniz? Kim olmak istersiniz?
- Eşiniz ya da sevgiliniz iyi gelirlili bir iş için ülke değiştirmek zorunda kalsa siz de onunla gider misiniz?
- Aşk ve para arasında bir seçim yapmanız gerekse hangisini seçersiniz?
- Zamanda yolculuk edebilme şansınız olsaydı hangi zamana giderdiniz?
- Bir şansınız olsa hangi ünlüyle tanışmak istersiniz?
- Sadece bir kişinin düşüncelerini okuma şansınız olsaydı kimi seçerdiniz?
- Bir şansınız olsa dünyada neyi değiştirirsiniz?

26 İşaretleyelim

Bütün Kurslar Benim İçin

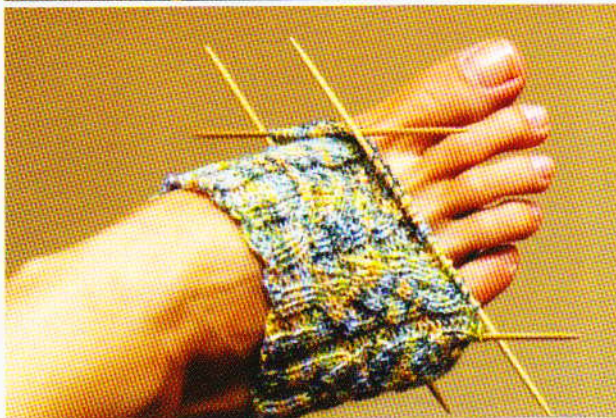
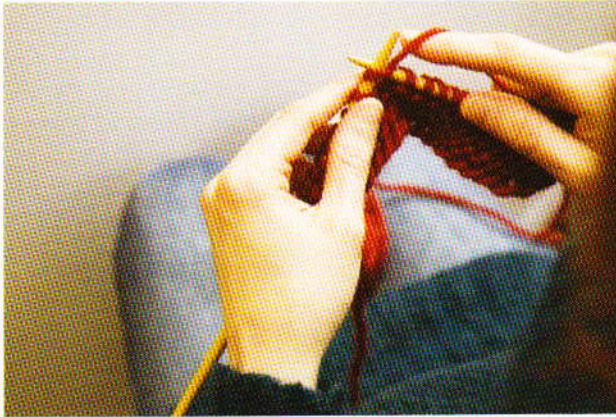
Çıldırılmış gibi örgü örüyorum. Evet evet örgü, bildiğiniz örgü. Tığla olsun, şişle olsun. Kazak olsun, atkı olsun, bileklik olsun. Aklıma ne gelirse örüyorum. Her sene benim böyle zamanlarım olur. Bir ay kadar sanki seri üretime geçmiş gibi örerim, örerim. Sonrasında

ya bitmemiş kazaklar ortalıkta gezinir, ya şallar yarım yamalak dolapların kenarlarına atılır. Siz benim bu işi becerebildiğimi düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. Şu ana kadar 'kol kesme' denilen şeyi hiç beceremedim. Yarım yamalak örüp bıraktığım kazakları (-lar diyorum, sanırım 5-6 adettil) en son annem geldiğinde doğru düzgün giyilebilir bir hale getirmişti. Ama giymedim. Ben giyici değilim, örücüyüm. Bunu fark ettim. Bu sene ise yine ör-

gü krizim tuttu ve bir kazak örmek için şehrin altını üstüne getirdim. Sonunda yün ve bilumum saçma sapan ipler, boncuklar aldım eve geldim. Ev şu anda atölye gibi... Ben ise sürekli örüyorum. Bu sanırım

rahmetli anneannemin bize söylediği bir şeyden kaynaklanıyor. Anneanneciğimin hiç eli boş durmazdı. Mutlaka bir şeyle uğraşır. Ya dantel olurdu, ya oya, ya bize ördüğü patiklerden olurdu. Onun yanında elimiz boş oturuyorsak **başımızın etini yedi**. "Kızım, nasıl boş oturuyorsun? Kitap oku, örgü ör, bir şey yap. Öyle oturup durma." derdi. Ben de anneanneciğimin söylediği şeyi uyguluyorum, elimi boş bırakmıyorum.

Doğru Yanlış

1. Yazar çok örgü örse de aslında bu işi pek iyi bilmiyor.	☐	☐
2. Yazar evine bir atölye yapmış.	☐	☐
3. Yazar birbirinden farklı hobilere meraklı.	☐	☐
4. Yazar bütün uğraşlarda ustalık kazanmış durumda.	☐	☐
5. Yazar örgü eğitimi almış.	☐	☐

Altını üstüne getirmek

- karmakarışık etmek
- her yerini aramak
- sokaklarda gezinmek
- dolaşırken kaybolmak

Başının etini yemek

- başı ağrıtmak
- sinirlenmek
- karşısındaki bıkana kadar aynı şeyi söylemek
- karşısındaki kişiyi sinirlendirmek

27 Geleneksel dansımızı anlatalım

Benim ülkemizin geleneksel dansı: _____

Bu dansın genel özellikleri şöyledir:

- Müzik türü
- Enstrümanlar
- Dansçı sayısı
- Giysiler
- Figürler
- Dansın hikayesi

28 Dinleyelim, işaretleyelim

Flamenko

	Doğru	Yanlış
1. Flamenko her şeye açık bir dans.	☐	☐
2. Etnik danslar dışındaki bütün danslar güzeldir.	☐	☐
3. Flamenko ve türkülerin sözleri birbirinden çok farklıdır.	☐	☐
4. Flamenko da diğer danslar gibi moda.	☐	☐
	Var	Yok
1. Melek Yel'in flamenkoyu tercih etme nedeni	☐	☐
2. Melek Yel'in dans atölyesi kurma sürecinde yaşadığı zorluklar	☐	☐
3. Yabancı hocaların Pera'ya gelerek öğrenci yetiştirmesi	☐	☐
4. İspanya'daki Flamenko eğitiminin özellikleri	☐	☐

29 Dans kursuna kayıt yaptıralım

Kursiyersiniz:

- Kurs günleri ve saatlerini sorun.
- Öğretmenler hakkında bilgi alın.
- Diğer kurslara göre avantajlarını öğrenin.
- Ödeme seçeneklerini öğrenin.

Görevlisiniz:

- Öğretmenlerinizin niteliklerinden söz edin.
- Kurs ortamıyla ilgili (fiziksel koşullar ve kursiyerler arasındaki ilişkiler) bilgi verin.
- İndirim önerin.
- Örnek ders izlemesini önerin.

30 Seçelim, açıklayalım

- a) Ben mesleğimle ilgili bir kurs tercih ederim:
- Bu tür kurslar mesleki gelişime katkıda bulunur, çünkü _____
  - Alanımla ilgili bilgilenmemi sağlar, şöyle ki _____
  - Yeni insanlarla tanışmamı sağlar, bu sayede _____
  - Yeni iş olanakları sağlayabilir, çünkü _____
- b) Ben sanatla ilgili bir kurs tercih ederim.
- Bu tür kurslar hayatı zevkli hale getirir, örneğin _____
  - Yeni insanlarla tanışmamı sağlar, bu sayede _____
  - Yeteneklerimin farkına varmamı sağlar, böylece _____
  - Sosyal çevremde konumumu farklılaştırır, örneğin _____
- c) Ben sporla ilgili bir kurs tercih ederim.
- Bu tür kurslar hayatı zevkli hale getirir, şöyle ki _____
  - Yeni insanlarla tanışmamı sağlar, çünkü _____
  - Sağlığımı olumlu yönde etkiler, örneğin _____
  - Kendimi daha iyi hissetmemi sağlar, çünkü _____

6

Estetik ve Yaratıcılık

1. Sanat Hayattır

1 Eşleyelim, ekleyelim

1. yağlı boya • tuval • tablo • _____
2. karikatürist • çizim • mizah • _____
3. deklanşör • flaş • aç • _____
4. büst • yontma • heykeltıraş • _____
5. öykü • roman • şair • _____
6. enstrüman • solist • beste • _____
7. çekim • yönetmen • gala • _____
8. sahne • ritim • koreografi • _____
9. piyes • prömiyer • perde • _____
10. çamur • fırın • vazo • _____
11. motif • boyama • nakış • _____
12. tasarım • çizim • bilgisayar • _____

- tiyatro
- sinema
- dans
- müzik
- edebiyat
- heykel
- grafik
- karikatür
- resim
- el sanatları
- seramik
- fotoğraf

2 Okuyalım, işaretleyelim

Sanata ve Sanatçıya Dair Bir Deneme

Sanat Nedir?

Bu soruyu birkaç yıldır, fotoğraf kursumdaki çeşitli yaş gruplarından birçok öğrencime sordum, birlikte cevaplar aradık. "Cevap bulabildiniz mi?" diye sorarsanız, net olarak "Bir şey bulabildik." diyemem ama bazı sonuçlar çıkardık elbette. Bunlara geçmeden önce Ana Britannica'dan sizlere bir sanat tanımı aktarayım: "Sanat, bazı düşünceleri, amaçları, durumları ya da olayları, beceri ve düş gücü kullanarak ifade etmek ya da başkalarına iletmek."

Bu tanıma göre sanat, öncelikle bir düşünce aktarma yöntemidir. Sanatın ikinci önemli özelliği ise, her insanın kendi düş gücünü kullanarak diğer insanlardan farklı, yani özgün eserler üretmesi sonucu ortaya çıkmasıdır. Bu tanım hoşuma gidiyor çünkü "Sanat insanlara hoş gelmeli" demiyor. Oysa pek çok insana göre sanat mutlaka göze, kulağa hoş gelmelidir!

Ana Britannica'nın sanat tanımının devamına da bir göz atalım: "Sanat ürünlerinin doğal nesnelere farkı, belirli bir nesne üretmeyi amaçlamasıdır." Doğal nesnelere; örneğin kristaller, arı peteği, örümcek ağı gibi oluşumlar güzeldir ancak onları sanat yapıtı olarak kabul edemeyiz; çünkü üretim değildir.

Konuyu biraz toparlayalım, sanat, sanatçının düş gücünü kullanarak düşüncelerini, özgün bir eser üreterek başkalarına aktarmasıdır.

Benim bu yazıyı yazmamdaki amaç, aslında sanata herkes için ortak bir tanım getirme çabası değil. Ben asıl, "sanatçı" kavramının üzerinde durmak istiyorum. İnsanlar bu kavramı ne yazık ki, ucuzlatmış ve herkes için kullanmıştır. Elbette ki 'sanatçı' adının gerçek sahibini belirlemek için sanat kavramını da tanımlamak gerekir. Ben de bu paragrafa kadar bunu yaptım.

Bana göre de Ana Britannica'nın tanımı yerindedir. Sanatta en önemli nokta şudur: Sanat üretmekten geçer. Bu durumda da bir kişi, yeni ve özgün eser üretmiyorsa ona sanatçı demememiz gerekir. Öyleyse, saz sanatçıları, ses sanatçıları, aktörleri sanatçı kategorisinden çıkarmamız lazım. Çünkü bunlar yeni ve özgün eserler üretmiyorlar! Onlar başkalarının eserlerini bize iletmekten başka bir şey yapmıyorlar! Onlar sadece üretimleri bize iletmekle görevli insanlar. Ama onların da üreticilerle ortak bir yönü var, yani iki grup da sıradan insanlardan farklı bir şeye sahipler: Yetenek! Bu durum iki gruba da sanatçı dedirtiyor! Aslında bu insanların yeni ve özgün üretimleri yok. Sizce yine de bu insanlara sanatçı diyebilir miyiz? "Evet" mi diyorsunuz? O zaman şu örneği de bir düşünün;

Ana Britannica'daki sanat tanımına göre, ben bir fotoğraf sanatçısıyım. Bir fotoğrafı çekim aşamasından sergi aşamasına kadar kendim üretirim. Yani, yeni ve özgün düşüncelerimi ifade etmek ya da başkalarına aktarmak amacıyla eser üretirim ve bu eserleri insanlara iletmek için başkalarına ihtiyacım yoktur. Ancak son zamanlarda slayt çekmeye başladım ve doğal olarak da slaytlarımı herkese ulaştırmak için onları bir fotoğraf laboratuvarında yıkatmam gerekiyor. Şimdi size soruyorum, Beethoven'ın 7. Senfonisi'ni dinlemek için gerekli olan, müzisyenlere sanatçı diyorsunuz, benim slaytlarımı size aktarmamda gerekli olan fotoprinter görevlisine neden demiyorsunuz?

	Var	Yok		Doğru	Yanlış
1. Ana Britannica'ya göre sanatçının anlamı	☐	☐	1. Sanatçının mutlaka kendine ait bir eser yaratması gerekiyor.	☐	☐
2. Yazarın Ana Britannica'nın sanat tanımı ile ilgili görüşü	☐	☐	2. Sanat eseri mutlaka insanların beğenisini kazanmalıdır.	☐	☐
3. Yazarın bu metni yazma amacı	☐	☐	3. Üretimleri aktaranların yetenekli olması onlara sanatçı dememize neden oluyor.	☐	☐
4. Yazara göre sanatçının anlamı	☐	☐	4. Ana Britannica'nın sanat tanımı uygun bir tanımdır.	☐	☐
5. Sanatçının toplumdaki önemi	☐	☐			
6. Sanat ve üretim ilişkisi	☐	☐			
7. Sanatçının özellikleri	☐	☐			
8. Sanatçı olmanın zorlukları	☐	☐			

ETTİRGEN ÇATI		İt-/Dir-/Er-/Ir-
Eylem	Ek	Örnekler
kız	-t-/it-/it-/ut-/üt-	Öğretmen öğrencilere her gün kompozisyon yazdırıyor.
kullan	-ır/-ir/-ur/-ür-	Çocuk yemeğini yemeyerek annesini kızdırdı.
oku	-ar/-er-	Bu olay herkesi güldürdü.
çık	-dır/-dir/-dür/-dür-	Öğretmenimiz sınavlarda sözlük kullandırmıyor.
kork	-tır/-tir/-tur/-tür-	Küçükken dedem gazetelerini bana okuturdu.
duy		Kütüphane görevlisi gürültü yapan öğrencileri dışarı çıkardı.
gül		Kütüphane görevlisi gürültü yapan öğrencileri dışarı çıkardı.
yaz		Bu olay herkese güldürdü.

3 Tamamlayalım

- Lütfen çiçekleri kop armayınız.
- Güneş, yüzerken kolyesini düş _____.
- Oğlum, her akşam uyumadan önce bana masal oku _____.
- Hemşire hastalara çorba iç _____.
- Çok işim vardı bu nedenle biletleri arkadaşşıma al _____.
- Müdür yeni bina için mimara proje çiz _____.
- Belediye, çöpçülere bütün sokakları temizle _____.
- Çocuklarım için bankada hesap aç _____.
- Öğretmen sınıfta İngilizce konuş _____.
- Emine düğünü için çok güzel bir gelinlik dik _____.

4 Tamamlayalım

- Ev sahibi, tamirciler e tüm evi onar ttt.
- Patron işçi _____ tüm kolileri taşı _____.
- Rasim Bey, boyacı _____ evi boya _____.
- Sibel Hanım, kızı _____ yeni ayakkabılarını giy _____.
- Sekreter görevli _____ mektupları postala _____.
- Ben oğlum _____ her akşam onda uyu _____.
- Cem, fıkra anlatarak öğrenciler _____ gül _____.
- Terzi, pantolonun beli _____ daral _____.
- Sen, misafirler _____ toplantı salonuna çık _____.
- Öğretmen, öğrenci _____ sınıftan çık _____.
- Okul törenlerinde öğretmenler hep ben _____ şiir oku _____.
- Bu dilekçeyi müdür _____ de imza _____.
- Alışverişten sonra paketlerimi görevli _____ taşı _____.
- Trafik gürültüsü çocuk _____ uyan _____.

5 Tamamlayalım, yerleştirelim

sağlamak • neden olmak • izin vermek
istemek • söylemek

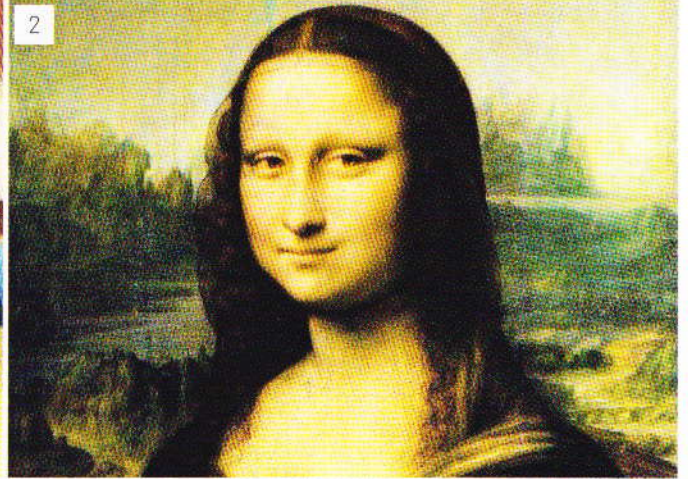
- Çocuk o kadar şirin ki, hareketleriyle herkese kendini sev dirdi. sağlamak
- Dün sabah köpeğimi gez _____, çünkü çok hastaydım. _____
- Öğretmenimiz, bazı derslerde bize çok güzel Türkçe şarkılar dinle _____.
- Bölüm başkanımız, bize her yıl sonunda bir rapor hazırla _____.
- Trafik polisi, arabamızı bankanın önüne park et _____.
- Film duygusaldı. Hepimizi ağla _____.
- Hastayken annem bana elleriyle çorba iç _____.
- Temizlik yaparken yanlışlıkla saksıyı balkondan düş _____.
- Nilgün Hanım parkta dört aylık oğlunu kollarından tutarak yürü _____.
- Genç kız, yaşlı kadının yanına gidip onu karşıdan karşıya geç _____.
- Annem bana evi temizle _____.
- Sana çikolata ye _____, çünkü alerjin var. _____
- Deterjan gömleğin rengini sol _____.
- O kadar çok konuştu ki, kendisinden başka kimseye ağzını aç _____.
- Dün oğluma matematik çalış _____.
- Yaman, arabasında sigara iç _____.

6 Tabloları anlatalım

zekice	çılgın	yaratıcı	ilginç	ve	ama	çünkü	ayrıca
anlamsız	sıkıcı	tuhaf	saçma	dahası	hem...hem	ne...ne	üstelik
çirkin	güzel	şaşırtıcı	muhteşem	bu yüzden	ancak	aynı zamanda	belki
etkileyici	sıradışı	sıradan	gerçekçi	sanıyorum	herhalde	fakat	ya...ya

7 Dinleyelim, işaretleyelim

Mona Lisa'nın Sırrı

	Doğru	Yanlış		Var	Yok
1. Son araştırmalara göre Mona Lisa Da Vinci'nin kendisidir.	☐	☐	1. Tablodaki kadının kimliği	☐	☐
2. Tablonun tüm dünyada ilgi görmesinin nedeni Mona Lisa'nın yüzündeki gizemli gülüştür.	☐	☐	2. Mona Lisa'nın saç modeli	☐	☐
3. Mona Lisa iyi bir aileden geliyordu.	☐	☐	3. Mona Lisa'nın gizemli gülüşünün nedeni	☐	☐
3. Tabloda Mona Lisa'nın saçları topuzdur.	☐	☐	4. Tablonun yapılma sebebi	☐	☐
4. Da Vinci tabloyu fırçayla değil, parmaklarıyla yapmıştır.	☐	☐	5. Da Vinci'nin Şifresi adlı kitaptaki, Mona Lisa ile ilgili açıklamalar	☐	☐
5. Pek çok kişiye göre Mona Lisa tablosunda sembolik şifreler bulunmaktadır.	☐	☐	6. Mona Lisa tablosunun yapılış tarihi	☐	☐
			7. Leonardo Da Vinci'nin hayatı	☐	☐
			8. Tablonun korunma koşulları	☐	☐

8 Dolduralım, işaretleyelim

KUMDAN İSTANBUL

Kısa ömürlü sanatlardan biri kum heykel sanatı... Kum heykelticiliği Eski Mısır'a kadar uzanıyor. O dönemde piramitlerin yapımından önce kumdan modellerinin yapılması bu sanatın ilk örnekleri arasındadır. Kum heykelticiliğini yalnızca nehir kumu ve suyla, özel teknikler kullanarak gerçekleştiriyorlar. Bu sanat dalı giderek popülerliğini artırıyor.

Masallar şehri İstanbul, gerçeküstü ve özel bir etkinliğe ev sahipliği yapıyor.

İstanbul Uluslararası Kumdan Heykeller Festivali, sizleri kimi zaman İstanbul'un simgeleşmiş yapılarında gezintiye çıkarıyor. Kimi zaman da mitolojik hikayelerle baş başa bırakıyor. Sergi 7 Temmuz'da Kozyatağı Carrefour mağazasında açılıyor. Ziyaretçiler sadece kumdan heykelleri görme imkanına değil, heykeltıraşlarla tanışma ve atölye çalışmalarına katılma imkanını da bu-

luyor. Bu açıdan organizasyon bir festival niteliği taşıyor ve sizi büyümlü bir dünyaya götürüyor. İstanbul Uluslararası Kumdan Heykeller Festivali, 7'den 70'e herkesin ilgi odağı oldu bile....

Kültür Sentezi İstanbul

Heykeller konularını İstanbul'dan alıyor. İstanbul'un tarih boyunca üç imparatorluğa başkentlik yapması ve çeşitli dinlere ev sahipliği yapması kumdan heykel sanatçılarına zengin bir konu yelpazesi sunuyor. Festivale Hollanda, İspanya, Ukrayna, Brezilya, Kanada, Belçika, İrlanda, İngiltere, Portekiz, Çek Cumhuriyeti, Hindistan ve Rusya'dan usta kum heykeltıraşları katılıyor. Her biri kendi ülkesinde tanınan başarılı heykeltıraşlar, kumdan dev heykellerin üzerinde son hazırlıklarını yapıyorlar...

Festival, saat 10.00 ila 24.00 arasında devam edecek. Gece ışıklandırmaları festivali daha da ilgi çekici hale getirecek.

Festivalin,	
Yeri	
Tarihi	
Konusu	
Katılımcıları	
Saatleri	
Etkinlikleri	

Doğru Yanlış

1. İstanbul'daki organizasyon festival niteliği taşıyor çünkü katılımcılar atölye çalışması yapabiliyor ve heykeltıraşlarla buluşabiliyor.
2. Festivali geceleri gezmek mümkün değil.
3. İstanbul'da tarih boyunca çeşitli kültürler ve dinler yaşadığı için çok sayıda heykel konusu bulunabilir.
4. Festivale farklı ülkelerden amatör heykeltıraşlar katılıyor.
5. Festival her yaşta insanın ilgisini çekiyor.

ÇOKLU ETTİRGEN ÇATI			-(li)/-Dir/-Er/-Ir- + -t/-tir-
Eylem	Ek	Ek	Örnekler
çağır	-t/-it/-it/-ut/-üt-	-t-	Ayşe Hanım bugün akşam yemeğini kızına pişirtti.
kaldır	-ır/-ir/-ur/-ür-	-tır/-tir/-tur/-tür-	Yönetici geç gelen memuru odasına çağırttı.
pişir	-ar/-er-		Mine sofrayı eşine kaldırttı.
bit	-dir/-dir/-dur/-dür-		Anne çocuğuna tabaktaki tüm yemeği bitirtti.
	-tır/-tir/-tur/-tür-		Yönetici geç gelen memuru odasına çağırttırdı.

9 Tamamlayalım

1. Terzi pantolonun paçalarını kısıl ttı .
Sema, terziye pantolonunun paçalarını kısıl tırdı .
2. Kiralık bir katil Bülent'i öl _____ .
Ömer, kiralık bir katile Bülent'i öl _____ .
3. Geçen derste öğrenciler bayram anılarını an-
la _____ .
Öğretmen, derste öğrencilerine bayram anılarını an-
la _____ .
4. Belediye görevlileri sokaktaki afişleri in _____ .
Belediye Başkanı, görevlilere sokaktaki afişleri
in _____ .
5. Aa! Erhan saçlarını kes _____ !
Babası Erhan'a saçlarını kes _____ .
6. Ofistekiler yeni yıl öncesinde tüm işleri
bit _____ .
Genel müdür yeni yıl öncesinde ofistekilere tüm işleri
bit _____ .

10 Yanlışı çizelim

1. Yemekleri sen yapmadın değil mi, hepsini/~~hepsine~~
~~anneni~~/annene pişirttin.
2. Doktor hemşireyi/hemşireye, hastaları/hastalara ilaç
içirtti.
3. Bak beni/bana oyalayıp otobüsü/otobüse kaçırıttın.
4. Ali bey köpeğini/köpeğine bu sabah eşini/eşine gez-
dirtti.
5. Murat bey sabah ilk iş olarak sekreterini/sekreterine
mektupları/mektuplara göndertti.
6. Öğretmen bir öğrenciyi/öğrenciye koridordaki öğren-
cileri/öğrencilere sınıfa çağırttı.
7. Ayşe hanım evdeki bozuk ampulleri/ampullere oğlu-
nu/oğluna değiştirtti.
8. Murat bey çocuğunu/çocuğuna estetik ameliyat yap-
tırttı.

7. Yemek kursunun sonunda her öğrenci ayrı bir yemek
piş _____ .
Yemek kursunun sonunda öğretmen her öğrenciye
ayrı bir yemek piş _____ .
8. Öğrenciler sınıfa kendi ülkelerine ait fotoğraflar
gel _____ .
Öğretmen öğrencilere kendi ülkelerine ait fotoğraflar
gel _____ .
9. Bazı akciğer hastaları tedavileri için balon şiş _____ .
Doktorlar bazı akciğer hastalarının tedavisi için onlara
balon şiş _____ .
10. Şirketin elektrik faturasını Ali Bey yat _____ .
Bugün ofisten çıkmam mümkün değil. Şirketin elektrik
faturasını Ali Beye yat _____ .

11 İşaretleyelim

1. gel-
 geldir-   getir-   götür-
2. kok-
 kokut-   koktur-   kokur-
3. kalk-
 kaldır-   kalktır-   kalkıt-
4. ak-
 akıt-   aktır-   akır-
5. git-
 gittir-   götür-   gitir-
6. aç-
 açır-   açıt-   açtır-
7. say-
 sayıt-   saydır-   sayır-

Sanat Dört Duvara Sığmazsa

Mahallelerin arka sokaklarında bugünlerde bir hayalet dolaşiyor: Sokak sanatının hayaleti! Sokak sanatı, birkaç on yıldır dünyanın belli başlı metropollerinin sokaklarını açık hava galerisine dönüştürüyor.

Dünyada sokak sanatının ilk adımlarını 60'ların başında, New York'taki gençlerin isimlerini tahta kalemleriyle ve spreyle duvara yazmaları olarak görmek mümkün. 60'lı yıllarda hippie hareketinin etkisiyle poster sanatı ortaya çıkıyor. 80'lerde hip hop kültürünün gelişmesi, 90'lı yıllarda kültürün dünya çapında iyiden iyiye endüstrileşmesi ise galerilerin ve müzelerin dışında kalmak isteyen sanatçıların sokağa ilgisini artırıyor.

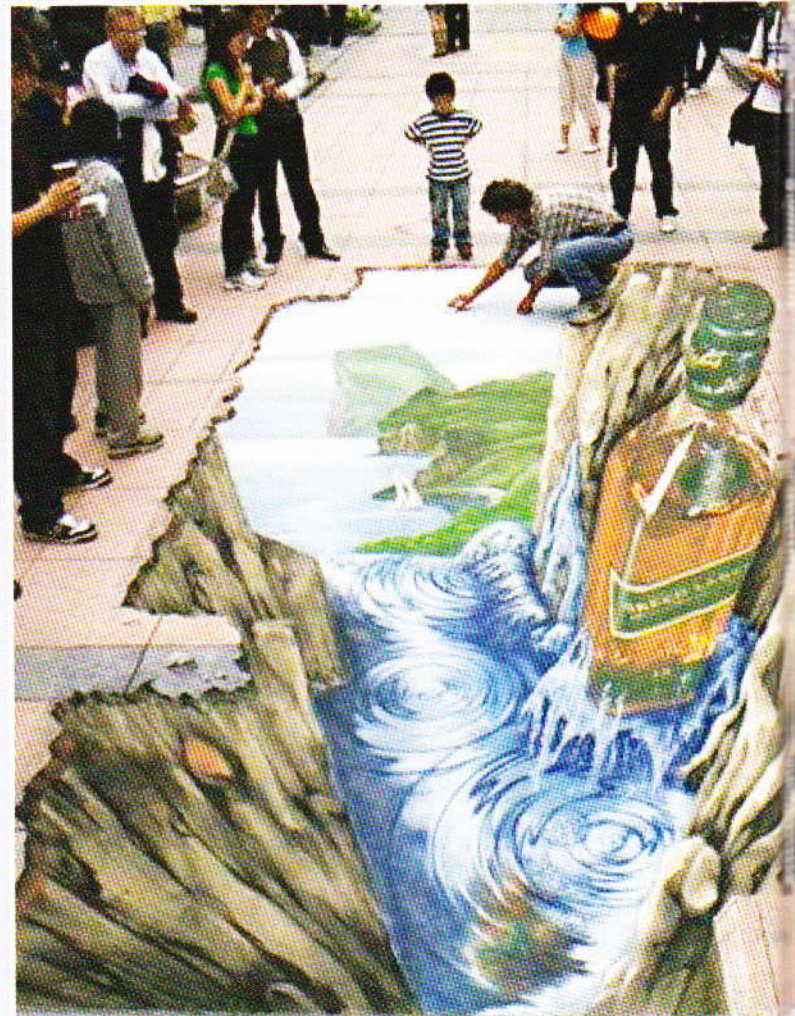
Türkiye'de de sokak sanatının başlangıç noktası, tüm dünyadaki gibi grafiti. Bu sanatı Türkiye'ye tanıtan isim Tunç Dindaş, namı diğer TURBO. TURBO'nun grafiti serüveni break dansa merak sarmasıyla başlamış. Plak kapaklarındaki grafiti çizimlerini evinin karşısındaki inşaatta uygulamış bir süre. Ardından bir grup genci de özendirip yetiştirmiş.

Günümüzde sokak sanatının içeriği oldukça geniş. Sanatın içine duvar baskısı yapmaktan ana caddelere heykel dikmeye kadar birçok iş giriyor. TURBO'ya göre yeni tür sokak sanatını ağırlıklı olarak akademiden gelen gençlerin yapması işin doğasına aykırı... Ancak son dönemlerdeki sanatçıların çoğu güzel sanatlar öğrencileri.

Sokak sanatçılarının en önemli ortak yanları muhalif kimlikleri. Hepsisi 'sokaklar bizimdir' anlayışıyla, mekanları reklamların işgal etmesine karşı çıkıyorlar. Örneğin 'Fly Propaganda' bir reklam şirketinde tasarımcı ve sinek amblemiyle epey gizem kazanmış bir sokak sanatçısı. Reklam panoları ve ona çirkin gelen neyse hedef tahtasına giriyor. Ya yüzle oynuyor ya da üzerine bir sinek kondurup "Burada pislik var." mesajı veriyor.

Sokak sanatı tüm dünyada hızla yaygınlaşsa da "Bu sanat şehre karşı vahşi bir saldırganlık mı, yoksa şehri güzelleştiriyor mu?" tartışmaları hala sürüp gidiyor.

Mahmut Hamsici

14 İşaretleyelim, eşleyelim, tamamlayalım

190 İnek Sokaklarda

Var Yok

1. Sokak sanatı nasıl ortaya çıkmıştır? Var Yok
2. Sokak sanatları bir şehri çirkinleştiriyor mu yoksa güzelleştiriyor mu? Var Yok
3. Sokak sanatçılarının özellikleri nelerdir? Var Yok
4. Sokak sanatları nelerdir? Var Yok
5. Sokak sanatları hangi şehirlerde daha yaygın? Var Yok

Doğru Yanlış

1. Türkiye'de sokak sanatı ilk olarak grafiti çizimleri ile başlamıştır. Doğru Yanlış
2. Tunç Dindaş ilk grafiti çalışmalarını bir inşaatta yapmış. Doğru Yanlış
3. TURBOya göre sokak sanatını üniversiteli kişilerin yapması doğru değil. Doğru Yanlış
4. Sokak sanatçılarının hepsi reklamlara karşı. Doğru Yanlış
5. Tunç Dindaş'a "TURBO" da diyorlar. Doğru Yanlış

13 Tartışalım

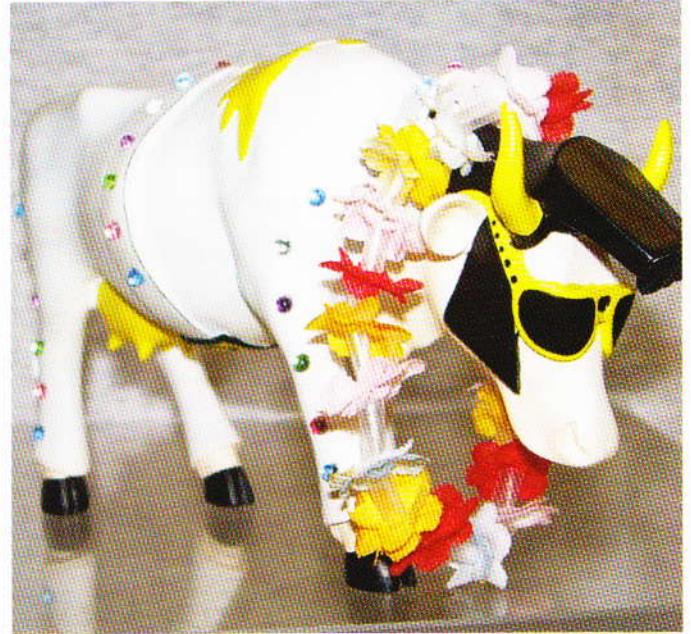

Sokak Sanatları

☐ yaygın	☐ yaratıcı	☐ çarpıcı
☐ muhalif	☐ itici	☐ çirkin
☐ etkileyici	☐ sıradan	☐ çılgın
☐ kültürel	☐ politik	☐ karşıt
☐ ilginç	☐ popüler	☐ genç

Diğer: _____
 _____
 _____

- Benim ülkemde sokak sanatları...
- Bence sokak sanatları...

Doğru Yanlış

1. Festivaldeki inekler gerçek ineklerle aynı boyutta. Doğru Yanlış
2. Festivaldeki inekleri, 1 Ağustos'tan itibaren satın alabilirsiniz. Doğru Yanlış
3. Festivalin geliri ile bazı demeklere yardım edilecek. Doğru Yanlış
4. Festival daha önceki duraklarında ekonomik ve kültürel etkiler bıraktı. Doğru Yanlış

1. gelir	☐ bolluk
2. büyüü	☐ kazanç
3. bereket	☐ sihirli

Paris, New York, Moskova, Londra ve Tokyo'dan sonra İstanbul'da da sanatseverler _____ ile buluşacak ve İstanbul'u _____ boyunca ren-garenk _____ süsleyecek. Heykeller _____ ayında bir müzayedede satışa çıkacak. Müzayedede heykellerle birlikte çeşitli sanatçılara ait özel tasarımlı _____ da satılacak. Satış gelirleri _____ gibi çeşitli _____ bağışlanacak.

6.3 Sahnede Neler Oluyor?

15 Düşüncelerimizi anlatalım

Bence tiyatro,

☐ sadece bir oyundur, eğlencedir.	☐ büyükler okuludur.
☐ hayatın aynasıdır.	☐ özgür olmaktır.
☐ yalandır.	☐ barışa ve dostluğa hizmet etmelidir.
☐ bana beni anlatmamalı, bilgi vermelidir.	☐ halkı eğlendirmek ya da güldürmek içindir.
☐ günümüzde arka planda kalmış bir sanattır.	☐ insanların kendi hayatlarını sahnede görmesidir.

16 İşaretleyelim, eşleyelim, düzeltelim

Tiyatro Festivali

"İçimiz dışımız film oldu."

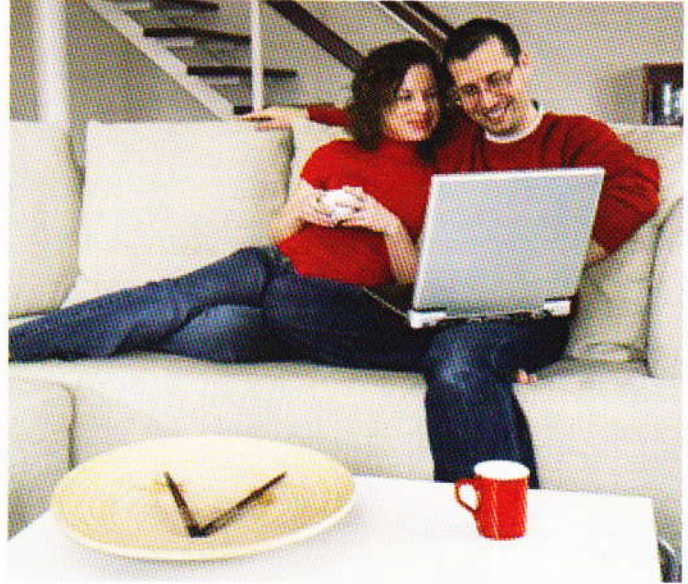
- Film seyretmekten nefret ediyoruz.
- Çok fazla film seyrettik.
- Film seyretmekten hiç hoşlanmam.
- Film dışında her şey olabilir.

"Biletleri tuzluydu."

- Bilet yoktu.
- Biletler ucuzdu.
- Biletler pahalıydı.
- Biletler sınırlı sayıdaydı.

"Bana uyar."

- Benim için fark etmez.
- Bence de.
- Bence harika bir fikir.
- Benim için uygun.

	Doğru	Yanlış
1. Adam festivaldeki oyunları seyretmek için tiyatroya gitmekte ısrar ediyor.	☐	☐
2. Bu yılki tiyatro festivalinde az sayıda oyun sahneleniyor.	☐	☐
3. Festivalde Dostlar Tiyatrosu'nun oyununu izlemek mümkün.	☐	☐
4. "Oyun Sonu" bir ailenin dramatik yaşamı hakkında.	☐	☐
5. Kadın Genco Erkal'ın oyununa gitmek istiyor.	☐	☐
6. "Ufak Tefek Evlilikler" adlı oyun Yolcu Sahnesi'nde oynanıyor.	☐	☐
6. Çift bu akşam güzel bir oyun seyredecek.	☐	☐

1. oynamak	☐ bir karaktere kişilik vermek
2. sahnelemek	☐ sahneye çıkmak
3. sahne almak	☐ rol yapmak
4. canlandırmak	☐ sahneye koymak

Hamm; görme ve duyma engelli, yalnız bir adamdır. Annesi ve babasıyla aynı evi paylaşmaktadır. Ancak onlar oğulları Hamm'ı terk etmeyi düşünmektedir.

İSTEŞ ÇATI + ETTİRGEN ÇATI			-lls- + -tir-
Eylem	Ek	Ek	Örnekler
döv tanı bul gör	-ş/-ış/-ış/-uş/-üş-	-tır/-tir/-tur/-tür-	<i>Altın Portakal Film festivali her yıl binlerce sinemaseveri Antalya'da buluşturuyor. Murat dün beni en yakın arkadaşıyla tanıştırdı. Biraz bekleyin sizi on dakika sonra müdürümüzle görüştüreceğim. Bence hayvanları dövüştürerek para kazanmak çok vahşi bir davranış. Öğretmen öğrencileri güldürdü.</i>

17 Tamamlayalım

- Düğündeki pastayı davetlilere eşit şekilde bölüştürelim.
- Ben istemedim ama Aylin beni zorla o çocukla tanı _____.
- Hastaneye halamı ziyarete gittim ama beni onunla gör _____.
- TÖMER dünyanın dört bir yanından gelen öğrencileri bul _____.
- Yıllardır görüşemiyorduk, bizi ilginç bir tesadüf karşıla _____.
- Çocuklar ellerindeki oyuncak arabaları birbirine çarp _____ oyun oynuyorlar.
- 2 yıldır birbirlerine küslerdi ama ben onları kucak _____ barıştırdım.
- Annem kalan pastayı kardeşimle bana pay _____.
- İnsanların hayvanları acımasızca döv _____ karşıyım.

18 Yerleştirelim

barıştırmak • görüştürmek
tanıştırır • buluşturuyor

"Tiyatro Kare" bu hafta yeni bir oyunu seyircilerle _____. Oyunda, geleneksel bir ailenin kızı bir gün anne ve babasını erkek arkadaşıyla _____. Anne ve baba yaşam tarzlarına uygun görmedikleri bu gençle kızlarını _____ istemezler. Baskıları sonucunda istediklerine ulaşırlar ve onları ayırırlar. Fakat bu ayrılık kızlarını bunalıma sokmuştur. Aile, kızlarının bu durumuna çok üzülür ve bu sefer de gençleri _____ için ellerinden geleni yapar.

Eğlenmek ve günün stresini atmak isteyenler için ideal bir komedi. Herkese tavsiye ediyorum.

19 Oyunu anlatalım

- Oyunun adı: _____
- Oyunun türü: _____
- Oyunun konusu: _____
- Oyundaki karakterler: _____
- _____
- _____
- _____

ANADOLU ATEŞİ

Anadolu Ateşi, bir dans topluluğudur. Halk danslarını bale, modern dans ve dansın diğer disiplinleri ile sentezleyerek dünyaya modern standartlarda bir gösteri, bir kültürel şölen sunmaktadır. Anadolu Ateşi gösterileri, kaynağını Anadolu'nun binlerce yıllık mitolojik ve kültürel tarihinden alır. Topluluğun hedefi de bu tarihi tüm dünyaya tanıtmaktır.

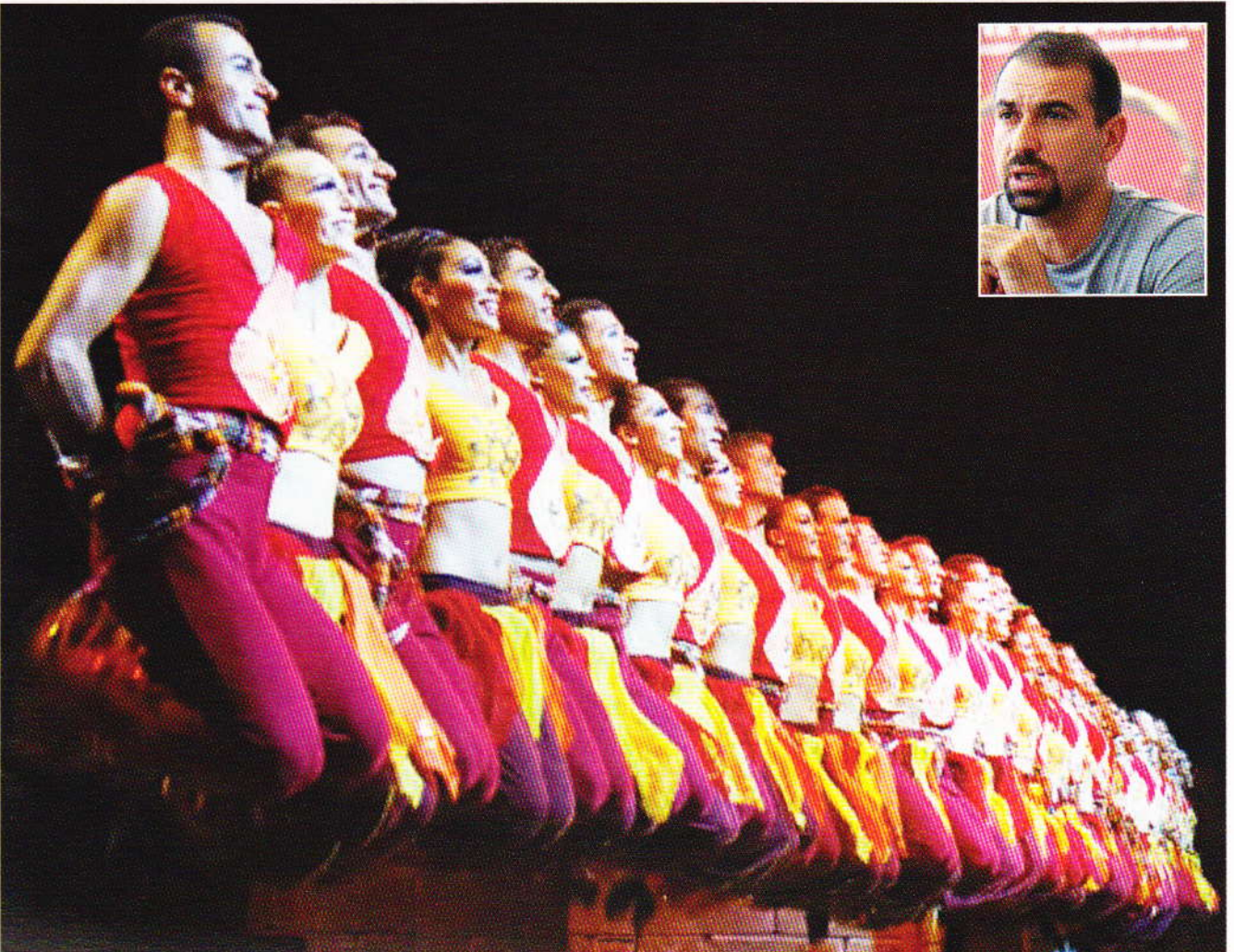
Anadolu Ateşi dans topluluğu ilk olarak 1999 yılında 'Dansın Sultanları' adıyla çalışmalarına başlamıştır. Topluluğu Mustafa Erdoğan oluşturmuştur. Çalışmalar Erdoğan'ın gazetelere "dansçı arıyorum" ilanları vermesiyle başlamıştır. İlanla 750 kişi başvurmuş ve aralarından 90 genç seçilmiştir.

Genç dansçıları iki yıl boyunca günde sekiz, zaman zaman on altı saat çalıştırarak gösteriler hazırlanmıştır. Eğitimci dansçıları dans figürlerinin yanı sıra estetik, egzersiz, diyet, masaj ve yoga konularında da çalıştırmıştır. Dansçıları Anadolu ritimleri hakkında teorik dersler de almışlardır.

Anadolu Ateşi dans topluluğu gösterisinin, Türkiye'de 3 Mayıs 2001 tarihinde başlayıp 3-4 gösteri sonrasında yurt dışında sahnelenmesi planlanmıştır. Fakat aylar önce biletlerinin tükenmesi nedeniyle Türkiye'deki program uzatılmıştır. Topluluk, Türkiye'de pek çok önemli organizasyonda yer almış ve büyük beğeni kazanmıştır.

Anadolu Ateşi, 2002 yılında dünya turnesine başlayarak toplam 57 ülkede ve dünyanın birçok sahnesinde bu dans şovunu sanatseverlerle buluşturmuştur. New York, Chicago, Fransa, Çin, Moskova, Mısır bunlardan bazılarıdır.

Anadolu Ateşi bugüne kadar yurtiçinde ve yurtdışında beş yüz bin kilometre yolculuk yapmıştır ve gösterileriyle dünya basınında yaklaşık 5000 haberde yer almıştır. Ayrıca topluluk, dünyanın müzikle uyumlu en hızlı dans eden ekibi olarak Guinness Rekorlar Kitabına girmeye adaydır.

1. Topluluk 1999'da oluşmuştur.
Mustafa Erdoğan topluluğu 1999'da _____

2. Pek çok insan Anadolu kültürüyle bu topluluk sayesinde tanışmıştır.
Anadolu Ateşi dans topluluğu pek çok insanı Anadolu kültürüyle _____

1. Anadolu Ateşi projesinin amacı şudur:
_____

2. Anadolu Ateşi dansçıları şu eğitimlerden geçmişlerdir:
_____

3. Anadolu Ateşi şu ülkelerde gösteriler düzenlemiştir:
_____

	Var	Yok
1. Dansçıların çalışma temposu ile ilgili bilgi.	☐	☐
2. Dansçıların özellikleri ile ilgili bilgi.	☐	☐
3. Anadolu'nun mitolojik tarihi ile ilgili bilgi.	☐	☐
4. Topluluktaki dansçıların sayısı.	☐	☐
5. Dans topluluğuyla ilgili basındaki yorumlardan örnekler.	☐	☐
6. Topluluğun Türk izleyicisinden aldığı tepkiler.	☐	☐

	Doğru	Yanlış
1. Anadolu Ateşi dans topluluğu farklı ülkelere özgü dans gösterileri sunar.	☐	☐
2. Dansçılar hem uygulamalı hem teorik dersler almıştır.	☐	☐
3. Topluluk Türkiye'de 3-4 gösteri sunmuştur.	☐	☐
4. Türkiye'de gösterinin biletleri gösteriden aylar önce bitmiştir.	☐	☐
5. Dünyanın pek çok ülkesinde gazeteler, Anadolu Ateşi ile ilgili haberlere yer vermiştir.	☐	☐

21 Bulalım, işaretleyelim

Konser Planı

Diyalogdaki ettirgen eylemler

_____

_____

_____

Doğru Yanlış

1. Sezen Aksu konserleri her iki akşam da 21:00'de başlayacak.	☐	☐
2. Konser için çok az sayıda bilet kaldı.	☐	☐
3. Yeşil renkli koltuklar hala boş.	☐	☐
4. Salonun arka tarafındaki koltuklar da konseri izlemeye elverişli.	☐	☐
5. İnternette bilet satışı sadece şu an için mümkün değil.	☐	☐
6. Bilet almadan önce yer ayırma hakkı yok.	☐	☐

"Bileti yarına kadar tutsanız."

☐ Bileti ayırırsanız.	☐ Bileti yarın alsanız
☐ Bileti alıkoysanız.	☐ Bileti iptal etseniz.

"Biletler yok satıyor."

☐ Biletleri biz satmıyoruz.	☐ Bilet yok.
☐ Biletler çok ucuz.	☐ Biletlere talep çok.

22 Bilet satın alalım

Izleyicisiniz:

- Gişedeki görevliden oyunların konularını öğrenin.
- Bir oyuna karar verin.
- Oyunun tarihini, saatini ve süresini sorun.
- Ön koltuklardan bir bilet isteyin.
- Ödemeyi yapın.

Görevlisiniz:

- Tiyatronuzdaki iki oyunun konularından söz edin.
- Oyunun başlama saati ve süresi hakkında bilgi verin.
- Ön koltuklar dolu; boş yerler ve salon düzeni hakkında seyirciyi bilgilendirin.

7

İcatlar Mucitler

1. Buldum!

1 Eşlelim

1. Keşif	☒ 6. Olağanüstü yeteneğe ve yaratıcılığa sahiptir.
2. İcat	☐ Bilinmeyen bir şeyi ortaya çıkarma işidir.
3. Mucit	☐ Yeni buluşlar yapar.
4. Bilim adamı	☐ Bilimsel çalışmalarla ilgilenir.
5. Deha	☐ Bilimsel araştırmalar yapmaya uygun, özel donanımlı yerdir.
6. Dahi	☐ İnsan zekasının en üst düzeyine denir.
7. Deney	☐ Yeni bir şey yaratma işi anlamındadır.
8. Laboratuvar	☐ Bu kişi laboratuvarında deneyler yapar.
9. Laborant	☐ Bilimsel bir gerçeği gösterme amaçlı araştırmalara bu ad verilir.
10. Patent	☐ Bir el işini ya da mekanik işi gerçekleştirmek için özel olarak tasarlanmış nesne.
11. Proje	☐ Buluşun sahibini gösteren resmi belgeye denir.
12. Alet	☐ Değişik alanlarda, planlanmış bilimsel çalışmalara denir.

2 İşaretleyelim , yazalım

Tasadüfen Bulundular

FOTOĞRAF

Bu rastlantısal buluşun nedeni kırık bir termometre...

Louis Daguerre, karanlık odada, gümüş levhadaki görüntüyü sabitlemenin yollarını arıyordu. 1938 yılında bir gün, kimyasal maddelerle dolu dolabına, daha sonra kullanmak ve temizlemek üzere bozuk görüntülü bir film levhası koydu. Bunu tekrar dışarı çıkardığında görüntü belirginleşmişti. Ancak Daguerre, bu garipliğe hangi kimyasal madde neden oldu, bilmiyordu. Bunun üzerine kimyasal maddeleri birer birer dışarı çıkarttı. Dolabı boşaltmasına rağmen hala gerekli maddeyi bulamamıştı. Sonunda dolabın raflarından birindeki cıva **gözüne ilişti**. Rafta bir termometre kırılmıştı ve içinden cıva dökülmüştü. Gümüşlü levha üzerine alınan görüntü (daguerreotype), modern fotoğrafçılığın başlangıcı oldu.

PENİSİLİN

Penisilin, bilim adamı Alexander Fleming tarafından 1928 yılında tamamen bir rastlantı sonucu bulundu.

Fleming bir deney üzerinde çalışırken, laboratuvarın karşısındaki bardan bir parça küf uçarak mikroskoptaki lamın üzerine konmuştu. O sırada Fleming, lam üzerinde zararlı bir bakteri türünü inceliyordu. Dikkatsiz bir bilim adamı bu küfü büyük olasılıkla **göz ardı ederd**, ama o, küfün bakteri üzerindeki etkisini görmek istedi. Sonuç hayret vericiydi. Çünkü Fleming bir şey fark etmişti. Bir bölümde "Penicilim notatum" isimli yeşil küf vardı ve bu bölümdeki bakteriler ölmüştü. Ne var ki Fleming, küfün içindeki maddeyi keşfedememişti. Ancak yıllar sonra, 1939 yılında, Oxford'dan Howard Florey ve Ernst Chain bu maddeyi ayırtırmayı başardılar ve buna "penisilin" adını verdiler. Bu madde, ilk antibiyotik olarak tarihe geçti.

DAYANIKLI CAM

1903 yılında Fransız kimyager Edouard Benedictus, deney tüpünü laboratuvarının zeminine düşürdü. Tüp kırıldı ancak dağılmadan tek parça halinde kaldı. Benedictus bu olayda bir gerçeği fark etti. Kolodyum içeren sıvı buharlaşmıştı ve tüpte ince, plastik bir tabaka kalmıştı. İşte bu tabaka camın parçalanmasını engellemişti.

Bunu not etiketten sonra bu konu üzerine fazla **kafa yormadı**. Fakat sonra daha önceki deneyiminden esinlendi ve iki cam tabakasının arasına selüloz nitrat yerleştirerek üç katlı camı oluşturdu. Buluşu 1920'lerde arabaların ön camlarında kullanılmaya başlandı.

gözüne ilişti

- Birdenbire görmek
- Kısa süre bakıvermek
- Bütün dikkatiyle bakmak
- Dalgınlıkla görmemek

göz ardı etmek

- Önemli bir olayı fark etmemek
- Bir konuyla ilgili dikkatsiz davranmak
- Gerçekleri görmek istememek
- Bir konuya gerekli önemi vermemek

kafa yormak

- Bir olaya anlam verememek
- Bir konu üzerinde çok düşünmek
- Bir konudan dolayı sıkıntıya düşmek
- Bir olay karşısında şaşırarak

Var Yok

Var Yok

1. Levhadaki görüntüye hangi madde neden olmuştur?

 Var Yok

2. Yeşil küfün bakterilere etkisi ne olmuştur?

 Var Yok

3. Fleming neden küfün içindeki maddeyi bulamamıştır?

 Var Yok

4. Daguerre'in levhadaki görüntünün belirginleşmesine tepkisi nasıl olmuştur?

 Var Yok

5. Benedictus'un düşürdüğü tüpün kırılmamasının sebebi nedir?

 Var Yok

6. Benedictus'un buluşu bugün hangi sektörlerde kullanılmaktadır?

 Var Yok

EDİLGEN ÇATI		
Eylem	Ek	Örnekler
kapat	-n-	Sertifika sınavı bu ayın sonunda yapılacaktır.
gir	-n-/-in-/-un-/-ün-	Dünya kupası final maçı bu statta oynanacaktır.
açıkla	-ıl-/-il-/-ul-/-ül-	Akdeniz'de nisandan kasıma kadar denize girilebilir.
kur		Türkiye Cumhuriyeti 1923'te kuruldu.
oyna		Yarın bazı yollar trafiğe kapatılacaktır.
yap		Yeni ekonomik paket maliye bakanı tarafından açıklandı. Bu tablo Pablo Picasso tarafından yapıldı.

3 Tamamlayalım

- Bu mağazada her zaman kaliteli ayakkabılar satılır.
- Yarın saatler bir saat ileri al.
- Üniversite sınav sonuçları yarın açıkla.
- Birazdan yemek molası ver.
- Sınıfımı geçersen bana araba al.
- Acele et kızım, daha balkonlar yıka.
- Ayşe'nin projesi çok beğen.
- Bu yol onarım çalışmaları bittikten sonra trafiğe aç.
- Akdeniz'de Nisan'dan Ekim'e kadar denize gir.
- Kayıp çocuk tüm aramalara rağmen bul.

4 Eşleyelim

- Mors alfabesi Samuel Morse tarafından
- Geçen hafta yoğun kar nedeniyle
- Bu hafta sonu üniversite öğrencilerini
- İlk ambulans fikri Fransız
- Toplantı sonucuna göre işçilere
- Dominique Larrey tarafından ortaya atılmıştır.
- telgraf mesajlarında kullanılmak üzere icat edildi.
- bilgilendirmek için bir seminer düzenlenecek.
- % 15 zam verilmesi kararlaştırıldı.
- okullar iki gün tatil edildi.

5 Dinleyelim, işaretleyelim

Bizim Mucitler

	Doğru	Yanlış	
1. Jüride önemli siyaset adamları da yer alacak.	☐	☐	"Türkiye'nin mucitlerini gün ışığına çıkaracağız."
2. Yarışma üç etaptan oluşacak.	☐	☐	
3. Yarışmanın ilk turunda toplam yedi proje değerlendirilecek.	☐	☐	
4. Yarışmanın her katılımcısı çeşitli ödüller kazanacak.	☐	☐	
5. Başvurular Kanal D ve ODTÜ'nün internet sitelerinden yapılabilecek.	☐	☐	
	Var	Yok	
1. Bizim Mucitler yarışmasının amacı	☐	☐	☐ Türkiye'nin mucitlerini aydınlatacağız.
2. Jürideki önemli isimler	☐	☐	☐ Türkiye'nin mucitlerini bulacağız.
3. Yarışmanın ödülleri	☐	☐	☐ Türkiye'nin mucitlerini yetiştireceğiz.
4. Yarışmaya başvurabilme koşulları	☐	☐	☐ Türkiye'nin mucitlerini meşhur edeceğiz.
5. Yarışma ile ilgili sorular için irtibat numaraları	☐	☐	

6 Yerleştirelim, düzeltelim

E-postanın Mucidi

- Birçok insana göre e-posta hepimizin hayatını değiştirdi. Siz buna katılıyor musunuz?
  - Peki son zamanlarda nelerle ilgilisiniz? Yeni projeleriniz var mı?
  - Bütün katkılarınıza rağmen isminizin bir marka olmaması sizi rahatsız ediyor mu?
  - E-posta fikri nasıl ortaya çıktı? Böyle bir buluş geniş çaplı çalışmaların ürünü olmalı, değil mi?
- E-postayla ilgili beklentileriniz neydi? Bu kadar yaygın bir haberleşme aracı olacağını tahmin ediyor muydunuz?

Alexander Graham Bell'in ismi telefonun icadıyla beraber anılır. Okullarda çocuklara öğretilir. Aslında bugün e-posta gönderme sayısı telefon konuşması sayısından daha fazla ama e-postanın mucidi, yani Ray Tomlinson hala kimse tarafından tanınmıyor.

Bu röportajda e-postanın ortaya çıkış hikayesini Ray Tomlinson'un kendisinden öğreneceğiz.

Gazeteci: _____ ?

Tomlinson: Aslında ben sadece güzel bir deneme içindeydim ve çalışmalarım günde dört-beş saati geçmiyordu. O süreyi de bir-iki haftaya yaymıştım. Boş zamanlarımda... Elimizde bir sistem vardı, bir bilgisayara mesaj göndermemizi sağlıyordu ve ondan çok faydalanıyorduk. Peki, dedik, ya başka bir bilgisayar başında başka birisine mesaj yollamak istesek? Ülkenin diğer ucundaki birine mesela? Telefon gibi... Ama cevap vermek için telefonun başında bekleme zorunluluğu olmayacaktı.

Gazeteci: _____ ?

Tomlinson: Başlangıçta hayır, çünkü fazla bilgisayar yoktu. Fikir hemen beğenildi ama internet erişimine sahip insanların sayısına bağlıydı her şey. Programın yaratılış aşamasını kağıda bile dökmedim. Programı ben yapmıştım ama sonra pek çok insan, programın üzerine yeni fikirler ekledi.

Gazeteci: _____ ?

Tomlinson: Evet, bir etkisi vardır mutlaka ama e-posta icat edilmeseydi de insanlar şu andaki hallerinden farklı olmayacaklardı sanırım. Tabii şimdi daha fazla iletişim kuruyorlar. Belki daha önce, şimdiki ilişkilere ve arkadaşlıklara sahip olmayacaklardı.

Gazeteci: _____ ?

Tomlinson: Hayır, etmiyor. İnsanlardan e-postalar alıyorum. Bana "Harika bir iş yapmışsın." diye mesajlar atıyorlar. Evet, ben bir marka değilim. Elbette bana hiç şöhret ve servet getirmedi diyemem ama benim için başarımla ilgili konuşulması ve çalışmalarımı ilgi gösterilmesi daha güzel.

Gazeteci: _____ ?

Tomlinson: Bugünlerde çok okuyorum. Biyolojiden arkeolojiye kadar her şeyi. Bunlar üzerinde direkt olarak çalışmıyorum gerçi ama bu aralar biyolojik bilgisayarlar konusu ilgimi çekiyor. Bu yüzden bu alanlar üzerine eğiliyorum.

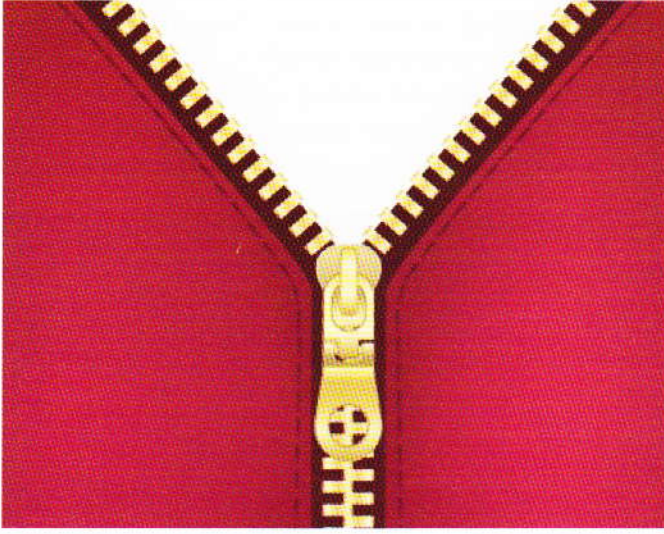
E-posta; Ray Tomlinson'un geniş çaplı araştırmaları sonucu ortaya çıkmıştır. Ancak Tomlinson'un buluşu başlangıçta pek anlaşılammış, değer görmemiştir. Oysa bilim adamına göre e-posta insanların hayatını etkilemiş, bu buluş sayesinde daha kolay iletişim kurulmaya başlanmıştır. Tomlinson e-posta buluşuyla marka haline gelmiştir ve ileride bu projesini geliştirmeyi hedeflemektedir.

7.2 Onlarsız Olmuyor

7 Dolduralım, işaretleyelim

Fermuar Açar mı? Kapar mı?

	Tarihi
Fermuarın patenti alındı.	
Judson, ürünü fuarda sergiledi.	
'Güvenli bağlayıcı' satışa sürüldü.	
Paslanmaz bağlayıcı üretildi.	
Fermuar üretimi 17 milyona ulaştı.	

Doğru Yanlış

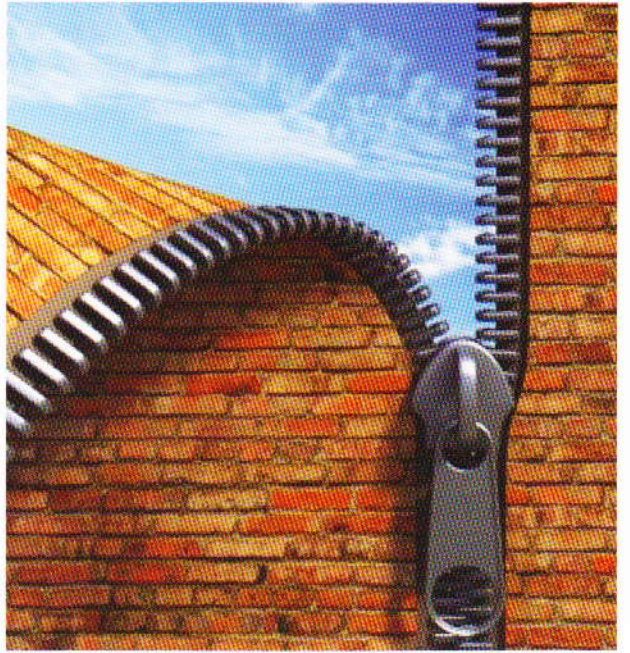
- Judson, elektrik mühendisiydi. Doğru Yanlış
- Judson, tüm yaşamı boyunca otuzdan fazla patent almıştır. Doğru Yanlış
- Bağlayıcı aslında ayakkabıların bağlanabilmesi amacıyla üretilmişti. Doğru Yanlış
- Judson, bağlayıcıyı ya da şimdiki adıyla fermuarı ilk olarak Chicago'daki bir fuarda tanıtmıştır. Doğru Yanlış
- İlk bağlayıcı/fermuardan yirmi adet satılmıştır. Doğru Yanlış
- Fermuar önceleri kullanım kılavuzlarıyla satılmıştır. Doğru Yanlış
- 'Fermuar' adı ilk olarak bir bot türüne verilmiştir. Doğru Yanlış

Ağızına fermuar çekmek

- birinin ağzını kapatmak
- birinin konuşmasına izin vermek
- susmak ya da birini susturmak
- birine küsmek

8 Ne işe yarar, anlatalım

Fermuar Deyip Geçmeyin

Bence fermuar şu amaçlarla, şu alanlarda da kullanılabilir:

- _____
- _____
- _____
- _____

9 Tamamlayalım

- Kola kutusundan *kalemlik yapılabilir* _____
- Pet şişeler ile _____
- Kibrit kutusundan _____
- Tencere kapağı ile _____
- İnce çoraplar ile _____
- Ayakkabı kutusundan _____
- Eski tişörtlerden _____
- Plastik bardaklar ile _____

tarafından/-CE ÖBEGİ

Eylem		Örnekler
sınıf	tarafından	<i>Bu mezuniyet töreni öğrencilerimizce düzenlendi.</i>
aile	-ca/-ce/-nca/-nce	<i>Bu rapor şirketin yönetim kurulu tarafından hazırlandı</i>
yönetim kurulu	-ça/-çe	<i>Bayram günlerinde ailece erken kalkılır, akrabalar ziyaret edilir.</i>
öğrencilerimiz		<i>Burs başvurum oku müdürlüğünce reddedildi.</i>
Pablo Picasso		<i>Yarın sınıf tarafından pikniğe gidilecek.</i>
okul müdürlüğü		<i>Bu tablo Pablo Picassoca yapıldı.</i>

10 Tamamlayalım

- Çocuklara ilk eğitim aileleri tarafından ver ilir.
- Genç kadın kocası _____ acımasızca döv _____.
- Proje inşaat şirketi mühendisleri _____ dikkatlice incele _____.
- Beypazarı'ndaki konaklar çeşitli firmalar _____ restore et _____.
- Yolculardan biri bayılınca ilk müdahale bir doktor _____ yap _____.
- Büyükşehir Belediyesi _____ otobüs ücretlerine zam yap _____.
- Lise öğrencileri _____ yapılan dans gösterisi herkes _____ beğenildi.
- Semtimizdeki bu okul ünlü bir iş adamı _____ yaptır _____.
- Sağlık Bakanının kuş gribi ile ilgili umursamaz konuşması dinleyiciler _____ yuhala _____.
- Adam, mahkeme _____ suçlu bul _____.
- Yıldırım Mayruk _____ Paris'te muhteşem bir defile düzenle _____.
- Bayram nedeniyle, okullar öğrenciler _____ bayraklarla donat _____.
- Boş bina belediye _____ yık _____.
- Sabah erkenden bütün cadde ve sokaklar çöpcüler _____ süpürülüp temizle _____.
- Şirketin yönetim kurulu _____ hazırlanan rapor yarın açıkla _____.
- Milli Eğitim Bakanlığı _____ düzenlenen bilgi yarışmasının sonuçları ilan et _____.
- Olimpiyatlar'da dereceye giren sporcular Cumhurbaşkanlığı _____ ödüllendir _____.

11 Yeniden yazalım

- Görevli, bütün binayı iki saatte temizlemiş.
Bina görevli tarafından iki saatte
temizlenmiş
- Duvarda asılı tabloyu, çok ünlü bir ressam yapmış.
_____
- Çocuklar, Anıtkabir'i çiçeklerle süslediler.
_____
- Fabrika müdürü, işçiler için bir hafta sonra eğlence gecesi düzenleyecek.
_____
- Seminer sonrasında katılımcıların anketteki soruları yanıtlamaları gerekmektedir.
_____

12 İşaretleyelim

- Çocuğa annesi _____.
 yemek yedirdi yemek yedi
- Bugünkü gazete _____?
 aldınız mı? alındı mı?
- Sürücü polis tarafından _____.
 durduruldu durdurdu
- Çalışanların problemleri yöneticilerce _____.
 çözüldü çözdü
- Evdeki bütün eşyalar _____.
 çalınmış çalmışlar

13 Okuyalım, sürdürelim

Çocuk Gözüyle

Günümüz çocukları tüm zamanlarını televizyon veya bilgisayar karşısında geçiriyor ve adeta dört duvar arasında büyüyorlar. Belki de sadece anne babaları istiyor diye en güzel yılları hep sınavlara hazırlanarak tüketiyor. Her ne kadar karmaşa içinde bir dünyada yaşasalar da, onların da bazı hayalleri var.

Galatasaray İlköğretim Okulu yetkilileri onların bu hayallerinden yola çıkarak 7-14 yaş arasındaki çocuklara "Ne icat etmek istersiniz?" diye sorup cevaplarını resimleriyle birlikte "Çocuk Gözüyle Çocukça Buluşlar" kitabında toplamışlar. Kitap çocukların eğlenceli dünyasını unutan yetişkinlerin de ilgisini çekecek kadar ilginç ve eğlenceli.

Örneğin Batuhan Hocoğlu ölümsüzlük makinesi, para makinesi, ışınlama makinesi ve bitmeyen kontör icat edilmesini istiyor. Sağlıkla ilgili icatlarda sigara önemli bir yer tutuyor. Beşinci sınıf öğrencisi Damla Erbaş "Sigara yararlı hale getirilebilir." diyor ve ekliyor: "Belki sigaranın içine vitamin koyulabilir. Böylece sigara içince vitamin de alınmış olur."

Çocukların bu tür yaratıcı uğraşlar ile ilgilendirmeleri

---

14 İşaretleyelim, tamamlayalım

Çocuklar İçin Bilim

	Var	Yok
1. Programın adı ne?	☐	☐
2. Program hangi kanalda?	☐	☐
3. Program hangi gün ve saatlerde?	☐	☐
4. Programa kaç çocuk katılıyor?	☐	☐
5. Programın yaratıcısı kim?	☐	☐

- _____ adlı _____ bölümlük program TRT1 ekranlarında yayınlanıyor.
- Programda _____ yaşlar arasındaki çocukların yeteneklerini geliştirmek üzere _____ ve _____ bölümleri bulunuyor.
- Programdaki etkinlikler arasında _____ ve _____ var.
- Programdaki her bir çalışma seansı _____ sürüyor ve bu seanslarda en fazla _____ öğrenci bulunuyor.
- Programın yapımcısı Yalçıneli, Boğaziçi Üniversitesi _____ bölümünü bitirmiş, _____ Türkiye'de dünya şampiyonluğunu kazandırmıştır.

15 Sıralayalım, tamamlayalım

Buluş Şenliğinde Buluşalım

Buluşlar şenlik öncesinde ve şenlik sonrasında Bilim ve Teknik Dergisi Değerlendirme Kurulu'nca değerlendirildi. Bu değerlendirme sonucunda toplam altı buluşun sahibine ödül verilmesi kararlaştırıldı. Ödül sahipleri birer plaket ve para ile ödüllendirildi.

Bir sonraki buluş şenliği için şimdiden kollar sıvandı bile. Önümüzdeki yıl da en azından bu yılki şenlik gibi coşkulu şenlik yaşamayı umuyoruz. Gelecek yılki buluş şenliğinde yeniden buluşmak üzere...

1 Türkiye Bilimsel Araştırmalar Kurumu kısa adı TÜBİTAK 1963 yılında başlangıçta, doğa bilimlerinde temel ve uygulamalı araştırmaları düzenlemek ve kişileri bu çalışmalara özendirmek amacıyla kurulur.

Bu sene de yine bu iki dergi tarafından bir şenlik düzenlendi. Şenliğe birbirinden ilginç 350'yi aşkın buluş gönderildi. Bu buluşların büyük çoğunluğu küçük katılımcılarca gönderilen buluşlardan oluşuyor. Buluşların hemen hepsi sergilendi.

TÜBİTAK'ın 'Bilim ve Teknik' ve 'Bilim Çocuk' adında iki dergisi var. Bu dergiler tarafından her yıl çocuklara yönelik bir buluş şenliği düzenlenir.

Kurumun başlangıçta akademik araştırmaları desteklemek, genç araştırmacıları teşvik etmek ve özendirmek gibi iki temel görevi vardır. Daha sonra TÜBİTAK'a bilim ve teknoloji politikası belirleme görevi verilir. Dünyada Türkiye'yi bilim ve teknoloji alanında TÜBİTAK temsil eder.

Şenlik alanı olarak Altın Park seçildi. Buluş şenliği çok coşkulu geçti. Şarkılar söylendi, dans edildi. Herkes doyasıya eğlendi. Hava çok güzeldi ve herkes halinden memnundu. Şenlikte konuklara ve katılımcılara seminerler verildi.

1. TÜBİTAK'ın kuruluş amacı

2. TÜBİTAK'ın zaman içinde gelişen misyonu

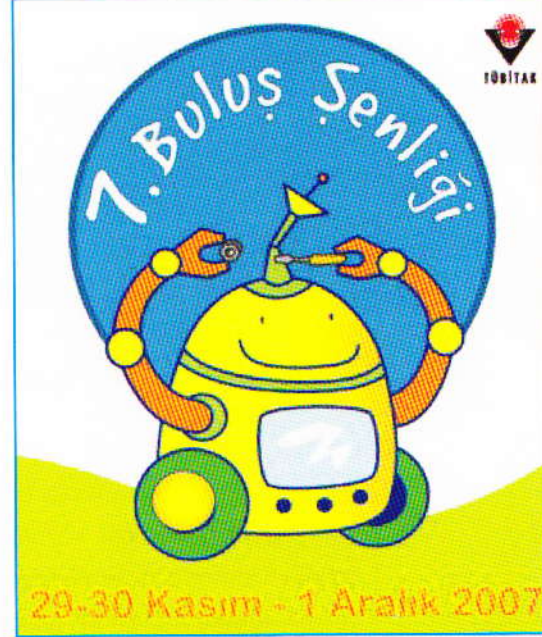
3. TÜBİTAK'ın yayınları

4. Buluşların değerlendirilme süreci ve sonucu

5. Buluş şenliğinin atmosferi

6. Buluş şenliğinin devamlılığı

7. Buluş şenliği organizasyonunun içeriği

Muhteşem Buluşlar

Gülse Bırsel
www.sabah.com

Bizim zamanımızdaki sistemin, en inanılmaz, en akıllara durgunluk verici deney uygulamalarının başında 'birleşik kaplar teorisi' yani birleşik kaplara su dökülmesi gelir! Tehlikesiz, sakın, zahmetsiz, öğrenci açısından süper bir deneydir.

Laboratuarda muhabbet fırsatı, plastik iskelette oynama imkanı vardır; yapay iç organların insan maketinden çıkartılıp karaciğerle, böbreklerle futbol-hentbol maçı yapılması da mümkündür! Kurbağa kesme ve dana gözü inceleme, sınıfın kızları için mide bulandırıcı olsa da, herhangi bir ders saatinde daha çok aksiyon ve eğlence içerdiği için herkesce tercih edilir. Ama en vazgeçilmez deneyimiz, büyük ihtimalle ıslak pamukta fasulyeden ağaç yetiştirilmesidir. Zaten bunları aşarsan, deney de amacını aşar ve sınıfta patlamalar yaşanabilir! Örneğin, geçen ay bir okulda ispirtonun alev alması yüzünden öğrenciler yaralandı, geçtiğimiz hafta ise başka bir okulda öğrenci ve öğretmenler tuz ruhundan çıkan gazdan zehirlendi!

En temizi 'pamuk arası fasulye' deneyidir. Bunu bilir bunu söylerim! Fazlasına gerek yoktur. Ayrıca

icat merakıyla da dünya değiştirilememektedir. Çocukları "Ne yap yap, ama icat yap evladım," diye büyütürsen, vasat IQ'yu tutturmuş herkes kendi kafasına göre "**Çok parlak bir fikir buldum!**" deyip bir de utanmadan o fikrinin patentini alır!

Bakınız geçen yıllarda patenti alınmış acayip icatlar: Pilli kedi köpek kaşığıcı! Yüz kaslarının çalıştırılması ve kaldırılması için yüz kası ağırlıkları! Tuvalet kağıdı nemlendirme cihazı! Uyku getiren diş macunu! Kesilen sakalları vakumla çeken sakal şekillendiricisi! Hıçkırık geçirici! Üstü kapalı bisiklet! Kulak için minyatür ve güvenli vakumlu temizleme aleti! Burun deliklerine takılarak kullanılan kişisel hava temizleme cihazı! Giyilebilir yıldırım tehlikesi uyarıcısı! Hava soğutma sistemli şezlong!

Bu ürünlerin bir gün seri imalatına başlanır mı, bilmiyorum. Ben en çok hıçkırık geçirici ve uyku getiren diş macununu tuttum! Belli ki bunların yaratıcıları, fasulye deneyinin ötesine geçmişler! Belki zamanında telefonun da 'saçma sapan ve gereksiz' bulunması gerçeğinden yola çıkıp bütün yeni fikirlerle saygı duymak gerekiyor.

Ettirgen	Edilgen	Birleşik
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

"Çok parlak bir fikir buldum!"

- Bu sabah gökyüzü ne kadar parlak.
- Savaşı parlak bir zaferle kazandık.
- Parlak düşüncelerini kendine sakla!
- Selin lisedeyken sınıfın en parlak öğrencisiydi.

Doğru Yanlış

1. Yazarın okulundaki laboratuvar deneyleri pek tehlikeli değildi. Doğru Yanlış
2. Yazara göre laboratuvar dersleri diğer derslerden daha eğlenceliydi. Doğru Yanlış
3. Yazara göre 'hıçkırık geçirici' gereksiz bir buluş. Doğru Yanlış
4. Bazı icatlar insanlar tarafından başlangıçta saçma bulunup sonradan anlaşılabilir. Doğru Yanlış
5. Yazara göre insanlar gereksiz fikirleri için patent almak istiyor. Doğru Yanlış

imalat → alet
muhabbet → buluş
icat → üretim
cihaz → sohbet

İSTES)+İETTİRGEN)+İEDİLGEN) ÇATI				-İİŞ-/-İİ-/-İİ-
Eylem	Er	Er	Er	Örnekler
gör	-ş-	-it/-it/-it/-ut/-üt-	-il/-il/-ul/-ül-	Tanışma toplantısında öğrenciler birbirleriyle tanıştırdı.
cezalandır	-ış/-ış/-uş/-üş-	-ır/-ır/-ur/-ür-		Bu güzel yemekler işinde uzman bir aşçı tarafından pişiriliyor.
hazırla	-n-	-ar/-er-		Yarınki gezi için saat dokuzda okulun önünde buluşulacak.
topla	-in/-in/-un/-ün-	-dir/-dir/-dur/-dür-		Hastanelerde, yoğun bakımdaki hastalar hiç kimseyle görüştürülmez.
bul		-tır/-tır/-tur/-tür-		TÖMER dünyanın dört bir yanından gelen öğrencileri aynı çatı altında buluşturuyor.
piş				Yemekten sonra bizim evde toplandı.
tanı				Öğretmen öğrencilere "Sınav için gereği gibi hazırlanıldı mı?" diye sordu.
kolaylaş				İnternet siteleri alış veriş yapmayı kolaylaştırdı.
				Bana göre suçlular mutlaka cezalandırılmalı.
				Bugünkü toplantıda ekonomik gelişmeler görölüşecek.

17 Tamamlayalım

1. Ali ve Sevgi, Koray tarafından tanış tırdı _____.
2. Kaçak gecekondular belediye başkanı tarafından yık _____.
3. Kendine saygı duymak, kendini beğenmiş olmakla karış _____.
4. Çocuklara şiddet içerikli programlar izle _____.
5. Japonya'dan gelen misafirler şehrin en güzel oteline yerleş _____.
6. Sinir krizi geçiren kadın doktorlar tarafından sakinleş _____.
7. Duyduğuma göre yangın itfaiye tarafından çabucak sön _____.
8. Tüm kitaplar satılmak üzere kutudan çık _____.
9. Sayın Ahmet Gürdal faturanızdaki yanlışlık bankamız tarafından düzel _____.
10. Tüm yolcular arabadan in _____ ve arandı.

18 Tamamlayalım

1. Proje için müdürle görüşülüp _____ onay alırsa hemen çalışmalara başlanacak.
2. Ne demek istediğiniz tarafımızdan gayet net anla _____.
3. Yardım için gönderilen paralar ihtiyaç sahipleri tarafından böl _____.
4. Türkiye'de vedalaşırken mutlaka kucakla _____ öp _____, bu bir gelenektir.
5. Japonya'da toka _____ selam _____.

19 İşaretleyelim

1. Bu konuda uzlaşma sağlamak için tarafların gör _____ gerekiyor.
 görüştürülmesi görüşülmesi
2. Bütün konuklar ev sahibi tarafından birbirleriyle _____
 tanıştırdı tanıştırdı
3. Bütün param bankaya _____.
 yatırıldı yatırdım
4. İzleyiciler kapının önünde saatlerce _____.
 bekletildi bekletti
5. Gömleklerin hepsi hizmetçiye _____.
 ütületildi ütülendi
6. Toplantıda şirketin şimdiki ve geçen yılki ekonomik durumu _____.
 karşılaştırdı karşılaştırıldı
7. Hastalar sadece hafta sonları aileleriyle _____.
 görüşülüyor görüştürülüyor
8. İşçilere % 30 zam yapılması _____.
 kararlaştırıldı kararlaştırdı
9. Çok teşekkür ederim, cüzdanım sayenizde _____.
 bulundu buluşturuldu
10. Sözlü sınava ilk önce ben _____.
 çağırıştırdım çağırıldım
11. Dedeleri öldükten sonra miras torunlar arasında _____.
 paylaştırdı paylaştırıldı
12. Ayrılma kararı alan nişanlılar aileleri tarafından _____.
 barıştırdı barıştırdı

ZİHİNİ SINIR

'PROCE'leri

Onu Zihni Sınır mi genç tutuyor bilinmez ama İrfan Sayar yaşını hiç göstermiyor. Zihni Sınır'ı Gırgır adlı mizah dergisinde çizmeye başlayan İrfan Sayar Güzel Sanatlar Akademisi'nde sahne tasarımı eğitimi görmüş. Bu eğitim Zihni Sınır'ı üç boyutlu hale getirirken çok işine yaramış.

İrfan Sayar çocukluğundan beri teknik konulara meraklı. "Manisalı bir çiftçi ailesinin çocuğuyum ve çocukluğum Manisa'da geçti. Yazları köye giderdik ama giderken şehirdeki oyuncaklarımızı yanımızda götürmezdik. Kardeşimle beraber köydeki doğal malzemelerden şehirdekilere benzer oyuncaklar yapmaya başladık. O oyuncaklar herkesin çok hoşuna giderdi." İrfan Sayar kızı Yaprak için de hatırı sayılır miktarda oyuncak üretmiş.

Sayar, Zihni Sınır karakteriyle sanat, mizah ve teknolojiyi bir araya getirmeyi hedeflemiş. Zamanla Zihni Sınır'ın gerçekle hayal karışımı uçuk buluşları, üç boyutlu ürünlere dönüşmüş.

Zihni Sınır'ın buluşları için 'proce' sözcüğünü kullanması ise bilinçli bir seçim. "Proce sözcüğü daha fazla şey ifade ediyor. Zihni Sınır'ın 'proce'leri projeden daha özgün, benzersiz bir şey kast ediyor. Yaratıcı, sınırsız bir şey."

Zihni Sınır insanların aletle ve eşyayla ilişkilerini irdeliyor. Ürünleri neredeyse heykel ya da sanat objesi gibi. Ancak İrfan Sayar kendisini bilim adamı olmaktan çok bir sanatçı olarak tanımlıyor.

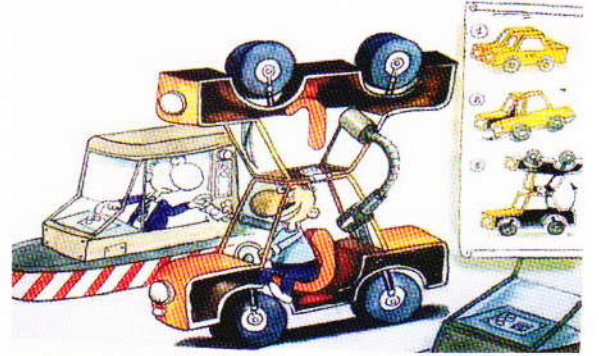
Yeşim Çobankent

	Doğru	Yanlış
1. Zihni Sınır İrfan Sayar tarafından yaratılmıştır.	☐	☐
2. Zihni Sınır bir mizah dergisinin kahramanlarından biri olarak ortaya çıkmıştır.	☐	☐
3. Zihni Sınır çılgın buluşlar yapan bir mucit karakteridir.	☐	☐
4. İrfan Sayar, Zihni Sınır'ı çocukluk yıllarında üretmiştir.	☐	☐
5. İrfan Sayar'a göre kendisi bir sanatçı ve çizerdir.	☐	☐
6. Zihni Sınır 'proje' değil, 'proce' yapar.	☐	☐

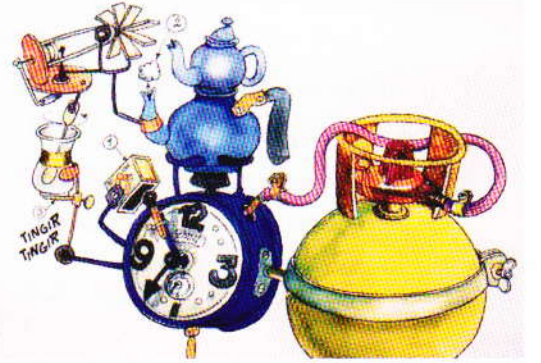
Adı : _____

İşlevi : _____

Adı : _____

İşlevi : _____

Adı : _____

İşlevi : _____

Herkesin içinde bir Zihni Sınır vardır. Herkes hayatının bir döneminde "Keşke şöyle bir icat olsa." diye düşünmüştür. Ben de _____

_____

_____

_____

23 Okuyalım, tamamlayalım

Zihni Sinir'e Şapka Çıkarttıracak Buluşlar

ABD Patent Dairesi Başkanı "Şimdiye kadar icat edilmesi gerekli her şey icat edildi." dedi, hem de 1899 yılında! Ancak son dönemlerde özellikle internet üzerinden öyle buluşlar pazarlanıyor ki, "Acaba daha neler icat edilecek?" sorusunu akla getiriyor. İnsanoğlunun rahatı ve konforu için tasarlanan bu buluşlar karikatürist İrfan Sayar'ın, ünlü çizgi karakteri Porof. Zihni Sinir'in 'proceleri'ne benziyor.

1. Sağlık alanındaki hızlı gelişmelere paralel olarak bu alanda da ilginç birçok araç ve gereç geliştiriliyor. Bunlardan birisi her eve lazım bir ilk yardım seti. Bir yaralanma olayında ne yapılması gerek, bilmiyorsanız siz de bu ilk yardım setinden edinmelisiniz, çünkü sette sesli olarak anlatılıyor.

Bence gerekli/gereksiz, çünkü _____

2. Birçok firmanın mutfaklar için yenilik getirme çabaları da sürüyor. Bu çabalar sonucu 'istenilen ölçülerde tereyağı dilimleri kesme' aparatı gibi çok ilginç aletler üretiliyor. Pizza, pide ve börek gibi yiyecekleri kesmek içinse hem bıçak hem de çatal işlevini gören bir alet piyasalara sunuldu bile.

Bence gerekli/gereksiz, çünkü _____

3. Evimizin sevimli dostları da unutulmuyor elbette. 'köpek kurutma cihazı' ve 'köpek taşıma çantası'nın yanı sıra köpeklerin favorisi top getirme oyunu için de özel bir alet üretildi. Otomatik top fırlatma makinesi, köpeğe eğlenceli dakikalar yaşatırken köpeğin sahibini de kolunu yorma zahmetinden kurtarıyor.

Bence gerekli/gereksiz, çünkü _____

4. Yeni 'yıkabilir klavye'ler bilgisayar kullanıcılarının en büyük sıkıntılarının birini, yani tozlanmayı ortadan kaldırıyor. Bu klavyenin en önemli özelliği yıkabilmesi. Üstelik klavyelerin yeşil, pembe, turuncu ve mavi renklerden üretilmesi çalışma ortamını renklendiriyor.

Bence gerekli/gereksiz, çünkü _____

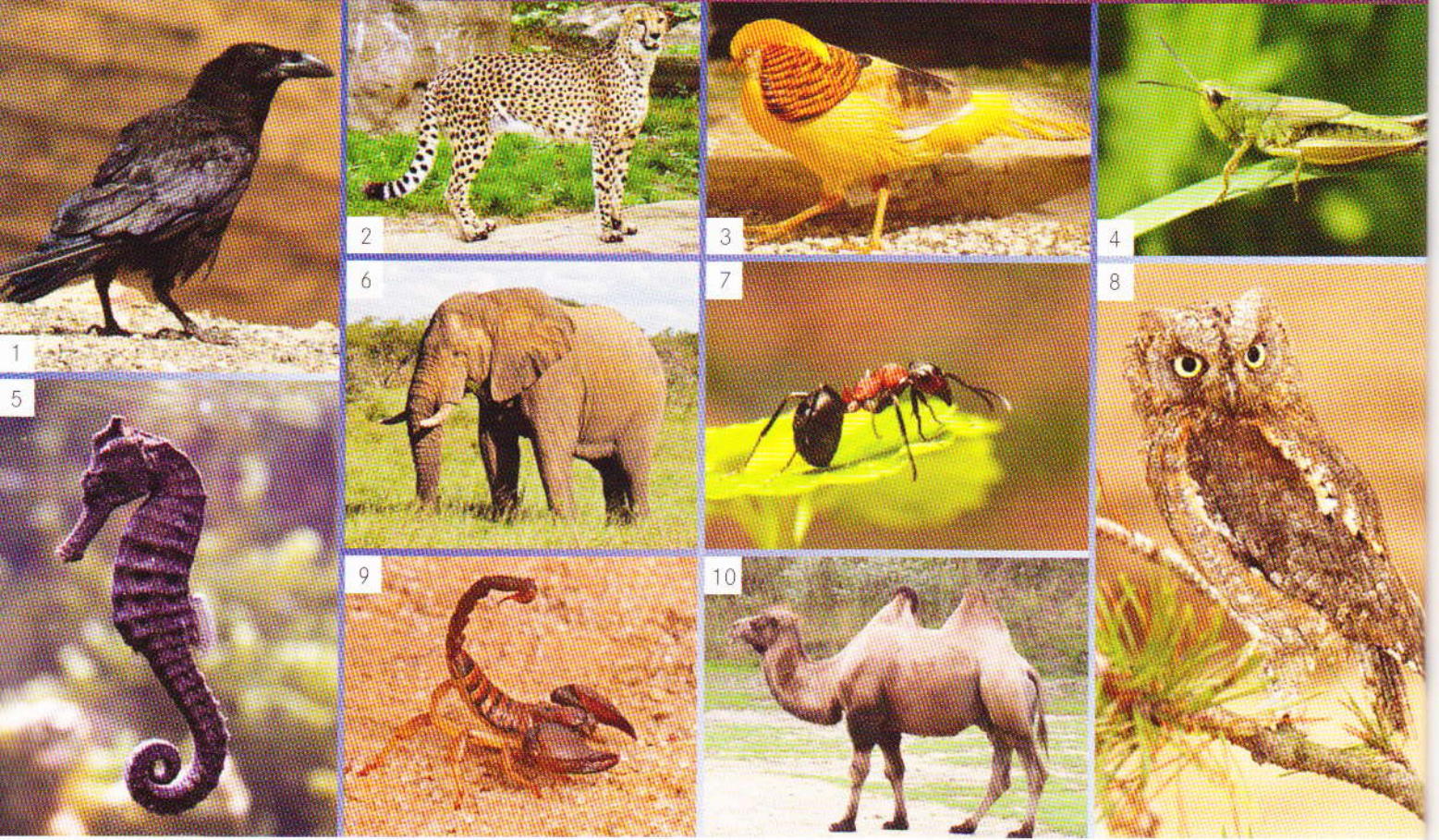

8

Tabiat Ana

1. Hayvanlar Alemi

1 Yerleştirelim, ekleyelim

karga • kanarya • çekirge • karınca • baykuş • fil • deve • akrep • denizati

1. Karga yaklaşık iki yüz elli yıl yaşar. Yeryüzünde onlardan daha uzun yaşayan bir canlı türü yok.
2. _____ üç yıl boyunca hiçbir şey yemese bile hayatta kalabilen, derin dondurucuda 24 saat canlılığını sürdüren bir böcektir.
3. _____ bir defada 250 litre su içebilen sıcak iklim hayvanlarıdır.
4. Karada yaşayan en ağır memeliler olan _____ hiçbir şeyi unutmazlar.
5. _____ mavi rengi görebilen tek kuş türüdür.
6. _____ kendi ağırlığının elli katını taşıyabilen küçük devlerdir.
7. _____ erkeği doğum yapan tek canlıdır.
8. Kanı beyaz olan böcek türlerinden biri de _____.
9. Ötüşlerinin güzelliği nedeniyle evde de beslenen _____ aslında sadece dişileri öter.

En uzun yaşayan: _____ Ağırlığının elli katını taşıyan: _____ Kanı beyaz olan: _____
Dişisi öten: _____ En ağır olan: _____ Uzun süre aç kalabilen: _____
Mavi rengi gören: _____ Erkeği doğum yapan: _____ İki yüz elli litre suyu bir defada içen: _____

ORTAÇLAR (öznesel)				-(y)En -(y)Ecek/-mEkte/-miş olan
Eylem	-	Ek	Ek	Örnekler
kaçır	-ma	-an/-en/-yan/-yen		Gelecek ay İstanbul'da da sahnelenecek (olan) oyun Ankara'da çok beğenildi.
sahnele	-me	...	...	Polis geçen hafta teröristlerce kaçırılan işadamını kurtardı.
kullanıl		-acak/-ecek	olan	Ayşe'nin yanında oturan kadını tanıyor musun?
uy		-yacak/yecek		Gelişmekte olan ülkelerin en büyük sorunu işsizlik.
otur		-makta/-mekte		Kullanılmış (olan) pillerin çöpe atılmaması, özel olarak toplanması gerekiyor.
geliş		-miş/-miş/-muş/-müş		Trafik polisleri kurallara uymayan sürücülere ceza yazıyor.
izle				Dün izleyen film çok güzeldi.

2 Tamamlayalım

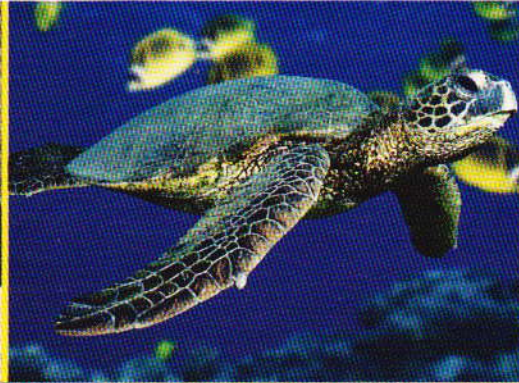
- Bugüne kadar hiç açıklan **mayan** _____ gerçekleri bu programda öğreneceksiniz.
- Annesi yemeğini yemeyip çöpe dök _____ çocuğa kızdı.
- Yarın İzmir'e git _____ uçakta kardeşim için yer ayırttım.
- Yarın başla _____ ve üç gün sür _____ sempozyum, çocuk hastalıkları hakkında.
- Üniversitemizde öğrenim gör _____ tüm öğrenciler spor tesislerimizden ücretsiz olarak yararlanabilmektedir.
- Annem odasını topla _____ kardeşimin dışarı çıkmasına izin vermedi.
- Polis, arabasını yanlış yere park et _____ sürücüyü ceza yazdı.
- Çay içmek iste _____ elini kaldırsın!
- Her şeyi bil _____ bilgili, kendini bil _____ akıllıdır.
- Teyzem yarın Ankara'dan gel _____ oğlu için güzel yemekler yaptı.
- Başvurusunu daha önce internetten yap _____ adaylara öncelik tanınacaktır.
- İşleri sebebiyle tatile çık _____ Arzu rezervasyonunu iptal ettirdi.
- Şu anda uygulan _____ kanunlar değişmezse trafik kazalarının azalması çok zor.

3 Yeniden yazalım

- Şu anda müdürün odasında toplantı devam ediyor. Bu toplantı projenin detayları hakkında. Su anda müdürün odasında devam etmekte olan toplantı yeni projenin detayları hakkında _____.
- Bu krem ülkemize yeni geldi. Güneş ışınlarına karşı en etkili korumayı bu krem sağlıyor. _____.
- Kuraklık sorunu dünyamızı tehdit ediyor. Dünyanın geleceği için en büyük sorunlardan biri bu. _____.
- Seminere pek çok ülkeden, alanında uzman konuşmacılar gelecek. Onların konaklaması için iyi bir otel ayarlayın lütfen. _____.
- Üniversite kampüsümüzde bir spor merkezi açılacak ve öğrencilerimiz bu hizmetten ücretsiz olarak yararlanabilecektir. _____.
- Bu konak 1862 yılında Mehmet Paşa tarafından yaptırılmıştır. Şimdi müze olarak kullanılmaktadır. _____.

4 İşaretleyelim, eşleyelim

Nesilleri Birer Birer Tükeniyor

Nesli tükenmekte olan hayvanlar, sayıları günden güne azalan ve doğal ortamlarında onları tehdit eden unsurlar nedeniyle yakın gelecekte yok olacak hayvan türleri demektir. Bu hayvanlar, Dünya Doğayı Koruma Birliği'nin (IUCN) iki yılda bir yayımlanan kırmızı listesinde yer alırlar. Kırmızı listeye alınan türler, dünya üzerinde elliden az sayıda yetişkin bireyi kalan türlerdir. Sayıları 1000'den az olan türler ise nesli tükenmekte olan gruba girmese de hassas türler olarak kabul edilir.

Bir türün neslinin tükenmesi doğal yaşamın bir parçasıdır aslında. Hatta şu anda dünyada bulunan canlıların sayısının, dünyada bugüne kadar yaşamış olan tüm canlıların %5'i kadar olduğu tahmin edilmektedir. Yani dünya döndükçe bazı türlerin yok olması olağandır. Fakat olağandan hızlı yaşanan tükenme ve tükenmenin genellikle insan kaynaklı olması bize tehlikeyi işaret eder.

Dünya Doğayı Koruma Birliği'nin 2006 raporuna göre, insan kaynaklı ihmallere sonucu 784 tür dünya üzerinde tamamen tükendi ve 16.119 tür de hızla tükenmekte. Sadece 2006'da listeye 530 türün eklenmiş olması, canlı türlerinin ne büyük bir tehdit altında olduğunu açıkça göstermektedir.

Doğada bulunan canlıların yaşamlarını sürdürebilmeleri için insana ihtiyacı yoktur ama insanın yaşamını sürdürebilmesi için bu canlılara ihtiyacı var. Eğer habitat tahribatı, plansız nüfus artışı ve yapılaşma, ormanların yakılması, aşırı avlanma bugünkü hızıyla devam ederse birçok tür tükenme tehlikesiyle karşı karşıya kalacaktır. Bir türün, dünya üzerinden yok olmasının sonuçları kısa vadede ortaya çıkmamaktadır. Bu nedenle insanoğlu kendisini bekleyen tehlikeleri fark edememekte ve konuya yeterince önem vermemektedir.

İnsanlar, hayvanların yaşam alanlarını kendi çıkarları için yok etmektedirler ama bunu yaparken asıl kendi yaşamlarını tehdit altına sokmaktadırlar. İnsanlar bu gerçeği fark etmezse ve bilinçli bir koruma programı yapılmazsa, doğal hayat bir gün bitecek. Hatta yakın gelecekte doğa diye bir şey kalmayacak!

	Doğru	Yanlış
1. Sayıları 1000'den az olan türler nesli tükenmekte olanlardır.	☐	☐
2. Canlıların neslinin tükenmesi normal bir durumdur.	☐	☐
3. Canlıların neslinin tükenmesinin tek nedeni insanlardır.	☐	☐
4. Doğada bulunan tüm canlıların yaşamak için birbirine ihtiyacı vardır.	☐	☐
5. Hayvan neslinin tükenmesi insanların yaşamını olumsuz yönde etkilemektedir.	☐	☐

Konu	Paragraf
İnsanoğlunun hayvanların neslinin tükenmesine neden olan davranışları	
Nesli tükenmekte olan hayvan türlerinin tanımı	
Doğal yaşamın geleceği	
Bir türün neslinin tükenmesi	
Dünya Doğayı Koruma Birliği'nin konuyla ilgili verileri	

5 Dinleyelim, işaretleyelim

Van Kedisi

Van kedileri;

	Doğru	Yanlış
1. Türkiye'de yaygındır.	☐	☐
2. yüzmeyi sever.	☐	☐
3. diğer hayvanların da en iyi dostudur.	☐	☐
4. sahiplerine çok bağlıdır.	☐	☐
5. kolay eğitilir.	☐	☐
6. yabaniidir.	☐	☐
7. kıskançtır.	☐	☐
8. açgözlüdür.	☐	☐
9. terbiyelidir.	☐	☐
10. zekidir.	☐	☐
11. saldırgandır.	☐	☐

Van kedilerinin;

	Var	Yok
1. diğer kedilerden farkı	☐	☐
2. insanlarla ilişkileri	☐	☐
3. beslenme biçimleri	☐	☐
4. eski yaşam alanları	☐	☐

"Van kedilerinin nesli de diğer pek çok hayvanınki gibi tükenmeye yüz tutmuştur."

- Van kedilerinin nesli tükenmiştir.
- Van kedilerinin nesli tükenmek üzeredir.
- Van kedilerinin nesli pek yakında tükenmeyecektir.
- Van kedilerinin nesli tükenmemelidir.

6 Fikrimizi savunalım

1

- a. Hayvanlar kendi doğal ortamlarında yaşamalıdır. Onların doğal yaşam alanlarından zorla koparılıp insanların farklı amaçları doğrultusunda tutsak edilmeleri yanlıştır.
- b. Hayvanların doğal yaşam alanlarından uzaklaştırılmalarının nedeni o ortamda tehlike altında olmalarıdır. Hayvanat bahçeleri soyu tükenmekte olan hayvanların korunabilmesi için gereklidir.

2

- a. Hayvanat bahçesindeki hayvanlar küçük alanlarda, kafeslerde ya da demir parmaklıklar arkasında barındırılmaktadır. Hayvanat bahçelerinde deniz canlıları için yeterli su bulunmamakta, kuşların uçmaları kanatları kesilerek engellenmektedir. Bu uygunsuz koşullar nedeniyle hayvanlar büyük sıkıntı ve acılar yaşamaktadır.
- b. Günümüzde hayvanat bahçelerinin kötü koşulları iyileştirilmekte ve hayvanların yaşam alanları genişletilmektedir. Bazılarında hala olumsuz koşulların bulunması bütün hayvanat bahçelerinin kapatılmasını gerektirmez.

3

- a. Hayvanat bahçesi gezileri eğitimsizden çok eğlence amaçlı olarak yapılmaktadır ve sırf insanların iyi zaman geçirmeleri için hayvanların yaşam kalitelerinin bozulması, özgürlüklerinin ellerinden alınması çok acımasızdır.
- b. Hayvanat bahçeleri hem eğitim hem de eğlence amaçlı olarak kullanılabilir. Çocukların hayvanlarla birebir iletişim kurması eğlenceli bir zaman geçirmelerini sağladığı gibi onlara doğa sevgisi ve çevre bilincinin aşılmasında da çok yararlı.

Bana göre

---

7 Okuyalım, açıklayalım, işaretleyelim

Tabiatla Geçen ocukluğumuz

Bir zamanlar kylerimizden, kasabalarımızdan kal-
kıp Őehirlere geldik. ocukluğumuza ait anılarımızda
ağaçlar, tarlalar, leylekler, dereler ve renklerin gerçek
halleri var. Geçmişin o çocuklarından biri olarak o
günlerin hayali ile huzur buluyorum uyumadan önce.

Ben eskiden kuş sesleri ile uyanır, pencereden
bahçemizdeki ağaçları g-
rrdm. Gece kavak ağacı-
mızın yapraklarının sesi ile
uykuya daldım. Ama
şimdi Şehirde ne yağmu-
run sesi var, ne de pence-
remde ağaçların görüntü-
s. Tabiatın gurbetteki ev-
ladı gibi hissediyorum ken-
dimi bazı zamanlar.

Buğday tarlasında yere
uzanıp başakların arasın-
da kaybolarak saatlerce gökyüzünü seyrederdik.
Kah beyaz bulutlar, kah gri bulutlar geçip giderdi
ben onların altında iken. Babamla birlikte güneşin
batışını seyrederdik. Ama Őehirimde güneş, apart-
manların ardında kayboluyor. Güneşin aydınlattığı
yeni bir günde bitkilerin topraktan çıkışını görürdüm
Çocukken. Otlar, karıncalar, ağalarımız, yetiştirdiği-
miz çiçekler ailemizden biriydi. Onlara bir zarar gel-
diğinde zlrdk.

Kitaplarda okumuş olduğum eski kaşiflere zenip ke-
şiflere çıkardım arkadaşlarımla. Kk patikaları takip
ederek yakındaki dağlara ulaşırdık. obanlar olurdu ora-
da; **Tabiatla ne kadar yufka yrekiydik**, suya düşen b-
cekleri büyük bir kahramanlık duygusu ile kurtarırdık. **"Ca-
nın büyüğü kğ olmaz."** demişti ğretmenim. Okul-

daki öğretmenini, ağaç
yetiştirirken gören bir o-
cuk için tabiat, duyguları
da öğretebilen bir ğret-
mendi.

Kulaklarımda, gözle-
rimde, dilimde ve ellerim-
de olan hayat, çocuklu-
đumdaki kadar dupduru
değil şimdilerde. Tabiat
denen o kusursuz, çok in-
ce sanatlı, çok renkli ve

akıllara durgunluk, yüreklere huzur veren gzelliikteki tab-
loyu çocukken, dışından seyretmedim, bizzat içinde oldu-
đumu bilirdim.

Tabiatla kol kola olmak yaşama saygıyı getirir. Hayat
orada her anı ile gözlerinizin önünde cereyan eder ve in-
san yüzlerce mucizeye tanık olur. Tabiatla dost bir insan,
bir çiçeği dahi koparamaz. İnsan dostuna zarar verir mi?

Berkay Camgöz

	Doğru	Yanış
1. Yazar geçmişe zlem duyuyor.	☐	☐
2. Yazar artık doğadan uzak yaşıyor.	☐	☐
3. Yazar doğadan çok Şey öğrendiğini söylüyor.	☐	☐
4. Yazar doğaya zarar verdiğini düşünüyor.	☐	☐
5. Yazara göre Şehirde güneşin batışını izlemek bile çok zor oluyor.	☐	☐
6. Yazara göre doğa insana en iyi öğretmenden bile daha çok Şey ğretebilir.	☐	☐

"Tabiatla ne kadar yufka yrekiydik."

- Doğayla i içe yaşarken daha cesurduk.
- Doğaya yakinken daha merhametliyidik.
- Tabiatla kendimizi daha rahat hissederdik.
- Tabiatla yakinken çok daha duygusaldık.

"Canın büyüğü kğ olmaz."

- Canlılar için büyük ya da kk olmak önem taşımaz.
- Kk canlıların hayatı da byklerininki kadar önemlidir.
- Kk canlılar korunmaya muhtatırılar.
- Kk canlıların hayatta kalması zordur.

ORTAÇLAR (tümlencesel)						-Dik/-lyEcEk + iyelik -lyEcEk/-mEkE/-mİs ol + -duk + iyelik
Eylem	—	Ek	Eylem	Ek	Iyelik Ek	Örnekler
konuş	-ma	-acak/-yacak	ol	-dik/-dik/-duk/-dük	-ım/-im/-um/-üm	Öğretmenimizin geçen hafta yaptığı sınav çok zordu.
al	-me	-ecek/-yecek		-tık/-tik/-tuk/-tük	-ın/-in/-un/-ün	Yarın ziyaret edeceğimiz müzede birçok tarihi eser var.
yap		-makta/-mekte		-acak/-ecek	-ı/-i/-u/-ü	En son konuştuğumuz konuyu hatırlıyor musunuz?
ziyaret et		-miş/-miş		-yacak/-yecek	-ımız/-imiz/-umuz/-ümüz	Şu anda oturmakta olduğunuz evin adresini alabilir miyim?
gör		-muş/-müş			-ınız/-iniz/-unuz/-ünüz	Bu hayatım boyunca almış olduğum en güzel hediye.
otur					-ları/-leri	Burası görmüş olabileceğiniz en güzel yer. En son konuşan konuyu hatırlıyor musunuz?

8 Tamamlayalım

- Piknikte ye iyeceğimiz yemekleri akşamdan hazırladık.
- Biraz sonra izle _____ film 1950 yılında çekilmiş.
- En sev _____ sanatçı Sezen Aksu'dur.
- Senin doğ _____ şehir neresi?
- Bizim oku _____ sınıf bu katta.
- Yıllar önce diktir _____ elbiseleri hala giyiyorum.
- Şu sıralar oku _____ kitabı çok beğendim.
- Türkiye'de insanların konuş _____ resmi dil Türkçe'dir.
- Senin bana anlat _____ fıkrayı daha önce duymadım.
- Tarkan, konserinde söyle _____ şarkılarla herkesi coşturdu.
- Beş yıl önce bahçemize dik _____ ağaç bu yıl meyve vermeye başladı.
- Sınavda anla _____ soruları atlayın, cevabını bil _____ ilk önce yapın.
- Giy _____ elbiseleri torbalara doldurup bir hayır kurumuna verdik.
- Ye _____, iç _____ senin olsun. gör _____ anlat.
- Yarın izle _____ film 5 dalda Oscar'a adaymış.
- Sana anlat _____ aramızda kalsın, lütfen.
- Kaza sırasında gör _____ bir kere daha anlatır mısınız?
- Yazar savaş sırasında yaşa _____ bir kitapta toplamış.
- Düğünümüze bütün tanı _____ çağırmanız mümkün değil.
- Yarın yap _____ not defterime yazayım da unutmayayım.

9 Tamamlayalım

DOĞAYA DÖNÜŞ

Her geçen gün medeniyetin getir diği sorunların içine biraz daha gömül _____ insanoğlu artık doğaya dönmenin yollarını arıyor. Zaman içerisinde gerek teknolojinin sağla _____ kolaylıklar gerekse yaşam koşullarının değişmesi insanın doğadan ve doğallıktan uzaklaşmasında etkili oldu. İnsanlar doğanın dışında, bloklar arasında, her şeyin mekanik ol _____ bir yaşam kurdular kendilerine. Doğanın zorlukları yerine medeniyetin ve teknolojinin getir _____ kolaylıkları seçtiler. Beton bloklar arasında sıkış _____ hayatları onları boğarken, bazıları, dışarıda olanca güzelliği ile yemyeşil bir dünyanın kendilerini bekle _____ fark ettiler.

Kimileri, şehrin olanaklarından tümüyle vazgeçmeyip şehir merkezlerinden uzakta bulun _____ evler edindiler. Kimileri ise şehirden öyle bunalmışlardı ki, daha uzaklara kaçtılar. Sahil kasabaları, dağ köyleri, mavinin ve yeşilin buluş _____ her yer onlar için bir sığınaktı. Onları doğada huzur bekliyordu.

Doğaya dönmek ve sağlıklı yaşamak, insanlar için adres değiştirmekten öte bir anlam kazanmaya başladı. Artık sağlıklı yaşamın yolu da doğadan geçiyor ve herkes sofralarında doğal gübreye yetiştiril _____ sebze ve meyveler, köy yumurtaları tercih ediyor.

Sağlıklı beslenmenin yanı sıra, tıp dünyasının da teşvik et _____ şifalı bitkilerle alternatif tedavi yöntemleri de yaygınlaştı artık. Güzellik salonlarında bile ruhumuzu ve bedenimizi yenile _____ doğal deniz tuzları, yosunlar, bitkisel yağlar kullanılıyor.

Aslında doğa ve doğallık insanoğlunun özünde var ve görünüş o ki insanoğlu artık özüne dönmeye çalışıyor.

Şehirliye Anlatmak Zor

- "Ne var ki, bisküvinin tadını alan kuşlar kuru ekmeğe bakmamaya başlar."
- "İşte o yüzden engel oldum onlara bisküvi vermene..." • "Nedir sizi bu kadar rahatsız eden?"
- "Sen yiyebilirsin." • "Şehir insanları da böyle..." • "Onlara zarar mı verir?"

Havaların sürekli kapalı gittiği günlerdeydik. Kış bitmiyor, bahar bir türlü kendini göstermiyordu ama o gün öğleden sonra güneş sıcak yüzünü gösterir gibi oldu. İşlerimi toparlayıp yakınımızdaki parka yöneldim. Boş banklardan birine oturup gazeteme göz gezdirmeye başladım.

Yaşlıca bir bey, izin isteyerek, bankın diğer ucuna oturdu. Cebinden çıkardığı ekmeği ufalayarak sağa sola atmaya başladı. Bir süre sonra ben de cebimdeki bisküvilerden birini ufalayıp kuşların ziyafetine katkıda bulunmak istedim. Adam, ellerimi tutarak engel oldu.

– Onlar şekerli bisküvi değil mi? Şekerli bisküvi verme kuşlara!

– Niçin? _____

– Anlatması uzun sürer şimdi. Kuşlara iyilik yapmak istiyorsan, şekerli bisküvi verme, o kadar...

Sert, hatta biraz kaba bir üslupla söylenen bu sözler karşısında şaşırıyordum. Minicik kuşlara zararlıysa, bizler de mi yemesek bu bisküvileri acaba? diyecektim. Beni dikkatlice süzdükten sonra,

– Şehirde doğmuş büyümüş birine benziyorsun.

Sana zarar vermez!

Adamın kaçık olduğunu düşünmeye başlamıştım ki:

– Beyim dedi. Ben köyde büyüdüm. Şehirden hep uzak durdum. Ne zaman ki, torunum dünyaya geldi, onun hatırına kışları şehre gelmeye başladım. Ama şehre hiç alışamadım. Biraz güneş çıktı-

ğında hemen kendimi parka atıyorum. Şu ileride, salıncakta sallanan kırmızılı kız da benim torunum... Seneye yuvaya gidecek inşallah. O zaman, ben de kaçacağım bu şehirden...

– _____

Neden kaçıyorsunuz? Burada her şey var!

– Tam da bu yüzden kaçmak istiyorum ya! Şu kuşlara bir bak hele. Ekmek kırıntılarıyla karınlarını doyururlar. Onlara şekerli bisküvi verirsen, daha da severek yerler.

_____. Sonra da aç kalırlar. Dahası, şekerli bisküvi iştahlarını açar. Doysalar bile, yemeğe devam ederler. Çatlayıncaya kadar yerler _____

– Ben tam olarak anlayamadım sizi!

– İnsanlar da böyle. Şehirde her şeyden bol bol var. Şehre ve modern hayata alışan bu kuşlar gibi oluyor. Ne yese doymuyor! Şehir bozuyor insanları. Aç gözlü oluyor hepsi. Ben de bu şehir insanları gibi olmadan köye dönmek istiyorum...

Hiç sesimi çıkarmadım.

– Bilir misin, diye sürdürdü konuşmasını. Çiçeğe ihtiyacımdan fazla su verirsen, boğulduğunu anlamadan yaşar ama yavaş yavaş kökleri çürür _____

Derin bir iç çekti. Cebinde kalan son ekmek kırıntılarını da serptikten sonra ayağa kalktı, kaygılı gözlerle salıncakta sallanan torununa baktı ve...

– Şehirliye anlatması zor! dedi. Sonra da yürüyüp gitti ve parkın köşesinde gözden kayboldu...

Mehmet Ufuk

1. Yazar, yaşlı adamın deli olduğunu düşünmeye başladı, çünkü _____.
2. Yaşlı adam kuşlara bisküvi verilmesini istemedi, çünkü _____.
3. Yaşlı adam bir an önce köye dönmek istiyor, çünkü _____.

1. Derinlemesine incelemeden okumak. aç gözlü
2. Doymak bilmeyen, gerektiğinden fazlasını isteyen. göz ucuyla bakmak
3. Belli etmeden başını çevirmeden bakmak. göz gezdirmek

11 Yaşamak istediğimiz yeri anlatalım

Şehirde yaşayan insanların birçoğunda şu inanış vardır: Kır saftır, temizdir, samimidir; doğa insanı sarar, insan doğada kendisiyle baş başa kalabilir. Şehir ise kötüdür, kırlıdır. İnsanlar ikiyüzlüdür. Yalnız kalmanız mümkün değildir. Şehirde suç ve ahlaksızlık vardır. Kır mutluluğun el salladığı bir ada gibi görünür şehrin bunaldığı insanlara.

Katılıyorum/Katılmıyorum çünkü _____

---

12 Sürdürelim

bence	bana göre
bana sorarsanız	kanımca
hiç şüphesiz	şüphe yok ki ...
elbette	kesinlikle
tamamiyle	aynen öyle
inan-	düşün-
san-	katıl-

"Tabiatla kol kola olmak yaşama saygıyı getirir. Tabiatla dost bir insan, bir çiçeği dahi koparamaz. İnsan dostuna zarar verir mi? Bir karıncayı ezme için yolunu değiştiren bir insan başka bir insana, denize, toprağa, hayvanlara zarar verebilir mi?"

---

13 İşaretleyelim, düzeltelim

Piknik Zamanı

	Var	Yok
1. Piknik kelimesinin Fransızcadaki anlamı	☐	☐
2. Geleneksel piknik yiyecekleri	☐	☐
3. Eski İstanbul'daki piknik mekanları	☐	☐
4. Piknik yiyeceklerinin nasıl hazırlandığı	☐	☐

Günümüzden iki yüz yıl önce deniz kenarlarındaki mesire yerleri İstanbul'daki hayatın önemli bir parçasıydı. İstanbullular her yaz gemilerle mesirelere gidip piknik yapardı. Piknikte sıcak ya da soğuk pek çok yiyecek çeşidi yenirdi. O zaman da mangal yapmak pikniğin olmazsa olmazıydı. Mesire yerlerinde ayrıca kestane, leblebi ve çeşitli meyveler satan seyyar satıcılar da bulunurdu.

KÜRESEL ISINMA

Buğday Ekolojik Yaşamı Destekleme Derneği, herkesi doğanın yaşadığı değişimin farkında olmaya ve şimdi harekete geçmeye çağırıyor.

Küresel ısınma neredeyse tüm coğrafyalarda beklenenin üstünde bir hızla gerçekleşiyor. Artık küresel ısınmanın olup olmadığı konusu tartışılmıyor. Bilim çevreleri, yöneticiler ve kamuoyu bu gerçeği kabul ettiler bile.

Küresel ısınmanın yüzü ve insan yaşamı üzerinde yapacağı etkiler tam olarak bilinmiyor. Kutupların erimesi sonucunda suların yükselerek bazı coğrafyaların sular altında kalacağı konuşuluyor ama hepsi bu kadar mı? İnsannoğlu ani ısınma, soğuma, yağışın olmaması ya da aşırı miktarda ve uzun süreli olması, görülmemiş güçte fırtınalar ve şu anda tahmin bile edemeyeceğimiz pek çok doğal afetle mücadele etmek zorunda kalabilir.

Ancak şimdilik küresel ısınma, medyanın verdiği haberlerle bozulan moraller dışında sokaktaki insanın hayatını etkilemeye başlamadı. Sorun ekonomiye ve günlük ihtiyaçlara tam olarak yansımada. İklim değişikliğinin etkilerini henüz yaşamaya başlamayan kentli nüfus önümüzdeki yıllarda gıda fiyatlarındaki aşırı artış, kentlere

göç, son olarak da gıda ve su sıkıntılarıyla karşılaşacak.

Ne yazık ki küresel ısınmanın kontrol edilmesi ve çözüm için formüller üretilmesi hiç basit değil. Bu kötü gidiş bütün insanlığın her gün, her an değişik oranlarda katkıda bulunduğu bir süreç ve ancak ortak davranış değişiklikleri gösterilirse engellenebilir.

Bugün sorulması gereken asıl soru şudur: Küresel ısınma ve diğer çevre sorunlarının önüne geçilmesi için üzerimize düşen görevler nelerdir?

İşe, elektronik araçları ve tüketim maddelerini bilinçli ve sınırlı kullanmakla başlayabiliriz. Ulaşımı kendi

aracımızla değil toplu taşımayla sağlayarak ya da motorlu araçlar yerine bisiklet gibi doğaya zarar veremeyen araçları kullanarak çevreye verdiğimiz zararı en aza indirebiliriz. Ayrıca su ve elektrik tüketimimizi sınırlayabiliriz, deodorant gibi zararlı gazlar içeren ürünleri mümkün olduğunca az kullanabiliriz. Bunların yanında herkes çevreyi korumak adına küçük çözümler geliştirebilir. Örneğin işyerlerinde plastik veya karton bardak yerine kendinize ait bir fincan kullanmanız bile çevre sorunlarının engellenmesi için önemli bir adımdır.

1. Küresel ısınmanın gelecekte hangi sorunlara neden olacağı herkes tarafından biliniyor.
2. Günümüzde insanlar küresel ısınmanın neden olduğu ekonomik sorunlarla karşı karşıya.
3. Küresel ısınma sorununun çözümü aslında çok basit.
4. Çevre sorunlarının engellenebilmesi için herkesin bireysel olarak da çaba göstermesi gereklidir.

Doğru Yanlış

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Küresel Isınmanın Olası Etkileri

1. Su sıkıntısı	☐	4. Gıda kıtlığı	☐	7. Aşırı yağış	☐
2. Büyük fırtınalar	☐	5. Köylere göç	☐	8. Orman yangınları	☐
3. Kutuplarda erime	☐	6. Suların yükselmesi	☐	9. Su kesintileri	☐

ORTAÇLAR (sözlüksel)		-İE/İr/-mEz/-Dİk/-İyİcEk/-mİş
Eylem	Ek	Örnekler
çık	-acak/-yacak	Türkiye'nin en büyük akarsuyu Kızılırmak.
iç	-ecek/-yecek	Yolumuzu kaybettik, burası bir çıkmaz sokak.
geç	-r/	Türkçede geçmiş zaman için iki farklı ek bulunuyor.
ak	-ır/-ir/-ur/-ür	Savaş zamanlarında insanlar yiyecek ekmek, içecek su bulamıyorlar.
ye	-ar/-er	Bütün alışverişlerimi tanıdık mağazalardan yaparım.
	-maz/-mez	Akşamki parti için giyecek elbisem yok.
	-miş/-miş/-muş/-müştü	Bugün gelir vergisinin son ödeme günü.

15 Tamamlayalım

- Türk yemekleri içinde en çok dön *eri* _____ severim.
- Tüken _____ kalemin var mı?
- Burası çık _____ sokakmış, dönelim.
- Bu alışveriş merkezindeki yürü _____ merdiven çok yavaş.
- İşlerimizi düzeltmek için çık _____ yolu bulmalıyız.
- Gül _____ yüzlü insanları severim.
- Film izlerken patla _____ mısır yiyelim.
- Okun _____ gazeteleri topladım.
- Kullanıl _____ araba almak istemiyorum.
- Bu, daha önce hiç görül _____, duyul _____ bir olay.
- Türkçede belirsiz geç _____ zamanı kullanmak öğrencilere zor geliyor.
- Ol _____ öl _____ care yok.
- Geliş _____ ülkelerde eğitim düzeyi daha yüksektir.
- Oku _____, yaz _____ insanlar ülke sorunlarıyla daha çok ilgilenirler.
- Taksim'den dol _____ binelim.

16 Eşleyelim

1. Dondurulmuş gıdalar	artık	sembolize eder
2. Kardelen	insan sağlığını	çalışan insanlar tarafından tercih edilmektedir.
3. Tarihi geçmiş ürünler	günümüzde	yalnızca kitaplardaki resimlerde görebiliyoruz.
4. Soyu tükenmiş hayvanları	saflığı	sahip olmalıdır.
5. Gelişmiş ülkeler	çevre bilincine	tehdit etmektedir.

17 Sorunlara çözüm bulalım

Çevre Sorunları	Nedenleri	Etkileri	Çözüm Önerileri
• küresel ısınma	• fabrika atıkları	• ozon tabakasında delinme	• Su kullanımında tasarruf
• hava kirliliği	• egzoz gazları	• bulaşıcı hastalıklar	• Suları temizleyen teknik önlemler
• toprağın kirlenmesi	• yasadışı avlanma	• susuzluk	• ağaçlandırma
• suların kirlenmesi	• kimyasal ilaçlar	• verimsiz topraklar	• geri dönüşüm
• erozyon ve çölleşme	• parfüm vb. ürünlerden çıkan sera gazları	• köyden kente göç	
• ormanların azalması	• ormanlık alanların azalması	• doğal dengenin bozulması	
• bazı hayvan türlerinin yok olması	• nüfus artışı ve aşırı tüketim		
• bazı bitki türlerinin yok olması			

18 İşaretleyelim, tamamlayalım

Erdemli

Ne yapılır?

1. Çevre köylerde gezinti
2. Ormanda yürüyüş
3. Çiftlikte alabalık keyfi
4. Küçük mağaralarda keşif

Ne yenir?

1. Tereyağlı alabalık
2. Dere balıkları
3. Kestane balı
4. Köy baklavası

Nerede kalınır?

1. Erdemli'deki köy evlerinde
2. Üniversite tesisinde
3. Sapanca'nın en büyük otelinde
4. Göle yakın bir evde

Erdemli, Sakarya ilinin Sapanca ilçesine _____ saat uzaklıkta, küçük bir _____, Erdemli'de küçük bir _____, eski _____ ve çok güzel bir _____ var. Ormanın içine doğru ilerledikçe küçük _____ ve _____ görülüyor. Bu yolculuk insana _____ filmlerinin _____ kadar güzel bir dekor sunuyor. Yürüyüşün sonunda _____ saatte bir tepeye varılıyor ve aşağı inmek de neredeyse tepeye çıkmak kadar zaman alıyor. Yürüyüş sonrasında yorgunluğunuzu atmak için yemek yiyebileceğiniz birkaç _____ çiftliği var.

19 Yorumlayalım

Bir zamanlar yazılarını yazmak üzere okyanus sahiline giden bir yazar varmış. Bu yazar her sabah sahilde bir yürüyüş yaparmış. Bir gün kumsalda dans eder gibi hareketler yapan bir insan görmüş. "Güne dansla başlamak ne güzel!" diye düşünüp ona doğru ilerlemiş. Bu, genç bir adammış ve aslında dans etmiyormuş. Birkaç adım koşuyor, yerden bir şey alıp yumuşak bir hareketle okyanusa fırlatıyormuş. Genç adama biraz daha yaklaşmış seslenmiş: "Günaydın. Ne yapıyorsun böyle?" Genç adam cevap vermiş: "Deniz yıldızlarını okyanusa geri atıyorum." Yazar, "Neden?" diye sormuş. Genç adam "Çünkü onları suya geri atmazsam ölecekler." diye cevap vermiş. Bunun üzerine yazar "Ama sahilde yüzbinlerce deniz yıldızı var. Çaban onların kaderini değiştirmeyecek."

Genç adam kibarca dinlemiş, eğilerek yerden bir deniz yıldızı daha almış ve dalgalı denize doğru fırlatmış ve "Bunun kaderini değiştirdi ama." demiş.

Bence bu öyküde

20 Slogan bulalım

- *Temiz çevre, mutlu canlılar* _____
- _____
- _____

21 İşaretleyelim

Doğa İçin Henüz Vakit Varken!

Doğa, felaketlerle alarm veriyor. Bu alarmı 'duyup' ses verenler de ellerinden geleni yapıyor. Yeşil Atlas dergisi, ünlü isimlerin doğa ile ilgili yazılarına yer verdi. Tarkan ve Sezen Aksu da bu ünlü isimlerden ikisi...

Tarkan, Yeşil Atlas'taki yazısında, "Doğanın yaşaması için harekete geçmek, artık her bir insan için nefes alıp vermek kadar önemli." diyor. İşte o yazı...

"İnsan, var olduğu ilk günden bu yana kendisine yaşam veren her şeyi doğadan aldı. Bugün doğadan kopuk yaşadığımız şehirlerde bile hayat tümüyle doğadan besleniyor. Soluduğumuz temiz hava-yı, yediğimiz içtiğimiz herşeyi doğa sessizce bizim için üretiyor. Ne yazık ki çağımızda insan doğanın yaşam için önemini unuttu ve onu tarihte hiç görülmemiş bir hızla yok ediyor. Bu nedenle, binlerce canlı türü, ormanlar, bozkırlar, su kaynakları, mevsimler ve sonuç olarak insanın kendi geleceği tehlike altında. Doğanın yaşaması için harekete geçmek, artık her bir insan için nefes alıp vermek kadar önemli. Doğa iyiye biz de iyiyiz. Doğa biziz. Bu konuyla ilgili üzerinde çalışmakta olduğum bir şarkımın sözlerini paylaşmak geldi içimden..."

İki gözü iki çeşme bize sesleniyor / Ne fayda ki onu / Duyan olmuyor / Bağrı yanık garibin / İçi kan ağlıyor / Günbegün gözümüzün önünde / Tükenip yok oluyor / Ah, ne hain ihanetlere gebe / Ne acılara... / Kanadı kırık

bir kuş gibi / Çırpıyor zavallı Dünya / Böyle gelmişse böyle gider deme/ Bir daha düşünürdüm enine boyuna / Ben olsam senin yerinde / Hepimizin payı var boynunun bükülmesinde /Dört başı mamur gülümüz / Soluyor sayemizde / Evimiz, yuvamız, ocağımız gidiyor elden/ Gel hadi yetişelim imdadına iş işten geçmeden/ "BİR" olursak eğer geliriz üstesinden / Her şey mümkün eğer inanırsan gönülden / Böyle gelmişse böyle gider deme."...

Sezen Aksu ise su üzerine yazmış yazısını: "Bir topluluğu 'mille' yapacak kadar keskin izler bırakan bir yapıştırıcı, ortak kültürün, medeniyetin, daha kolay bir yaşamın kaynağı oldu su. Bir Çin atasözü der ki, "Sular yükselince balıklar karıncaları yer, çekilince de karıncalar balıkları." Kimse bugününe aldanmasın, çünkü kimin kimi yiyeceğine su karar verir. İstanbul'da Büyükçekmece Gölü de kararını verdi, bu karara adeta zorlandı ve çekilmek bir yana, ku-

rudu. Balıklar yerini karıncalara bırakırken, biz de belki de bundan böyle 'sudan ucuz' olacak yaşamların tehlikesiyle karşı karşıya kaldık. Farkında mısınız? Gerçekten de kuruyoruz! Büyükçekmece Gölü bunun en iri kanıtı. Daha fazla artmadan bu örnekler, en başta bireysel çabalarımızla sahiplenmeliyiz bu gerçeği."

Tarkan'a göre

1. Günümüzde insanlar doğanın yaşamsal önemini göz ardı ediyor.
2. Doğanın geleceği suya bağlı.
3. Dünyanın bu duruma gelmesinde herkesin olumsuz etkisi oldu.
4. Çevre sorunlarının üstesinden gelebilmek için ortak hareket edilmelidir.

Doğru Yanlış

Sezen Aksu'ya göre

1. Su yaşamın kaynağıdır.
2. Göl sularının çekilmesi kuraklık tehlikesinin en önemli göstergesi.
3. Çevre sorunlarının çözümü için herkes çaba göstermeli.
4. Artık çevre sorunlarının çözümü için şansımız kalmadı.

Var Yok

22 Yerleştirelim

sudan ucuz • iki gözü iki çeşme
imdadına yetişmek • enine boyuna düşünmek

1. Önemli bir karar vermeden önce mutlaka _____
2. Yol üstünde harika bir balık çiftliği var, yemekleri hem lezzetli hem de _____
3. Salıncaktan düşen çocuk _____ annesinin yanına koştı.
4. Dağda mahsur kalan turistlerin _____ köylüler _____

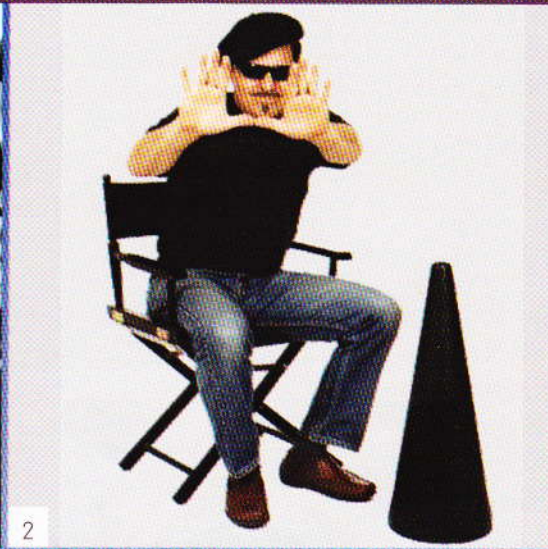
9

Sinema Dünyası

1. Başlıyor!.. Başlıyor!..

1

2

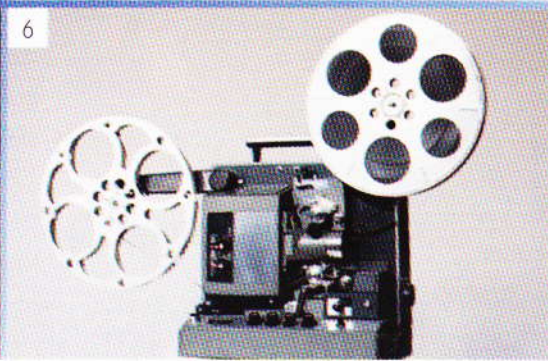
3

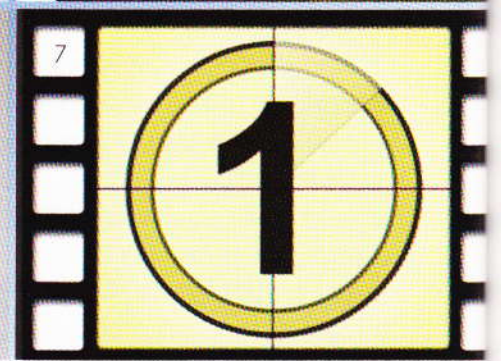
4

5

6

7

1 İşaretleyelim, anlatalım

Romantik komedi

Dram

Belgesel

Komedi

Korku

Tarihi

Polisiye

Macera

Çizgi Film

Gerilim

Bilim kurgu

Animasyon

2 Dinleyelim, işaretleyelim

Ne İzlesek?

	Komedi	Romantik Komedi	Dram	Tarihi	Macera	Bilim kurgu
Tango ve Cash						
Bridget Jones'un Günlüğü						
Büyük İskender						
Zor Baba						
Yıldız Savaşları						
Hayat Güzeldir						

ULAÇLAR					-Dik/-lyEcEk + iyelik + -InIdE -Dik/-lyEcEk + iyelik zaman
Eylem	-	Ek	Iyelik Eki	Ek/zaman	Örnekler
yağ	-ma	-dik/-dik	-ım/-im/-um/-üm	zaman	İlk bahar geldiği zaman tüm doğa canlanıyor.
gör	-me	-duk/-dük	-ın/-in/-un/-ün	-da/-nda	Onu son gördüğümde küçücük bir çocuktuk.
çık		-tık/-tik	-ı/-i/-u/-ü	de/-nde	Eve döndüğüm zaman önce telefon mesajlarına bakanım.
yat		-tuk/-tük	-ımız/-imiz/-umuz/-ümüz		Tatile çıkacağım zaman çok gergin olurum.
canlan		-acak/-ecek	-ınız/-iniz/-unuz/-ünüz		Derse gelemeyeceğiniz zaman mutlaka önceden haber verin.
dön		-yacak/-yecek	-ları/-leri		Yağmur yağacağı zaman romatizma hastalarının bacakları ağrır.
gel					Dün gece yattığımda saat dört olmuştu. Onu son gördüğüm zamanda küçücük bir çocuktuk.

3 Tamamlayalım

- Mozart ilk bestesini yap tuğında kaç yaşındaymış.
- Yaşlan _____ saçlarınız ağarır ve yüzünüz kırışır.
- Sağlıklı beslen _____ hastalanma olasılığınız artar.
- Erken yat _____ çok yorgun uyanıyorum.
- Çocuk her ağla _____ kucağınıza almayın.
- Önemli bir toplantıya katıl _____ daha özenli hazırlanmalısın.
- Yağmur yağ _____ annemin dizleri sızlar.
- Uykumu al _____ çok sinirli oluyorum.
- Alışverişe çık _____ haber ver, birlikte gidelim.
- Seni gör _____ annenin gençliğini hatırlıyorum.
- Hemen üzerimi değiştireyim. Misafirimiz gel _____ beni böyle pijamalarla görmesin.
- Tatile çık _____ valiz hazırlamak çok uzun zamanımı alıyor.
- Dün anneme sürpriz yapıp Antalya'dan geldim. Kapıda beni gör _____ bayılacaktı.
- Bana gel _____ önceden haber ver de sana yemek hazırlayayım.
- Geç kal _____ bana haber ver de merak etmeyeyim.
- İste _____ beni arayabilirsin. Ben sana her durumda zaman ayırıyorum.
- Onu tanı _____ henüz 10 yaşındaydım.
- Bahar gel _____ içimi bir neşe kaplar.
- Gece geç yat _____ bütün gün kendime gelemiyorum.
- Konuşurken biri sözümü kes _____ çok sinirlenirim.

4 Tamamlayalım

- Birinden bir hediye aldığım zaman _____
- Ailemden biriyle tartıştığım zaman _____
- Kötü bir haber aldığım zaman _____
- Bir konuda başarısız olduğum zaman _____
- Aşık olduğum zaman _____
- Güzel bir şarkı dinlediğim zaman _____
- Alışveriş yapacağım zaman _____
- İşe geç gittiğim zaman _____

5 Tamamlayalım

- _____ sabah erkenden kalkıp özenle hazırlanırım.
- _____ yalnız kalmak isterim.
- _____ çok güzel/yakışıklı görünmek isterim.
- _____ uzun uzun düşünürüm.
- _____ içimden 10'a kadar sayıp sakinleşmeye çalışırım.
- _____ sürekli gülmek isterim.
- _____ sevdiğim bir tatlıyı yemek isterim.
- _____ bütün hazırlıklarımı akşamdan bitiririm.
- _____ evden dışarıya bir adım bile atmamak isterim.
- _____ hiçbir şey yemek istemem.

Sinema Bir Tutkudur

Çünkü, sinema öyle bir şeydir ki, bir kez onu sevmeye başladığınız zaman, ileride ona karşı duyacağınız his tam anlamıyla bir tutku haline gelecektir.

Adı bazen 'büyülü dünya', bazen 'rüya makinesi', bazen 'hayal fabrikası'dır sinemanın... Bu yakıştırmaların hepsinin ortak özelliği, sinemanın gerçek dünyadan, gerçek hayattan daha öte bir şeyler sunmasıdır. Gişeden biletinizi aldıktan sonra aralyorsunuz bu dünyanın kapısını. Koltuğunuza oturuyorsunuz, ardından ışıklar sönüp de perdeye görüntü geldiği zaman sinema sizi iki saatliğine bu dünyadan alıp bambaşka dünyalara götürüyor. O bambaşka dünyada başka insanlar, başka canlılar, başka olaylar, başka yaşantılar vardır. _____

Şimdi biraz gerilere gidin ve eskilerde kalmış, sinemaya ilişkin anılarınızı su yüzüne çıkarın... Şimdiki gibi, çok kanallı televizyonların, videoların, DVD-VCD oynatıcılı bilgisayarların olmadığı o eski dönemleri hatırlamaya çalışın. _____

_____ . Tek seansta iki film oynardı o sinemalarda ve aynı filmler çoğu zaman bir hafta boyunca gösterilirdi. Birçok aile hafta içinde o sinemaya gider, filmleri izlerdi. Yani, haftada bir gün, sinema yoluyla, başka dünyalara yelken açarlardı eskiden insanlarımız...

_____ . Bazı sinemalarda 'aile günleri' olurdu ve kadınlar gündüz matinelere giderler ve genellikle de yerli filmler izlerlerdi. Gençlerin gözdeleleri yabancı filmlerdi. Tatil günleri bir araya gelip topluca sinemaya gitmek, o zamanki gençler için ayrı bir heyecan ve coşku nedeni olurdu.

Eskilerde sinemaya giden o eski vatandaş tipinden eser kalmadı günümüzde. Eşini, çocuklarını alıp da sinemaya götüren baba yok artık. Akşam evine geldiğinde, her televizyon kanalında mutlaka bir film seyretme imkanı bulan yorgun bir baba için sinemaya gitme eylemi, neredeyse bir film konusu olacak kadar hayal haline geldi.

Belki bugün daha kolay ve çok sayıda filme ulaşabiliyoruz fakat sinemaya gitmek sadece film izlemek anlamına gelmiyor. Birçok insan için sinemayı tutku haline getiren, sinema salonunun kendine özgü o kokusudur. Yüzlerce insanla birlikte aynı noktaya, yani perdeye bakıyor olmanın oluşturduğu, birlikte olma duygusudur bu tutkunun diğer bir nedeni. _____

1. Büyük şehirlerde aynı dönemlerde kapalı sinema salonları da vardı tabii ki.
2. Bazen duygulanır, üzülür; bazen neşelenir, coşar, mutlu olur; bazen korkar, heyecanlanır; bazen de düşüncelere dalarsınız.
3. İşte sinema bu yönleriyle bir tutkudur, bir sevdadır. Sinemaya gidemiyor olsa bile, bir özlem olarak, o koku, sinema sevdalısını asla terk etmez.
4. O kadar yaşlı değilseniz bile, hayal gücünüzü çalıştırarak, böyle imkanların olmadığı zamanları gözünüzün önüne getirin.
5. Söz konusu sinema olduğunda bir çok insan için sevmek eylemi yerine tutku eylemini kullanmak daha doğru olur herhalde.
6. Hatırlar mısınız akşamları, ailece gidilen yazlık açık hava sinemaları vardı.

Yazara göre

1. Günümüzde insanların film izlemek için sinemaya gitmeleri gerekmiyor.
2. Yeni filmler eskisi kadar ilgi görmüyor.
3. Sinemaya gitmek insanlar için yalnızca film izlemek anlamına gelmiyor.
4. Ailece sinemaya gitmek aile bağlarını güçlendiriyor.

7 Tartışalım

Sinemada film izlemeyi tercih ediyorum çünkü;
En yeni filmlere orada ulaşabilirim.
Teknik donanımı iyi bir mekanda film izleyebilirim.
Orada sadece filme konsantre olabilirim.

...
Evde film izlemeyi tercih ediyorum çünkü;
Pijamalarımla film izleyebilirim.
Kaçırdığım sahnelere geri dönebilirim.
Filmi durdurup telefonuma cevap verebilirim.

8 Eşleyelim, işaretleyelim

Dünden Bugüne Sinema

1. Georges Méliès	☐	Sinema tarihinin en iyi filmlerinden biri.
2. David Wark Griffith	☐	Sinemada ilk öykü anlatımını gerçekleştirdi.
3. Caz Şarkıcısı	☐	İlk renkli film.
4. Üç Küçük Domuz	☐	Sinemaya sanat niteliği kazandırdı.
5. Yurttaş Kane	☐	Kısa belgesel film çeken ilk Türk.
6. Stanley Kubrick	☐	Farklı temalarda filmler yaptı.
7. Fuat Uzkınay	☐	İlk sesli film.

	Var	Yok
1. Sinemanın başlangıcı sayılan çalışma	☐	☐
2. Sinemanın ilk yıldızları	☐	☐
3. Sinemada ilk kez bir hikayenin anlatılması	☐	☐
4. Çekilen ilk sesli film	☐	☐
5. Çekilen ilk renkli film	☐	☐
6. Savaş yıllarında çekilen filmlerin konusu	☐	☐
7. 60'ların sonunda çekilen filmlerin konusu	☐	☐
8. Türkiye'de sinemanın doğuşu	☐	☐

9 İşaretleyelim, anlatalım

	Hiç	Bazen	Her zaman
Filmler beni çok etkiler.			
Film izlerken sürekli bir şeyler yerim.			
Vizyondaki filmleri düzenli izlerim.			
Sinemaya arkadaşlarımla giderim.			
Eleştirmenlerin düşüncelerine göre film seçerim.			
Çevremdekilerin önerilerine göre film seçerim.			

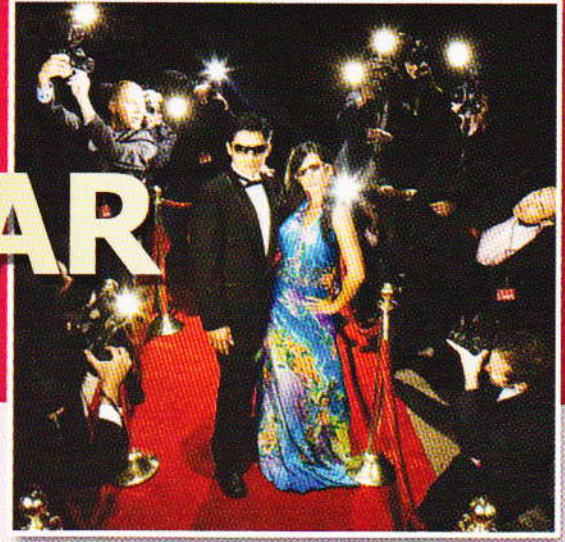

9.2 Ödüller Sahiplerini Buluyor

10 İşaretleyelim, eşleyelim

OSCAR

Ona 'Akademi Heykelciği' diyen de var, 'Altın Ödül' ya da 'Üstün Başarı Heykeli' de. Bazılarının 'Demir Adam' olarak da **nitelendirdiği** ödül aslında en çok 'Oscar' adıyla anılıyor. İlk kez 1928 yılında verilen Oscar heykelciğinde film makarasının üzerinde elinde kılıç taşıyan bir şövalye şekli bulunuyordu. Bu heykelciğe şövalyenin üzerinde durduğu makara üzerindeki parmağa benzeyen şekiller aktörleri, yazarları, yönetmenleri, yapımcıları ve teknik ekibi **temsil ediyordu**. Bu tasarım Akademi'nin kuruluş amacıyla yakından ilgiliydi. Çünkü Akademi, gerçekte sinema emekçilerine destek olmak ve sinema sanatının gelişimine **katkı sağlamak** amacıyla oluşturulmuş bir organizasyon.

Günümüzde Oscar törenleri daha çok eğlence ve magazin dünyasına hizmet ediyor gibi görünse de aslında dünyadaki film endüstrisini derinden etkilemesi nedeniyle büyük önem taşıyor. Öyle ki aktör ve aktrisler için Oscar'a aday gösterilmek bile sinema dünyasında bir saygınlık kazanmak anlamına geliyor. Film şirketleri ve yapımcılar da görsel efektler, ses ve sahne açısından zengin filmler yaratmak için birbirleriyle yarışıyorlar ve bunun için yüz milyonlarca dolar harcamaktan **kaçınmıyorlar**. Bu dev bütçeler, Oscar'ı kazanma olasılığını artırdığı gibi milyonlarca seyirciyi sinema salonlarına çekmeyi de sağlıyor. Oscar'ın kazananları sadece yapımcılar, şirketler ya da sanatçılar değil. Ödül törenini canlı yayınlayan televizyon kanalları da Oscar'dan büyük kazanç elde ediyor. Yaklaşık üç saat süren ödül töreni boyunca elli aşkın reklam kuşağı yayınlanıyor ve bu gecenin sonunda yüz milyon doları aşkın reklam gelirin'e ulaşıyor.

	Var	Yok		Doğru	Yanlış
1. Oscar adının nereden geldiği	☐	☐	1. İlk Oscar ödülleri 1928 yılında verildi.	☐	☐
2. Oscar'ı en çok kazananlar	☐	☐	2. Oscar törenlerinin ilk amacı magazin dünyasına renk getirmektir.	☐	☐
3. İlk Oscar heykelciğinin şekli	☐	☐	3. Dünya film endüstrisi için Oscar büyük önem taşıyor.	☐	☐
4. Akademi'nin kuruluş amacı	☐	☐	4. Yapımcılar Oscar kazanabilmek adına filmlere dev bütçeler ayırıyorlar.	☐	☐
5. Sinema sanatının saygınlığı	☐	☐	5. Televizyon kanalları Oscar törenlerini canlı yayınlamaya büyük paralar kazanıyor.	☐	☐
6. Magazin dünyasının Oscar törenine ilgisi	☐	☐			
7. İlk Oscar ödülünün kime verildiği	☐	☐			
8. Oscar ödülleri sinema sektörü için önemi	☐	☐	1. nitelendirmek	☐	geri durmak
9. Oscar ödülleri sinema sektörüne yaptığı katkılar	☐	☐	2. temsil etmek	☐	adlandırmak
10. Oscar töreninden elde edilen gelirler	☐	☐	3. katkı sağlamak	☐	yardımcı olmak
			4. kaçınmak	☐	simgelemek

ULACLAR				-Dik/-iy/Ecek + iyelik sırada, -iy/-İnce, -İE/İr ... -mEz			
Eylem	Ek	Eylem	Ek	Örnekler			
yap	-ma	-dik/-dik/-duk/-dük	-ım/-im/-um/-üm	sırada	<i>Tam evden çıkacağım sırada telefon çaldı.</i>		
sor	-me	-tık/-tik/-tuk/-tük	-ın/-in/-un/-ün		<i>Bu sabah otobüsü kaçırınca işe geç kaldım.</i>		
çık		-acak/-yacak/-ecek/-yecek	-i/-i/-u/-ü		<i>Sabahları kahve içmediğim zaman kendime gelemiyorum.</i>		
tanı			-ımız/-imiz/-		<i>Onu görür görmez tanıdım.</i>		
başla			umuz/-ümüz		<i>Uçak iki saat rötar yapınca yolcular havaalanında zor durumda kaldı.</i>		
koy			-ınız/-iniz/-unuz/-		<i>Polis olay yerine geldiği sırada hırsız çoktan kaçmıştı.</i>		
bit			ünüz		<i>Konuşmacı, söze başlayacağı sırada mikrofon arızalandı.</i>		
kaçır			-ları/-leri		<i>Her gece başını yastığa koyar koymaz uyur.</i>		
gel	...	...	...	...	<i>Öğretmen soru sorunca çok heyecanlanıyorum.</i>		
	-ınca/-yınca/-ince/-yince			yap	<i>Sen geldiğin sırada ben uyuyordum.</i>		
	-unca/-yunca/-ünce/-yünce			sor	<i>Biröl'ü yakından tanıyınca daha çok sevdim.</i>		
	...			çık	<i>Film biter bitmez uyuyacağım.</i>		
	-r			tanı	<i>Ben gelince Ali uyuyordu.</i>		
	-ır/-ir/-ur/-ür			başla	<i>Arkadaşlarımla bulduğum sırada çok mutlu olurum.</i>		
	-ar/er			koy	<i>Öğretmen yavaş konuşur konuşmaz onu daha iyi anıyorum.</i>		
				bit			
				kaçır			
				gel			

11 Tamamlayalım

1. Tam taksiye bin eceğim sırada cüzdanımı evde unuttuğumu fark ettim.
2. Evden çıkmak üzere kapıyı aç _____ karşımda arkadaşlarımı gördüm.
3. İlkbahar gel _____ ağaçlar çiçek açar ve her yer yemyeşil olur.
4. Tam uyu _____ bir patlama sesi duyduk ve hemen kalkıp balkona çıktık.
5. Konferansa katılan profesör konuşmasını bitir _____ bitir _____ dakikalarca alkışlandı.
6. Lütfen otobüsten in _____ beni ara. Seni çok merak ediyorum.
7. Başbakan konuşmaya başla _____ salondaki tüm sesler kesildi.
8. Başım ağrı _____ bir aspirin alırım ve bir süre sessiz bir yerde dinlenirim.
9. Önemli bir sınava gir _____ çok heyecanlı olurum, gece hiç uyuyamam.
10. Okuldan çık _____ çık _____ eve gel, dışarıda oyalanma.

12 Ödül konuşması yapalım

En iyi yönetmen - Peter Jackson

"Bu inanılmaz bir şey. Akademi ve üyelerinin bizi desteklemesinden, fantastik dünyamızı tanımlarından çok onur duydum."

En iyi yardımcı kadın oyuncu - Renée Zellweger, menajerine teşekkür ediyor.

"Bu yolculuğu benimle paylaşan herkese çok teşekkür ederim. Sen olmadan asla başaramazdım. Bu rüyanın gerçekleşebileceğine beni inandırdığın için teşekkür ediyorum."

En iyi erkek oyuncu - Dustin Hoffman

"Şu anda karışık duygular içerisindeyim. Akademi hakkında hep eleştirel bir yaklaşımım vardı. Biz sanatçı bir ailenin bireyleri gibiyiz. Bence sanatçı ailenin bireyleri olarak aslında hiçbirimiz kaybetmedik, bu ödülü hepimizle paylaşmaktan onur duyuyorum."

En iyi erkek / kadın oyuncu ödülünü kazandınız.

Ödül konuşmanızı yapınız.

Altın Portakal'ın Genç Yüzleri

Antalya Film Festivali sonrasında en çok konuşulan, kazandıkları ödüllerle dikkatleri üzerine toplayan genç isimler oldu. Biz de bu genç isimleri bir araya getirerek hikayelerini onların ağzından dinledik.

Vildan Atasever

İki Genç Kız
En İyi Kadın Oyuncu

"Ödülden sonra hırslandım."

En iyi kadın oyuncu ödülünü Beste Bereket ile paylaştan Vildan Atasever gazeteleri yakından takip ediyor, hatta

kendileri hakkında bir haber çıkar çıkmaz arkadaşlarını da haberdar ediyor.

Gazeteci: _____?

Atasever: Ödül bana bundan sonra yapacağım filmler için güç verdi, daha da hırslandım.

Gazeteci: _____?

Atasever: Filmlerini izledim. Her ikisinin oyunculuklarını da çok beğendim. "Herhalde Nurgül Yeşilçay olur." diyordum içimden.

Gazeteci: _____?

Atasever: Jürinin en doğru kararı vereceğini düşündüm hep. **Ödülü kim alırsa alsın ayakta alkışlardım.** Gerisi önemli değil.

Gazeteci: _____?

Atasever: Behiye'yi oynayan Feride Çetin'e verirdim kesinlikle. Hem arkadaşım hem de çok başarılı bir oyunculuk sergilemişti.

Beste Bereket

Türev
En İyi Kadın Oyuncu

"Hiç beklemiyordum."

1982 doğumlu Beste Bereket, Mimar Sinan Üniversitesi Tiyatro Bölümü'nü bitirdi. 'Türev' onun profesyonel anlamda ilk

iş. Mezun olduktan sonra tesadüfen tanıştığı yönetmen Ulaş İnaç, Beste'nin, aklındaki 'Burcu' olduğunu hemen anlamış ve ödüle giden yol böyle açılmış.

Gazeteci: _____?

Bereket: Hiç beklemiyordum. Kadın oyuncu dedikleri zaman başka birini alkışlamak üzere hazırdım. Adımı duyunca üç-dört saniye algılayamadım.

Gazeteci: _____?

Bereket: Hayır. Çünkü herkesin ilk işi olan bir film. Jü-

rideki isimleri öğrenince, onların izleyeceği 15 filmde biri olması bile çok önemliydi. O dokuz ismi nasıl bir araya toplayıp izletebilirsiniz ki filminizi? İsimlerini ilk okuduğumda "İnanmıyorum!" olmuştum. Ödül alınca "Öl desenez ölürüm sizin için!" oldum...

Gazeteci: _____?

Bereket: Vildan'ı filmde çok beğenmişim. Ödül töreninden bir gün önce tanıştık. Görür görmez sarıldım ve "Harikasın." dedim. Bu kadar beğendiğim birisiyle aynı konumda olmak güzel bir duygu.

Ulaş İnaç

"Hiç aşağılık kompleksimiz yoktu."

Yönetmen Ulaş İnaç'ın ilk filmi 'Türev' dört oyuncu ve bir kameramanla çekilmiş. Ekip hiçbir ücret almadan çalışmış, bazı sahneler de İnaç'ın evinde kaydedilmiş.

Gazeteci: Siz de mi ödül almayı beklemiyordunuz?

İnaç: Evet, herkes için sürpriz oldu ama işe baştan beri inanıyorduk ve bir beklentiyle gittik oraya. Neticeyi bilmiyorduk ama hiç aşağılık kompleksimiz de yoktu.

Gazeteci: Hiç şaşırmadınız mı peki?

İnaç: Altın Portakal'ın belli kıstasları var. O açıdan sürpriz oldu tabii ki. Ama festivalin ilk gününden beri bu yıl Altın Portakal'da köklü değişiklikler olacağı telaffuz ediliyordu. O yüzden beklentimiz olabilir diye düşünüyordum. İsmimiz açıklanınca da çok sevindik.

Gazeteci: Teşekkür konuşması hazırlamış mıydınız?

İnaç: Olumlu bir netice çıkacak olursa ekipte çalışanlara, destek verenlere teşekkür ederim diye aklımdan geçmişti.

Gazeteci: Bu ödülün sizin için anlamı ne?

İnaç: Daha önceden yapmayı düşündüğüm şeyler vardı zaten. Onlarla ilgili soru işaretleri azaldı. İkinci filmime Ocak'ta başlamak istiyorum. Şimdi bu ihtimal yükseldi. Uzun metraj çekmeyi sürdüreceğim.

Elif Berköz-Yaprak Aras

1. Jüride siz olsaydınız ödülü kime verirdiniz?
2. Bekliyor muydunuz ödül almayı?
3. Ödül, getirdiği prestijin yanı sıra ne kazandırdı size?
4. Meltem Cumbul ve Nurgül Yeşilçay'ın adı anılırken ödülü alan siz oldunuz. Bu oyuncular hakkında ne düşünüyorsunuz?
5. Ödülü başka bir oyuncu alsaydı bu kararın adil olduğunu düşünür müydünüz?
6. Ödülü paylaşmak nasıl bir duygu?
7. 'Türev'in en iyi film seçilmesini bekliyor muydunuz?

Doğru Yanlış

1. Vildan Atasever jüri kararlarına güveniyor. Doğru Yanlış
2. Ödülü Vildan Atasever'in alması beklenmiyormuş. Doğru Yanlış
3. Yönetmen, Beste Bereket ile tanışır tanışmaz onun rol için en uygun kişi olduğunu anlamış. Doğru Yanlış
4. Festivalde onlarca film yarışmış. Doğru Yanlış
5. 'Türev' yüksek bütçeli bir filmmiş. Doğru Yanlış

"Ödülü kim alırsa alsın ayakta alkışlardım".

- Ödülü kimin alacağını bilmiyordum.
- Ödülü kimin aldığı benim için önemli değildi.
- Ödülü benden başkası da alsın sevinirdim.
- Ödül almayı zaten beklemiyordum.

"Festivalin ilk gününden beri bu yıl Altın Portakal'da köklü değişiklikler olacağı telaffuz ediliyordu."

- Altın Portakal'da önemli değişiklikler olacağı söyleniyordu.
- Festivalin ilk gününde Altın Portakal'daki değişiklikler açıklanmıştı.
- Altın Portakal'da bazı değişiklikler olduğunu festivalin başında tahmin etmiştim.
- Festivalin ilk gününde Altın Portakal'da büyük değişiklikler olacağı biliniyordu.

1. Atasever ödülü Feride Çetin' vermek isterdi, çünkü _____
_____
2. Bereket ödülü paylaşmaktan memnun, çünkü _____
_____

14 Dinleyelim, dolduralım

Cannes Heyecamı Başlıyor

Film	Bilgi
Yaşamın Kıyısında	Yönetmeni: Fatih Akın Konusu: Festivaldeki Şansı:
Alexandra	Yönetmeni: Alexander Sokurov Konusu: Festivaldeki Şansı:
Nefes	Yönetmeni: Kim Ki-Duk Konusu: Festivaldeki Şansı:
Aşk Şarkıları	Yönetmeni: Christophe Honoré Türü: Festivaldeki Şansı:

15 Bir film eleştirisi yazalım

Filmin Türü	komedi, macera, korku, gerilim, romantik, aile, tarihi, belgesel, bilim kurgu, animasyon, müzikal vb.
Oyuncular ve yönetmen	önemli rollerdeki oyuncuların adları, sinema geçmişleri, filmdeki başarı ya da başarısızlıkları, yönetmenin önceki filmleri, varsa ödülleri vb.
Karakterler	iyi adam, kahraman, cani, kurban vb.
Konu	Kısaca filmdeki olaylar
Sahneler	Filmin başlangıç sahnesi, önemli sahneler, varsa sahne hataları, bitiş sahnesi ve tüm bunların izleyiciyi etkilemedeki başarısı
Genel izlenim	Filmin sizde bıraktığı etki, size hissettirdikleri

16 İşaretleyelim, düzeltelim

SEVDİĞİM FİMLER

Soğuk ve yağmurlu bir havada evde film seyretmek kadar keyifli bir şey yoktur benim için. Evimde işlerimi bitirdiğimde ya da boş bir vakit bulduğumda çayımı alırım, kanepeye uzanırım ve en sevdiğim filmleri seyredirim. Film bitinceye kadar hiçbir şeyle ilgilenmem. Seyrettiğim filmlerdeki olaylar beni gerçek dünyanın monotonluğundan kurtarıp başka bir dünyaya götürür.

En çok klasik filmleri seyretmekten hoşlanırım. O filmlerdeki insanların kıyafetleri, replikleri, yaşam tarzları çok ilgimi çeker. Örneğin; Casablanca benim için çok özel bir filmidir. Film İkinci Dünya Savaşı'nın ilk zamanlarında geçer. Filmin kahramanlarından Victor Lazlow, Alman kampından kaçarak Casablanca'ya gelir. Amacı Lizbon'a, oradan da ABD'ye göç etmektir. Fakat bütün umutları, Casablanca'nın en meşhur gece kulübünün sahibi olan Rick'e bağlanmıştır. Rick, kaçış için gerekli olan pasaportlara sahip tek kişidir. Öte yandan Rick'in, Victor'un yakalanmasını istemesi için önemli bir nedeni vardır. Victor'un karısı Ilsa, Rick'i yıllar önce terk eden ve Rick'in kalbinin derinliklerine gömdüğü büyük aşkıdır...

Bu film, senaryosu ve oyuncularının başarısıyla bana göre en iyi aşk filmi. Aşk konusu ön planda olsa da filmde aynı zamanda savaş psikolojisi ve casusluk temaları da işlenmiş. Sinema eleştirmenlerinin de aşk filmi denince en iyiler arasında gösterdiği bir film Casablanca.

Seyretmekten hoşlandığım bir diğer klasik film 'Rüzgar Gibi Geçti'dir. Film 1939 yılında çekilmiş. Filmin kahramanlarından Scarlett, centilmen ve kibar Ashley Wilkes'i sever. Ashley de onu sever. Diğer yandan kendini beğenmiş, asi, fırsat düşkününü Rhett Butler da Scarlett'a aşıktır.

Ashley, kuzeni Melanie ile evlenir. Çünkü Scarlett'ın tutkulu karakterine karşılık, Melanie ile ortak

huzurlu karakterleri sayesinde çok daha

iyi, huzurlu bir evliliğe sahip olacağını düşünür. Bu onun Melanie ile evlenmesinin en büyük nedenidir. Bu arada Rhett Scarlett'ın gönlünü çeler. Scarlett ve Rhett sonunda evlenirler fakat güzel kadın hâlâ sevdiği Ashley'in özlemini çekmektedir.

Etkileyici sahneleri, muhteşem manzaraları ve görüntüleri kadar dramatik ve romantik müzikleri, esprili diyaloglarıyla da 'Rüzgar Gibi Geçti', bence sinema tarihindeki drama ve romantik filmler arasında akıllardan silinmeyen bir film.

Bunlar ilgiyle seyrettiğim klasik filmlerden yalnızca ikisi ama bu tür filmlerin yanı sıra yeni filmleri de zevkle seyrediyorum. Günümüzde çekilen ve klasik olmaya aday filmlerin de vizyona girmesini merakla bekliyorum.

Yazar;

Doğru Yanlış

1. Kalabalık ortamlarda film seyretmeyi tercih ediyor.
2. Kendisini seyrettiği filme kaptırıyor.
3. Seyrettiği filmleri bir süre sonra unuttuğu için tekrar seyrediyor.
4. Farklı tarzdaki filmleri seyretmekten hoşlanmıyor.
5. Günümüz filmlerini ilgi çekici bulmuyor.

INGRID BERGMAN · PAUL HENREID

	Var	Yok
1. Filmlerin konuları	☐	☐
2. Filmlerin türü	☐	☐
3. Filmlerin, yazarın beğendiği yönleri	☐	☐
4. Filmlerin yazarın ilgisini çeken sahneleri	☐	☐

- Bu**
- Scarlett'in aşkını unutmaya çalışması.
  - Melanie'yi görür görmez aşık olması.
  - Melanie ile iyi bir evlilik yapacağına inancı.
  - Scarlett'in Rhett ile evlenmesi.

Yazarın en büyük keyfi evinde film seyretmek. Film seyrettiğinde kendisini farklı bir dünyada hissediyor. En çok klasik filmler ilgisini çekiyor çünkü o filmlerde günümüzden farklı film teknikleri kullanılıyor.

Yazarın favori filmlerinden ilki Casablanca. Bu filmde hem bir kaçış öyküsü hem de bir aşk hikayesi var. Yazar için bu filmin başarısının tek sırrı yönetmenin doğru oyuncuları seçmesi.

Rüzgar Gibi Geçti filminde birbirlerine aşık olan fakat farklı insanlarla evlenen iki kişinin öyküsü var. Film yazara göre pek çok insanın unuttuğu bir film.

17 Dinleyelim, işaretleyelim

Hangi Film?

	Doğru	Yanlış
1. İki filmin de yönetmeni aynı.	☐	☐
2. İki film de komedi filmi.	☐	☐
3. İki film de yeni oyuncularla tekrar çekildi.	☐	☐
4. İki film de sinema klasikleri arasına girdi.	☐	☐
5. Mehmet 'Hababam Sınıfı'nı seyretmek istiyor.	☐	☐
6. Aslı filmlerin yönetmenlerini tanımıyor.	☐	☐
7. Mehmet yeni 'Hababam Sınıfı'nı daha başarılı buluyor.	☐	☐
8. Aslı 'Selvi Boylum Al Yazmalım' filminin sonunu çok beğeniyor.	☐	☐
9. Mehmet ve Aslı hangi filmi izleyecekleri konusunda anlaşılıyorlar.	☐	☐

"Eve gelinceye kadar akla kararı seçtim."

- Eve gelene kadar çok yoruldu.
- Eve gelene kadar çok sıkıntı çektim.
- Eve gelmek için zor karar verdim.

"Ben bu film üstüne başka aşk filmi tanımıyorum."

- Bu filmde başka bir aşk filmi bilmiyorum.
- Bu filmde daha iyi bir aşk filmi izlemedim.
- Bu filmde başka aşk filmi seyretmedim.

18 Bir senaryo yazalım

- Filmin türü
- Filmin mekanları
- Filmin müzikleri
- Ana ve yan karakterler
- Olaylar
- Filmin sonu

ULAÇLAR			-ly/EnE/-ly/İncEyE kadar/dek
Eylem	Ek	İlgeç	Örnekler
başla	-ana/-yana/-ene/-yene	kadar/dek	Yeni bir ev alıncaya kadar bu evde oturacağız.
al	-ıncaya/-yıncaya		Seni ölünceye dek unutmayacağım.
ver	-inceye/-yinceye		"Sayın yolcularımız uyarı ışıkları sönünceye kadar kemerlerinizi çözmeyiniz"
sön	-uncaya/-yuncaya		Bu ikinci el arabaya bu parayı verinceye kadar yeni bir araba al.
özür dile	-ünceye/-yünceye		Bence alışveriş için sezon sonu indirimleri başlayana kadar bekle.
bit			Benden özür dileyinceye kadar affetmeyeceğim onu. O beni arayıncaya dek ben onu aramayacağım. Ders bitince kadar cep telefonlarınızı açmayın.

19 Tamamlayalım

- Sen yemeği yap *ana kadar* _____ ben markete gidip gelirim.
- Evlen _____ İstanbul'da yaşayacak.
- Sürekli başkalarını suçla _____ suçu biraz da kendinde ara!
- O yönetmenin filmlerini seyret _____ aşk filmlerinden hiç hoşlanmazdım.
- Araba al _____ işe otobüsle gidip geleceğim.
- Üniversiteyi bitir _____ Ankara'da yaşadım, sonra İstanbul'a yerleştim.
- Ben gel _____ bütün işlerini bitir de rahat rahat sohbet edelim.
- Üstü kızkar _____ böreği fırından çıkarmamalısın.
- Yolculuğumuz bit _____ aynı albümü dinledik.
- Bilgisayarla ilgili her problemi bana sor _____ sen de öğrenmeye çalışsan olmaz mı?
- O kadar çok işim var ki misafirler gel _____ bitirmem imkansız.
- Ben toplantıdan çık _____ odamda beni bekleyebilir misin?
- Ülkeme dön _____ Türkçe'yi iyice öğrenmeliyim.
- Bu bilgisayarın çok eski olduğunu biliyorum ancak şirket yenisini gönder _____ bununla idare edin lütfen.
- Sizinle tatile çıkmayı çok isterim ama sınav sonuçları açıklan _____ şehir dışına çıkmam mümkün değil.
- Sınav bit _____ cep telefonlarınızı kapalı tutun.
- Kaza yapan arabalar trafik polisi gel _____ ş yolun ortasında bekledi.

20 Tamamlayalım

- Onu ilk gör *diğümde* saçları uzun ve sarıydı.
- Telefonda sesini duy _____ kulaklarıma inanamadım.
- Sınav başla _____ kantinde oturalım mı?
- Vize al _____ al _____ yanına geliyorum.
- Ben gel _____ burada bekle.
- Abur cubur şeyler ye _____ meyve yesen olmaz mı?
- Ülkeme dön _____ mutlaka akrabalarımı ziyaret edeceğim.
- Geç vakit eve git _____ tüm ev halkı uyuyordu.
- Alper çarşıda alışveriş yap _____ eski bir arkadaşını görmüş.
- İşe başla _____ 23 yaşındaydım.
- Uçaktan in _____ in _____ bana haber ver.
- Beni ara _____ toplantıdaydım, telefonu açamadım.
- Sen hazırlan _____ ben de markete uğrayayım.
- Sen ekmek almam için beni ara _____ ben çoktan apartmana girmiştım.
- Hava kapalı ol _____ kendimi kötü hissediyorum.
- Dersin bit _____ seni burada bekleyeyim.
- Diplomalarınızı al _____ hep beraber bir kutlama yapalım.
- Alper ara _____ eve yeni girmiştım.
- İşini bitir _____ bana haber ver, beraber çıkalım.
- Onu bizimle gelmeye ikna et _____ akla kararı seçtim.

21 Yerleştirelim

Haftanın Filmleri

hasılat rekoru kıracak • filme alınmış • gösterime giren
kapalı gişe aynadı • performans sergilemiş • başrolünde oynayan

Merhaba sinemaseverler ,

Bugün size yeni _____ filmlerden bahsetmek istiyorum. İlk filmimiz "Aşk Oyunu." ilişkileri kopma noktasına gelen iki sevgilinin kendilerini ve ilişkilerini sorguladıkları romantik bir film. Film ünlü yönetmen Ahmet Asrın tarafından _____ . Bence tüm çiftlerin seyretmesi gerekir.

Sinemaseverlerle buluşan bir diğer film 'Zamana Karşı.' Bence macera severler için ideal bir film. Filmin _____ sanatçılar Jane Hudson ve Kevin Jordan gerçekten çok başarılı bir _____ .

Filmde suçsuz olduğu halde cinayet suçuyla yargılanıp hapse atılan bir adamın hapishane- den kaçarak gerçek suçluyu bulmak için zamana karşı verdiği mücadele anlatılıyor. Bir yandan yakalanma korkusu yaşarken gerçek katile adım adım yaklaşan bir adamın macerasını, hareketli müzikler eşliğinde soluk soluğa izleyeceksiniz. Bence izlenme oranı bütün filmleri geçecek ve _____ bir film

'Zamana Karşı'.

Gecen yıl ilk defa, bir animasyon filminin biletleri gösterime girdiği hafta tükendi ve film sezon boyunca _____ .

Evet, tahmin ettiğiniz gibi 'Simra' filminden bahsediyoruz. Yalnızca çocuklar tarafından değil büyükler tarafından da merakla beklenen filmin ikincisi bu hafta izleyicilerin beğenisine sunuldu. Bu bölümde kahramanımız sonsuz mutluluğun sırnına ulaşmak için uzun ve renkli bir yolculuğa çıkıyor. Bu yolculuk sırasında bir çok ilginç kişi ve olaylarla karşılaşılıyor. Bence filmin ikinci bölümü de en az birincisi kadar ilgi görecektir.

Sevgili sinemaseverler, bu hafta tanıtacağımız filmler bunlar. Haftaya yeni filmlerle buluşmak üzere. Şimdiden iyi seyirler!

22 Unutamadığımız bir filminden söz edelim

"Biriyle tanıştığınızda ilk önce farklılıklarınızı görürsünüz ama zaman geçtikçe benzerlikleri fark etmeye başlarsınız. Sanırım tüm dostluklar böyle başlar." Bu 'California' filminde duyduğum bir cümle.

Bazen filmlerde öyle cümleler duyarsınız ki sizin yaşadığınız hissettiğiniz fakat daha önce dile getirmediğiniz duygularınızı ve düşüncelerinizi ifade eder. Aynı şey filmdeki sahneler ve film kahramanları arasında geçen replikler için de geçerlidir.

Benim için en unutulmaz söz / diyalog / sahne , _____ filmine aittir:
Çünkü _____

---

10 İster İnan İster İnanma

1. Mitoloji

1 Okuyalım, yerleştirelim

yok ettiğinden • doğduğu • olduğunu • tükeneneğini • koruduğuna • getireceğine • olduğuna • doğduğuna

Mitler

İnsanoğlu evrendeki yerini, yaşadığı toplumun köklerini ve doğa olaylarının anlamını hep sorgulamış, sorularına yanıtlar aramıştır. Bugün, evrendeki olay ve olguları sağlam esaslara dayanarak açıklamaktadır. Fakat eski çağlarda insanlar bu tür açıklamalardan yoksundu. O çağlarda yaşayan insanın akıl erdiremediği şeyler karşısındaki durumunu bir düşünün... Güneş nasıl böyle şaşmaz bir düzenle doğuyor ve aynı şekilde batıyordu? Neden değişik mevsimler vardı? İnsanlar niçin hasta oluyorlar, nasıl rüya görüyorlardı? Bunların tek bir açıklaması olabilirdi. Her şeyi yapan; kendilerini korkutan, düşündüren, saygı duymaya zorlayan ve kendilerinden çok daha kudretli varlıklardı! Böylece insanüstü varlıklar, tanrılar, tanrıçalar, devler, canavarlar, kısacası mitler oluştu ve hepsi mitolojinin (efsane bilimi) konusu oldu.

• Türk mitolojisi, Telepinu'nun bolluk ve bitki tanrısı _____ anlatır.

Eskiden insanlar Telepinu'nun kızması durumunda tüm kaynakların _____ düşünürdü.

• Japon mitolojisi Baku'nun kabusları yiyerek _____ bahseder. İnsanlar yardım isterlerse Baku'nun kendilerine şans _____ inanırdı.

• Eski Yunanda Athena'nın en büyük tanrı olan Zeus'un kızı _____ ve şehri düşmanlardan _____ inanılırdı. Mitolojide Athena'nın yetişkin ve silahlı bir şekilde, babasının kafasından fırlayarak _____ söylenir.

• Mısır mitolojisinde ise en büyük tanrılardan biri güneş tanrısı Ra'dır. Eski Mısırlılar Ra'nın her sabah ateşlerin içinden tekrar _____ inanırdı.

DOLAYLI AKTARIM (bütün zamanlar)					-Dik/-lyEcek + İyelik + -inil söyle
Eylem	-	Ek	İyelik Eki	Ek	Örnekler
git	-ma	-dik/-dik	-im/-im/-um/-üm	-i/-ni/-i/-ni	Arkadaşıma 'Bugün hiç dışarı çıkmak istemiyorum' dedim.
bul	-me	-duk/-dük	-ın/-in/-un/-ün	-u/-nu/-ü/-nü	Arkadaşıma bugün hiç dışarı çıkmak istemediğimi söyledim.
al		-tık/-tik	-ı/-i/-u/-ü		Murat 'Geçen hafta İstanbul'a gittim' dedi.
çık		-tık/-tük	-ımız/-imiz/-umuz/-ümüz		Murat geçen hafta İstanbul'a gittiğini söyledi.
		-acak/-ecek	-ınız/-iniz/-unuz/-ünüz		İnsanlar yakın gelecekte başka gezegenlerde yaşam izleri bulacak diye düşünüyorum.
		-yacak/-yecek	-ları/-leri		Nurşen geçen hafta evlenmiş diye duydum.
					Nurşen'in geçen hafta evlendiğini duydum.
					Onlara "Bu akşam nerde yemek yiyeceksiniz." diye sorduk.
					Onlara bu akşam nerde yemek yiyeceklerini sorduk.
					İnsanların yakın gelecekte başka gezegenlerde yaşam izleri bulacağını düşünüyorum.
					İnsanlar yakın gelecekte başka gezegenlerde yaşam izleri bulacağını düşünüyorum.

2 Yeniden yazalım

- Lee "İki yıldır Ankara'da yaşıyorum, Türk yemeklerine iyice alıştım." dedi.
Lee iki yıldır Ankara'da yaşadığını, Türk yemeklerine iyice alıştığını söyledi.
- Aa, siz burada mısınız? Ben de "Beklemeyip gittiler herhalde." diye düşünmüştüm.
- Milli Eğitim Bakanlığı "Özel okul sınavları 17 Haziran'a ertelenmiştir." diye açıklama yaptı.
- Sivri dilli gazeteci bugünkü yazısında "Bütün medya patronları sahtekarlık yapar." diye yazmış.
- Ünlü şarkıcı "Artık müziği bırakacağım, çünkü daha sakin bir hayat istiyorum." diyerek herkesi şaşırttı.
- Yolsuzluklarla gündeme gelen belediye başkanı "Biz halkımız için çalışıyoruz." dedi.
- Emlakçı "Hiçbir emlakçı bu ev için benim yaptığım indirim yapmaz." derken hiç inandırıcı görünmüyordu.
- "Kursunuzda müzik dersi alanlara gitar da hediye ediliyor." diye duydum, öyle mi?
- Gazetede "Yağışlı hava iki gün daha devam edecek." diye okudum.
- Katılımcılar "Sempozyum hepimiz için çok verimli geçti." dediler.
- Yazarın imza gününde okuyucuların çoğu "Sonraki kitabınız ne zaman çıkacak?" diye sordu.
- Öğretmenimiz "Sınav kağıtlarınızı henüz okumadım." dedi.
- Teknik direktör "İki futbolcuyla görüşmeler devam ediyor, bu isimleri size daha sonra açıklayacağız." dedi.
- Ayşe Hanım, "Hastanın muayene ücreti ödendi." diye not aldınız mı?
- Çevre ve Orman Bakanı televizyonda "Çeşme'deki orman yangını kontrol altına alınmıştır." diye duyuru yaptı.

EROS'UN AŞKI

1) Birlikte çok mutluydular ancak Psykhe'nin kız kardeşleri onların bu mutluluğunu kıskandılar... Psykhe'ye "Eğer o güzel bir delikanlı olsaydı senden yüzünü gizlemezdi, seni böyle ıssız bir sarayda tutmazdı." dediler. Ve ona Eros gelmeden önce yanan bir lambanın üzerine vazoyu ters çevirip koymasını söylediler. Psykhe böylece Eros uyuduktan sonra vazoyu kaldırıp aydınlıkta onun yüzünü görebilecekti.

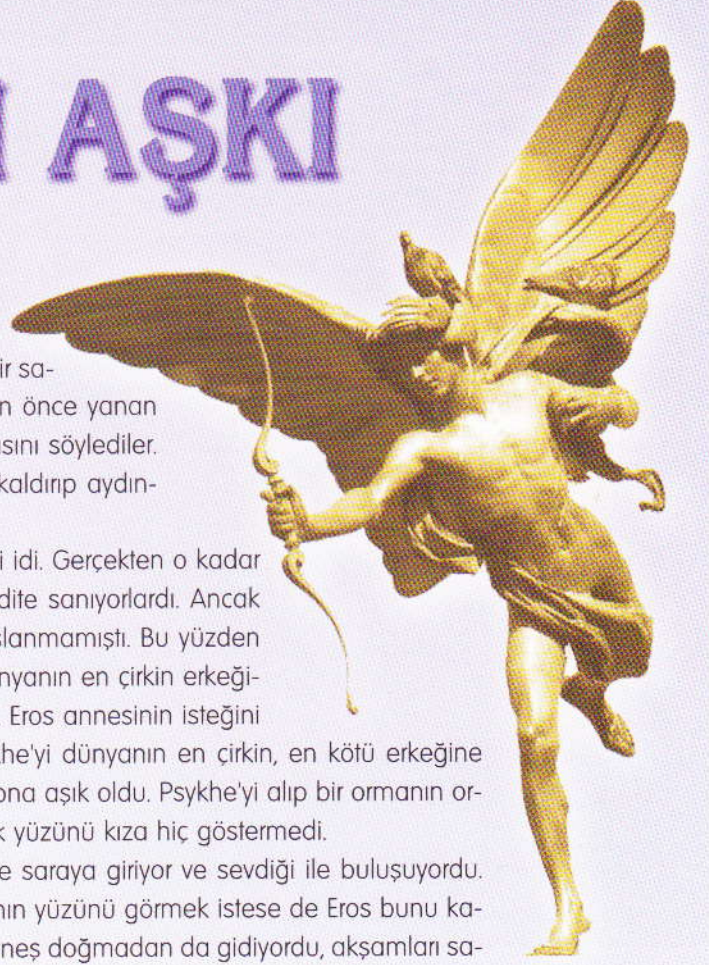
2) Psykhe (Ruh) bir kralın üç kızının en güzeli idi. Gerçekten o kadar güzel, o kadar alımlıydı ki görenler onu Aphrodite sanıyorlardı. Ancak Aphrodite bir ölümlü ile karıştırılmaktan hiç hoşlanmamıştı. Bu yüzden bir gün oğlu Eros'u yanına çağırdı ve "O kızı dünyanın en çirkin erkeğine aşık ederek cezalandırmanı istiyorum!" dedi. Eros annesinin isteğini yerine getirmek için hemen yola koyuldu. Psykhe'yi dünyanın en çirkin, en kötü erkeğine aşık etmeye niyetliydi ancak kızı görür görmez ona aşık oldu. Psykhe'yi alıp bir ormanın ortasında kurulmuş, ıssız bir saraya kaçırdı. Ancak yüzünü kızı hiç göstermedi.

3) Eros gece karanlık çöktükten sonra gizlice saraya giriyor ve sevdiği ile buluşuyordu. Psykhe kendisini deliler gibi seven bu delikanlının yüzünü görmek istese de Eros bunu kabul etmiyordu, gece hep karanlıkta geliyor ve güneş doğmadan da gidiyordu, akşamları sarayda ateş ya da mum yakılmasını yasaklamıştı. Psykhe ne kadar yalvarsa da fayda etmedi. "Aşkımızın sırrını kalbinde taşıdığına sürece mutlu olacaksınız" dedi Eros. "Beni görmeyi aklından bile geçirme, kim olduğumu ya da kimin oğlu olduğumu öğrenme, bilmeden tanımadan beni körü körüne sev... Senden gizlenen şeyleri öğrenmeye çalışarak mutlu olma fırsatını elinden kaçırma." Ve Psykhe de bunu kabul etmiş, Eros'u görmeden kim olduğunu bilmeden sevmişti.

4) O gece Eros her şeyden habersiz uykuya daldıktan sonra Psykhe lambayı eline aldı ve yatağa yaklaştı... Çirkin ve iğrenç bir erkek görmeyi beklerken genç ve çok yakışıklı bir erkekle karşılaşmıştı. Onu alından öpmek için eğildi ve o sırada lambanın kızgın yağından bir damla Eros'un çıplak omzuna damladı. Eros duyduğu acıyla sıçrayarak uyandı. Sevgilisinin ona oyun oynadığını anlayıp uçarak oradan uzaklaştı.

5) Psykhe üzüntüden ne yapacağını bilemez olmuştu. Çok aradı ama bir türlü Eros'un izine rastlayamadı. Sonunda "Belki bana acıyıp Eros'un yerini söyler." diye düşünerek Aphrodite'in sarayına gitti. Ancak Aphrodite ona yardım etmek bir yana, onu bir köle olarak çalıştırmaya başladı. Zavallı Psykhe Eros için her türlü acıya katlanmaya razı oldu. Nihayet bir gün Eros'un yanan omzu iyileşti ve kendisine bu kadar yürekte bağlı olan sevgilisinin kaderini değiştirmek için Olympos'a gitti. Zeus'un ayaklarına kapanıp "Ne olur Psykhe'yi kurtarın ve bana eş olarak verin!" diye yalvardı. Psykhe Zeus'un emriyle tanrılar katına getirildi ve Eros'la orada evlendiler, mutlu bir hayat sürdürdüler.

6) Aphrodite'in oğlu Eros dünyaya güzellik ve neşe getirir, insanların gönüllerini aşk ateşi ile yakardı. Sırtında bir çift kanadı vardı. Bu kanatlarla uçarak dünyayı dolaşır, geçtiği yerlere çiçek kokuları saçardı. Eros'un elinde her zaman okları olurdu. Bu oklarla insanları kalplerinden vurur, onları birbirlerine aşık ederdi ve bir gün kendisi de bir güzele aşık oldu...

1. paragraf: _____ 2. paragraf: _____
 3. paragraf: _____ 4. paragraf: _____
 5. paragraf: _____ 6. paragraf: _____

Var Yok

1. Aphrodite'in Psykhe'yi cezalandırmak istemesinin nedeni
 2. Eros'un Psykhe'den yüzünü saklamasının nedeni
 3. Eros'un Olympos'a gitme nedeni
 4. Eros'un, sevgilisini terk etme nedeni

Doğru Yanlış

1. İnsanlar Psykhe'yi Aphrodite'le karıştırıyordu.
 2. Eros, aşık olduğu Psykhe'yi kendi sarayına kaçırdı.
 3. Psykhe, Eros uykudayken onun yüzünü görmeyi başardı.
 4. Aphrodite Eros'u bulması için Psykhe'ye yardım etmedi.
 5. Psykhe ve Eros birbirlerine kavuşamadılar.

1. İnsanlar Psykhe'yi Aphrodite sanıyordu, çünkü _____
 _____

2. Eros Psykhe'yi öldürmedi, çünkü _____
 _____

3. Psykhe Aphrodite'nin sarayına gitti, çünkü _____
 _____

1. Aphrodite, oğlu Eros'a _____ söyledi.

2. Eros Psykhe'ye _____ söyledi.

3. Eros Psykhe'den _____ istedi.

4. Kız kardeşleri Psykhe'ye _____ söyledi.

5. Psykhe _____ düşündü.

6. Eros Zeus'tan _____ istedi.

4 Düzeltelim, eşleyelim

Gazetelerde Mitoloji

1 Heykeltıraş Ziya Büyük, Ankara Kafkas Yunan mitolojisi ile ilgili sergisini açtı. Yirmi yedi kara kalem resimden oluşan sergiyi 20 Nisan'a kadar hafta içi her gün gezmek mümkün.

2 Mitolojik kahramanlar olan Leandros ve Hero'nun aşkını anlatmak üzere İngiltere'den Türkiye'ye beş amatör yüzücü geldi. Üç saatlik parkur geçişi sırasında yüzücülere balıkçı teknesi de eşlik etti.

3 Ankara'da Roma Hamamı kazılırken savaş tanrısı Hermes'in heykeli bulundu. Milattan sonra 3. yüzyıla ait, üstün bir işçilik örneği olan heykel Dünya Medeniyetleri Müzesi'nde sergilenecek.

4 Yunan mitolojisindeki kötülük tanrıçasının adının verildiği göktaşı 2029'da Dünya'ya çarpabilir. 300 metre çapında olan bu göktaşının yörüngesini belirlemek üzere uzaya bir araç gönderildi.

- Mitolojik Aşka Kulaç
 Dünya'yı Kötülük'ten Koruyacak
 Mitolojik Mağaraya Herkül Heykeli
 Mitoloji Tuvalde Hayat Buldu

5 Seçelim, sürdürelim

Ben mitolojide bir kahraman olsaydım _____ olurdu. Çünkü _____

_____
 _____
 _____

- Aphrodite (Aşk Tanrıçası)
- Nike (Zafer Tanrıçası)
- Hebe (Gençlik Tanrıçası)
- Hygieia (Sağlık Tanrıçası)
- Apollo (Müzik Tanrısı)
- Eros (Aşk Tanrısı)
- Poseidon (Deniz Tanrısı)
- Zeus (Göklerin Tanrısı)

BİNLERCE HURAFE

Yatağın solundan kalkmak ya da ayna kırılması uğursuzluk mudur? Merdiven altından geçtiğimizde ya da önümüze kara kedi çıktığında kötü olaylarla mı karşılaşırız? Ya evin içinde şemsiye açtığımızda bizi neler bekliyor?

İnsanoğlu ulaştığı uygarlık düzeyine rağmen geçmişinden gelen sayısız inanışla yaşıyor. Bir yandan her şeyi bilimsel bir nedene bağlamaya çalışırken bir yandan da boş inançlardan vazgeçemiyor. Kimi zaman korkudan, kimi zaman çaresizlikten, kimi zaman da rastlantı sonucu doğan bu inanışlar, 'batıl inançlar' olarak adlandırılmaktadır.

'Batıl' sözcüğü Arapça'da 'yersiz, boş, gerçek dışı' anlamına gelmektedir. Bu inançların yersiz, boş olup olmadığı tartışılrsa da, dünyanın her yerinde bu tür inançlar tarih boyunca etkili olmuş ve olmaya devam etmektedir. Batıl inançlar kişiden kişiye değişebildiği gibi toplumlara özgü de olabilmektedir.

Uzmanlar çağdaşlıkla ilgisi olmayan bu inançların, insanları hem olumlu hem olumsuz yönde etkileyebileceğini söylüyor. Onlara göre, bu inançların bazıları insanları olumlu davranışlara yönlendirdiği için yararlı gibi görülebilmektedir. Ancak batıl inançlara fazlaca bağlanıp hayatı onlara göre düzenlemenin de insanları takıntılı hale getirebileceğini söylemektedirler. Yapılan araştırma sonuçlarına göre, 500 bin çeşit batıl inanç olduğu ortaya çıkmıştır. İşte size Türkiye'deki batıl inançlardan birkaç örnek...

Bir evin yakınında baykuş öterse, o evde biri ölür ya da bir acı yaşanır.

Tencerede su boşu boşuna kaynarsa düşmanlar çoğalır.

Parmakları birbirine geçirip elleri bağlamak iyi değildir, insanın şansı kapanır.

Hamile kadın kime bakarsa doğacak çocuk ona benzeyecektir.

Geç saatte yemek yenen yere melekler gelmez.

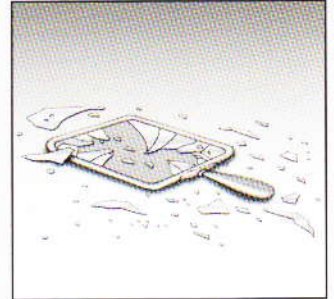
Ayna kırılması uğursuzluktur.

Dört yapraklı yonca bulmak şans getirir.

Elden ele makas alınırsa kavga çıkar. Makas bir zemine bırakılarak el değiştirilmelidir.

İnsanın üzerindeki giysinin söküğü dikilmez. Giysi çıkarıldıktan sonra dikilmelidir.

Terliğin ya da ayakkabının ters bırakılması uğursuzluktur.

	Var	Yok
1. Batıl inançların ortaya çıkış nedenleri	☐	☐
2. Batıl inançların insanlara etkileri	☐	☐
3. Uzmanların batıl inançlarla ilgili görüşleri	☐	☐
4. Batıl inançlara kapılmamak için yapılması gerekenler	☐	☐
5. Batıl inançlara örnekler	☐	☐
6. Batıl inançları takıntı haline getirenlerin yapması gerekenler	☐	☐

7 Tartışalım

Batıl inançların doğuş sebebi neler olabilir?

- Herhangi bir nesneye karşı duyulan korku
- İyi alışkanlıklar kazandırmaya yöneltme
- Karşılaşılan olaylarla ilgili çaresizlik hissi
- Rastlantılar sonucu ortaya çıkan alışkanlıklar
- Doğa olaylarına mantıklı açıklamalar getirememek

DOLAYLI AKTARIM (levet/hayır soruları)					-(y)lp...-mE + -dik/-(y)EcEk + iyelik + -Inil sor-		
Eylem	Ek	Eylem	-	Ek	Iyelik Eki	Ek	Örnekler
kullan	-ip/-yip	kullan	-ma	-dik/-dik	-im/-im	-i/-ni/-i/-ni	Ben sana 'Hızlı araba kullanmayı seviyor musun?' diye sordum>
yardım et	-ip/-yip	yardım et	-me	-yacak/-yecek	-ın/-in		Ben sana hızlı araba kullanmayı sevip sevmediğini sordum.
sev	-up/-yup -üp/-yüp	sev			-i/-i -imiz/-imiz -ınız/-iniz -ları/-leri		Doktor hastaya 'Sigara kullanıyor musunuz?' diye sordu> Doktor hastaya sigara kullanıp kullanmadığını sordu. Kadın görevliye 'Bana yardım eder misiniz?' diye sordu> Kadın görevliye kendisine yardım edip edemeyeceğini sordu. Kadın görevliye kendisine yardım edip edeceğini sordu. Kadın görevliye kendisine yardım edeceğini sordu. Kadın görevliye kendisine yardım edemeyeceğini sordu.

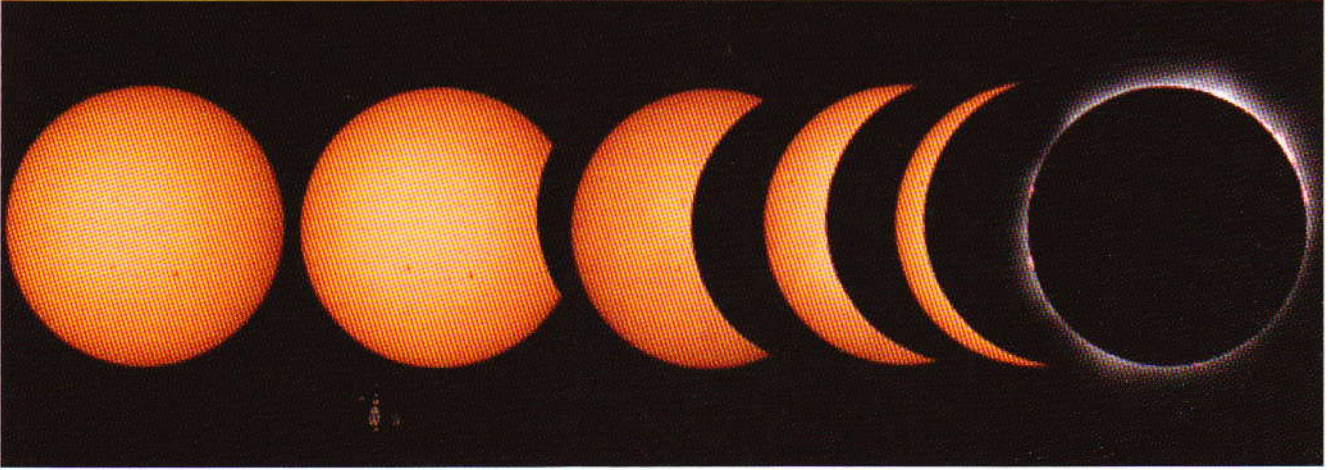
8 Yeniden yazalım

1. Ayşe, bana "Kara kedinin uğursuz olduğuna inanıyor musun?" diye sordu.
Ayşe bana kara kedinin uğursuz olduğuna inanıp inanmadığını sordu
2. Ben, size "Yarınki toplantıya katılacak mısınız?" diye soruyorum.
_____
3. Doktor, hastasına "Daha önce bu ilaçtan kullandınız mı?" diye sordu.
_____
4. Annesi, çocuğa "Yemeğini bitirdin mi?" diye sordu.
_____
5. Can, Gökçe'ye "Bana yardım edecek misin?" diye sordu.
_____
6. Çocuk, babasına "Yarın arabayı verecek misin?" diye sordu.
_____
7. Annem, bana "Dışarıda hava güzel mi?" diye sordu.
_____
8. Yolda rastladığım bir adam, bana "Sigaranız var mı?" diye sordu.
_____
9. Arkadaşım, bana "Bozuk paran var mı?" diye sordu.
_____
10. Ahmet, bana "Patlayan araba lastiğini tamir edebilir misin?" diye sordu.
_____

9 Yeniden yazalım

1. Manava bir kilo elmanın ne kadar olduğunu sordum.
Manava "Bir kilo elma ne kadar?" diye sordum
2. Onlara nereden geldiklerini sordum.
_____
3. Ona partiye kiminle gittiğini sordum.
_____
4. Küçük Ali bakkala 1 liraya kaç tane çikolata alabileceğini sordu.
_____
5. Turistler sık sık Sultan Ahmet Camisi'nin nerede olduğunu soruyorlar.
_____
6. Sekreter bana nerede doğduğumu sordu.
_____
7. Ona partideki uzun saçlı delikanlının kim olduğunu sordum.
_____
8. Ali Ayşe'ye işten sonra nereye gideceğini sordu.
_____

10 Tartışalım

- Bence dolunay insan davranışlarını ya da sağlığını hiçbir şekilde etkilemiyor.
- Ben dolunayın insanları olumsuz yönde etkilediğine inanıyorum.
- Dolunayın insanlar üzerinde olumlu etkileri olduğunu düşünüyorum.
- Dolunayın insan psikolojisini ve sağlığını etkileyip etkilemediğinden emin değilim.

11 Yerleştirelim, işaretleyelim

Dolunay

temsil etmek • yakınmak • saptanmak
denk gelmek • takip etmek

Doğru Yanlış

- Günümüzde, tıp alanındaki ilerlemeye rağmen bazı hastalıkların nedenleri halen _____.
  - İnternet sayesinde dünyanın her yerinde, mesleğimle ilgili gelişmeleri rahatlıkla _____.
  - Yapılan araştırmalar insanların kendini en kötü hissettiği günün genellikle pazartesiye _____ gösteriyor.
  - Yoğun stres altında çalışanların çoğu mide hastalıklarından _____.
  - Türk toplumunda siyah yası, Japonya'da ise mutluluğu _____.
- Pek çok hastane çalışanı ve polis, insanların dolunaydan olumsuz yönde etkilendiğini söylüyor. Doğru Yanlış
  - Trafik kazalarının artmasında dolunayın mı hafta sonu aceleciliğinin mi daha çok etkili olduğu kesinleşmemiştir. Doğru Yanlış
  - Bilim insanları, dolunayın insanlar üzerinde olumsuz etkileri olup olmadığıyla ilgilenmiyor. Doğru Yanlış
  - Dolunayın insanları etkilediğini düşünenlerin tümü bu etkilerin olumsuz olduğuna inanır. Doğru Yanlış

Dolunayın etkisiyle ortaya çıkabilen durumlar

- intihar sara nöbeti uykusuzluk
kalp krizi baş ağrısı trafik kazası

Dolunay hakkında olumlu inançlara sahip ülkeler

- Belçika Fransa Hindistan
İzlanda Mısır Çin

12 Okuyalım, yerleştirelim

Merdiven Altı Korkusu

uğursuzluk • inanışı • inanç • şans • kutsal
sembolü • batıl inançlar

Duvara dayanmış bir merdiven görürseniz altından geçmeyin etrafından dolanın! Çünkü o merdivenin üstünde ya bir tamirci, ya bir boyacı ya da camları silen biri olabilir. Başınıza bir çekiç, su kovası, boya kutusu hatırla bir adam düşme ihtimali yüksektir! Yani merdiven altından geçmek kötü bir olayla karşılaşmanıza neden olabilir!

Merdiven altından geçmenin _____ getireceği inancı _____ içinde, en azından gerçekten işe yarayan bir _____ tir. Ancak inancın kökeni daha başkadır. Duvara dayanan bir merdiven, duvar ile arasında bir üçgen oluşturur. Bu geometrik şekil birçok dinde ve kültürde tanrıların _____ üçgeni olarak tanımlanır. Hatta, piramitlerin kenarlarının üçgen olması da bu inanca dayanır. Kutsal üçgenin içinden geçmek de kutsal bir yere meydan okumak olarak algılanır.

Asırlar sonra bu inanç, Hristiyanlık'ta İsa'nın ölüm şekliyle ilişkilendirilmiştir. Çarmıha dayalı merdiven kötülüğün ve ölümün _____ olmuştur. İnsanlar, merdiven altından geçmekle kötü bir olayla karşılaşacaklarına inanmışlardır. Hatta 17. yy.'da Fransa'da ve İngiltere'de ölüm cezası alan kişiler öldürülmeden önce merdiven altından geçiriliyor ve böylelikle kötü şansları onaylanmış oluyordu. Bu uygulamalar yıllar içinde değişse de, merdiven altından geçmenin insana kötü _____ getireceği _____ günümüzde de oldukça yaygın şekilde sürmektedir.

13 Okuyalım, anlatalım

Şansınız Bol Olsun

Pek çok kültürde şans getirdiğine ve insanları kötülüklerden koruduğuna inanılan nesnelere vardır. Sizin ülkenizde de böyle inançlar var mı? Siz de bunlara inanıyor musunuz?

At Nalı

Hristiyanlıkta da önemli bir yeri olan at nalı, Türk kültüründe evlerin kapılarında ya da eski kapı tokmaklarında da görülmektedir. At nalının koruyuculuğunun olabilmesi için uçlarının yukarıya bakması gerekmektedir.

Benim ülkemde

Geyik Boynuzu

Çinlilerde de görülen, geyik boynuzunun şans getirdiği inancı, Anadolu'da da kapı üstlerine ya da oda duvarlarına geyik ve keçi boynuzu asma geleneğini ortaya çıkarmıştır.

Benim ülkemde

Güvercin

Güvercinin insanın başına pislemesinin çoğu kültürde olduğu gibi Türklerde de uğur ve şans getireceğine inanılır. Milli Piyango İdaresi'nin simgesinin güvercin olmasının da belki bu inanışla bir ilgisi vardır.

Benim ülkemde

Dört Yapraklı Yonca

Normalde üç yapraklı olan yoncanın dört yapraklısını bulmak bir şans göstergesi olarak kabul edilir. Ancak, 1950'lerde bilim adamlarının dört yapraklı yonca üretmesi, yoncanın uğur getirme gücünü yok etmiş midir acaba?

Benim ülkemde

Uğur Böceği

'Uç uç böceği' ya da 'gelin böceği' olarak da bilinen bu böcek, bir kişinin eline konduğunda o kişi bir dilek tutarsa ve bundan sonra da o böcek uçarsa o kişinin dileğinin gerçekleşeceğine inanılır.

Benim ülkemde

ANADOLU'NUN SIRLARI

Anadolu binlerce yıldan bu yana pek çok uygarlığa ev sahipliği yapmış, birçok gizemi de içinde saklamıştır. Anadolu'da bulunan yeraltı kentleri ve Nemrut Dağı'ndaki tarihi kalıntılar insanlar için hala bir sırdır

Derinkuyu

Yaklaşık yüz metre derinlikte, mükemmel bir havalandırma ve savunma sistemine sahip, binlerce kişinin yaşayabileceği, tamamen güvenli alanlar... Orta Anadolu'da kimler tarafından kurulduğu hala kesin olarak bilinmeyen yeraltı kentlerinden söz ediyoruz.

Bir zamanlar, Anadolu'nun insanları, yeryüzünü olduğu kadar yerin altını da mekan tutmuşlardı. Bu nedenle özellikle Orta Anadolu yöresinde yüze yakın yeraltı kenti, tüneller ve mağaralar bulunmaktadır. Özellikle Derinkuyu yeraltı şehri olağanüstü bir yapı olarak dikkat çeker. Yaklaşık yüz bin kişilik bir topluluğun barınma, yeme, içme, ibadet, savunma ihtiyacını karşılayabilecek düzeydedir. Şarap üretimi yapılabilen, içinde su kuyusu ve ahırlar bulunan yeraltı şehrinin sadece sekiz katı gezilebilmekte ve bu 'karınca yuvaları'nın sırları hala çözülme beklemektedir.

Nemrut

'Tanrıların tahtı' olarak nitelenen Nemrut Dağı, iki bin metre yükseklikte kurulmuş bir kral mezarıyla dev heykellerin, kabartmaların, bir tapınağın, uzun yazıtların ve dünyanın en eski, dev boyutlu horoskopunun bulunduğu bir 'gizemler diyarı'dır. Geçmişten bugüne pek çok iddianın konusu olmuş, hatta uzaylıların gizli üssü olduğu bile söylenmiştir.

Nemrut Dağı'nın zirvesinde yer alan kral mezarı ve onun üstünde, taşların yığılmasıyla oluşturulmuş 50 metre yüksekliğindeki tepe hayli ilginçtir. Mezarın Tutankhamon'unki kadar zengin olduğu iddia edilmektedir. Romalılardan bu yana birçok kişi tünel kazarak mezar odasına girmeye çalışmış ancak şimdiye kadar hiç kimse bunu başaramamıştır. Ayrıca zirvenin dört yanındaki, çeşitli tanrıları betimleyen, dokuz metrelik, altı ton ağırlığındaki taş heykeller de insanı şaşkınlık içinde bırakmaktadır. Bu heykellerin zirveye nasıl taşındığı hala bir muammadır.

	Doğru	Yanlış
1. Yeraltı kentlerini kimlerin inşa ettiği açıklığa kavuşmamıştır.	☐	☐
2. Derinkuyu, yeraltı kentlerinin en büyüğüdür.	☐	☐
3. Derinkuyu'da sekizden fazla kat vardır.	☐	☐
4. Nemrut Dağı'ndaki mezar odası ziyarete açık değildir.	☐	☐
5. Nemrut'taki heykeller tanrılar için yapılmıştır.	☐	☐
	Var	Yok
1. Yeraltı kentlerinin yaygın olarak bulunduğu bölge	☐	☐
2. Derinkuyu'da kaç kat bulunduğu	☐	☐
3. Nemrut'un hangi şehirde olduğu	☐	☐
4. Nemrut'taki mezarın hangi krala ait olduğu	☐	☐
5. Nemrut'taki heykellerin şaşırtıcı özellikleri	☐	☐

17 Tartışalım

Bence UFO'lar

☐ aldatmaca	☐ gerçek
☐ inandırıcı	☐ iddia
☐ hayal ürünü	☐ olası

18 Dinleyelim, işaretleyelim

Tanımlanamayan Uçan Nesnelere

UFO'ların özellikleri

• Kendi çevresinde döner.	☐	• Çok büyüktür.	☐
• Işık yumağı gibidir.	☐	• Puro biçiminde olabilir.	☐
• Çevik hareket eder.	☐	• Yeşil renktedir.	☐

Doğru Yanlış

1. Atom bombasının oluşturduğu patlama uzaylıların dünyaya olan ilgisini artırmıştır.	☐	☐
2. UFO adı verilen cisimler askeri bilgiler toplamak amacıyla kullanılmaktadır.	☐	☐
3. Birçok insan UFO iddialarıyla haksız para kazanmaktadır.	☐	☐
4. UFO denen araçlar büyük ülkeler tarafından üretilmektedir.	☐	☐
5. UFO gördüğünü iddia eden kişilerin anlattıkları birbirine benzemektedir.	☐	☐
6. UFO hikayeleri ilk olarak 2. Dünya Savaşı'ndan sonra anlatılmaya başlamıştır.	☐	☐
7. UFO'ların varlığına inananlar, uzaylıların gri renkte olduğunu söylemektedir.	☐	☐

"Bu işin içinde bir iş var."

☐ Bu iş hiç kolay değil.
☐ Bu iş dışardan görüldüğü gibi değil.
☐ Bu işi tek kişi başaramaz.
☐ Bu işi dışardan birinin anlaması mümkün değil.

19 Sürdürelim

Modern tıp artık pek çok hastalığın çaresini buluyor, son on yılda teknolojiye gelinen nokta hayal sınırlarımızı zorluyor. Ancak bütün bu sevindirici gelişmelere karşın, evren ve bizim güzel gezegenimiz Dünya, bir türlü çözemediğimiz sırlarla dolu.

---

20 İşaretleyelim, eşleyelim

Taşların Gizemli Güçleri

	Doğru	Yanlış
1. Programda Doktor Nurdan Cihan'dan bilgi alınıyor.	☐	☐
2. Taşların etkileriyle ilgili araştırmalar bilimsel değil.	☐	☐
3. Zebercet taşı geçmişte elmas kadar değerliydi.	☐	☐
4. Taşlardan fayda görebilmek için onların olumlu etkilerine inanmak gerek.	☐	☐

1. Kuvars	☐ Cesaret verir.
2. Ametist	☐ Kemikleri korur.
3. Krizokol	☐ Heyecanı azaltır.
4. Akuamarin	☐ Yatıştırıcıdır.
5. Malakit	☐ Ağrıları giderir.
6. Zebercet	☐ Radyasyonu toplar.
7. Turkuaz	☐ Karaciğere iyi gelir.

Morgan Robertson gençken denizcilik yapmış sonradan yazarlık yapmaya karar vermiş bir Amerikalıydı. 1897 yılında yeni bir deniz öyküsü yazmayı planlarken hayalinde dev bir yolcu gemisi vardı. Bir aşk temasını da içerecek olan kitabının kahramanları bu dev gemiye binip İngiltere'den ABD'ye doğru yola çıkacaklar ve aşk hikayesi dünyanın en lüks gemisinde sürecekti. Ama öykünün hayali kahramanları bir sürprizle karşılaşacaklar ve bir deniz kazası bu gemiyi okyanusun derinliklerine yollayacaktı. Robertson oturup yazmaya başladı ve öyküye iki isim verdi; "Nafile" ve "Titan Kazası"... Evet, yanlış okumadınız; Titan... Şimdi beraberce Robertson'un romanından bir bölümü; "Titan"ın batış sahnesini okuyalım.

"Gözcü haykırdı; 'buzdağı! Birinci

subay, kaptana haber verdi ve derhal "makine dairesine geri git" emri verildi. Fakat dev gemi durmuyordu, hızını kesmesi için zaman lazımdı ve sisler arasında bir buzdağı yaklaşıyordu. Aşağıdan ise orkestranın sesi geliyordu. Sonra buzdağı gemiye ulaştı, bu arada gemi biraz yan dönmüştü ama yetersizdi ve kaptanla yardımcılarının çaresiz bakışları arasında buzdağı Titan'ın sancak tarafına çarptı. Darbe hafifti, kaptan o anda ucuz atlattık diye düşünüyordu. Ama birkaç dakika sonra gemi birden yan yattı, **buzdağı asıl yarayı geminin altında açmıştı**, yara öldürücüydü."

Daha sonra Robertson öyküye; geminin hızla su aldığı, alarm verildiğini, kadınların ve çocukların filikalara bindirildiğini, Avrupa'nın en ünlü ve zengin kişilerinin birbirlerine ebediyen veda ederken dev yolcu gemisi Titan'ın buzlu kutup sularına hızla gömüldüğünü anlatarak devam ediyordu.

Ve Robertson'un kitabı 1898 yılında yayınlandı. Aradan 14 yıl geçti ve başka bir zamanda, başka bir gemi, İngiltere'den denize açıldı ve yukarıda okuduğunuz batış sahnesi aynen gerçekleşti. Sadece o kadar mı? Bakın Morgan Robertson Titanic'ten 14 yıl önce yazdığı romanında daha neleri bilmmişti?

Titanic, Robertson'un romanındaki gemi gibi Southampton Limanı'ndan yola çıktı. İki gemi de aynı yerde okyanusa gömüldü. Ve her iki gemide de yeterince filika yoktu; Robertson romanındaki gemide 24 filika bulunduğunu yazıyordu; Titanic'te ise 22 filika vardı. Sonra... Gerçek kazanın sonucunda 1513 yolcu öldü veya kayboldu. Robertson'un romanındaki Titan'da ise 1500 kişi ölüyordu. Her iki gemi de 3000 kişilikti ve Titanic'e 2224 kişi binmişti. Aynı gemi, aynı yerden aynı yere yolculuk, aynı tarihte, aynı yerde kaza, aynı buzdağı ve aynı tür batış, aynı yolcu ve ölü sayısı...

Morgan Robertson başarılı olamadı, kitabı satmadı, daha sonra yazdıkları da ilgi görmedi. Başarısız bir yazar olarak, Mart 1915'te bir otel odasında yaşama veda etti. Asıl inanılmaz olay burada, çünkü Robertson Mart 1915'te öldü. Yani gerçek Titanic'in batışından üç yıl sonra... Ve bugüne kadar hiç kimse onun 14 yıl önce Titanic'i aynen nasıl anlatabildiğini çözemedi.

1. _____ tarih 1897'dir.
2. _____ tarih 1898'dir.
3. _____ tarih 1912'dir.
4. _____ tarih 1915'tir.

"Buzdağı asıl yarayı geminin altında açmıştı."

- Elindeki yarayı hemen temizlemezsek mikrop kapabilir.
- Kalbindeki bu yara kolayca kapanacak gibi değildi.
- Tekne kayalıklara çarparak yara almış.
- Hırsızın yüzünde büyük bir yara izi varmış.

11

Bugün Bayram

1. İyi Bayramlar

1 Yerleştirelim

- bayram ziyareti • bayram şekeri
- bayram havası • bayramdan bayrama
- bayram harçlığı • bayramlık

1. Akrabalarımızla her zaman görüşemiyoruz, ancak _____ buluşup hasret gideriyoruz.
2. Çocukken aile büyüklerimden topladığım _____ ile kendime yeni kitaplar alırdım.
3. Haydi _____ giy de dedenin elini öp.
4. Bakımevindeki yaşlılar _____ gelen küçük çocuğu görünce gözyaşlarını tutamadı.
5. Kızım, haydi kapıya gelen çocuklara _____ ikram et.
6. Birkaç senedir yurtdışında yaşayan kardeşimin dönüşü evimizde _____ yarattı.

- herkes sevdiğini öper, bayram bahane
- elle gelen düğün bayram
- bayram değil seyran değil eniştem beni niye öptü
- arife günü yalan söyleyenin bayram günü yüzü kara çıkar

1. _____
Uygun gördüğümüz bir şey için dilediğimiz gerekceyi bulabiliriz.
2. _____
Bir sözün yalan olduğu çabuk anlaşılır ve söyleyen toplum içinde utanır.
3. _____
Ortak acılara ve zorluklara daha kolay katlanılır.
4. _____
Bir kişiden beklenmeyen bir yardım ya da olumlu tepki görünce şaşırılır.

ULAÇLAR				-Dik/-ly)EcEk + iyelik için, -Dik/-ly)EcEk + -(n)En	
Eylem	–	Eylem	Iyelik Eki	İlgeç/ Ek	Örnekler
kal	-ma	-dik/-dik	-im/-im/-um/-üm	için	Öğretmen sana derse geç kaldığın için kızdı.
gel	-me	-duk/-dük	-in/-in/-un/-ün	-dan/-ndan	Bu akşam misafir geleceği için eve erken gitmeliyim.
tıkan		-tik/-tik	-i/-i/-u/-ü	-den/-nden	Gelen turist sayısı arttığı için Akdeniz bölgesinde her yıl yeni oteller açılıyor.
ol		-tuk/-tük	-ımız/-imiz/-umuz/-ümüz		Arkadaşım geçen hafta hasta olduğu için işe gidemedi.
gel		-acak/-ecek	-ınız/-iniz/-unuz/-ünüz		Trafik tıkağından toplantıya geç kaldım.
art		-yacak/-yecek	-ları/-leri		Onu yeniden göreceğim için çok heyecanlıyım.
gör					Çalışmadığından başsansız oldun.
tanı					Buraya tekrar gelemeyeceğim için üzülüyorum.
çalış					Onu tanıdım için çok mutluyum.

2 Tamamlayalım

- Kardeşim kitaplara bayılıyor ama henüz okuma yazma bil mediği için sadece resimlerine bakıyor.
- Yakında sınavları başla _____ Sema bu günlerde yoğun bir çalışma temposu içinde.
- Sana buraya gelmeden önce bu formu doldurmanı söylemişim ama sen beni hiç dinle _____ şimdi vakit kaybediyorsun.
- Yarın akşam tatile çık _____ elimdeki raporların tamamını bu akşama kadar bitirmem lazım.
- Onu çok iyi tanı _____ "Bu davranışı kötü niyetle yapmadığına eminim." diyebiliyorum.
- Bugüne kadar hiçbir problemle karşılaş _____ şimdi bu problemi çok büyütüyorsunuz.
- Nasıl olsa bana inan _____ ona açıklama yapmam faydasız.
- Türkçeyi çok iyi konuş _____ görevliye sorunumuzu telefonda anlatamadık.
- Akşama misafir gel _____ dün bütün gece hazırlık yaptım.
- Ali, Zeynep'ten pek hoşlan _____ Zeynep'i sinemaya davet etmedik.
- Uçuştan yirmi dört saat önce bizi ara _____ biletinizle ilgili erteleme işlemini gerçekleştiriyoruz.
- Bizi bu konuda daha önce de uyar _____ annemin bu kez toleranslı olacağını hiç sanmıyorum.

3 İşaretleyelim, tamamlayalım, sıralayalım

Bugün 23 Nisan, Neşe Doluyor İnsan

1. TBMM 23 Nisan 1920'de açılmıştır.	Doğru	Yanlış	1. Mustafa Kemal bu bayramı, _____ çocuklara armağan etmiştir.
2. Uluslararası 23 Nisan Şenliği TRT tarafından organize edilmektedir.	☐	☐	2. Türk ve dünya çocukları pikniklerde _____ daha çok kaynaşır.
3. Şenliklere yaşları sekiz ve on sekiz arasında değişen yabancı çocuk konuklar da katılmaktadır.	☐	☐	3. 26 Nisan tarihinde yabancı konuklar _____ hüzünlü saatler başlar.
4. Konuk çocuklar Türk ailelerin evlerinde misafir edilirler.	☐	☐	Şenlik programı
5. 23 Nisan Çocuk Şenliği haftası Anıtkabir ziyareti ile başlar.	☐	☐	Piknik ve geziler ☐
6. Şenlik yürüyüşü şehrin en büyük caddesinde yapılır.	☐	☐	Türkiye Cumhurbaşkanıyla görüşme ☐
7. Çocuk şenliği 24 ve 25 Nisan'da yapılan piknik ve gezilerin ardından sona erer.	☐	☐	Açık hava gösterileri ☐
			Anıtkabir'i ziyaret ☐
			TRT Çocuk Şenliği galası ☐

Ah Nerede O Eski Bayramlar

Can Dündar
www.candundar.com

"Ah nerede o eski bayramlar..." diye başlayan bir yazı yazabilecek yaşa gelmeyi epey bekledim. Sanıyorum artık vaktidir. Yaşım müsait. Dedemden "rahmetli" diye söz ediyorum ne zamandır, anneannem "Allahım elden ayak-tan düşürmeden al yanına" duasında...

Her bayramı bir arada "bayram gibi" kutlayan o koca aile, telefonda bayramlaşıyor kaç zamandır...

"Modernleştiğçe" uzaklaştık çokları gibi biz de... Tek sobanın etrafına kümelenip sohbet etmeler bitti. Kalariferle ısı odalara yayılınca, sohbetlerin keyfi de dağılıp gitti. Yer sofrasından masaya terfi edilince tadı kaçtı yemeklerin... Telefonda "görüş"ür olduk, "görüş" mesafesinin dışından... **Eski bayramlar, "tatil" oldu.**

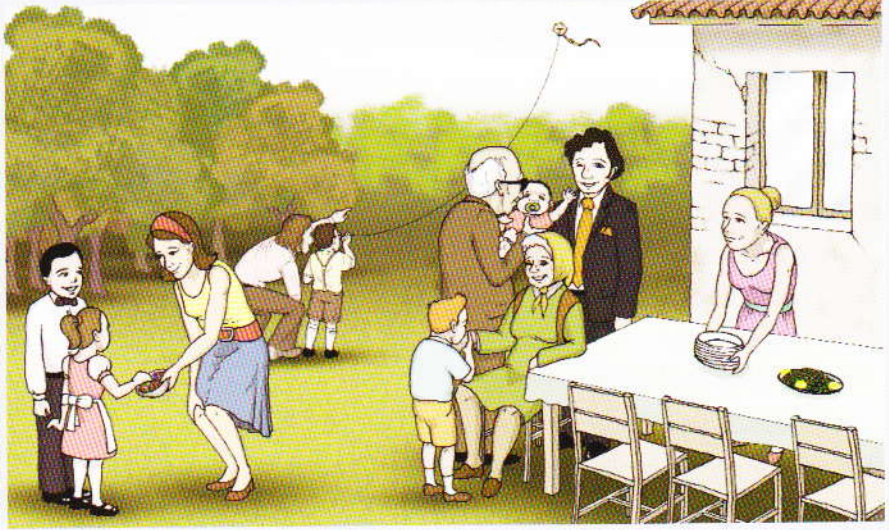
***

Herkesin bayram imgeleri vardır. Benimki taş zeminde sabun kokusudur uyanınca burnuma gelen... Bir de coş-kulu fasıl sesi, ahşap radyodan yayılan... Bayram harçlığıdır, annemin elinden kapıldığı... Kapıda ramazan davul-cusudur; bakkalda Arap kızı sakızı, sokakta lak-lak ve çatapat... Badem şekeridir bayram; kolalı beyaz mendil ve yandan ayrılmış saçta bir avuç kolonya kokusu... Kevser anneannemin bahçesinde silkelenen duttur... Abduş da-yımla uçurtma uçurmaktır, Mustafa dayımdan para aşımak... Gülsüm teyzemle eğlenip, Perihan teyzemle dertleş-mektir. Öğleğin önce yoğrulan, sonra oklavayla açılan hamurun, çiğ böreklerle dönüşmesini merakla izlemek ve içine gizlice konan bakır 5 kuruşa ulaşma umuduyla özenle çiğnemektir. Rahmetli Nuri dedemin kucağında "Me-bus olursun inşallah" duasıdır, mebusun ne olduğunu bilmeden dinlediğim... Sonra baba tarafında, Adil Bey'le Sa-niye Hanım'ın evinde, "ikinci devre..." Bu kez halaların, amcaların kucağında bayram keyfi... Handan haladan şiir-ler, Sevim haladan ninniler, Fethiye haladan türküler... Kamil amcadan, Aydın amcadan hediyeler... Melih'le, Ateş' le, Atilla'yla, şair Necati Cumalı'nın deyişiyle "pembe yüzlü çocuklar"dık bayramlarda, "öyle pembe ki burun delik-leri yavru tavşanlar gibi..."

***

Bu sabah, o eski bayramların kokusu burnuma geliyor, burnumda tütüyor...Yaşlanıyorum galiba...

Şimdi mendiller kolalanmasa da olur, saçlar kolonyalanmasa da... Lakin sevgiler ertelenirse olmaz... Sevmenin değer vermek, kıymet bilmek, hatır sormak, yardıma koşmak, kapı çalmak, dua almak olduğunu anladım. En çok ondan özlüyorum geniş aile sofralarını. Ölen eski bayramlar değil aslında; eski duyarlılıklar... Onları yaşatabilsek, bayramlar da yaşar. Bu sabah, elinden tutup öğlumu, yukarıdaki listedeki herkesi gezdirmek istiyorum. Bir kısmı için çok geç kaldım. Geç kalmadıklarımla bari doyaya bayramlaşayım. Siz de öyle yapın: sevdayı, vefayı başka bayrama ertelemeyin.

	Doğru	Yanlış
1. Yazarın dedesi hayatta değil.	☐	☐
2. Yazarın büyük bir ailesi var.	☐	☐
3. Eski bayramlarda bir sobanın çevresine oturulup sohbet edilirdi.	☐	☐
4. Artık bayramlaşmalar telefonla yapılıyor.	☐	☐
5. İnsanlar eskisi kadar duyarlı değil.	☐	☐
6. Bayramdan önce taş merdivenler sabunla iyice yıkanır, temizlenirdi.	☐	☐
7. Bayramda anneanesi yazara harçlık vermek istemezdi.	☐	☐
8. Yazar bayram sabahı saçlarını yana tarayıp kolonya sürerdi.	☐	☐
9. Yazar annesinin cebine kolaladığı beyaz mendillerden birini koyardı.	☐	☐
10. Yazara göre, masada yemek yemek yer sofrasında yemek yemekten daha zevklidir.	☐	☐
11. Ramazan davulcuları bayramda kapı kapı dolaşıp bayram harçlığı toplardı.	☐	☐
12. Bayramda misafirlere badem şekeri ikram edilirdi.	☐	☐
13. Yazar bayramda hem anne hem de baba tarafındaki akrabalarını ziyarete giderdi.	☐	☐

"Eski bayramlar, tatil oldu."

- Eskiden bayram tatilleri daha güzel olurdu.
- Artık bayramlar tatil yapmak için bir fırsat olarak görülüyor.
- Artık bayramlarda tatil yapılmıyor.
- Eskiden her bayramda tatil yapılırdı.

"Bugün o eski bayramların kokusu burnuma geliyor, burnumda tütüyor..."

- Eski bayramları hatırlıyor ve düşünüyorum.
- Eski bayramları anımsıyor ve zlyorum.
- Eski bayramları hayal ediyorum.
- Eski bayramları düşünüyorum.

5 Düzeltelim, işaretleyelim

Amerika'da Cadılar Bayramı Telaşı

Bugünlerde New York sokaklarında farklı bir telaş var. Sokaklarda satılan iskeletler, örümcekler ve her tarafta sıklıkla görülen hayalet figürleri; yaklaşan Cadılar Bayramı'nın habercisi. 31 Kasım günü kutlanacak bayrama hazırlanan insanlar hiçbir harcamadan kaçınmıyor ve Cadılar Bayramı sayesinde piyasa beş milyon dolarlık bir canlılık kazanıyor.

Cadılar Bayramı hakkında çok sayıda inanış var. Bir inanışa göre, Cadılar Bayramı gününde ller canlanıp insanları korkutmak amacıyla dünyaya geliyor. İnsanlar da buna engel olmak için, ateş yakıyor ve mümkün olduğunca gürültü yapmaya çalışıyorlar.

	Var	Yok
1. Wayne Gang'i'nin sıra dışı görüntüsü	☐	☐
2. Wayne Gang'i'nin evini süslemek için yaptığı harcama miktarı	☐	☐
3. Wayne Gang'i'nin evine gelen ziyaretçilerin sayısı	☐	☐
4. Wayne Gang'i'nin ev süslemelerinde kullandığı korku malzemeleri	☐	☐

6 Bayramlarımızı anlatalım

- Bayram hazırlıkları
- Bayram ikramları
- Bayram kıyafetleri
- Bayram etkinlikleri
- Bayram sabahı
- Bayram kutlamaları

7 Sıralayalım, eşleyelim, işaretleyelim

1 Soğuk kışın, bulutlu, yağmurlu havaların ardından gelen bahar mevsimi, dünyanın neresinde olursa olsun doğaya ve insanlara canlılık katar. Baharın gelişi, enerji ve bereket artışının simgesi olarak görüldüğünden dolayı dünyanın pek çok ülkesinde çeşitli şenliklerle, bayramlarla kutlanır.

□ Hristiyanlarca baharın ve doğanın uyanışının ilk günü bayram olarak kabul edilir. Bu bayramı Ortodokslar Aya Yorgi, Katolikler St. Georges Günü adı altında kutlamaktadırlar. Japonya'da kelime anlamı "mevsim değişimi" olan "Setsubun", şubat ayının 3 veya 4'ünde kutlanan, ilkbaharın ilk günü olarak kabul edilen bir festivaldir. Japonlar bu festivalde evlerinin ve tapınakların etrafına kızarmış fasulye dağıtırlar. Daha sonra herkes mutluluk ve şans getireceğine inandığından dolayı yaşına eşit sayıda fasulyeyi yer. Bahar bayramı Çinliler için de oldukça önemlidir. Bu bayram Çin takvimine göre, 23 Aralık'ta başlar ve 15 Ocak'a kadar sürer. Çin'de bahar bayramı çok çeşitli eğlencelerle, panayırırlarla, konserlerle rengarenk kutlanır.

□ Türk kültüründe bahar bayramı "Hıdırellez"dir. Hıdırellez'in kökeni hakkında çok çeşitli fikirler ortaya atılmıştır. En yaygın inanış, 6 Mayıs tarihinde, Hızır ve İlyas peygamberlerin yeryüzünde buluştuğu ve o sırada kurak toprakların yeşillendiğidir. Bu nedenle 6 Mayıs baharın gelişini temsil eder ve bahar bayramı olarak kutlanır. İnanışlara göre Hızır peygamber, ölümsüzlüğe ulaşmış, özellikle bahar aylarında insanlar arasında dolaşarak onlara yardım eden, bereket dağıtan, hastalara şifa veren bir tanrı elcisidir. Kalbi temiz, iyiliksever insanlara şanslarının açılması için yardım eder, uğur ve kismet sembolüdür. Bayram adını da Hızır ve İlyas adlarının birleşiminden almıştır. "Hızırilyas", halk arasında zamanla "Hıdırellez" haline gelmiştir.

□ Sözün kısası, farklı zamanlarda, farklı isimler altında olsa da, baharın gelişi pek çok toplumda neşeye karşılanan, kutlanması gereken bir olay olarak görülmektedir.

□ Günümüzde Türkiye'de, bu bayram büyük şehirlerde olmasa da kasaba ve köylerde etkin biçimde kutlanır. Kutlamalar genellikle yeşillik, ağaçlık alanlarda ve su kenarlarında yapılır. Buralarda dualar okunur, pikniklerle baharın gelişi kutlanır ve adaklar adanır. Hıdırellez gecesi Hızır peygamberin yeryüzüne geleceği ve uğradığı yerlere bereket vereceği inancıyla çeşitli uygulamalar yapılır. Örneğin; yiyecek kaplarının ve para keselerinin ağızları açık bırakılır. Böylece Hızır peygamberin gelip yiyecek ve paranın bereketini artıracığına inanılır. Ev, araba gibi istekleri olanlar, Hızır peygamberin bu istekleri de karşılayacağına inandıklarından dolayı Hıdırellez gecesi evlerinin bahçelerine bu isteklerinin küçük bir resmini yaparlar.

	Paragraf
Hidirellez'in kutlanma sebebi nedir?	
Bahar bayramlarının dünyadaki örnekleri hangileridir?	
Hidirellez nasıl kutlanır?	
Toplumlar niçin baharın gelişini kutlar?	1

canlılık	aktif
köken	şans
bereket	sağlık
şifa	hareketlilik
uğur	bolluk
etkin	kaynak

	Var	Yok
1. Baharın insanlar ve doğa üzerindeki etkisi	☐	☐
2. Hristiyanlarca yapılan bahar bayramı etkinlikleri	☐	☐
3. Farklı kültürlerin baharın gelişini kutlama biçimleri	☐	☐
4. Türk kültüründe bahar bayramının kökeni	☐	☐
5. Hidirellez'in ilk olarak ne zaman kutlandığı	☐	☐
6. Hidirellez adının kökeni	☐	☐
7. Hidirellez kutlamalarının içeriği	☐	☐

8 Başlık koyalım

- Hidirellez Kutlamaları   Bahar Bayramları
 Özel Günler   Kültürel Bayramlar

9 Yerleştirelim, tamamlayalım

festival • karnaval • şenlik • bayram

1. Bir bölgenin en önemli ürünü için yapılan gösteri, şenlik. Ya da dönemi, yapıldığı çevre, katılanların sayısı programla belirtilen ve özel önemi olan sanat gösterisi. _____.
2. Hristiyanların paskalya öncesindeki renkli eğlence dönemi. _____.
3. Belli günlerde yapılan eğlendirici gösterilerin tümü. _____.
4. Milli veya dini bakımdan önemi olan ve kutlanan gün veya günler. _____.

1. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş yıldönümü, 29 Ekim, milli _____ olarak kutlanır.
2. Mayıs ayında genellikle üniversitelerde bahar _____ düzenlenir. Öğrenciler konserlerle ve gösterilerle eğlenceli günler geçirir.
3. Türkiye'de sinemayla ilgili en büyük organizasyon Antalya Altın Portakal Film _____ dir.
4. _____ denince akla ilk gelen ülkelerden birisi Brezilyadır.
5. Tekirdağ'da her yıl kiraz _____ düzenlenir ve kilolarca kiraz dağıtılır.

10 Sıralayalım

Benim ülkemdeki

bayramlar : _____

festivaller : _____

şenlikler : _____

karnavallar: _____

NEDENLEŞTİRME		dolayı/nedeniyle/yüzünden, diye			
Ad/Eylem	—	Zaman	Kısa Ekl.	Ek	İşareti
fırtına				-dan/-ndan	dolayı
sigara				-den/-nden	nedeniyle
dikkatsizlik					yüzünden
...	...	...	...	...	...
gör	-ma	-yor/-iyor/-iyor/-uyor/-üyor	-m/-im/-im/-um/-üm		diye
ol	-me	-dı/-di/-du/-dü/-tı/-ti/-tu/-tü	-n/-sin/-sin/-sun/-sün		
al	-maz	-ın/-yin/-in/-yin/-un/-yun/-ün/-yün	- /-sin/-sin/-sun/-sün		
oku	-mez	-acak/-yacak/-ecek/-yecek/	-k/-ız/-yız/-iz/-yiz/-uz/-üz/-alım/-elim		
	-mı	-miş/-miş/-muş/-müş	-nız/-niz/-nuz/-nüz/ /sınız/siniz/-sunuz/-sünüz		
	-mı	-ır/-ir/-ir/-ur/-ür	-ın/-yin/-in/-yin/-un/-yun/-ün/-yün		
	-mu		-lar/-ler/-sınlar/-sinler/-sunlar/-sünler		
	-mü				

Örnekler

Onu bir daha göremeyeceğim diye çok korkuyorum.
Anne babalar çocukları iyi bir meslek sahibi olsunlar diye hiçbir fedakarlıktan kaçınmıyor.
Bütün bunlar dikkatsizliğinden dolayı başına geliyor.
Bütün bunlar dikkatsizliğin yüzünden başına geliyor.
Tatilde okurum diye yanıma birçok kitap aldım.

Fırtınadan dolayı gemiler limanda mahsur kaldı.
Fırtına nedeniyle gemiler limanda mahsur kaldı.
Gamze sınavdan kötü not alacağım diye çok korkuyor.
Sigaranın zararlı etkileri yüzünden her yıl binlerce insan ölüyor.
Sigaranın zararlı etkilerinden dolayı her yıl binlerce insan ölüyor.
Tatilde okurum için yanıma birçok kitap aldım.

11 Tümce yazalım

- Başbakan rahatsızlık ğından dolayı toplantıya katılmadı.
- Gece buzlanma birçok araba kaza yaptı.
- Akşam seni ye yemek yapıp buzdolabına koydum.
- Annesi çocuk üşü üzerine batta- niye örttü.
- Söylediğin yalanlar kimse artık sana güvenmiyor.
- Canan kilo al en sevdiği tatlıdan bir lokma bile yemedi.
- Dünkü davranışlarınız özür dileme- lisiniz.
- Müdür seminerde yaptığım konuşma beni tebrik etti.
- İş başvurusu yaptığım şirketin sorumlusu belki beni ara çok bekledim, ama kimse aramadı.
- Dünyadaki su kaynaklarının yetersizlik birçok ülke su sıkıntısı çekiyor.
- İnsan kaynakları birimi incele bütün öz geçmişleri odaya bıraktım.
- Bu sabah sınava gir dün bütün gün çalıştık, ama sınav cuma gününe ertelendi.
- Ünlü yıldız kendisine yöneltilen sorular sıkıntılı anlar yaşadı.
- Üniversiteyi birincilikle bitir babası Miray'a bir araba aldı.

12 Eşleyelim

- Sabah yağın yağmurdan dolayı
- Jeneratörümüzdeki arızadan dolayı
- Sen buradan gittin
- Belki bir gün beni anlar
- Dünkü tartışmamızdan dolayı
- Akşam arkadaşlarım gelir
- Sempozyum sırasındaki aksaklıktan dolayı
- onunla aramız açıldı.
- zor anlar yaşadık.
- diye umut ettim.
- diye hala yas tutuyorum.
- diye yemek hazırladım.
- uçak 2 saat rötar yaptı.
- birkaç saat elektrik kesik olacak.

13 Yerleştirelim, işaretleyelim

gelenek • eğlence • protesto • festival • geleneksel

İspanya'da her yıl _____ olarak düzenlenen domates festivali bu yıl da çılgınca görüntülere sahne oldu. Valencia kenti yakınlarındaki Bunol kasabasında yapılan festivale 36 bin kişi katıldı. Bu yılın domates savaşları için 100 bin olgun domates kullanıldı. Kasaba kırmızıya boyandı. 100 bin nüfuslu Bunol kasabası ise festivale katılmasa da izlemeyi tercih eden 25 bin turisti ülkeye çekti. 1944 yılında ilki yine Bunol kasabasında yapılan _____ o günden bu yana her yıl Ağustos ayının son çarşambası İspanyollar için bir _____ kaynağı oluyor. Bunol kasabası gençlerinin aralarında domatesin de bulunduğu kullanılacak durumdaki sebzeleri meydana birbirlerine fırlatarak oynaması ile başladı. Her geçen gün giderek büyüdü ve bir _____ haline geldi. 1951 yılında kasaba yönetimi tarafından yasaklandı. Yasaklara uymayanlar hapse atıldı. Fakat halk bu yasadan hiç hoşlanmadı ve yasaları _____ etti. Bu nedenle festival 1959'da zaman limiti konmak şartı ile yeniden düzenlenmeye başladı.

	Doğru	Yanlış
1. Festival için kasabadaki her yeri kırmızı renge boyadılar.	☐	☐
2. Bunol kasabasına festival için 25 bin turist geldi.	☐	☐
3. Festival 1944'ten beri düzenleniyor.	☐	☐
4. Halk, festivalin yasaklanmasına karşı çıktı.	☐	☐
	Var	Yok
1. Domates festivalinin nasıl ortaya çıktığı	☐	☐
2. Bu yılki festivalin katılımcı sayısı	☐	☐
3. Domates festivalinin düzenlenme zamanı	☐	☐
4. Domates festivalinin yasaklanma nedeni	☐	☐

14 Dinleyelim, işaretleyelim

Karnaval Zamanı

	Rio	Almanya	Venedik
Karnaval geçidi			
Samba okulları			
Maske			
Kırmızı pazartesi			
Kukla			
Kral Momo			
Düello			
Sokak grupları			
Karnaval prensi			

	Doğru	Yanlış
1. Rio karnavalını ülkenin kralı başlatıyor.	☐	☐
2. Samba okullarının gösterileri 1 yıl boyunca sürüyor.	☐	☐
3. Rio karnavalında sadece dans okulu öğrencileri dans ediyor.	☐	☐
4. Almanya'da karnaval düzenlenen şehir sayısı birden fazla.	☐	☐
5. Venedik karnavalının katılımcıları maske ile yüzlerini gizliyor.	☐	☐
6. Venedik karnavalında katılımcılar maskeler sayesinde özgürce eğleniyor.	☐	☐
7. Almanya karnavalı kışın zorluklarını ve kötülükleri uzaklaştırmak için düzenleniyor.	☐	☐
8. Almanlar eğlenmeyi çok seviyor, bunun için Almanya'da çok sayıda karnaval var.	☐	☐

Yılın En Şahane Günü

"Yaşamın kaynağı, hayatın anlamı, fedakar, cefakar ve de dünyanın en güzel varlığı kimdir?" desek aklınıza kim gelir? Herhalde anneniz. Biliyoruz ki, bizi eleştirdiğinde, hayatımıza müdahale ettiğinde, bazen nedense hiç susmadığında veya duygu sömürsü yaptığında küsmeyeceğimiz tek insandır annemiz. Annelerin tüm dünya ülkelerinde kabul edilmiş bir günü olması da elbette çok doğaldır.

Bu mutlu gün ta Sümerliler zamanından beri kutlanır. Tabii ki Sümerli evlatların, bizim şimdi yaptığımız gibi belirli bir günde annelerine çiçekler ve hediyeler olarak, onlara kahvaltılı hazırlayarak ve babalarıyla elbirliği içinde çeşitli sürprizler hazırlayarak kutladığını sanmıyoruz bu günü. Ama yine de anneler için özel bir kutlama mantığı varmış kafalarında. Zira anaerkil; yani anne egemen bir toplum düzeni hakimmiş. Kadınlar yaşamı devam ettirebilme güçleri olması sebebiyle daha bilge kabul edilirmiş. Bahar zamanı da doğanın canlandığı dönem olduğu için, doğurganlıkla, dolayısıyla annelikle bağdaştırılmış. Böylece anneleri sevindirmek için en uygun günler, bahar ayları olarak görülmüş.

Çağlar ilerledikçe ataerkil; yani erkek egemen bir düzene geçilse de gelenek bozulmamış ve anneler için yapılan kutlamalar devam etmiş. Sonraları işin dinsel boyutu daha öne çıkmış ve Hristiyanlar Meryem Ana'ya kutsal bir gün atfetmek istemiş. Aradan zaman geçmiş ve İngilizler sadece onun değil, yaşayan biyolojik annelerinin de bir kutlamayı hak ettiğini düşünmüşler. Ama onlar bu günü hafta arası kutlamayı akıl ettikleri için izinli sayılırlarmış ve günlerini annelerinin dizi dibinde geçirirlermiş. Ne mutlu onlara...

Gelelim Anneler Günü'nün resmi olarak kutlanmaya başlamasına... 1908 yılında Amerikalı Ana Jarvis, annesinin ölüm yıldönümünü Anneler Günü olarak kutlama kampanyası başlatmış ve başarılı da olmuş.

Sözün özü, "annelik" kavramının ne kadar özel, Anneler Günü'nün pek güzel bir şey olduğunu bilen herkes, bu özel günde annesini rahat ettirmeyi, onunla birlikte zaman geçirmeyi, gezmeyi dolaşmayı, dedikodu yapmayı, bir kafeye gidip oturmayı dört gözle bekler. Anneler Günü'nü annesiyle mutlu mutlu geçirir...

Onun → _____
 Onlar → _____
 Onunla → _____

Sümerliler zamanında,

1. İnsanlar anneler gününü kutlamazlardı.
2. Toplumda kadınların sözü geçerdi.
3. Belirli günlerde annelere hediyeler alınırdı.
4. Babalar da çocukların sürprizlerine katılırdı.

Zaman geçtikçe,

1. Anneler gününe verilen önem azaldı.
2. Anneler günü kutlamaları dinsel bir törene dönüştü.
3. Toplumda erkeklerin sözü daha çok geçmeye başladı.
4. Anneler için yapılan kutlama geçerliliğini yitirdi.

1. elbirliği yapmak	☐ karışmak, araya girmek
2. affetmek	☐ bir eylemi ya da düşünceyi bir kimseye yüklemek
3. duygu sömürüsü yapmak	☐ karşısındaki kişiye kendisini acındırmak
4. akıl etmek	☐ bir iş yapmak için birleşmek
5. müdahale etmek	☐ herhangi bir şeyi zamanından önce düşünebilmek

Var Yok

1. Annelerin aldıkları hediyeler karşısında duyguları.
2. "Anneler günü" kavramının ilk olarak ortaya çıkışı.
3. Farklı kültürlerde anneler gününün kulanması.
4. Anneler Günü'nün olumsuz tarafları.

fedakar • varlık • egemen • boyut • bilgi

1. Benim için hayattaki en önemli _____ sen-
sin.
2. O her şeyi bilen, insanlara bu yönüyle fayda sağla-
yan _____ bir kişidir.
3. Seher çocuklarının isteklerini kendilerinininkinin önün-
de tutan, çocukları için her şeyi yapmaya hazır
_____ bir annedir.
4. Herkese sözünü geçirmek, bütün olaylara karışmak
isteyen; kısaca yaşadığı topluma _____ ol-
mak isteyen bir kişiliği var.
5. Ahmet'in bu ofiste yaptığı yenilikler şirketin hizmet
politikasına farklı bir _____ kazandırdı.

16 Açıklayalım

Özel Günler

'Anneler Günü', 'Babalar Günü', 'Sevgililer Günü', 'Dünya Kadınlar Günü'... Özel günler dünyanın hemen hemen her yerinde kutlanır. Fakat bu günleri kutlama şekli bazen toplumlara göre, bazen de insanlara göre değişir.

- Sizin ülkenizde nasıl kutlanır?
- Siz bu özel günün kutlanması gerekip gerekmediği hakkında ne düşünüyorsunuz?
- Özel günlerde genellikle ne tür hediyeler vermekten, ne tür kutlamalar düzenlemekten hoşlanırsınız?
- Özel bir günde insanların sizin için ne yapması hoşunuza gider?

ADLAŞTIRMA (genel)			-mE/-Dİk/-lyEcEk + iyelik + -(n)E/-(n)DE/-(n)DEN/-(n)İ		
Eylem	—	Ek	Iyelik Eki	Ek	Örnekler
oku	-ma	-dik/-dik	-m/-im/-im/-um/-üm	-a/-na	<p>Teyzem onu ziyaret etmeme çok sevindi.</p> <p>Öğretmenleri tanıyınca bu kursa daha önce başlamadığına pişman oldum.</p> <p>Bu kompozisyonu yardım almadan yazdığını biliyorum.</p> <p>Seni yeniden gördüğüme çok sevindim.</p> <p>Sizinle tanıştığıma memnun oldum.</p> <p>Hayal ettiği üniversitede okuyacağına çok seviyor.</p> <p>Seni yeniden görmeye çok sevindim.</p>
tanış	-me	-duk/-dük	-n/-ın/-in/-un/-ün	-e/-ne	
ziyaret et		-tik/-tik	-ı/-si/-si-u/-su/-ü/-sü		
başla		-tuk/-tük	-mız/-ımız/-miz/-imiz/-muz/-umuz/-müz/-ümüz		
gör		-acak/-ecek	-nız/-ınız/-niz/-iniz/-nuz/-unuz/-ünüz		
yaz		-yacak/-yecek	-ları/-leri		
		-ma/-me			

17 Tamamlayalım

- Film o kadar kötüydü ki bu yağmurlu havada evden çıkıp sinemaya gel diğimize pişman olduk.
- Senin bu kadar düşüncelessizce hareket et _____ beni çok şaşırtıyor.
- Bu zor günlerimde bana en çok senin yardımcı ol _____ eminim.
- Elimden gelen her şeyi yaptım, sınavı kazan _____ hiç şüphem yok.
- Hastanedeyken onu ziyaret et _____ çok bozulmuş. Oysa benim hastalığımdan haberim bile yoktu.
- Ona sürpriz doğum günü partisi hazırla _____ o kadar sevindi ki ağlamamak için kendini zor tuttu.
- Herkesin içinde benimle öyle saygısızca konuş _____ çok sinirlendim.
- Sadece kendini düşünüyor, başkalarının zor duruma düş _____ hiç aldırış etmiyorsun.
- Bu anlattıklarımı kimseye söyle _____ emin olmak istiyorum.
- Tanıdığım kadarıyla Bora çok sakin bir insandır. Bu olaya bu kadar sinirlen _____ çok şaşırdım.
- Tatildeyken beni ofisten öyle sık aradılar ki git _____ git _____ pişman oldum.
- On dakikadır telefonda bağırp çağırıyorsun. Beni ara _____ ara _____ pişman ettin!

18 Tamamlayalım

- _____ çok şaşırdım.
- _____ çok memnun oldum.
- _____ inanamadı.
- _____ sinirlendik.
- _____ çok kızdı.
- _____ çok şaşırdım.
- _____ pişman oldum.
- _____ gücenmiş.
- _____ kırıldın, değil mi?
- _____ üzülme.
- _____ söz vermişsiniz.
- _____ bir neden yok.
- _____ bozuluyor.
- _____ ikna edemiyorum.
- _____ güvenmiyorum.
- _____ anlam veremiyorum.
- _____ hayret ediyorum.
- _____ özeniyorum.

19 Sıralayalım, tamamlayalım, işaretleyelim

Doğum Günü

- Partiye gelecek arkadaşları seçin.
- Yaşça büyük ev sahiplerini evden uzaklaştırın.
- Arkadaşlarınıza hangi pastayı sevdiğinizi söyleyin.
- Arkadaşlarınızla oyunlar oynayın.

- 1 İnsanlar evlerinde rahat ettiğinden dolayı _____.
2. Doğum günü sizin olduğundan _____.
3. Doğum günleri samimi insanların beraber olması gereken zamanlar olduğu için _____.
4. Tabu, monopoli gibi oyunlar kalabalık grupları dünyanın en komik ekibi haline getireceği için _____.

Var Yok

1. Bazı insanlar için arkadaşlarının sevgisi en güzel hediyedir.
2. Doğum günü sahibinden başka bir kişi pastayı almalıdır.
3. Büyük insanları evden uzaklaştırmanın farklı teknikleri vardır.
4. Doğum günlerinden ne beklediğimizi sıralamamız doğru bir eylemdir.

"Bu tür günlerde yapmanız gereken şey arkadaşınızı mutlu edecek aktivitelere girişmektir."

- İşçiler sabah erkenden kaldırım taşlarını dösemeye giriştiler.
- Öfke saçan adam etrafındakilere tekme tokat girişti.
- Üşenmedim, evdeki bütün perdeleri yıkamaya giriştim.
- Arkadaşlarla fakir öğrenciler için para toplamaya giriştik.

20 Tamamlayalım

Hayalimdeki Doğum Günü

Genellikle arkadaşlarım her sene yaş günümde sabahdan bir şey bilmiyor gibi davranır. Doğum günümü unutmuş gibi yapar ama akşam olunca evimde toplanıp bana sürpriz bir parti yaparlar. Bu gelenek hiç bozulmaz. Bu beni çok mutlu eder ama yine de bu sene onlardan farklı bir doğum günü kutlaması istiyorum. Örneğin bana iki kişilik bir yurt dışı turu ayarlayabilirler ya da beni çok sevdiğim bir sanatçının programına götürüp çılgınca eğlenmemi sağlayabilirler.

Bana kalsa benim için düzenlenebilecek en güzel doğum günü kutlaması _____

---

21 Yerleştirilim

Kambersiz düğün olmaz • Bayram eder
Şamata koparmaz • Gününü gün eder
Bir yaşına daha girdim

1. Ahmet'in bu parasızlıkta yıldönümü hediyesi olarak eşine son model araba aldığını duyunca _____.
2. Arkadaşlarınızla doğum gününüzü kutlamanıza bir şey demiyorum ama insan apartmanda başkalarını da düşünüp bu kadar _____.
3. Her özel günümüzde olduğu gibi bugün de Eren bizimleydi. Ne de olsa _____.
4. Kemal dert tasa nedir bilmez. Her gün gezip tozar, _____.
5. Oyuncak hediye edilen çocuklar sevinçten _____.

12 İnsana Dair...

1. Farklılıklara Rağmen

1 Okuyalım, yerleştirelim

doğru • yok • üstün • verimli • tedirginlik

İnsanlar arası ilişkileri zorlaştıran nedenlerden biri farklılıklardır. İnsanlar çoğunlukla kendileri gibi düşünen ve davranışları beğenirler. Çoğu insan kendi özelliklerini başkalarından _____ görür, kendi düşünce ve davranışlarını da daha _____ bulur. Bu nedenle, benzer özelliklere sahip insanlarla daha iyi ilişkiler kuracağına inanır. Farklı olduğunu düşündükleri insanlarla olan ilişkilerinde ise _____ duyar, sorunlar yaşar.

Ancak, yakın çevresinde yalnızca kendisine benzeyen insanlar bulunan kişiler kısa bir süre sonra, bu insanlarla iyi anlaştıkları halde ilişkilerden sıkıldıklarını, hiçbir yeni duygu yaşamadıklarını, herhangi yeni bir şey öğrenemediklerini fark edeceklerdir. Bu ilişkilerin kendilerine yetmediğini görecektir.

İnsana yeni duygular yaşatan, sürekli öğrenme fırsatları ve kişisel gelişim olanakları sağlayan ilişkiler farklı insanlarla kurduğu ilişkilerdir. Bu insanlar sürekli olarak birbiriyle düşünce, bilgi ve duygu alışverişinde olurlar. Bu da o ilişkiyi anlamlı, _____ hale getirir.

Birbirinden farklı olan insanların aralarındaki ilişkilerde çatışmaların olma olasılığı yüksektir. Bir farklılığın ilişkiyi iyi ya da kötü etkilemesi o tarafların iyi ya da kötü niyetlerine bağlıdır. Kritik nokta farklılıkların ilişkileri engelleyici değil, geliştirici özellikler olarak görülebilmesidir.

Farklı kişilerle ilişkinin sağlıklı olmasının ilk koşulu hoşgörüdür, anlayıştır. Önyargılardan arınmış ilişkiler çok daha sağlıklı olacaktır. Farklılıkları _____ saymak, görmezden gelmek yerine onları oldukları gibi kabul etmek, anlamak ve saygı duymak ilişkileri geliştirici bir davranış olacaktır.

ULACLAR					-DİK/-İY/ECEK + iyelik halde
Eylem	-	Ek	Iyelik Eki	İgeç	Örnekler
çalış	-ma	-dik/-dik	-ım/-im/-um/-üm	halde	Aylardır diyet yaptığım halde kilo veremiyorum.
ol	-me	-duk/-dük	-ın/-in/-un/-ün		Sabahtan beri çalıştığım halde kendimi hiç yorgun hissetmiyorum.
yap		-tik/-tik	-ı/-i/-u/-ü		Hiç istemediğim halde üzülmene neden oldum. Özür dilerim.
iste		-tuk/-tük	-ımız/-imiz/-umuz/-ümüz		Yarın çok önemli bir konuşma yapacağım halde hiçbir hazırlık yapmadım.
yağ		-acak/-ecek	-ınız/-iniz/-unuz/-ünüz		İnternette haberleşmek çok kolay olduğu halde bazı insanlar hala mektuplaşmayı tercih ediyor.
bitir		-yacak/-yecek	-ları/-leri		Kar yağdığı halde hava sıcak. Bitiremeyeceğin halde neden bu kadar işi kabul ettin. Yarın çok önemli bir konuşma yaptığım halde hiçbir hazırlık yapmadım.

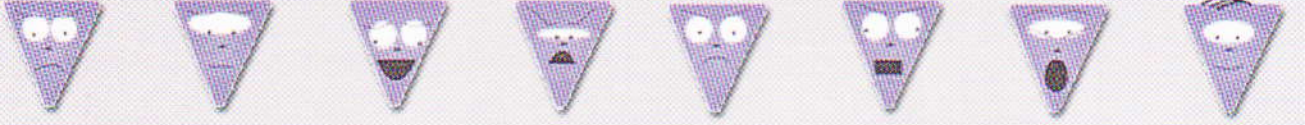
2 Tamamlayalım

- Bileti ol madığı halde otobüse binmeye çalışıyor.
- Yarın erken kalkması gerek _____
erken yatmak istemiyor.
- Neden Türkçe bil _____ ko-
nuşmuyorsun?
- Çok yemek ye _____ kilo alı-
yorum.
- Çok iyi uyu _____ kendisini yorgun hissediyormuş.
- Akşama misafir gel _____ ne evi temizledin,
ne yemek hazırladın!
- Derslerime çok iyi çalış _____ sınavı kazanamadım.
- Alışverişe çık _____ hala hazırlanmamışsın.
- İste _____ neden Özgür'ü de çağırдың?
- Bir ay sonra mezun ol _____ neden hiç iş aramıyorsun?
- Seni üzeceğini bil _____ gerçekleri sana anlatmalıyım.
- Sınava gir _____ yanına kalem ve silgi almamış.
- Beni çok kır _____ özür dilememekte ısrar ediyor.
- Yeni iş teklifini kabul et _____ firmadan düşünmek için zaman istedim.
- Seni daha önce uyar _____ aynı hataları yapmaya devam ediyorsun.
- Evin altını üstüne getir _____ yüzüğümü bulamadım.

3 Yeniden yazalım

- İki tane ağır kesici aldım ama başımın ağrısı geçmedi.
İki tane ağır kesici aldığımı halde başımın ağrısı geçmedi
- Geç kalacaksa haber vermesini söyledim ama beni aramadı.
_____
- Sizi bu konuda daha önce de uyardım ama hala işe geç geliyorsunuz.
_____
- Şu anda tatildeyim ama hala bana işle ilgili konular için telefon ediyorsunuz.
_____
- Ağustos ayındayız ama yağmur yağıyor.
_____
- Bana kızacak biliyorum ama ona yalan söylemek zorundayım.
_____
- Bir ay sonra evleneceğiz ama hazırlıklarımızı tamamlayamadık.
_____
- İki gün sonra yola çıkacaksınız ama uçak biletlerinizi almadınız.
_____
- Bugün sınav yapacağımı biliyordunuz ama zamanında sınıfa gelmediniz.
_____

Ben Böyleyim

- 1 Hayat dostlarla güzel. Kimseye bir şey vermiyor, kimseden bir şey almıyorsanız neden yaşıyorsunuz. Mutluluklarınızı çoğaltır acılarınızı azaltır dostlarınız. Her 'merhaba' yeni bir yaşam başlatır. En güzel anlarınız dostlarınızla geçirdiklerinizdir.
- 2 Dünyanın merkezinde ben varım. Dünya benim için benim etrafımda dönüyor. Herkes benim için var. Her şey benimle güzel. Çok şanslı dostu olduğum insanlar. Ben olmasam ne yaparlardı onlar. Bensiz bir dünya düşünemiyorum.
- 3 Mutsuzluk mu? O da ne! Yaşiyor olmak bile tek başına bir mutluluk kaynağı. Çiçeklere bakın, ağaçlarla konuşun, rüzgarı dinleyin, eğer mutsuzsanız. Etrafınız güzelliklerle dolu. Yeter ki siz onları görmek ve mutlu olmak isteyin. Kapatın gözlerinizi bütün kötülöklere. Bakmayın onlara. Siz güzellikleri görmeye çalışın.
- 4 Mutluluk başarıdır. Her şeyinizi ortaya koyun başarmak için. Asla vazgeçmeyin, pes etmeyin hayat karşısında. Yılmayın ve hep daha fazlasını isteyin. İstmeden hiçbir şey başaramazsınız. Siz sadece isteyin. Bir gün istediğiniz her şey sizin olacaktır.
- 5 Her şeye boşverin. Bugün varız yarın yok. Bu hırs, bu çaba niye. Dünyaya bir daha gelmeyeceğiz. Üzölmeyin olur olmaz şeylere. Gününüzü gün etmeye bakın. Kimse size üzüntüyle sıkıntıyla geçirdiğiniz zamanı geri vermeyecek. Bugün ağladığınıza yarın güleceksiniz.
- 6 Ben yaşamışım yaşamamışım kimin umurunda. Var mıyım yok muyum bu dünyada belli değil. Kimse beni görmüyor, farketmiyor. Bazen kalabalığın içinde haykırmak istiyorum 'Ben buradayım, neden beni görmüyorsunuz. Belki de aradığınız dost benim.' diye.
- 7 Dostlarınızı sevin. Ama kendinizi onlara teslim etmeyin. Her an hayat karşısında tek başınıza savaşmak zorunda kalabileceğinizi unutmayın. En zor anınızda yanınızda hiç kimseyi bulamayabilirsiniz. Bir gün herkes sizi terk edebilir. Bu ana hazırlıklı olun.
- 8 Kendi hayatınızla ilgilenin. Etiye sütlüye karışmayın. Uzak durun. Kahramanlıklar eskide kaldı. Dünyayı siz mi kurtaracaksınız? Size ne başkalarının derdinden tasasından. Başkaları sizinle ne kadar ilgileniyor. Siz kendinizi kurtarın yeter.

- Gamsız 5
 İyimser
 Kendini beğenmiş
 Güvensiz
 Hırslı
 Yalnız
 Bencil
 Paylaşımçı

Hangisi söyler?

- Bir dost bir post yeter bana. 1
 Eskiden biraz kibirdiydim ama şimdi
 mükemmelim.
 Her koyun kendi bacağından asılır.
 Hayat hoş gerisi boş.
 Takmayın kafanıza.
 Bana dokunmayan yılan bin yaşasın.
 Azla yetinen çoğu bulamaz.
 Sesimi duyan yokmu?
 Mutluluk içinizde.
 Dost kara gün içindir.
 İstemek başarmanın yarısıdır.
 Dünya fani.
 En büyük servetiniz dostluklarınızdır.
 Ben kendi işime bakarım.
 Bıktım böyle yaşamaktan.

Siz kendinizi nasıl tanımlarsınız?

• dost canlısı	• sevecen	• kötümser
• alçak gönüllü	• kibirli	• kıskanç
• adam sendeci	• çekingen	• girişken
• vurdumduymaz	• alingan	• sakin
• duyarsız	• duyarlı	• evhamlı

---

5 Yerleştirilim, işaretleyelim

Sokak Röportajı

taviz vermek • istismar etmek • tahammül etmek

- a) dayanmak, katlanmak, kaldırmak: _____
 b) birinin iyi niyetini kötüye kullanmak: _____
 c) uzlaşmaya varabilmek için istek ya da haklarından karşı
 taraf yararına vazgeçmek: _____

- Hoşgörülü olmak adına kendinden çok fazla _____ insanlar beden ve ruh sağlığına zarar verir.
- Aynı kişiye sürekli aynı hoşgörüyü gösterince, o kişi ne de olsa problem olmaz diyerek daha dikkatsiz davranıp bu durumu _____.
- Birilerinin kötü davranışlarına _____ neyi de-
 ğıştirebiliriz kendimizi üzmemekten başka?

- Hataları sürekli hoş görülenler, hatalarını düzeltmemeyi alışkanlık haline getirebilir. 1. Konuşmacı
- Hoşgörülü insanlar her zaman üzülür. 2. Konuşmacı
- Hoşgörülü olabilmek için olumsuzlukları içinize atmak bizi mutsuz ve sinirli yapar. 3. Konuşmacı
- Hoşgörülü insanların çevresinde daha fazla insan vardır. 4. Konuşmacı

6 Sürdürelim, eşleyelim, işaretleyelim

Hayatlarımız ve Standartlar

Çevrenizde hep benzer insanlar gördüğünüzü, benzer filmler izlediğinizi, benzer kitaplar okuyup hep benzer konularda konuştuğunuzu fark ettiniz mi?

Konuya şöyle bir örnekle girelim: Düşünün ki vitrinde bir kazak **görüyorsunuz**. Tam aradığınız kazak! Onu giydiğinizde herkesten daha güzel, daha şık olacaksınız; insanlar gözlerini sizden alamayacak! Evet, etiketteki yüksek rakama rağmen kazağı alıyorsunuz. Ne kadar da mutlusunuz! Yüzünüzde kocaman bir gülümsemeyle mağazadan çıkıyorsunuz... Ama o da ne? Bu mutlu anın tadına varamadan bir de bakıyorsunuz ki mutluluğunuzu başkaları giymiş! Bu, kafamızdaki mutluluk şablonunun birbirine çok benzediğinin göstergesi olabilir.

Gittikçe birbirinin kopyası insanlara dönüşmeye başladık. Farklı olmak adına yaptıklarımız bile çeşit çeşit ambalajlar içindeki benzer şeyler. Biraz kolay olanı seçiyor ya da farklı olmanın sorumluluklarını taşımak istemiyoruz. Çevremizdekilerin kabul ettiği, beğenilen ve sevilen bir insan olmak için bizi biz yapan detaylardan vazgeçtiğimizi fark edemiyoruz bile. Böylelikle benzer beğeniler, benzer beğenilere hitap eden benzer içerikli filmler, benzer konulu çok satan kitaplar, benzerliklerden beslenip gelişmeyen ama genişleyen düşünceler etrafımızı sarıyor.

Kimimiz kalabalıktan ayrı kalmamak için, kimimiz "mahalle baskısı"yla aslında tam olarak kendi beğenimizi yansıtmayan oluşumlar içinde buluyoruz kendimizi. Pek de anlam veremediğimiz halde, girdiğimiz ortamdaki di-

le yabancı kalmamak için cümlelerimize kattığımız kelimeler; bize yakışmamasına rağmen, sırf yılın modası diye giydiğimiz giysiler, kuşandığımız renkler... Peki çevremizdekiler tarafından kabul görmenin **yolu** onlar gibi olmak mı sadece?

çevre   zevk
detay   sadece
sırf   ayrıntı
beğeni   etraf

"Çevremizdekiler tarafından kabul görmenin yolu onlar gibi olmak mı sadece?"

- Hayatta epeyce yol almış bir insandı.
- Bu yolda varını yoğunu harcadı.
- Başarılı olmanın birçok yolu vardır.
- Çocuklara yolda top oynamayın!

"Düşünün ki vitrinde bir kazak görüyorsunuz."

- Beni aileden biri olarak görüyor.
- Bu noktaya gelene kadar çok zor günler gördük.
- Gözlüğümü gördün mü? Buraya koymuştum.
- O da sonunda bu işin iyiye gitmeyeceğini gördü.

"Farklı olmak adına yaptıklarımız bile çeşit çeşit ambalajlar içindeki benzer şeyler."

- Farklı olmak için değişik şeyler yapmamız yetmez.
- Farklı olmak için yaptıklarımız da aslında birbirine çok benziyor.
- Benzer şeyler yaparak farklı olmak mümkün değildir.
- Benzer şeyler yapmak farklı olmamızı engeller.

ULAÇLAR						-mEslnE rağmen/karşın
Eylem	—	Ek	İyelik Eki	Ek	İlgeliç	Örnekler
büyü	-ma	-ma	-m	-a/-na	rağmen	Sabahtan beri aç olmama rağmen canım hiçbir şey istemiyor.
çalış	-me	-me	-n	-e/-ne	karşın	Küresel ısınma problemi günden güne büyümesine rağmen yetkililer gereken önlemleri yeterli düzeyde almıyor.
ol			-si/-si			Çok çalışmama rağmen sınavlarda istediğim puanları alamıyorum.
öksür			-mız/-miz			İlaçlarımı düzenli kullanmama rağmen iyileşemedim.
kullan			-nız/-niz			Öksürmene rağmen sürekli sigara içiyorsun.
			-ları/-leri			Sigara içmeme rağmen öksürüyorsun.

7 Tamamlayalım

- Her şey kötüye git *mesine* _____ *rağmen* ben umudumu yitirmedim.
- Ondan özür dile _____ hala benimle konuşmuyor.
- Ailesinin karşı çık _____ kimseyi dinlemeyip onunla evlendi.
- Düzenli olarak spor ve diyet yap _____ kilo veremiyorsanız bir diyetisyene gidin.
- İnsanlar, zararlarını bil _____ sigara içmeyi bırakamıyorlar.
- Dün akşamki maç o kadar heyecanlıydı ki futboldan pek hoşlan _____ televizyonun başından ayırlamadım.
- Bademli'deki Kiraz Festivali yağmur _____ coşku içinde geçti.

8 Yerleştirelim

farkına varmak • fark etmek • fark gözetmek
farkında olmak • fark atmak

- Kimse arasında bir _____ herkesin düşüncesine saygı gösteririm.
- Final maçında Fenerbahçe basketbol takımı on iki sayı _____ şampiyonluğa ulaştı.
- Eski kıyafetlerimi denediğimde çok kilo aldığımı _____.
- Sakin kafayla düşünürsen sen de yaptığının yanlış olduğunun _____.
- Hiç _____ yaptığınız ters bir hareket boynunuzun tutulmasına sebep olmuş olabilir.

9 Dinleyelim, dolduralım

5 Kişiye Sorduk

	Kaçıncı
1. Kendine güveni yüksek bir insan.	
2. Yaptığı işlerle farkını ortaya koyabildiğini düşünüyor.	
3. Yadırganmak istemiyor.	
4. Çevresindeki insanların, özellikle arkadaşlarının tepkilerine önem veriyor.	
5. Sıradan biri olmadığına inanıyor.	
6. Diğer insanlarla uyumlu olmaya çalışıyor.	

	Kaçıncı
7. Başkaları karşısında açıksözlü olabiliyor.	
8. İnsanların kendisi hakkında ne düşündüğünü önemsemiyor.	
9. Ona göre fark yaratan kişiler dışlanıyor.	
10. Ona göre farklı olmak için özel bir çaba harcamak gereksiz.	
11. Arkadaşlarının özentilerini tuhaf buluyor.	
12. "Ben zaten farklıyım." diyor.	

10 Atasözünü açıklayalım

"Sürüden ayrılanı kurt kapar."

---

11 Eşleyelim, işaretleyelim

Marjinal Olmak İçin Yaşamadım

Hayata dair bir şeyler sızıyor bakışından, söylediği her sözden. Marjinal desek de aslında sadece kendine özgü yaşayan biri o. Yola, "Kendime dair bir şeyler yaşamak istiyorum." diyerek çıkan bir adam. Kulakla-

rını boş sözlere tıkayıp, sadece müziğini hisseden ve onu duyan bir isim... Hayko Cepkin.

Hayko Cepkin, şöhret saydığımız kavram kargaşasının içine düşer düşmez akılları kurcalamaya başladı. Kimileri "Bu kim?" dedi, kimileri ise "İşte bu!". Bir anda gelgitli fikirlerin başkahramanı olan Hayko Cepkin, çoktan çemberin dışındaki yaşamı keşfetti. Onu anlatmak gerçekten çok zor. İnsan görüntüye takılırken, kendi kafasında anlamlar oluşturmaya çalışırken, onun hayata ve insana ait tüm gerçeğini atlayabiliyor.

Fırtınalı yaşamların, para hırsının, marjinal olmak adına yapılan tüm **garipliklerin** çok uzağında duruyor Hayko Cepkin. İlk bakışta şaşırda da insan, biraz sabredip tanımak ve dinlemek gerekiyor onu. O aslında hiçbir şeye gülüp geçmeyen, her sorunu ciddiye alıp çözmeye çalışan ve doğru bildiklerinin peşinden giden biri.

Bir gün çok sevdiğim biri bana demişti ki; "Hayat düz çizgide yaşanmaz. Arada bir çizgileri değiştirmeli, yoldan çıkmalı. Yoksa hayatın keşfi olmaz." Hayko Cepkin bunu yapanlardan biri işte. Herkes onun marjinal biri olduğunu düşünüyor ancak o, bunu kabul etmiyor. Ve şöyle diyor; "Marjinal olmak için yaşamadım. Benim hayatımda marjinal ve de imaj kelimeleri yok. Ben hayatımda gündelik yaşama karşı duyduğum sıkıntıları dışa vuruyorum sadece."

Ve hayattaki her adımını hazmederek, sağlam bir biçimde attığını söylüyor. Bugünkü başarısına ulaşmadaki sırrını ise şu sözleriyle özetliyor: "Hazmederek ilerledik. Şan, şöhret, para peşine düşmeden, büyümenin en yavaş ve en olgun adımlarla olduğunun bilinciyle ayakta durduk ve başardık. Yolumuz hala uzun ve sistemimiz hala aynı."

Senem Tekinkoca

1. kulaklarını tıkamak	☐	Herkesçe kabul edilen kuralların dışına çıkarak kendince bir hayat sürmek.
2. aklını kurcalamak	☐	Dinlemek istememek.
	☐	Aklına takılan bir şeyi anlamaya, kavramaya çalışmak.
3. yoldan çıkmak		

"Marjinal olmak adına yapılan tüm garipliklerin çok uzağında duruyor."

☐	Bugün sende bir gariplik var. Kimseyle konuşmuyorsun.
☐	Gariplikleri çok sever, dikkati çekmek için elinden geleni yapar.
☐	Ondaki bu gariplik kimsesizliğinden, tutunacak tek bir dalı bile olmadığından.
☐	Terk edilmiş bir kasabada yaşadığı söylenen gariplikler bir filme de konu olmuş.

Doğru Yanlış

1. Yazar Hayko Cepkin'in anlatılması güç bir insan olduğunu düşünüyor.	☐	☐
2. Hayko Cepkin'e göre hayatı keşfetmek için yoldan çıkmak gerekiyor.	☐	☐
3. Hayko Cepkin'in üne kavuştuğu ilk günlerde onu herkes tuhaf buldu, yadırgadı.	☐	☐
4. Hayko Cepkin dış görünüşünün hayatıyla ilgili sıkıntılarını ifade ettiğini söylüyor.	☐	☐
5. Hayko Cepkin marjinal olduğunu kabul etse de bunun için bir çaba harcamadığını savunuyor.	☐	☐

12 Atasözlerini açıklayalım

- Akıllı düşünene kadar, deli oğlunu evermiş, torunu olmuş.
- Akıllı köprü arayınca dek deli suyu geçer.
- Deli deliyi görünce çomağını saklar.
- Deliden al uslu haberi.
- Deli ile çıkma yola, başına getirir bela.
- Deliyeye taş atma, başını yarar.
- Deli dostun olacağına akıllı düşmanın olsun.

Kim Akıllı, Kim Deli

Tuba Akyol
www.milliyet.com.tr

Farklı farklı şekillerde belki ama neticede hep birlikte deliriyoruz...

Bizim evdeyiz. Misafirler var. Biri de arkadaşımın arkadaşı. Arkadaşım "O böyledir" dedi. "Tam olarak nasıldır yani?" Bu esnada tişörtünü çıkardı misafir. "Böyledir işte." dedi arkadaşım. "Bir sakıncası yok değil mi?" diye sordu misafirim. "Çoraplarını da çıkar bari" dedim.

Birkaç hafta sonra yine aynı ekip bize gelecekti. "Gelenlerden biri soyunabilir, aldırma" dedim sevgilime.

Çocuk sevgilimden bant istedi. Kaşlarını kaldırıp bantladı. Sonra burnunun ucunu kaldırıp bantladı. Böyle botokslu ve burun estetikli biri olarak oturdu bütün gece.

Bir başka akşam, bu kez ortak arkadaşımızın evinde, omuzlarında siyah bir tül, ortalıkta bir sürü mum falan, öne arkaya mır mır tülleri savurarak sallanıp duruyor... Ne oluyor? Yıllar ewel denizde kaybolan bir arkadaşının yasını tutuyor. Bu talihsiz olayın yıldönümüymüş!

Yaptığı her şeye rağmen çok akıllı bir çocuktan bahsediyorum aslında... Zeki. Eğlenceli. Yetenekli. Deli mi? Kim değil ki?

Hepimiz deliyiz

Yönetmen Reis Çelik "Deliler" diye bir belgesel hazırlıyormuş. Anadolu'nun çeşitli yerlerindeki akıl hastalarıyla konuşup görüntülüyormuş. Bu 'deli'lerden birine "Benden akıllısın. Niçin deli numarası yapıyorsun?" diye sormuş. "Bizim memleket sınıra yakın." demiş adam, "Yürüdüm sınırı geçtim. Artık kimse bana dokunmuyor. Her sınırı geçiyorum."

Bizim 'deli'ninki de bu hesap. Bir kere "deliyim" diye belletti kendini, şimdi her sınırı geçiyor. Deli ya, "Dur kardeşim, niye soyunuyorsun?" demiyoruz mesela ona. Hatta, olur ya bir gün bize gelip soyunmazsa, ben herhalde yadırgayacağım soyunmamasını.

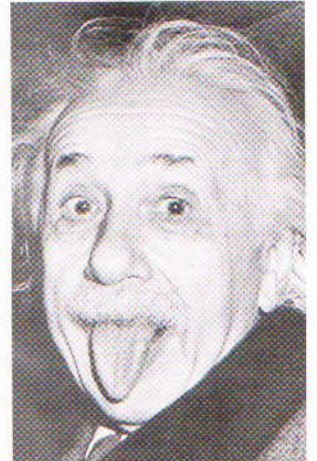
Ya da ne bileyim, o akşam alınıdaki bantlar biraz gevşemişti, tam bizden çıkartırken yeniden bantladım ben. Başka hiçbir aramız yoksa bile 'deliyle deli olma' kategorisinden deliyiz hepimiz.

Cins cins delilik

Zaten son günlerde kimden bahsederek edelim, laf dönüp dolaşıyor, sohbet illa ki "Aaa, yazık, o da delirmiş" diye bitiyor. Doktorlar, mühendisler, bekçiler, marketteki kasiyer, benimkiler de dahil tüm arkadaşlarımızın annesi ve babası, aslında tüm arkadaşlarımız, ben... Farklı farklı şekillerde belki ama neticede hep birlikte deliriyoruz. Bazısı paraya takıyor, bazısı sürekli takip edildiğini sanıyor, bazısı da kafayı alışverişle bozuyor. Delilik de cins cins. Kimi işi çılgınlığa vuruyor, egosunu yiyip yutup hayata egosuz, dertsiz, tasasız devam ediyor, komik oluyor. Kimi kendini "dünyayı kurtaran adam" sanıyor; bir türlü kıymetinin anlaşılmasından, kimsenin onu anlamamasından yakınıp duruyor, gülünç oluyor.

Bir programdan diğerine saniye saniye deliren ciddi adamlar, bir röportajdan ötekine adım adım deliren ünlüler, bir yazıdan diğer yazıya cümle cümle deliren köşe yazarları... İnsan korkuyor!

	Doğru	Yanlış	
1. Yazar, evine gelen misafirin, yaptığı tüm garipliklere rağmen, zeki ve yetenekli biri olduğunu düşünüyor.	☐	☐	"Çoraplarını da çıkar bari." ☐ İşe geç geleceğini bana haber verseydin bari. ☐ Elin değmişken ütüle bari. ☐ E hadi git bari ama saat sekizden önce evde ol! ☐ İndirim yapmadınız, bari taksit sayısını artırın.
2. Hazırlanan bir belgeselde Türkiye'nin çeşitli bölgelerindeki akıl hastalarıyla röportajlar yapılıyor.	☐	☐	
3. Yazara göre kendisine "deli" denen insanlar ne yaparlarsa yapsınlar yadırganmıyorlar.	☐	☐	
4. Yazar herkesin farklı takıntıları olduğunu ve yavaş yavaş kafayı üşüttüğünü düşünüyor.	☐	☐	

Büyük Ada'da Bir Yalnız Adam: ERGÜDER YOLDAŞ

Istanbul'da Büyükkada'da bir kulübede yaşıyor. Şehirde olmamayı, şehirden olmamayı tercih etmiş. "Burada tavşanlar ve kaplumbağalar var. Yukarıda da inekler. Ben onlarla konuşurum. Sözümü dinlerler." diyen Yoldaş'ın eskiye dair en büyük özleminin ne olduğuna gelince: "Kurufasulye, kıymalı karnabahar ve bürülce."

Sosyal çevresinden koparak Büyükkada'da bir kulübede hemen hemen 15 yıldır inzivada yaşıyor besteci/müzisyen Ergüder Yoldaş.

Kendisini "toplumdan soyutlanmış bir Robinson Crusoe" sayanlara da şöyle cevap veriyor Yoldaş; "Oradakiler (kentliler) öyle düşünürler. Ama ben ne yaptığımı biliyorum. Toplumun sağlığı bozuk. İletişim yok. Toplum içinde yaşayanlar da birer Robinson Crusoe."

Ergüder Yoldaş, kendinden soyutluyor "oradakiler" diye adlandırdığı insan yığınlarını. Sanki başkalarıymış gibi oldu. Yanlış anlaşılmasın "oradakiler" derken kast edilen insan yığınları biziz. Biz sabah sekiz, akşam beş işçileri yani.

Yoldaş, 1939'da İzmir'de dünyaya gelir. Ankara Devlet Konservatuarı'ndan mezun olduktan sonra 1963 yılında eğitimli bir müzisyen olarak profesyonel müzik yaşamına kendi kurduğu "Halikarnas Altılısı Grubu"yla başlar. İki defa evlenmiştir ve iki çocuk sahibidir. Ergüder Yoldaş çocuklarının ara sıra Büyükkada'da kendisini ziyarete geldiklerini söylüyor. Adada vaktinin çoğunu onların ders notlarıyla ilgilenerek geçirdiğini de ekliyor buna. Hani insanın içinde öğrenme aşkı olmaya görsün. Orada veya burada olmak engel değil.

"Neden bu hayata küskünlük, bu kaçış?" sorusuna da "Küskünlük ya da hayattan bir kaçış değil bu. Bu bir tercih. Yaşarken burada olmak tercihi." diyerek cevap veren ve modern hayatın yapaylığını eleştiren Yoldaş, Büyükkada'da bu ormanda sağlık durumunuz nasıl

sorusuna da "Sağlıklı insanların sağlık sorunu yoktur." diye cevap veriyor.

Pek tabiidir bu cevaplar. Farklı yaşamların farklı dilleri olacaktır. Zaten bu dil farklılığı yüzünden değil mi bu farklı tercih. Hangi dilin doğru olduğuna gelince... İçinde yaşadığımız zamanlarda biz şehirliler ne kadar doğruysak ve ne kadar doğruyu konuşuyorsak, o da bizden o kadar daha doğru ve o kadar daha doğruyu konuşuyor.

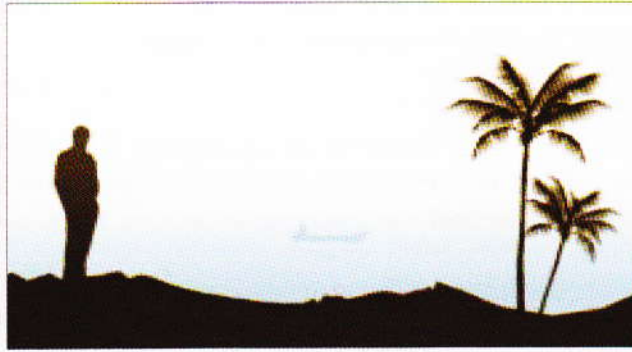
Bestelerinde doğu-batı sentezini oluşturma yolunda ciddi çabalar ortaya koyar Ergüder Yoldaş. Bunu başarması bestelerini farklı kılmıştır. Bu kadar tutunabilmişken bu renkli hayata, 1982'de müziğe dair yaptıklarına son noktayı ko-

ymuş ve sonrasında terk etmiştir yaşadığı hayatı Ergüder Yoldaş. Bu bir "bat-sın bu dünya" tavrı değil, tersine dünyada daha doğru yaşama çabasıdır ona göre. Hal böyle olunca sormak lazım, biz insanlar, kaçımız feda ede-

biliriz içinde bulunduğumuz ortamı ideallerimiz uğruna.

Şimdi o hala Büyükkada'da yalnız bir adam ve biz kayıp bir bestecinin bıraktıklarıyla yani eserleriyle tanıyoruz onu. Biz şehirlilere düşen bu aykırı duruşa acı-mak değildir dostlar -ki esas acınacak olan kimdir bilinmez- bu farklı duruşu saygıyla karşılamak ve bu aykırı adamın deyimiyle bu tavrı algılamaya çalışmak, onun gerçeğini yakalayabilmektir.

Murat Ak

uyuşmak • kopmak • kastetmek
soyutlamak • saymak

1. ayrılmak, uzaklaşmak: _____
2. demek istemek: _____
3. bir kimseyi, durumu , düşünceyi içinde bulunduğu durum ve düşünceden ayrı tutmak: _____
4. Herhangi bir şey yerine koymak, herhangi bir şey gözüyle bakmak: _____
5. bir şey üzerinde anlaşmaya varmak: _____

	Doğru	Yanlış
1. Büyükada'da yalnız bir yaşam sürüyor.	☐	☐
2. Yalnız yaşamaktan çok sıkılıyor.	☐	☐
3. Yalnız yaşamak kendi seçimi.	☐	☐
4. Ailesinden kaçmak için Büyükada'yı seçmiş.	☐	☐
5. Modern hayatı doğal bulmuyor.	☐	☐
6. Kendisini " Robinson Crusoe" olarak görüyor.	☐	☐
7. Ormanda yaşadığı için sağlık sorunları var.	☐	☐
8. İdealleri için yaşam şeklini tamamen değiştirmiş.	☐	☐
9. Müzik hayatında başarılı olamadığı için müziği bırakmıştır.	☐	☐

Ergüder Yoldaş'a göre;

- 1. Toplum içinde iletişim sorunu var.
- 2. Toplum içinde yaşayan insanlar da yalnız.
- 3. Yalnız yaşamayı seçmek daha iyi yaşama amacıyla yapılan bir davranıştır.

Yazara göre;

- 1. Ergüder Yoldaş'ın yaşama bakışı doğru değil.
- 2. Ergüder Yoldaş alışılmışın dışında, farklı bir insan.
- 3. Ergüder Yoldaş'ı anlamaya çalışmalıyız.

15 Dinleyelim, işaretleyelim

Cennet Köşesinde Yaşam

Varol çiftinin;

	Var	Yok
1. koya taşınmalarının nedeni	☐	☐
2. neyle geçindikleri	☐	☐
3. gündelik işleri	☐	☐
4. kaç çocuğu olduğu	☐	☐
5. evlerinin özellikleri	☐	☐

	Doğru	Yanlış
1. Varol çifti 35 yıldır çocuklarıyla beraber ıssız bir koyda yaşamakta.	☐	☐
2. Salih Varol ve eşinin evinde teknolojik hiçbir alet bulunmuyor.	☐	☐
3. Varol çiftinin koya yerleşmelerinin nedeni ekonomik sıkıntılardır.	☐	☐
4. Varol çiftinin yaşadığı yere ancak deniz ya da hava yoluyla gidilebilir.	☐	☐
5. İssız bir yerde yaşamak başlarda Varol çiftini oldukça korkutmuştu.	☐	☐

Varol ailesinin yaşadığı yerde	Var	Yok
1. Otomobil		
2. Pili radyo		
3. Bahçe		
4. Kaynak suyu		
5. Eşek		
6. Elektrik		
7. İnek ve koyunlar		
8. Tekne		

KARŞITLIK			-lyE rağmen/karşın, -sE dE / bile
Ad/Eylem	—	Bağlaç/İlgeç	Örnekler
olumsuzluk zorluk sakatlık koşullar ...	-a/-ya/-na/-ne -e/-ye ...	rağmen karşın ...	Yaşadığı bütün zorluklara rağmen üniversiteyi bitirdi. Pilot olumsuz hava koşullarına rağmen uçağı piste indirmeyi denemeye karar verdi. İstemek de akşamki partiye katılmak zorundayız. Onu özür dilesen de affetmeyeceğim. O beni aramasa da ben onu aramaya devam edeceğim. O beni aramasa bile ben onu aramaya devam edeceğim.
dile ara iste katil	-sa -se	da de bile	Yanlış bile olsa ödevlerinizi kendiniz yapın. Yıldız futbolcu sakatlığına rağmen final maçında takımını yalnız bırakmadı. Şirketimiz bütün olumsuzluklara rağmen projeyi vaadettiği tarihte bitirdi. Şirketimiz bütün olumsuzluklarda rağmen projeyi vaadettiği tarihte bitirdi. Onu özür dilerse de affetmeyeceğim.

16 Tamamlayalım

- Yağmur *a rağmen* futbol oynadık.
- Yasak _____ kendilerini tehlikeye atıp nehre girdiler.
- Kalabalık trafik _____ toplantıya yetişti.
- Sıcak _____ dışarı çıktı.
- Konser salonundaki kalabalık _____ oturacak yer bulduk.
- Yarın saat sekizden sonra ara _____ beni evde bulamaz.
- Ödevlerini yap _____ öğretmen bu saatten sonra kabul etmez.
- Yediklerine dikkat et _____ spor yapmadan kilo veremezsin.
- Hemen hazırlanıp çık _____ artık konsere yetişemeyiz.
- Gece gündüz çalış _____ o sınavı geçemezsin, çünkü çok zor.
- Tüm araştırma _____ AIDS ve kansere çare bulunamadı.
- Her şey yolunda git _____ işlerimi Cumartesiye kadar bitiremem.
- Su iç _____ kilo alıyorum.
- Artık iste _____ geri dönemem.
- Derslerde her şeyi anla _____ sınavda başarılı olamıyorum.
- Arabanızın yeni ol _____ periyodik bakımlarını aksatmamalısınız.

17 Tümce kuralım

- erken / sabah / uyanıyorum / yatsam / akşam / bile _____
- uyarılarıma / hataları / rağmen / aynı / tüm / etti / yapmaya / devam _____
- gelmeyi / rağmen / tüm / etmedi / ısrarlarımıza / partiye / kabul _____
- ilaç / hastalığına / kullanmıyor / rağmen _____
- özür dilesen de / fark etmez / bundan / sonra _____
- ayaklarına / onunla / barışmayacağım / yalvarsa da / kapanıp _____
- camı / uyuyamıyorum / geceleri / açsam da / sıcaktan _____
- rağmen / düzenli / iyileşemiyorum / bir türlü / ilaçlarımı / kullanmama _____
- bile / sözlerini / müzik / Türkçe / anlamasanız / dinleyin _____
- gideceğim / günü / Pazar / bile / konsere / olsam / hasta _____
- vazgeçmeyeceğim / benden / senden / bile / sen / vazgeçsen _____
- artık / etti / koşsan / hareket / otobüs / bile / yetişemezsin _____

Sadece Şort ve Doğanın Dostluğunu Giyinen Adam

Manisa sokaklarında dolaşması nedeniyle Manisa Tarzani olarak adlandırılan kişidir.

Ahmet Bedevi 1899 yılında Bağdat'a 100-125 km kadar kuzeyde olan Samarra şehrinde dünyaya gelmiş Kerkük kökenli bir Türkmendir. Kurtuluş Savaşı'nda savaştığı için kırmızı şeritli İstiklal Madalyası sahibidir. Hayatını Manisa'yı tüm Türkiye'ye örnek olacak şekilde ağaçlandırmaya adanmış ve yaşadığı süre boyunca binlerce ağaç dikmiştir. Spil Dağı'nda yaşayan ve Manisa sokaklarında üzerinde sadece şort ile dolaşan Ahmet Bedevi'ye halk "Manisa Tarzani" adını takmıştır. 1963 yılında hayatını kaybedince Manisa halkınca bir efsaneye dönüştürülmüş, heykeli **dikilmiştir**. Her yıl ölüm yıldönümü olan 31 Mayıs'ta Manisa'da Ahmet

Bedevi için törenler düzenlenir.

Manisa Tarzani diyor ki:

Ben Tarzan...

"Yaşayışım gayet basittir. Yaz, kış, Topkale' deki kulübemde ve mağaramda yaşarım. Evim meyve ağaçlarıyla, çiçeklerle çevrilmiş cennet gibidir. Yazın yaş, kışın kuru meyveler yerim. Günde üç kez, buz gibi suyla yıkanırım. Vücudumu korumak için, kendi yaptığım bitkisel yağı sürünürüm. Eski ve yeni yazıyı bilirim. Türk müziğine hayranım. Sinemanın tutkunuyum. Zaten dertle, gamı bunlarla unutuyorum. Gazete ve dergi elimden düşmez, hepsini alıp okurum."

"Üzüntü, dağın üzerine gelip duran buluta benzer. Çok durunca yağmur olur, kar olur, yerleşir kalır. Başında üzüntüyü çok durdurmaya gelmez. Bulutu daha bulut halindeyken kovmak lazım."

"Ahmet Bedevi bir çıplak, **garip** adamdır. Ama ölünce, ağaç sevgisi sembolü olacak, hangi idareci, ağaç kestirirse rüyasına girecek, boğazına sarılacağı. Bu memleketin yeşile, yeşilliğe, ağaca, çiçeğe ihtiyacı var. Bu sevgiyi yaşatın ne olur."

	Doğru	Yanlış
1. Kurtuluş Savaşı'ndaki başarılarından dolayı İstiklal Madalyası almıştır.	☐	☐
2. Hayatı boyunca çok sayıda ağaç dikmiştir.	☐	☐
3. Yaz kış kuru meyve yiyerek vücudunun direncini artırmıştır.	☐	☐
4. Hayattaki bütün zevklerden kendisini çekmiştir.	☐	☐
5. Öldükten sonra doğadaki tüm canlılara olan sevgisi sembolü olmuştur.	☐	☐
	Var	Yok
1. Manisa Tarzani olarak bilinmesinin sebebi.	☐	☐
2. Yalnızca şort giymesinin nedeni.	☐	☐
3. Vücudunu koruma şekli.	☐	☐
4. Yaşam tarzına Manisa halkının tepkisi.	☐	☐
5. Öldükten sonra halk tarafından nasıl anıldığı.	☐	☐

dikilmek

- Bir saattir burada dikiliyoruz, ama ne gelen var ne giden.
- Evin bütün perdeleri bir günde dikildi.
- Karanlıkta uzun boylu adam önüme dikildi.
- Bu parka geçen hafta yeni bir anıt dikildi.

garip

- Çok garip bir insansın, ne zaman ne yapacağın belli olmuyor.
- Ahmet'in son günlerde çok garip davranışları var.
- Kimsesiz, garip bir çocuğu eskiden, şimdi çok değişti.
- İçimde garip bir yalnızlık duygusu var.

Karşılıklı Konuşma

İÇİNDEKİLER

I. ÜNİTE

Arkadaşıma En Uygun Meslek Hangisi?

- A Grubu 151 • B Grubu 152

II. ÜNİTE

Kim Daha Bilgili?

- A Grubu 153 • B Grubu 154

III. ÜNİTE

Hangi Meslek?

- A Grubu 155 • B Grubu 156

IV. ÜNİTE

Moda Tarihi

- A Grubu 157 • B Grubu 158

V. ÜNİTE

Ev Arkadaşı

- A Grubu 159 • B Grubu 160

VI. ÜNİTE

Yeni Evimiz

- A Grubu 161 • B Grubu 162

VII. ÜNİTE

Bununla Ne Yapılır?

- A Grubu 163 • B Grubu 164

VIII. ÜNİTE

Yeni Robinson Bulundu!

- A Grubu 165 • B Grubu 166

IX. ÜNİTE

Banka Soygunu

- A Grubu 167 • B Grubu 168

X. ÜNİTE

Kartlar Yalan Söylemez

- A Grubu 169 • B Grubu 170

XI. ÜNİTE

Telefon Diyalogları

- A Grubu 171 • B Grubu 172

XII. ÜNİTE

Nasıl Bir Ev?

- A Grubu 173 • B Grubu 174

1. Ünite A

Seçelim, soralım, tahmin edelim

Arkadaşıma En Uygun Meslek Hangisi?

- eğitim durumu
- yabancı dil bilgisi
- karakter özellikleri
- hobileri
- istediği çalışma yoğunluğu
- idealindeki sosyal hayat

ADA OTEL

*Otelimize
Mini klüp animatörü alınacaktır!*

Adayların;

- 25 yaşın altında olması
- İngilizceyi ve Almancayı çok iyi konuşuyor olması
- Dans konusunda yetenekli olması
- Çeşitli dans sovlarda yer almış olması gerekmektedir.

Animatörlerimiz 3 aylık yaz sezonunda otelimizde ücretsiz olarak konaklayacaktır.

HAYAT Spor Merkezi

*Merkezimize
Spor eğitmenleri alınacaktır!*

Adayların;

- Spor akademisi mezunu ya da spor eğitmenliği sertifikasına sahip
- Ekip çalışmasına yatkın
- Dinamik ve sorumluluk sahibi
- Yeniliklere ilgili
- Pozitif enerjisi yüksek
- 30 yaşın altında olması gerekmektedir.

DOĞUKAN İnşaat

*İnşaat Firmamıza
Genel Müdür Yardımcısı alınacaktır!*

Adaylar;

- Yoğun iş temposuna alışkın
- Planlama ve organizasyon yeteneğine sahip
- Hızlı problem çözme becerisi gelişmiş

olmalıdır.

Adayların sigara kullanmaması tercih nedenidir.

Papatya Giyim

*Konfeksiyon mağazamıza
müdür alınacaktır!*

Adayların;

- Üniversite mezunu olması
- Personel idaresi, ürün yönetimi ve mağazanın görsel düzeni konularında bilgili olması
- Yöneticilik özelliklerine sahip olması gerekmektedir.
- Ayrıca, adayların mağazacılık sektöründe deneyimli olması tercih nedenidir.

Farmante İlaç

Firmamıza;

Organik makyaj ürünlerimizin tanıtımını ve satışını yapacak satış elemanları alınacaktır!

Adaylar;

- Üniversite mezunu
- İnsan ilişkilerinde başarılı
- İkna yeteneği yüksek
- Askerliğini yapmış lerkek adaylar!
- Sürücü belgesine sahip olmalıdır.

Karşılıklı Konuşma

1. Ünite B

Seçelim, soralım, tahmin edelim

Arkadaşıma En Uygun Meslek Hangisi?

- eğitim durumu
- yabancı dil bilgisi
- karakter özellikleri
- hobileri
- istediği çalışma yoğunluğu
- idealindeki sosyal hayat

ADA OTEL

*Otelimize
Mini klüp animatörü alınacaktır!*

Adayların;

- 25 yaşın altında olması
- İngilizceyi ve Almancayı çok iyi konuşuyor olması
- Dans konusunda yetenekli olması
- Çeşitli dans şovlarda yer almış olması gerekmektedir.

Animatörlerimiz 3 aylık yaz sezonunda otelimizde ücretsiz olarak konaklayacaktır.

HAYAT Spor Merkezi

*Merkezimize
Spor eğitmenleri alınacaktır!*

Adayların;

- Spor akademisi mezunu ya da spor eğitmenliği sertifikasına sahip
- Ekip çalışmasına yatkın
- Dinamik ve sorumluluk sahibi
- Yeniliklere ilgili
- Pozitif enerjisi yüksek
- 30 yaşın altında olması gerekmektedir.

DOĞUKAN İnşaat

*İnşaat Firmamıza
Genel Müdür Yardımcısı alınacaktır!*

Adaylar;

- Yoğun iş temposuna alışkın
- Planlama ve organizasyon yeteneğine sahip
- Hızlı problem çözme becerisi gelişmiş olmalıdır.

Adayların sigara kullanmaması tercih nedenidir.

Papatya Giyim

*Konfeksiyon mağazamıza
müdür alınacaktır!*

Adayların;

- Üniversite mezunu olması
- Personel idaresi, ürün yönetimi ve mağazanın gör- sel düzeni konularında bilgili olması
- Yöneticilik özelliklerine sahip olması gerekmektedir.
- Ayrıca, adayların mağazacılık sektöründe deneyimli olması tercih nedenidir.

Farmante İlaç

*Firmamıza;
Organik makyaj ürünlerimizin tanıtımını ve satışını yapacak satış elemanları alınacaktır!*

Adaylar;

- Üniversite mezunu
- İnsan ilişkilerinde başarılı
- İkna yeteneği yüksek
- Askerliğini yapmış (erkek adaylar)
- Sürücü belgesine sahip olmalıdır.

---

2. Ünite A

Yarışalım

Kim Daha Bilgili?

NASIL OYNAYACAKSINIZ!

- 1 Başlama noktasına kendiniz ya da grubunuz için bir işaret koyun.
- 2 Sırayla zar atarak başlama çizgisinden ilerleyin.
- 3 Yeşil karelerdeki sorulara, 1 dakika boyunca susmadan yanıt vermeye çalışın. Bir dakika sürmüyorsa 1 kare geriye gidin.
- 4 Kırmızı karelerdeki soruların yanıtları bu ünite de var. Hatırlamıyorsanız 1 kare geri gidin.
- 5 "Soruyu yanıtla" karelerinde diğer oyuncunun ya da grubun sorusuna yanıt verin. Yanıtı veremezseniz 1 kare geri gidin.
- 6 Bitiş karesine ilk ulaşan oyunu kazanır.

BAŞLANGIÇ

Atletik yapılı insanlara uygun sporlar nelerdir?

Sizce dünyanın en eğlenceli sporu hangisi? Niçin?

Soruyu yanıtla

İnsanlara kendilerine uygun spor dalını seçerken nelere dikkat etmelidir?

Soruyu yanıtla

Boks sizce spor mudur? Niçin?

İbrahim Kutluay'ın ilgilendiği ilk spor dalı hangisidir?

Soruyu yanıtla

Bu ünite deki ünlü sporculardan 3 tanesinin adını sayınız.

Futbolla ilgili 10 sözcük sayınız.

Atletik yapılı insanlara uygun sporlar nelerdir?

Soruyu yanıtla

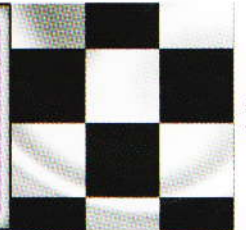
Tarihi belgelere göre ilk sporlar nelerdir?

Fanatizm hakkında neler düşünüyorsunuz?

Soruyu yanıtla

! Oyuna başlamadan önce soruyu yanıtla karelerinde kullanmak için sorular hazırlayın. Sorular hem ünite deki konulardan hem de sporla ilgili genel sorular olabilir.

Örnek: Bugüne kadar hangi sporlarla uğraştın? Spor karşılaşmaları ilk olarak nerede doğmuştur?

BİTİŞ

Karşılıklı Konuşma

2. Ünite B

Yarışalım

Kim Daha Bilgili?

NASIL OYNAYACAKSINIZ!

- 1 Başlama noktasına kendiniz ya da grubunuz için bir işaret koyun.
- 2 Sırayla zar atarak başlama çizgisinden ilerleyin.
- 3 Yeşil karelerdeki sorulara, 1 dakika boyunca susmadan yanıt vermeye çalışın. Bir dakika sürmüyorsa 1 kare geriye gidin.
- 4 Kırmızı karelerdeki soruların yanıtları bu ünite de var. Hatırlamıyorsanız 1 kare geri gidin.
- 5 "Soruyu yanıtla" karelerinde diğer oyuncunun ya da grubun sorusuna yanıt verin. Yanıtı veremezseniz 1 kare geri gidin.
- 6 Bitiş karesine ilk ulaşan oyunu kazanır.

BAŞLANGIÇ

Sporun faydalarından 4 tanesini sayın.

Sizce fanatizmin ne gibi zararları vardır?

Soruyu yanıtla

Sizce size en uygun spor dalı hangisidir? Niçin?

Soruyu yanıtla

Sizce en tehlikeli spor hangisidir? Niçin?

Tarihte basketbola benzer ilk oyunu kimler oynamıştır.

Soruyu yanıtla

Hangi vücut tipine hangi spor uygundur? Bir örnek verin.

Dünyanın en ünlü kadın tenisçilerinden biri kimdir?

Hangi ülkede, hangi spor dalı daha çok ilgi görüyor?

Soruyu yanıtla

Ünite deki 3 kadın fanatik hangi takımları tutuyor?

Sizce iyi bir sporcu hayatında nelere dikkat etmelidir?

Soruyu yanıtla

! Oyuna başlamadan önce soruyu yanıtla karelerinde kullanmak için sorular hazırlayın. Sorular hem ünite deki konulardan hem de sporla ilgili genel sorular olabilir.

Örnek: Bugüne kadar hangi sporlarla uğraştın? Spor karşılaşmaları ilk olarak nerede doğmuştur?

BITİŞ

3. Ünite A

Anlatalım, tahmin edelim

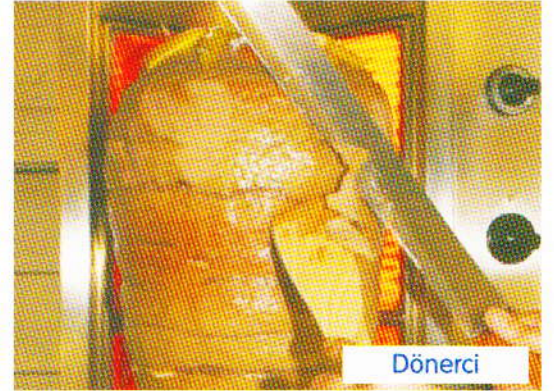
Hangi Meslek?

maliyeci • öğretmen • psikolog • bankacı • sekreter • tasarımcı • müfettiş • doktor • avukat

1. Keşke masa başında bir işim olsa.
2. Keşke erken emekli olabilsem.
3. Keşke her gün bu üniformayı giymek zorunda olmasam.
4. _____
5. _____

1. Keşke daha geniş bir yerde çalışsam.
2. Keşke işimi bu kadar kalabalığın içinde yapmasam.
3. Keşke eldiven takmak zorunda olmasam.
4. _____
5. _____

1. Keşke bu kadar ayakta durmak zorunda kalmasam.
2. Keşke insanlar her şeyi bana sorup benden yardım istemese.
3. Keşke çalıştığım yerdeki beğendiğim ürünleri parasız alabilsem.
4. _____
5. _____

1. Keşke bu kadar büyük bir iş yerinde küçük alanda çalışmak zorunda kalmasam.
2. Keşke biraz daha hareket edeceğim bir işte çalışsam.
3. Keşke her gün aynı işleri tekrarlamak zorunda kalmasam.
4. _____
5. _____

Karşılıklı Konuşma

3. Ünite B

Anlatalım, tahmin edelim

Hangi Meslek?

trafik polisi • cerrah • dönerci • suflör • tezgahdar • kasiyer • emlakçı • postacı

1. Keşke aileme daha çok zaman ayırabilsem.
2. Keşke evimde rahatça otururken telefonum çalmasa ve ben işe gitmek zorunda kalmam.
3. Keşke çalışma saatleri dışında insanların sorunlarına çözüm üretmek zorunda kalmam.

4. _____

5. _____

Doktor

1. Keşke bu kadar işin içinde benden güler yüzlü olmam beklenmese.
2. Keşke hiç mesaiye kalmak zorunda olmasam.
3. Keşke terfi etmem bu kadar çok sınava bağlı olmasa.

4. _____

5. _____

Bankacı

1. Keşke her gün konuşmak zorunda olmasam.
2. Keşke karşımdaki insanlardan bu kadar sorumlu olmasam.
3. Keşke her akşam ertesi gün için hazırlık yapmasam.

4. _____

5. _____

Öğretmen

1. Keşke gün boyu masa başında çalışmasam.
2. Keşke insanlarla sözlü iletişim kuracağım bir işe sahip olsam.
3. Keşke bir şeyler üretmek için bu kadar beynimi yormasam.

4. _____

5. _____

Tasarımcı

4. Ünite A

Anlatalım, bulalım

Moda Tarihi

1

Ortaya çıkışı M.Ö.13. bin yılına dayanır. O günden günümüze kadar soğuktan korunmak için giyilir. Kadınları daha estetik göstermek için daha sıkı ve yüksek modelleri vardır.

M.Ö. 13 bin yılından beri soğuktan korunmak için giyilir. Kadınları daha estetik göstermek için daha sıkı ve yüksek modelleri vardır.

Çizme

2

Tarihçesi binlerce yıl önce yaşamış Mısırlı kadınlara kadar uzanıyor. O günden beri kadınların cazibesini arttırmıştır. Onlar daha güzel görünmek için kına, mor civa içeren bitkisel boyaları kullanmışlardır. Her zaman toplum içinde kabul görmemiş, bugünkü aşamasına gelinceye kadar birçok badireler atlattır.

3

20 Mayıs 1873 yılında işçi kıyafeti olarak başlayıp, günümüzde özellikle gençler arasında en popüler gysi olmuştur.

4

Günümüzde kadınların vazgeçilmez olan ve kıyafetlerinin altına giydikleri bu aksesuar ilk defa 1935 yılında kullanılmaya başlanmıştır.

5

1660 yılında Fransa'yı ziyaret eden bir Hırvat birliği beraberinde getirmiştir. O günden beri kullanılan bu aksesuar erkeklerin daha şık görünmesini sağlamaktadır.

6

1946'daki ilk çıkışındaki skandal yaratan izlenimini artık kaybetmiş olsa da kadın giyiminin vazgeçilmez parçası haline gelmiştir. Uzun yıllardır çekiciliğini ve cazibesini korumaktadır.

7

İlk bulan Çinliler olmasına rağmen, 1960'lı yıllarda reklam kampanyalarında Hollywood yıldızlarının kullanması popülerliğini arttırmıştır. O günden beri hem koruyucu hem de kıyafeti tamamlayıcı bir aksesuar olarak kullanılmaktadır.

4. Ünite B

Anlatalım, bulalım

Moda Tarihi

1

Ortaya çıkışı M.Ö.13. bin yılına dayanır. O günden günümüze kadar soğuktan korunmak için giyilir. Kadınları daha estetik göstermek için daha sıkı ve yüksek modelleri vardır.

M.Ö. 13 bin yılından beri soğuktan korunmak için giyilir. Kadınları daha estetik göstermek için daha sıkı ve yüksek modelleri vardır.

Çizme

2

İlk imal tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Askeri kurallar gereği Amerikan Deniz Kuvvetlerinde bahriyelilerin 1913 yılında iç çamaşırı olarak giymesinin zorunlu tutulması bu sanayinin başlangıcı kabul edilmektedir. O günden günümüze kadar popüler bir kıyafet olmuştur.

3

M.Ö. 3200 yılında kullanılmaya başlanmıştır. M.Ö. 3000 yıllarında Girit Adası'nda yaşayan Mikosluların kullandıkları uzun ve sivriyken, Asurlularinkiler ise yuvarlaklı.

4

İlk defa İngiliz kralı 7. Edward tarafından giyilmiştir. O günden beri erkeklerin resmi davetlerde tercihidir.

5

1830'lardan itibaren mikrop korkusunun yaygınlaşmasıyla ortaya çıkmıştır. Victoria çağının yarattığı hava ve yeni kumaş çeşitlerinin üretiminden etkilenmiştir. Kadın ve erkekler kıyafetlerinin içine giymektedir.

6

Bu giysinin ortaya çıkış tarihi Rönesans dönemi Avrupa'sına kadar uzanıyor. 14-16. yüzyıllar arasında Avrupalı erkeklerin özellikle de asilzadelerin vazgeçilmez giysileri arasında yer almıştır. Günümüzde ise bayanlar bu dar giysiyi tercih etmektedir.

7

İlk olarak 3. yüzyıl başlarında Roma'da bir kumaş parçasının ortasına kafanın geçebileceği kadar bir delik açılarak dikilmiş ve düğmesiz oldukları için kemerle birlikte kullanılmış. Günümüzde kadın-erkek herkesin severek kullandığı bir giysi haline gelmiş.

5. Ünite A

Soralım, anlatalım, karar verelim

Ev Arkadaşı

- A : Nasıl? Evi beğendin mi?
B : Evet, gerçekten güzel bir ev ama biraz küçük değil mi?
A : Biz daha önce bu evde üç kişi yaşıyorduk, ev bize yetiyordu. Çünkü ev biraz küçük olsa da oldukça kullanışlı. Mutfağı büyük mesela ve fazla eşyalarımız için de bir kileri var.
B : Hmm.. Peki eve bir akrabamız ya da arkadaşımız gelirse nerede kalacak?
A : Salondaki koltuk açılıp yatak olabiliyor. Zaten benim pek fazla misafirim gelmez. Senin gelir mi?
B : Eğer eve taşınırsam annem bazı zamanlar burada bizimle kalmak isteyebilir. Bu sorun olur mu senin için?
A : Yo, olmaz. Bazen benim annem de kalmaya geliyor.
B : Hmm... Peki evin kirası ne kadar?
A : 500 lira. Aidat da var tabii, o da 100 lira.
B : Hmm... Yani buraya taşınırsam ayda 300 lira eve vermek zorunda kalacağım. Bana biraz fazla geldi.
A : Ama burası çok merkezi bir yer, her yere yakın. Burada oturursan yol masrafın olmaz.
B : Evet, doğru.
A : Ayrıca apartmanımız da çok iyi. Bugüne kadar komşularla hiç sorun yaşamadık.
B : Aa, evet bu da çok önemli tabii... Her şey çok iyi görünüyor. Ben ailemle tekrar konuşup seni yarın arayayım.
A : Peki, sen nasıl istersen...
B : Hoşça kal. Görüşürüz.
A : Güle güle.

Üniversitede 2. sınıf öğrencisisiniz ve yurttan kalıyorsunuz. Ancak yurttan bazı sorunlarla karşılaştınız (kötü yemekler, kalabalık odalar, gürültü, giriş-çıkış saatleri vb.) ve bu nedenle eve çıkmaya karar verdiniz.

Okuldaki bir ilanı gördünüz ve hem tanışmak hem de şartları konuşmak üzere ilanı veren öğrenciyle okulun bahçesinde buluştunuz.

Kararınızı verin, eve taşınacak mısınız?

Arkadaşınız

okul durumu: _____

ailesi: _____

sosyal hayatı: _____

yurttan ayrılmak istemesinin nedeni: _____

diğer: _____

Evin Özellikleri

- yeri
- büyüklüğü
- kirası
- aidat ücreti
- ulaşımı
- okula uzaklığı
- komşular
- ev sahibi

Sizin Durumunuz ve Şartlarınız

- Düzenli ve titiz bir insansınız.
- Erkek/kız arkadaşınız var.
- Bitirme tezi yazıyor ve notlarınızı yükseltmeye çalışıyorsunuz.
- Sigara kullanıyorsunuz.
- Diğer: _____

5. Ünite B

Soralım, anlatalım, karar verelim

Ev Arkadaşı

- A : Nasıl? Evi beğendin mi?
B : Evet, gerçekten güzel bir ev ama biraz küçük değil mi?
A : Biz daha önce bu evde üç kişi yaşıyorduk, ev bize yetiyordu. Çünkü ev biraz küçük olsa da oldukça kullanışlı. Mutfağı büyük mesela ve fazla eşyalarımız için de bir kileri var.
B : Hmm.. Peki eve bir akrabamız ya da arkadaşımız gelirse nerede kalacak?
A : Salondaki koltuk açılıp yatak olabiliyor. Zaten benim pek fazla misafirim gelmez. Senin gelir mi?
B : Eğer eve taşınırsam annem bazı zamanlar burada bizimle kalmak isteyebilir. Bu sorun olur mu senin için?
A : Yo, olmaz. Bazen benim annem de kalmaya geliyor.
B : Hmm... Peki evin kirası ne kadar?
A : 500 lira. Aidat da var tabii, o da 100 lira.
B : Hmm... Yani buraya taşınırsam ayda 300 lira eve vermek zorunda kalacağım. Bana biraz fazla geldi.
A : Ama burası çok merkezi bir yer, her yere yakın. Burada oturursan yol masrafın olmaz.
B : Evet, doğru.
A : Ayrıca apartmanımız da çok iyi. Bugüne kadar komşularla hiç sorun yaşamadık.
B : Aa, evet bu da çok önemli tabii... Her şey çok iyi görünüyor. Ben ailemle tekrar konuşup seni yarın arayayım.
A : Peki, sen nasıl istersen...
B : Hoşça kal. Görüşürüz.
A : Güle güle.

Üniversitede 4. yılınız ve ev arkadaşlarınızdan biri okulunu bitirip evden ayrıldı. Diğeriyle ise çeşitli sorunlar yaşadınız (lev işleri, misafirler) ve o da evden taşındı.

Yeni bir ev arkadaşı bulmak üzere okulda bir ilan verdiniz. Şu anda bu ilanla ilgili size başvuran bir öğrenciyle okulun bahçesinde konuşmaktasınız.

Kararınızı verin, ev mısınız?

Arkadaşınız

- okul durumu: _____
ailesi: _____
sosyal hayatı: _____
yurttan ayrılmak istemesinin nedeni: _____
diğer: _____
_____
_____

Evin Özellikleri

- yeri
- büyüklüğü
- kirası
- aidat ücreti
- ulaşımı
- okula uzaklığı
- komşular
- ev sahibi

Sizin Durumunuz ve Şartlarınız

- Düzenli ve titiz bir insansınız.
- Erkek/kız arkadaşınız var.
- Bitirme tezi yazıyor ve notlarınızı yükseltmeye çalışıyorsunuz.
- Sigara kullanıyorsunuz.
- Diğer: _____
_____
_____

6. Ünite A

Tartışalım, karar verelim

Yeni Evimiz

- A : Hayatım, bak bu dergideki salon da harika görünüyor! Duvarın biri bordo, diğeri yeşil...
- B : Yine mi dergilere bakıyorsun? Altı aydır karar veremedin duvarların rengine.
- A : Ne yapayım, sonunda ev hayalimiz gerçekleşti, ben de en iyisi olsun istiyorum. Hadi sen de fikrini söyle, bu salon nasıl?
- B : Hmm... Güzel ama bence çok karanlık görünüyor. Biz salonu açık renk boyatalım. Fil dişi olabilir mesela.
- A : Çok demode! Bence duvarlar farklı renklerde olsun. Bir tarafı koyu yeşil boyatalım ve güzel tablolar yaptırıp oraya asalım.
- B : Tablo mu yaptıralım? Sen bir tabloyu kaçta yapıyorlar, biliyor musun? Ondan daha önemli ihtiyaçlar var. Salona parke döşetilecek, perdeler diktirilecek, koltuklar tamir ettirilecek...
- A : Şaka yapıyorsun herhalde... Beni bu eski koltuklarda oturtacaksın yani, öyle mi?
- B : Ne varmış koltuklarda? Güzel bir kılıf kaplatırız, yepyeni olurlar!
- A : Mümkün değil! Salon için mutlaka bir takım yaptırmalıyız. Ama merak etme, yeni bir yemek masası almak zorunda değiliz çünkü büyükanne-min antika masasını getirteceğim..
- B : Peki, öyle olsun. O zaman halı ve avizelere koltukları yaptırdıktan sonra karar verelim...
- A : Olur... A, peki mutfakla banyo nasıl olacak?
- B : Ben mutfaka karışmam, nasıl istiyorsan öyle yaptıralım ama lütfen banyoyu bana bırak. Banyonun fayanslarını sipariş ettim bile, çok beğeneceksin.
- A : Ne? Benden habersiz mi? Umarım güzel bir renk seçmişsindir. Eğer beğenmezsem değiştirim, haberin olsun.
- B : Tamam, tamam... Haydi artık yemek yiyelim, ben çok acıktım.

Yıllar sonra güzel, bahçeli bir ev sahibi oldunuz ve evinizin dekorasyonunu yaptıracaksınız. Sizin tercihiniz renkli ve rahat bir ev. Evinizde tablolar, biblolar olsun istiyorsunuz.

Eşinizle birlikte bu konu hakkında görüş alışverişinde bulunuyorsunuz.

Anahtar Sözcükler

boyat-
ışıklandır-
getirt-
döşet-
ağaçlandır-

diktir-
yaptır-
çiçeklendir-
bitir-

Salon

duvarlar koltuklar
halılar tablolar
perdeler ışıklar
diğer: _____

Banyo-Mutfak

duvarlar fayanslar
dolaplar lavabo
yerler
diğer: _____

Yatak Odası

duvarlar yatak
halılar gardrop
perdeler ışıklar
diğer: _____

Bahçe

ağaçlar çiçekler
oyun alanı süs havuzu
çardak masa
diğer: _____

Sizin Tercihleriniz

Salon	Mutfak	Banyo	Yatak Odası	Bahçe

6. Ünite B

Tartışalım, karar verelim

Yeni Evimiz

- A : Hayatım, bak bu dergideki salon da harika görünüyor! Duvarın biri bordo, diğeri yeşil...
- B : Yine mi dergilere bakıyorsun? Altı aydır karar veremedin duvarların rengine.
- A : Ne yapayım, sonunda ev hayalimiz gerçekleşti, ben de en iyisi olsun istiyorum. Hadi sen de fikrini söyle, bu salon nasıl?
- B : Hmm... Güzel ama bence çok karanlık görünüyor. Biz salonu açık renk boyatalım. Fil dişi olabilir mesela.
- A : Çok demode! Bence duvarlar farklı renklerde olsun. Bir tarafı koyu yeşil boyatalım ve güzel tablolar yaptırıp oraya asalım.
- B : Tablo mu yaptıralım? Sen bir tabloyu kaçta yapıyorlar, biliyor musun? Ondan daha önemli ihtiyaçlar var. Salona parke döşetilecek, perdeler diktirilecek, koltuklar tamir ettirilecek...
- A : Şaka yapıyorsun herhalde... Beni bu eski koltuklarda oturacaksın yani, öyle mi?
- B : Ne varmış koltuklarda? Güzel bir kılıf kaplatırız, yepyeni olurlar!
- A : Mümkün değil! Salon için mutlaka bir takım yaptırmalıyız. Ama merak etme, yeni bir yemek masası almak zorunda değiliz çünkü büyükanne-min antika masasını getireceğim..
- B : Peki, öyle olsun. O zaman halı ve avizelere koltukları yaptırdıktan sonra karar verelim...
- A : Olur... A, peki mutfakla banyo nasıl olacak?
- B : Ben mutfaka karışmam, nasıl istiyorsan öyle yaptıralım ama lütfen banyoyu bana bırak. Banyonun fayanslarını sipariş ettim bile, çok beğeneceksin.
- A : Ne? Benden habersiz mi? Umarım güzel bir renk seçmişsindir. Eğer beğenmezsem değiştiririm, haberin olsun.
- B : Tamam, tamam... Haydi artık yemek yiyelim, ben çok acıktım.

Yıllar sonra güzel, bahçeli bir ev sahibi oldunuz ve evinizin dekorasyonunu yaptıracaksınız. Sizin tercihiniz açık renklerde modern bir ev. Evinizde fazla eşya istemiyorsunuz, sadelikten yanasınız.

Eşinizle birlikte bu konu hakkında görüş alışverişinde bulunuyorsunuz.

Anahtar Sözcükler

boyat-	diktir-
ışıklandır-	yaptır-
getirt-	çiçeklendir-
döşet-	bitir-
ağaçlandır-	

Salon

duvarlar	koltuklar
halılar	tablolar
perdeler	ışıklar
diğer: _____	_____

Banyo-Mutfak

duvarlar	fayanslar
dolaplar	lavabo
yerler	
diğer: _____	_____

Yatak Odası

duvarlar	yatak
halılar	gardrop
perdeler	ışıklar
diğer: _____	_____

Bahçe

ağaçlar	çiçekler
oyun alanı	süs havuzu
çardak	masa
diğer: _____	_____

Sizin Tercihleriniz

Salon	Mutfak	Banyo	Yatak Odası	Bahçe

7. Ünite A

Anlatalım

Bununla Ne Yapılır?

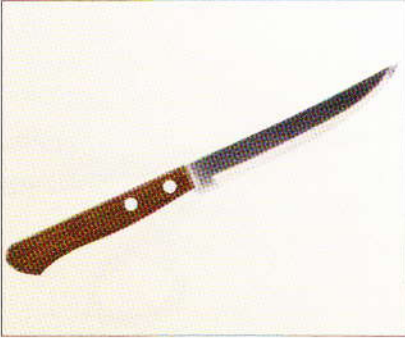

Karşılıklı Konuşma

7. Ünite B

Anlatırım

Bununla Ne Yapılır?

---

8. Ünite A

Röportaj yapalım

Yeni Robinson Bulundu!

- A : Sayın seyirciler, iki yıl önceki deniz kazasından kurtulan ve bugüne dek yaşamını ıssız bir adada sürdürmüş olan Mehmet Suna şu anda yanımızda. Merhaba Mehmet Bey, öncelikle size "Geçmiş olsun" diyoruz. Şu anda kendinizi nasıl hissediyorsunuz?
- B : Sağolun. Şu anda çok mutluyum, evime ve aileme kavuştum. Ama biraz şaşkınlık da yaşıyorum tabii.
- A : Anlıyorum. Aslında konuşacak çok şey var ama isterseniz önce tekne yolculuğunuzdan başlayalım. Nereye gitmekteydiniz, teknede kimler bulunuyordu?
- B : Teknede dört kişiydik. İki arkadaşımınla birlikte serbest dalış yapmak için Kızıldeniz'e gidiyorduk, teknede bir de kaptanımız Haluk Bey vardı. Yolda teknemizin motoru arızalandı ve olumsuz hava koşullarıyla mücadele edemedik. Çıkan bir fırtınada tekne alabora oldu.
- A : Peki siz kurtulmayı nasıl başardınız? Kaza anında yaşadıklarınızdan da bahseder misiniz?
- B : Aslında tekne battıktan sonra neler olduğunu pek hatırlayamıyorum. Sadece fırtınanın çok şiddetli olduğunu ve denize düşünce el yordamıyla bir can simidine tutunduğumu hatırlıyorum. Sonra da kendimi bir adanın sahilinde buldum.
- A : Evet, gelelim adadaki yaşamınıza. İki yıl boyunca tek başınıza, bir adada hayatınızı nasıl sürdürdünüz?
- B : İlk günler çok zor geçti tabii, özellikle içme suyu bulana kadar. Daha sonra adayı keşfetmeye başladım, küçük mağaraları barınak olarak kullandım...
- A : Mehmet Bey, anlattıklarınız gerçekten çok ilginç. Sizi dinlemeye devam edeceğiz ancak şimdi bir reklam arası veriyoruz.

İki yıl önce Akdeniz açıklarında batan tekneden kurtulmayı başarmış tek kazazede bir balıkçı teknesi tarafından bulundu. Mavi Yol adlı tekne Akdeniz açıklarında batmış, yapılan arama-kurtarma çalışmalarında kazazedelerin izine rastlanamamıştı. Ancak iki gün önce bir balıkçı teknesi Roda Adası yakınlarında demir attığı sırada adadan dumanların yükseldiğini gördü. Dumanla işaret veren, iki yıl önceki kazadan kurtulmayı başarmış tek kişi olan Mehmet Suna'ydı.

Bir televizyon kanalında muhabir olarak çalışmaktasınız ve Mehmet Suna ile ana haber bültenindeyiz. Kazazede ile bir röportaj yapınız.

KİŞİSEL BİLGİLER

- Yaş
- Meslek
- Medeni durum

TEKNE

- Teknenin rotası
- Teknedeki kişilerin sayısı ve kimlikleri

KAZA

- Kaza anı
- Kazanın nedeni
- Kazadan sonra yaşananlar

ISSIZ ADA

- Adanın özellikleri (orman, hayvanlar, bitkiler vb.)
- Barınma
- Yiyecek-içecek
- Karşılaşılan tehlikeler
- Adadaki hayvanlar, bitkiler vb.

EVE DÖNÜŞ

- Balıkçı teknesiyle karşılaşma
- Ailenin tepkisi

8. Ünite B

Ropörtaj yapalım

Yeni Robinson Bulundu!

- A : Sayın seyirciler, iki yıl önceki deniz kazasından kurtulan ve bugüne dek yaşamını ıssız bir adada sürdürmüş olan Mehmet Suna şu anda yanımızda. Merhaba Mehmet Bey, öncelikle size "Geçmiş olsun" diyoruz. Şu anda kendinizi nasıl hissediyorsunuz?
- B : Sağolun. Şu anda çok mutluyum, evime ve aileme kavuştum. Ama biraz şaşkınlık da yaşıyorum tabii.
- A : Anlıyorum. Aslında konuşacak çok şey var ama isterseniz önce tekne yolculuğunuzdan başlayalım. Nereye gitmekteydiniz, teknede kimler bulunuyordu?
- B : Teknede dört kişiydik. İki arkadaşımın birlikte serbest dalış yapmak için Kızıldeniz'e gidiyorduk, teknede bir de kaptanımız Haluk Bey vardı. Yolda teknemizin motoru arızalandı ve olumsuz hava koşullarıyla mücadele edemedik. Çıkan bir fırtınada tekne alabora oldu.
- A : Peki siz kurtulmayı nasıl başardınız? Kaza anında yaşadıklarınızdan da bahsedebilir misiniz?
- B : Aslında tekne battıktan sonra neler olduğunu pek hatırlayamıyorum. Sadece fırtınanın çok şiddetli olduğunu ve denize düşünce el yordamıyla bir can simidine tutunduğumu hatırlıyorum. Sonra da kendimi bir adanın sahilinde buldum.
- A : Evet, gelelim adadaki yaşamınıza. İki yıl boyunca tek başınıza, bir adada hayatınızı nasıl sürdürdünüz?
- B : İlk günler çok zor geçti tabii, özellikle içme suyu bulana kadar. Daha sonra adayı keşfetmeye başladım, küçük mağaraları barınak olarak kullandım...
- A : Mehmet Bey, anlattıklarınız gerçekten çok ilginç. Sizi dinlemeye devam edeceğiz ancak şimdi bir reklam arası veriyoruz.

İki yıl önce Akdeniz açıklarında batan tekneden kurtulmayı başarmış tek kazazede bir balıkçı teknesi tarafından bulundu. Mavi Yol adlı tekne Akdeniz açıklarında batmış, yapılan arama-kurtarma çalışmalarında kazazedelerin izine rastlanamamıştı. Ancak iki gün önce bir balıkçı teknesi Roda Adası yakınlarında demir attığı sırada adadan dumanların yükseldiğini gördü. Dumanla işaret veren, iki yıl önceki kazadan kurtulmayı başarmış tek kişi olan Mehmet Suna'ydı.

Tekne kazasından kurtulmayı başarmış tek kişi olarak bir ana haber bültenine davet edildiniz.

Muhabirin soruları doğrultusunda aşağıdaki konulara değinerek açıklamalarda bulununuz.

KİŞİSEL BİLGİLER

- Yaş
- Meslek
- Medeni durum

TEKNE

- Teknenin rotası
- Teknedeki kişilerin sayısı ve kimlikleri

KAZA

- Kaza anı
- Kazanın nedeni
- Kazadan sonra yaşananlar

ISSIZ ADA

- Adanın özellikleri (orman, hayvanlar, bitkiler vb.)
- Barınma
- Yiyecek-içecek
- Karşılaşılan tehlikeler
- Adadaki hayvanlar, bitkiler vb.

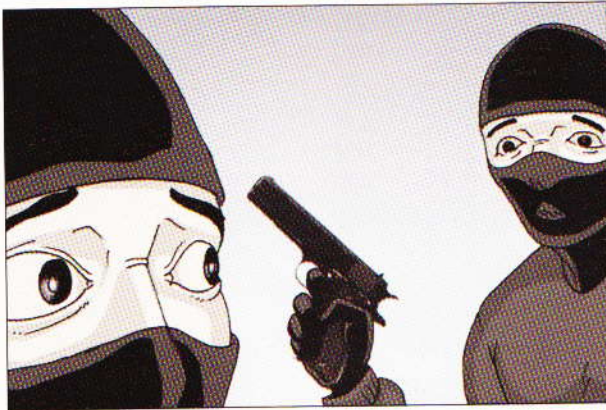
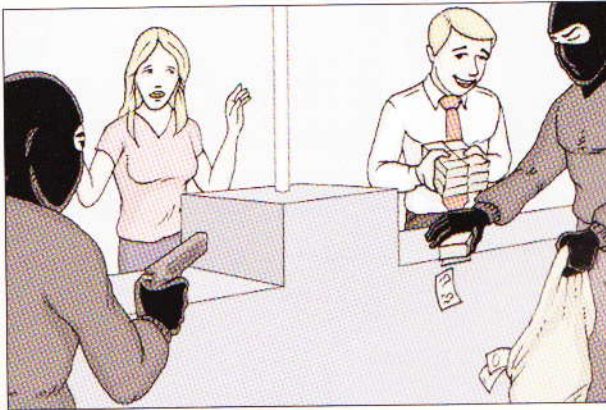
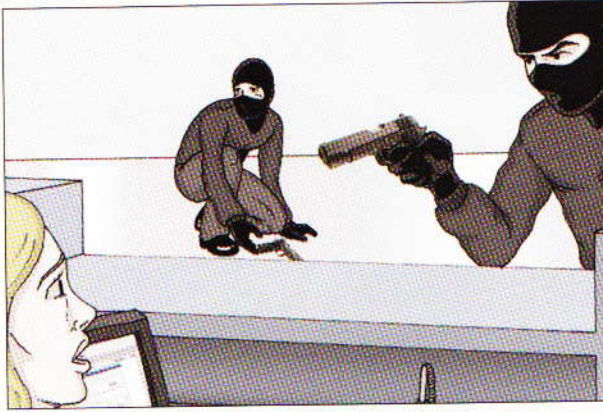
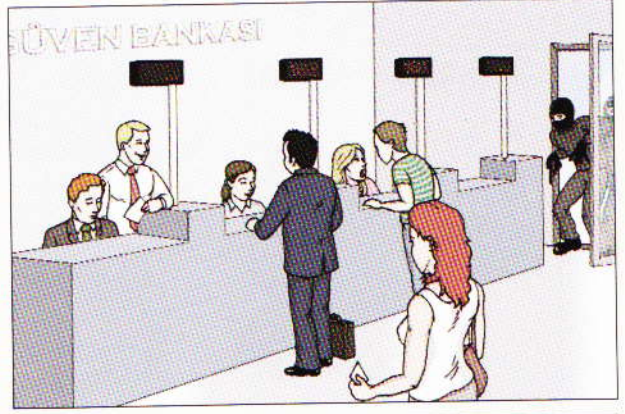
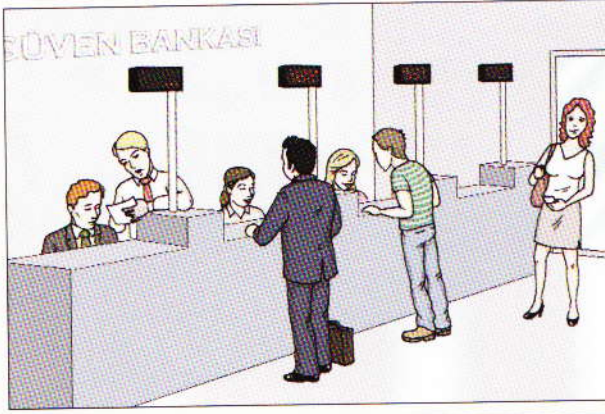
EVE DÖNÜŞ

- Balıkçı teknesiyle karşılaşma
- Ailenin tepkisi

9. Ünite A

Seçelim, anlatalım, tahmin edelim
Banka Soygunu

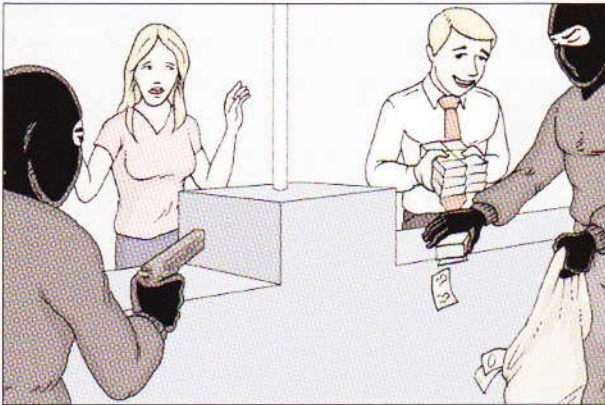
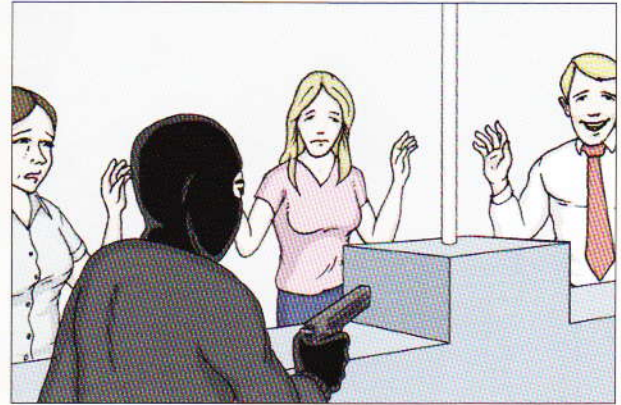
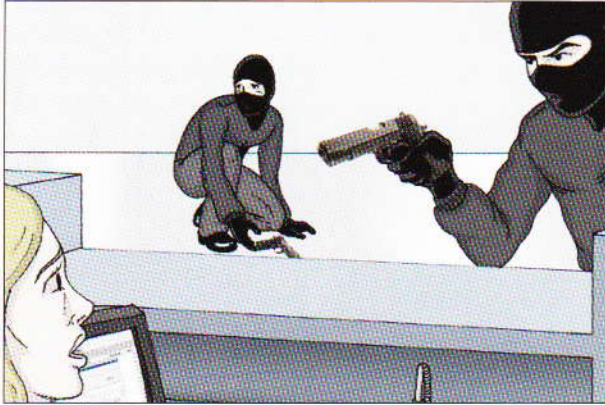
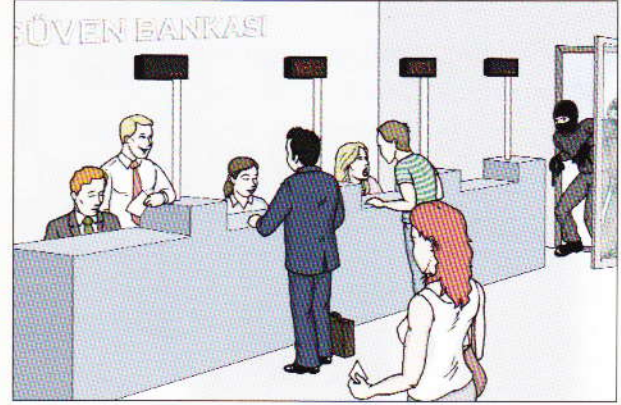

Karşılıklı Konuşma

9. Ünite B

Seçelim, anlatalım, tahmin edelim

Banka Soygunu

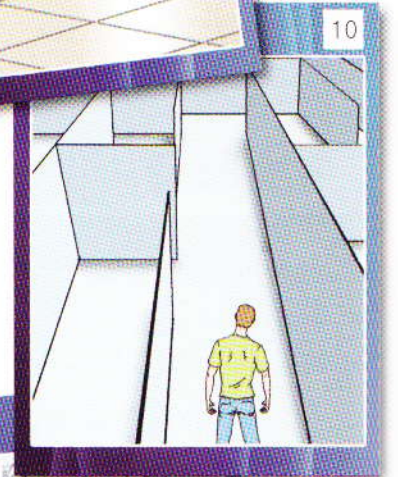
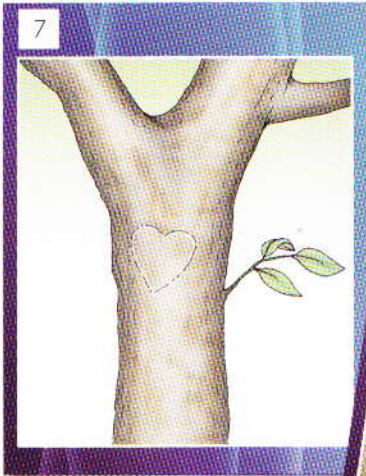
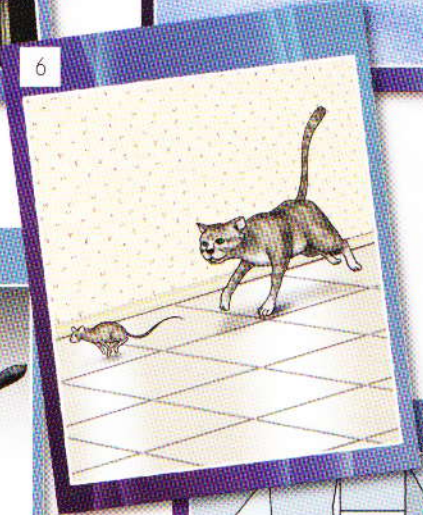
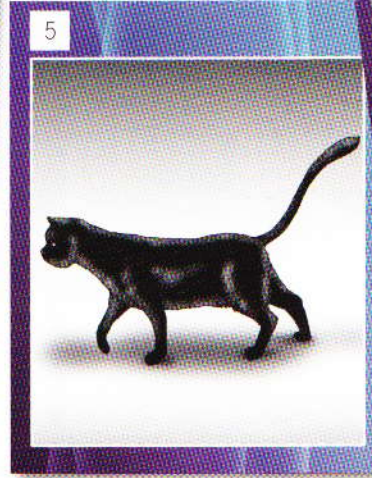
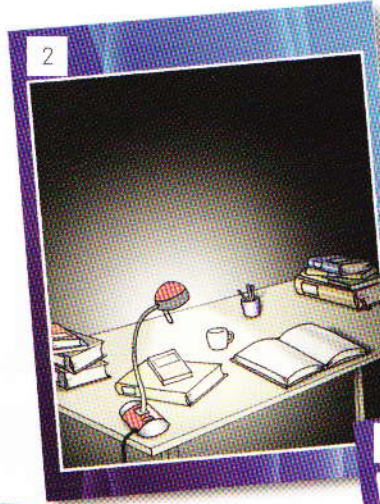
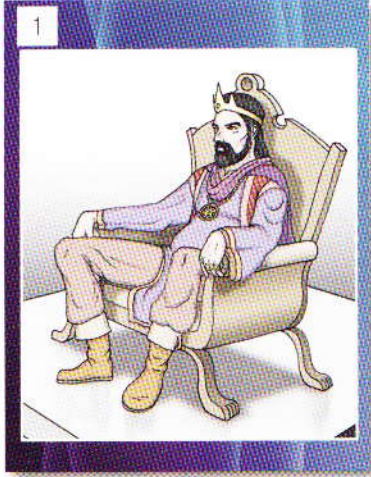

10. Ünite A

Seçelim, dinleyelim, anlatalım

Kartlar Yalan Söylemez

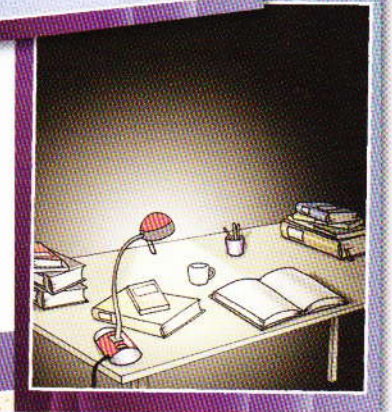
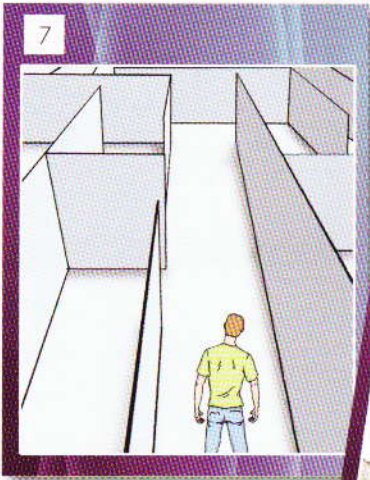
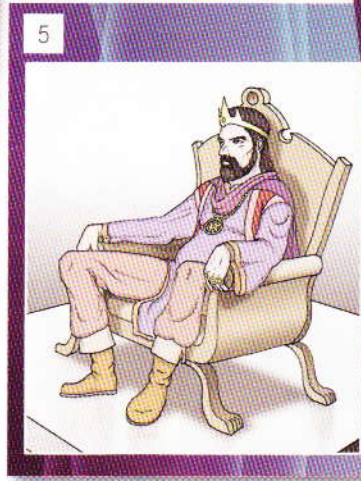
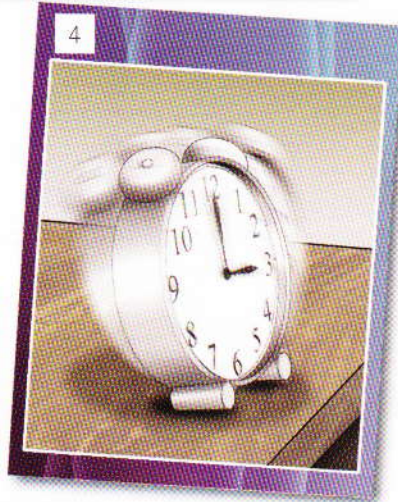
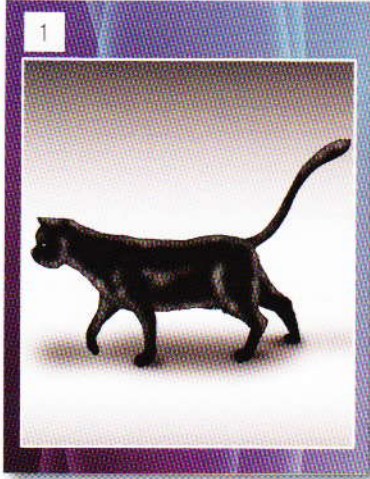

Karşılıklı Konuşma

10. Ünite B

Seçelim, dinleyelim, anlatalım

Kartlar Yalan Söylemez

11. Ünite A

Diyalog oluşturalım

Telefon Diyalogları

A : Salsa Organizasyon, iyi günler.

B : Merhaba. Ben Yunus Ağaoğlu, ETL Turizm'den arıyorum. Sema Yurttaş hanımefendiyi bağlar mısınız lütfen?

A : Yunus Bey, maalesef Sema Hanım şu an ofiste değil.

B : Öyle mi? Kaçta döneceğini biliyor musunuz?

A : Öğleden sonra saat ikide ofiste olacağını söylemişti. Kendisine bir mesajınız var mı?

B : Evet. Sema Hanımın en son katıldığı yurtdışı turunun ödeme planında bir sorun olmuş. Kendisine beni aramasını söyleyebilir misiniz?

A : Tabii, telefon numaranızı alabilir miyim lütfen?

B : 287 89 89'dan 118.

A : Tamam, notunuzu aldım.

B : Teşekkürler, iyi çalışmalar.

A : Teşekkür ederim, iyi günler.

1. Diyalog

Yakında tatile çıkacaksınız. Tenha, sizin bir yerde dinlenmek istiyorsunuz. Bir arkadaşınız size Çeşme Şelale Otel'i tavsiye etti. Rezervasyon yaptırmadan önce oteli arayıp bazı bilgiler almak istiyorsunuz:

- otelin şehirden uzaklığı
- yakındaki eğlence yerleri
- aktiviteler
- aktivitelerin ücretleri
- evcil hayvan kabulü

2. Diyalog

Yakın bir arkadaşınız nişanlandı ve ona güzel bir çiçek göndermek istiyorsunuz. Arkadaşınız kırmızı gülleri çok sever.

Çiçeklerin yarın saat 18'den sonra onun evinde olmasını istiyorsunuz.

Çiçekçiye telefon edip bir buket hazırlamalarını isteyin.

Çiçekteki kartta ne yazacağını düşünün.

3. Diyalog

Gitar kursunda yeni biriyle tanıştınız ve ondan çok hoşlandınız. Kendisini daha yakından tanımak için cumartesi günü bir kafede kahve içmeye davet etmek istiyorsunuz.

Yeni arkadaşınıza telefon edip onu bu randevuya ikna etmeye çalışın.

4. Diyalog

Sabah müthiş bir diş ağrısıyla uyandınız. Ne aksilik ki çok önemli bir toplantıda sunum yapmanız gerekiyor. Sunumunuz için çok çalıştınız ama bu diş ağrısıyla işe gitmeniz mümkün değil.

Müdürünüzü arayıp durumunuzu açıklayın ve izin almaya çalışın.

11. Ünite B

Diyalog oluşturalım

Telefon Diyalogları

A : Salsa Organizasyon, iyi günler.

B : Merhaba. Ben Yunus Ağaoğlu, ETL Turizm'den arıyorum. Sema Yurttaş hanımefendiyi bağlar mısınız lütfen?

A : Yunus Bey, maalesef Sema Hanım şu an ofiste değil.

B : Öyle mi? Kaçta döneceğini biliyor musunuz?

A : Öğleden sonra saat ikide ofiste olacağını söylemişti. Kendisine bir mesajınız var mı?

B : Evet. Sema Hanımın en son katıldığı yurtdışı turunun ödeme planında bir sorun olmuş. Kendisine beni aramasını söyleyebilir misiniz?

A : Tabii, telefon numaranızı alabilir miyim lütfen?

B : 287 89 89'dan 118.

A : Tamam, notunuzu aldım.

B : Teşekkürler, iyi çalışmalar.

A : Teşekkür ederim, iyi günler.

1. Diyalog

Çeşme Şelale Otel'de resepsiyonistsiniz. Misafirlerinize şu bilgileri veriyorsunuz:

- otel ve şehir arası 3 km.
- otel deniz kenarında, özel plaja sahip
- barlar sokağından 4 km. uzak
- ücretsiz aktiviteler: spor salonu, masa tenisi, disko
- ücretli aktiviteler: tenis dersi (saati 60 YTL), futbol (saati 20 YTL),
- peşin ödemede % 15 indirim

2. Diyalog

Orkide Çiçek Evi'nde çalışıyorsunuz ve telefon siparişleri ile ilgileniyorsunuz.

Telefona cevap verin ve sipariş alın.

Telefonda şunları da sorun:

- adres
- çiçek türü ve sayısı
- buket ambalajının rengi
- mesaj kartı

3. Diyalog

Gitar kursunda biriyle tanıştınız ama ondan pek hoşlanmadınız. Bu nedenle onunla kurs dışında görüşmek istemiyorsunuz.

Şimdi telefonunuz çalıyor. Arayan kurstaki o arkadaşınız. Haydi telefonunuzu açın.

4. Diyalog

Bir şirkette yöneticisiniz ve bugün hem şirketiniz hem de kendi kariyeriniz için çok önemli bir toplantıya katılacaksınız. Ne yazık ki hiç beklemediğiniz bir anda en güvendiğiniz elemanınız sizi arayıp bugün işe gelemeyeceğini söylüyor.

Ona izin verecek misiniz?

12. Ünite A

Anlatalım, tahmin edelim
Nasıl Bir Ev?

Olumlu Yönleri:

1. _____
2. _____
3. _____

Olumsuz Yönleri

1. _____
2. _____
3. _____

Arkadaşımın Tahmini: _____

Olumlu Yönleri:

1. _____
2. _____
3. _____

Olumsuz Yönleri

1. _____
2. _____
3. _____

Arkadaşımın Tahmini: _____

Olumlu Yönleri:

1. _____
2. _____
3. _____

Olumsuz Yönleri

1. _____
2. _____
3. _____

Arkadaşımın Tahmini: _____

Olumlu Yönleri:

1. _____
2. _____
3. _____

Olumsuz Yönleri

1. _____
2. _____
3. _____

Arkadaşımın Tahmini: _____

12. Ünite B

Anlatabım, tahmin edelim

Nasıl Bir Ev?

Olumlu Yönleri:

1. _____
2. _____
3. _____

Olumsuz Yönleri

1. _____
2. _____
3. _____

Arkadaşımın Tahmini: _____

Olumlu Yönleri:

1. _____
2. _____
3. _____

Olumsuz Yönleri

1. _____
2. _____
3. _____

Arkadaşımın Tahmini: _____

Olumlu Yönleri:

1. _____
2. _____
3. _____

Olumsuz Yönleri

1. _____
2. _____
3. _____

Arkadaşımın Tahmini: _____

Olumlu Yönleri:

1. _____
2. _____
3. _____

Olumsuz Yönleri

1. _____
2. _____
3. _____

Arkadaşımın Tahmini: _____

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

I. ÜNİTE

GEREKLİLİK KİPİ	-mElİ
GEREKLİLİK (hikaye) KİPİ	-mEllydı (<mElİ i-di)
GEREKLİLİK (rivayet) KİPİ	-mEllymiş (<mElİ i-miş)
GEREKLİLİK	-mEk/-mE + iyelik gerek(-)/lazım
ZORUNLULUK	-mEk zorunda/mecburiyetinde, -mEyE mecbur
ZORUNLULUK	kal-

II. ÜNİTE

İŞTEŞLİK	birbiri
DÖNÜŞLÜLÜK	kendi
PEKİŞTİRME	kendi
DÖNÜŞLÜ ÇATI	-(İ)n-
İŞTEŞ ÇATI	-(İ)ş-

III. ÜNİTE

DİLEK KİPİ	-sE
DİLEK (hikaye) KİPİ (keşke)	-sEydi (<sE i-di)
ULAÇLAR	-(y)ken (<i-ken)

IV. ÜNİTE

İLGEÇLER	-DEn beri / -Dİr
ULAÇLAR	-Dİk + iyelik + -(n)dEn beri
ULAÇLAR	-(Dİ)...-(y)Elİ

V. ÜNİTE

KOŞUL KİPİ	zaman + -(y)se (<i-se)
KOŞUL KİPİ (koşaç tümceleri)	-(y)se (<i-se)
DİLEK (hikaye) KİPİ (leğeri)	-sE(ydİ) (<sE i-di)

VI. ÜNİTE

ETTİRGEN ÇATI	(İ)t-/-Dİr-/-Er-/-İr-
ÇOKLU ETTİRGEN ÇATI	-(İ)t-/-Dİr-/-Er-/-İr- + -t-/-tİr-
İŞTEŞ ÇATI+ETTİRGEN ÇATI	-(İ)ş- + -tİr-

VII. ÜNİTE

EDİLGEN ÇATI	-İ-
tarafından/-CE ÖBEĞİ	
İİŞTEŞ+İETTİRGENİ+İEDİLGENİ ÇATI	-(İ)ş-/-tİr-/-İ-

TERİMLER (Türkçe-İngilizce)

VIII. ÜNİTE

ORTAÇLAR (öznesel)	-(y)En
	-(y)EcEk/-mEkE/-mİş olan
ORTAÇLAR (tümeleşsel)	-Dİk/-ly)EcEk + iyelik
	-(y)EcEk/-mEkE/-mİş ol + -duk + iyelik
ORTAÇLAR (sözlüksel)	-(E/İ)r/-mEz/-Dİk/-ly)EcEk/-mİş

IX. ÜNİTE

ULAÇLAR	-Dİk/-ly)EcEk + iyelik + -(n)dE
	-Dİk/-ly)EcEk + iyelik zaman
ULAÇLAR	-Dİk/-ly)EcEk + iyelik sırada, -(y)-İncE, -(E/İ)r ... -mEz
ULAÇLAR	-(y)EnE/-(y)İncEyE kadar/dek

X. ÜNİTE

DOLAYLI AKTARIM (bütün zamanları)	-Dİk/-ly)EcEk + iyelik + -(n)İ söyle
DOLAYLI AKTARIM (levet/hayır soruları)	-(y)İp...-mE + -dİk/-ly)EcEk + iyelik + -(n)İ sor-
DOLAYLI AKTARIM (koşaç tümcesi)	(olup) ...ol (-ma) + -dİk + iyelik + -(n)İ
DOLAYLI AKTARIM (kipler)	-mEk/-mE + iyelik gerek-/iste-

XI. ÜNİTE

ULAÇLAR	-Dİk/-ly)EcEk + iyelik için, -Dİk/-ly)EcEk + -(n)dEn
NEDENLEŞTİRME	dolayı/nedeniyle/yüzünden
NEDENLEŞTİRME	diye
ADLAŞTIRMA (genel)	-mE/-Dİk/-ly)EcEk + iyelik + -(n)E/-(n)DE/-(n)DEn/-(n)İ

XII. ÜNİTE

ULAÇLAR	-Dİk/-ly)EcEk + iyelik halde
ULAÇLAR	-mEsİnE rağmen/karşın
KARŞITLIK	-(y)E rağmen/karşın, -sE dE / bile

GİRİŞ

1 Türkçe, köken olarak, Özbekçe, Tatarca, Kazakça, Kırgızca, Türkmençe, Uygurca gibi diğer Türk dilleri ile birlikte Ural-Altay dil ailesinin Altay dalı içinde yer alır. Türkçenin Gagavuzca, Azerice ve Türkmençe ile birlikte oluşturduğu "Güney-Batı Türk Dilleri" Moldova, Azerbaycan, İran, Irak, Türkmenistan, Kıbrıs ve Türkiye'de konuşulmaktadır.

2 Türkçe, daha özelleşmiş adıyla "Türkiye Türkçesi", Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi dilidir. Türkçenin Türkiye içinde yöreden yöreye değişen çok sayıda ağız bulunmaktadır. Bu ağızlar bazı sözlüksel ve dilbilgisel öğelerle birlikte birbirinden özellikle eylem çekimleri açısından farklılaşmaktadır. Türkçenin standart biçimi, İstanbul ağızına dayanır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin resmi dili de, Türkçenin bir ağız olan, Kıbrıs Türkçesidir.

3 Türk alfabesinde her biri ayrı bir harfle karşılanan 29 ses bulunur. Bu seslerin 8'i ünlü, 21'i ünsüzdür.

ünlüler

a, e, ı, i, o, ö, u, ü

ünsüzler

b, c, ç, d, f, g, ğ, h, j, k, l, m, n, p, r, s, ş, t, v, y, z

4 Ünlüler kalın/ince, düz/yuvarlak ve geniş/dar olma ölçütlerine göre şöyle sınıflandırılır:

	düz		yuvarlak	
	geniş	dar	geniş	dar
kalın	a	ı	o	u
ince	e	i	ö	ü

5 Ünsüzlerle ilgili en genel ayırım, titremli olanlarla titremsiz olanlar arasında, titremsiz olanların da akıcı ve kapanmalı olanları arasında yapılır:

titremli	titremsiz	
	akıcı	kapanmalı
b, c, d, g, ğ, h, j, l, m, n, p, r, , v, y, z	f, h, s, ş	ç, k, p, t,

6 Türkçe, yapı olarak, eklemeli dillerdendir. Ekleme, ses yapısı hemen hemen hiç değişmeyen tabanlara yalnızca soneklerin getirilmesi ile gerçekleşir:

geçiş, kalıt, göçmen
güldü, gelecek, geliyor
evim, evimiz, evleri
eve, evden, evin

7 Türkçede ekleme sürecini etkileyen birkaç ses olayı bulunmaktadır. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

7.1 Ünlü uyumları

i. büyük ünlü uyumu: Eğer bir sözcüğün son hecesindeki ünlü kalınsa, bu sözcüğe eklenecek ekin ünlüsünün de kalın olması, eğer sözcüğün son hecesinde ünlü ince ise, ekin ünlüsünün de ince olması gerekir.

ii. küçük ünlü uyumu: Eğer bir sözcüğün son hecesindeki ünlü dar ise, bu sözcüğe eklenecek ekin ünlüsünün de dar olması, eğer sözcüğün son hecesinde ünlü geniş ise, bu sözcüğe eklenecek ekin ünlüsünün de ya geniş ya da dar-yuvarlak olması gerekir:

a, ı > a / ı

baca, kapı, ışık, sıcak

e, i > e / i

meme, keçi, çizik, gizem

o, u > a / u

kova, soru, kucak, buçuk

ö, ü > e / ü

köpek, kömür, üzüm, güzel

Türkçe *anne, hangi, elma, yağmur* gibi birkaç sözcük ile *katil, kitap, kalem, meşhur, kokteyl* gibi birçok yabancı sözcük ünlü uyumlarına uymaz.

Türkçeye yabancı dillerden geçmiş sözcüklerden son ünsüzü, son hecenin ünlüsü kalın iken, alfabede gösterilmeyen bir farklılık olarak, ince olan sözcüklere eklenen eklerin ünlüsü de ünlü uyumlarına aykırı olarak ince olur:

alkol	alkolü	alkolu
festival	festivali	festivalü
kabul	kabulü	kabulu
harf	harfi	harfü

7.2 Ünsüz uyumları: Soneklerin ilk sesleri /c-ç/, /g-k/ ve /d-t/ titremlilik çiftlerini sergiliyorsa ve bu eklerin ekleneceği sözcüklerin son sesinde titremsiz /f, s, t, k, ç, ş, h, p/ seslerinden biri varsa, ek, çiftin titremsiz üyesi /t/, /k/ veya /ç/ ile, başka bir ses varsa çiftin titremli üyesi /d/, /g/ veya /c/ ile başlar:

kitapçı	kitapçı	öğrenci	öğrenci
çalışkan	çalışkan	sıkılgan	sıkılgan
sınıfta	sınıfta	okulta	okulda

7.3 Ünsüz yumuşaması: Bir sözcüğün son sesinde sert titremsiz /t, k, ç, p/ seslerden biri varsa ve bu sözcüğe eklenecek ekin ilk sesi ünlü ise, sözcüğün son sesi titremli sese /d, g, c, b/ dönüşerek yumuşar:

borç	(onun)	borcu	borçu
ayak	(benim)	ayağım	ayakım
tat	(yerneğini)	tadı	tatı
kap	(ayak)	kabı	kapı

Ünsüz yumuşaması kuralına tek heceli *aç, ak, dik, ek, geç, gık* gibi Türkçe sözcükler ile *ahlak, erzak, merak, mikroskop* gibi bazı yabancı sözcükler uymaz.

7.4 Ünsüz düşmesi: Bazı iki heceli organ adları ile Arapçadan gelen bazı iki heceli sözcükler, ünlü ile başlayan ek aldığı anda ikinci hecelerinin ünlüsü düşer:

Türkçe

göğüs	>	(tavuk) göğsü
karn	>	karnım (ağlıyor)
omuz	>	(onun) omzu
alın	>	alınınız (neresi?)
ağız	>	ağzımız (kurudu)
burun	>	burnun (akıyor)

Arapça

fikir	>	(benim) fikrim
resim	>	(okulun) resmi
şehir	>	(Türkiye'nin) başşehri
isim	>	(senin) ismin

7.5 **Ünsüz türemesi:** Eklemede ya Türkçenin sesdizimsel yapısı gereği, ya da tarihsel bir kalıt olarak bazı seslerin türediği olur.

i. adıl n'si: O(nlar) kişisi iyelik eklerinden ve gösterme adlarından sonra durum ekleri gelecekse arada /n/ sesi türer:

iyelik ekleri + durum ekleri

arabasını	arabalarını
arabasına	arabalarına
arabasın-da	arabalarında
arabasın-dan	arabalarından
arabasın-ın	arabalarının

gösterme adları + durum ekleri

onu	bunu	şunu
ona	buna	şuna
onda	bunda	şunda
ondan	bundan	şundan
onun	bunun	şunun

Gösterme adları çoğullanacak olsa bile adıl n'si devrededir:

onlar	bunlar	şunlar
-------	--------	--------

adıl n'si *kimse* adından sonra yalnızca tamlayan durumu eki gelirse türer:

kimsenin	kimseyin
kimseni	kimseyi
kimsene	kimseye
kimsende	kimsede
kimsenden	kimseden
kimsenler	kimseler

ii. koruyucu ünsüz: İlk sesi ünlü olan durum ekleri, çekim ekleri ve adlaştırma eki *-ış* ile sonu ünlüyle biten tabanlar arasında /y/ sesi türer:

arabayı	arabayı
yürüyecek	sürüyecek
yürüyüş	sürüş

iii. /s/ sesi: O kişisi iyelik ekinin ünlü ile biten tabanlara eklenmesinde ortaya /s/ sesi çıkar:

evin kapısı/kapı
evin penceresi/pencere

iv. /ş/ sesi: Ünlü ile biten sayı adları ile üleştirme eki arasında /ş/ sesi türer:

ikişer, altışar, yedişer
krş. birer, üçer, dörder, beser, sekizer, dokuzar, onar

7.6 **Ünlü türemesi:** Ünsüz ile biten tabanlara ünsüz ile başlayan ekler eklenirken, arada bir ünlü türer:

iyelik ekleri

evim	krş. ovam
evin	krş. ovan
evimiz	krş. ovamız
eviniz	krş. ovanız

türetim ekleri

kışın	krş. öğlen
birinci	krş. altıncı
güneç	krş. anaç
azal-	krş. eksil-
azımsa-	krş. kötümse-
uzunumsu	krş. masamsı
yeşilimtrak	krş. ekşimtrak
üçüz	krş. ikiz,
atış-	krş. ağlaş-

8 Türkçenin ekleme sistemine egemen olan ünlü ve ünsüz uyumları, eklerin birden fazla altbiçim sergilemesi ile sonuçlanır. Bazı eklerde altbiçim sayısı 8'e çıkarken, bazı ekler ise hiçbir uyum kuralından etkilenmez ve tek biçim sergiler:

kapıaçı, bekçi, topçu, sütçü, kapıcı, sucu, gözcü
geliyor, anyor, ötüyor, buluyor
alırken, görürken, oturuyorken
akşamki, onunki, sütünki
ekşimtrak, morumtrak
sabahleyin, ikindileyin

9 Türkçede 8 sözcük türü bulunmaktadır:

ad (isim)	ilgeç (edat)
eylem (fiil)	adıl (zamir)
sıfat	ünlem
belirteç (zarf)	bağlaç

10 Türkçede çok az sayıda bazı sözcük hem ad hem eylem veya hem sıfat hem eylemdir. Sözcük türü kayması Türkçede sözlüksel olarak nadiren görülür. Bu tür kaymayı ad ile eylem türü ve sıfat ile eylem türü arasında sergileyen bazı sözcükler şunlardır:

boya , boya- ; yama, yama-; barış, barış-
savaş, savaş-; göç, göç-
dik, dik-; düz, düz-

Ad ile sıfat arasında sözlüksel olarak sistematik kayma gösteren sözcükler, sayı ve malzeme adı olan sözcüklerdir:

iki (sayısal) krs. iki (kişil)
demir (madeni) krs. demir (kapıl)

Sıfatlar, niteledikleri adlar atılarak bir ad gibi veya bazen doğrudan eylemleri niteleyerek belirteç gibi kullanılabilir.

güzel (kızıl) krs. Güzele bak!
krs. güzel konuş-

11 Vurgu Türkçede son hecelere yerleşerek sözcük sınırını belirleyen ve sözcük ek aldıkça hep son heceye kayan dinamik bir öğedir:

geliYOR > geliyorSUN > geliyorsuNUZ
gözlÜK > gözlükÇÜ > gözlükcÜLÜK

Vurgu yer adlarında ve bazı yabancı sözcüklerde, sondan bir önceki heceye, bu hece güçlü değilse (yani ünsüz ile bitmiyor ya da ünlüsü uzun değilse), sondan iki önceki heceye gelir:

İZmir
İSTANbul
ANkara
HAKKArı

Böylece vurgu, biri yer adı olan eşesli sözcüklerde anlam ayırt edici görev üstlenir:

BEbek (İstanbul'da bir semt) krs. beBEK (insan yavrusu)
Ordu (Doğu Karadeniz'de bir il) krs. orDU (askeri birlik)

Olumsuzluk eki *-mE*, vurgu almayan bir hece olduğu için sözcük vurgusu, kendisinden hemen önceki hecede kalır:

GELme, GELmeyin, GELmeyiniz

Vurgu, olumsuzluk eki ile adlaştırma eki *-mE* arasında da anlam ayırt edicidir:

KAZma (Kazma işini yapmalı)
krs. kazMA (kazma işini yapan alet)

12 Türkçenin en yaygın sözcük türetme yolu eklemedir. Ekler dört ayrı doğrultuda sözcük türeten ekler olarak sınıflandırılır.

addan eylem:

başla-, birik-, yanaş-

eylemden ad:

okul, yangın, yazıcı

addan ad:

Türkçe, başlık, çaycı

eylemden eylem:

görüş-, kaçır-, yutkun-

Türkçede bileşme de yaygın bir sözcük türetme yoludur ve yalnızca, sözcüklerden biri veya hepsi anlamca kaymış bileşikler bitişik yazılır.

yangın merdiveni, gece lambası, silgili kalem
krs. kalemtraş, karatahta, ilkokul

13 Türkçede olumsuzluk, zaman, kip, kişi-sayı kategorileri, yüklemcil eylemler üzerine eklenen eklerle sağlanır. Bileşik zaman ve kip çekimlerinde, ikincil çekim eklerini *i-* *limek* yardımcı eylemi taşır.

olumsuzluk:

gelme, konuşma

zaman:

gitti, gelecek, biliyor, bitmiş, görür

kip:

anlamalı, kalsa, olmaya

kişi-sayı:

gelmesin, biliyorsunuz, kalsam

bileşik:

geliyor idi, almalı i-mişiz

14 Hem tümcelerde özne ile yüklemcil eylem arasında, hem de tamlama yapılarında tamlayan ile tamlanan arasında uyum vardır. Öznenin ve tamlayanın yansıttığı kişi ve sayı değerini belirten kişi-sayı ekleri, yüklemcil eylem ve tamlanan üzerine gelir:

Ben geldim

Sen geldin

O geldi*

Biz geldik

Siz geldiniz

Onlar geldiler

benim arabam

senin araban

onun arabası

bizim arabamız

sizin arabanız

onların arabası

(*Türkçede emir kipi hariç diğer bütün eylem çekimlerinde o kişisi için kişi-sayı eki kullanılmaz.)

15 Türkçede *evet/hayır* soruları, önceki sözcükle kaynaşıp ona ünlü uyumları açısından uyan (ama yine de ayrı yazılan) *mi* sözcüğü kullanılarak; *ne-* soruları ise, soru sözcükleri kullanılarak yapılır. Her iki tür soruda tümceler, diğer tümcelerin aksine soru ögesinde doruğa çıkan bir ezgi ile söylenir.

Siz Türkçe biliyor musunuz?

Sen öğrenci misin?

Kim Türkçe öğrenmek istiyor?

Türkiye hangi kıtada yer alıyor.

16 Türkçede bazı görev sözcükleri, kendisinden hemen önceki sözcükle zorunlu veya seçimlik olarak kaynaşabilir. Bu tür sözcükler çoğunlukla bir ek gibi genel ses uyumlarına uyar; bazıları kaynaştığı sözcüğe bitişik, bazıları kaynaştığı sözcükten ayrı yazılır:

araba **ile** ~ arabayla
öğrenci **idim** ~ öğrenciydim
Ben **de** öğrenciyim o **da**.
Gittin **mi** gidiyor **musun**?

17 Türkçenin öbek yapısı, sola doğru genişleyerek kurulur, yani öbeğin karakterini belirleyen baş öge, her zaman en sağdadır:

ad öbeği
sınıf
Türkçe **sınıfı**
yeni Türkçe **sınıfı**
şubenin yeni Türkçe **sınıfı**
sıfat öbeği
kısa (adam)
daha **kısa** (adam)
benden daha **kısa** (adam)
eylem öbeği
ver-
kitabı **ver-**
Ayşe'ye kitabı **ver-**

18 Türkçede temel sözcük dizilişi, Özne(Nesnel)-Eylem sırasındadır:

Para mutluluk getirir (Mutluluk getiren, para.)
Mutluluk para getirir (Para getiren, mutluluk.)

19 Tümcede seçimlik olan (dolaylı) tümleçler tümcenin tamamını niteliyorsa en başta, yalnızca eylem öbeğini niteliyorsa öznenin sonra yer alır.

Para **her zaman** mutluluk getirir.
(Paranın her zaman yaptığı, mutluluk getirmektir.)
Her zaman para mutluluk getirir.
(Her zaman olan, paranın mutluluk getirmesidir.)

20 Yalnızca, yüklemcil eylemin hemen önündeki kurucu (şağıdaki örneklerde büyük yazılan), tümcenin en vurgulu doğal ögesidir.

Para **her zaman** **MUTLULUK** getirir.
(Paranın her zaman getirdiği, mutluluktur.)
Para **HER ZAMAN** mutluluk getirir.

Tümce vurgusu, biraz daha şiddetli verilerek, doğal vurgulu öge de dahil, tümcenin herhangi bir ögesi (şağıdaki örneklerde büyük ve kalın yazılan) karşıtsal

vurgulu öge haline getirilebilir:

Para **her zaman** **MUTLULUK** getirir.
(Paranın her zaman getirdiği, mutluluktur, başka şey değil.)
Para **HER ZAMAN** mutluluk getirir.
(Paranın mutluluk getirmediği bir zaman yoktur.)
PARA her zaman mutluluk getirir.
(Her zaman mutluluk getiren, paradır, başka şey değil.)

21 Türkçenin temel sözcük dizilişi oynaktır, yani tümce kurucularını temel dizilişten farklı sıralamak mümkündür ve bu iş, iki belirgin amaç için ve iki ana doğrultuda yapılır.

Birincisi, karşıtsal vurgulama için doğal vurgulu olan öge dışındaki öğeleri eylemin hemen önüne getirmektir ve bu durumda, taşınan öge zorunlu olarak karşıtsal vurguludur:

Para her zaman **MUTLULUĞU** getirir. >
Mutluluğu her zaman **PARA** getirir. /
Mutluluğu her zaman **PARA** getirir.

Para her zaman **MUTLULUĞU** getirir. >
Para mutluluğu **HER ZAMAN** getirir. /
Para mutluluğu **HER ZAMAN** getirir.

İkincisi, tümcenin bilgilendirici içeriğinde daha az önemli olan öğeleri yüklemcil eylemin arkasına götürmektir:

Para her zaman **MUTLULUĞU** getirir. >
Para mutluluğu getirir **her zaman**.
Para her zaman getirir **mutluluğu**.
Her zaman mutluluğu getirir **para**.

Bu konumdaki öğeler doğal veya karşıtsal vurgu almaz:

Para mutluluğu getirir **HER ZAMAN**.
Para her zaman getirir **MUTLULUĞU**.

22 Türkçede tümceler birbirinin içine, olduğu gibi doğrudan veya bir dönüştürme işlemiyle dolaylı olarak yerleşebilir:

Sen Türkçe konuşuyorsun.
doğrudan:
Ben **sen Türkçe konuşuyorsun** sanıyorum.
dolaylı:
Ben **senin Türkçe konuştuğunu** sanıyorum.

Dönüştürme işlemi uygulanırken yerleşmiş tümcenin (tümcenin) özne-yüklem uyumu ya tamlama uyumuna dönüşür ya da ortadan kalkar:

Ben **senin Türkçe konuştuğunu** sanıyorum.
Ben **sen/o/biz/siz/onlar** Türkçe konuşunca seviniyorum.

I. ÜNİTE

GEREKİLİK KİPİ

-mElİ

- 1 Gereklilik kipi eki *-mElİ*'dir.
(Sen) daha çok çalışmalısın.
(Siz)burada yüksek sesle konuşmamalısınız.
Ben de sizinle gelmeli miyim.
- 2 Gereklilik kipi eki, *ol-* eylemi ile birlikte tahmin de aktarabilir.
– Ali nerede? – Evde olmalı.
Şu an parti başlamış olmalı.
Telefonu açmıyor; uyuyor olmalı.

GEREKİLİK (hikaye) KİPİ

-mElİydİ (<mElİ i-dİ)

- 3 Gereklilik (hikaye) kipi eki *-mElİydİ*, eylemin geçmiş zamanda gerçekleşmesine dair sonradan beliren, fark edilen, anlaşılan bir gereklilik anlatır.
(Biz) oraya hiç gitmemeliydik.
(Sen) onu aramamalıydın.
(Ben) bu bölümü de imzalamalı mıydım.

GEREKİLİK (rivayet) KİPİ

-mElİymiş (<mElİ i-miş)

- 4 Gereklilik (rivayet) kipi eki *-mElİymiş*, konuşanın, eylemin gerçekleşmesi gerektiğini başkasından duyduğunu, sonradan öğrendiği veya bunu kendisinin sonradan fark ettiğini aktarır.
Biz oraya hiç gitmemeliymişiz. Şimdi anladım.
Onu sen aramalıymışsın. Bana öyle dedi.
Sen bu bölümü de imzalamalıymışsın.

GEREKİLİK

-mEk/-mE + iyelik gerek(-)/lazım

- 5 Gereklilik anlatımı, adlaşmış tümcelerle birlikte *gerek*, *lazım* ve *gerek-* sözcükleri kullanılarak da kurulabilir.
Sıcak havalarda bol su içmek *gerek/lazım/gerek*iyor.
Benim sigara içmemem *gerek/lazım/gerek*iyor.
Bence trafikte (senin) daha dikkatli olman *gerek*iyor.
Cocukların günde iki saatten çok TV izlememesi *gerek*iyor.
- 6 Gerekliliğin olumsuzu, daha çok *gerek-* eylemi ile kurulur. *gerek* ve *lazım* sözcükleri *değil* ile genellikle kullanılmaz:
Yanm okula gitmem *gerek*miyor.
Yanm okula gitmem *gerek/lazım değil*.

ZORUNLULUK

-mEk zorunda/mecburiyetinde, -mEyE mecbur

- 7 Zorunluluk, koşaç tümcesi olarak kurulur ve yalnızca *-mE* ve *-mEk* ekleri ile adlaşmış tümcelerle birlikte *zorunda*, *mecburiyetinde* veya *mecbur* sözcükleri kullanılarak anlatılır.
Cumartesi günleri de öğleye kadar çalışmak *zorundayım/mecburiyetindeyim*.
Çevre konusunda hepimiz daha duyarlı *olmaya** *meceburuz*.
(*-mEk ekinin son sesi /k/, bu ek ünlü ile başlayan ek geldiğinde /y/ye dönüşür.)
- 8 Zorunluluk, adlarının *zorunlu* ve *mecbur* sözcükleriyle birlikte doğrudan kullanıldığı kısa anlatımlarla da dile getirilebilir.
Buna zorunluyum.
Ona mecbursun.

ZORUNLULUK

kal-

- 9 Zorunluluk anlatımlarında koşaç eylemi yerine *kal-* eylemi de kullanılabilir.
Otobüs arızalanınca yolcular *inmek zorunda kaldılar*.
Herkes vaktinde gelsin, kimseyi beklemek *zorunda kalmayalım*.

II. ÜNİTE

İŞTEŞLİK

birbiri

- 1 *birbiri* adlı, tümcede çeşitli tümlec görevlerini yüklenerek çoğul öznenin eylemi karşılıklı gerçekleştirdiğini anlatır ve bu görevdeki işteşlik adlı, üzerine, çoğul özne ile uyumlu iyelik ekini alır:
Sizler hatayı *birbiri-niz-de* aramayınız.
Ayşe ile ben adreslerimizi *birbiri-miz-e* verdik.
Onlar *birbir-leri-ni** tanımıyorlar.
(*birbiri adının son sesi /i/, bu adla 3. kişi-çoğul eki eklendiğinde düşer.)

DÖNÜŞLÜLÜK

kendi

- 2 *kendi* adlı, çeşitli tümlec görevlerini yüklenerek anlamca tümcenin öznesi ile özdeşleşir ve bu görevdeki dönüşlülük adlı, üzerine, özne ile uyumlu iyelik ekini alır*:
Ben size *yeni öğretmeninizi* tanıtayım >
Ben size *kendi-m-i* tanıtayım.

Onlar **bizi** öğrenci sanıyorlar >

Onlar **kendi-leri-ni** öğrenci sanıyorlar.

(O) her sohbette sürekli **kendinden** söz eder.

(*kendi adılı 3. tekil-kışı için iyelik eki almaz ama üzerine gelen eklerle arasına yine de /n/ gelir:

Çocuklara dikkat et! >

Kendi-n-e dikkat etsin!

- 3** *kendi* adılı, üzerine 3. tekil-kışı iyelik eki alarak (*kendi-si*) dönüşlü adıl olmaktan çıkar ve tümce dışındaki öğelere gönderimde bulunan anafirik adıla dönüşür:

Yeni öğretmenimiz-i tanıyorum. **Kendisi-ni/Kendini** daha önce görmüştüm

- 4** *kendi* adılının dönüşlü ve anafirik biçimleri 3. çoğul-kışıda aynıdır:

Onlar **kendileri-ni** ne sanıyorlar?

İşte bunu bana söyleyen kişiler... İsterseniz **kendileri-ne** sorun

- 5** Özensiz konuşmalarda *kendi* adılının dönüşlülük biçimi (*kendi*) yerine anafirik biçimin (*kendisi*) kullanıldığı da görülür:

Ahmet **kendini/kendisini** müdür sanıyor.

Anafirik biçim kullanıldığında tümce iki ayrı anlamı da yansıtır.

!Ali Bey müdür değil ama!

Ahmet **kendisini** müdür sanıyor. (kendisi = Ali Bey)

!Ali Bey müdür ama!

Ahmet **kendisini** müdür sanıyor. (kendisi = Ahmet Bey)

PEKİŞTİRME

kendi

- 6** *kendi* adılı, çeşitli konumlarda seçimlik olarak anlatımı pekiştirme amaçlı kullanılır:

i. özne ile aynı konumda kullanılarak öznenin eylemi doğrudan ve yalnızca kendisinin gerçekleştirdiğini anlatır:

O geldi > O **kendi** geldi.

Ödevlerinizi (siz) yapınız >

Ödevlerinizi (siz) **kendiniz** yapınız.

Bırak çocuklar yemeklerini **kendileri** yesinler.

ii. tamlanan görevindeki adların önüne bir sıfat gibi gelerek iyelik anlatımını pekiştirir:

Bu benim **kendi** evim!

Herkesin **kendi** çocuğu önemli tabii ki.

iii. belirtme eki almış dönüşlü adıyla (*kendini*) ikileme kurarak dönüşlülük anlatımını kuvvetlendirir:

O gerçekleri görmeyerek (**kendi**) **kendini** kandıyor.

- 7** Yönelme durumu eki almış dönüşlü adıyla ikileme kurarak, öznenin eylemi yardım almadan veya kendiliğinden gerçekleştirdiğini anlatan belirteçler kurar:

Öğretmen gelmedi. Öğrenciler dersi **kendi kendilerine** yaptılar.

Türkçeyi sen **kendi kendine** mi öğrendin?

Hiç doktora gitmedi. **Kendi kendine** iyileşti.

Murat sabahtan beri odasında **kendi kendine** konuşuyor.

DÖNÜŞLÜ ÇATI

-*(İ)n-*

- 8** Dönüşlü çatı eki -*(İ)n**, genellikle iş anlatan geçişli eylemlere eklenerek öznenin, aynı zamanda bir nesne veya tümleç gibi eylemin gerçekleşme sürecinden veya sonucundan etkilendiğini anlatır:

Kadın çamaşırları yıka-dı >

Kadın yıka-n-dı.

Öğretmen öğrencileri sınava hazırlıyor>

Öğrenciler sınava hazırlanıyorlar.

(*Son sesi /l/ veya /n/ olan eylemlerle çatı eki -*(İ)n* biçimine dönüşür.)

- 9** Dönüşlü çatıdaki eylemlerin bulunduğu tümcelerde, ayrıca, *kendi* dönüşlü adılı kullanılmaz.

Öğrenciler kendilerini sınava hazırlıyorlar.

Öğrenciler **kendilerini** sınava hazırla-n-ıyorlar.

- 10** İş anlatan geçişli eylem, anlamsal uygunluk olmadığında dönüşlü çatı eki almaz: *oku-n ('*kendini okumak*'), *it-in ('*kendini itmek*'). Aynı nedenle, bazı eylemler dönüşlü çatı eki taşımasına karşın anlamca dönüşlülük anlatmaktan uzaklaşmış olabilir: *giy-in-mek*, *sür-ün-mek*, *tak-ın-mak*; *gör-ün-*, *bak-ın-*; *al-ın-*, *gez-in-* gibi.

İŞTEŞ ÇATI

-*(İ)ş-*

- 11** İşteş çatı eki -*(İ)ş*, genellikle iş ve hareket anlatan eylemlere eklenerek çoğul öznelere eylemi karşılıklı veya birlikte gerçekleştirdiklerini anlatır:

Cumhurbaşkanı ve başbakan yarın gör-üş-ecek.

Mezuniyet töreninde havada kepler uç-uş-uyordu.

- 12** İşteş çatıdaki tümcelerde paralel çoğul özneler birbirine *ve/ile* bağlacı veya *ile* ilgeci ile bağlanmış olabilir:

Erol *ve/ile* kardeşi yarın okuda buluşacak.

Erol *kardeşi* ile yarın okuda buluşacak.

13 İşteş çatıda birbiri adılı ancak *ile* ilgeciyle birlikte kullanılır:

Onlar **birbirlerini** tanıyor >

Onlar **birbirlerini/birbirleriyle** tanışıyor.

14 İşteş çatı eki, addan türeme* bazı eylemlere iş ve oluş anlatan *-E* eki ile kalıplaşmış olarak eklenmiştir:

veda>*vedala-> vedalaş-

haber>*haberle-> haberleş-

Öğrenciler birbirleriyle **vedalaştı**.

İnternet sayesinde haberleşmek çok kolaylaştı.

(**-Eş* eki sıfatlara eklendiğinde işteşlik anlatmaz: taş-laş-, iyi-leş-, mor-laş-)

III. ÜNİTE

DİLEK KİPİ

-SE

1 Dilek kipi, eylemin gerçekleşmesine dair dileği aktaran kiptir.

Şimdi evde olsam!

Yarın hava güzel olsa

2 Bu kiple kurulan tümcelerde, dilek olduğunu vurgulamak üzere *keşke* sözcüğü kullanılır:

Keşke şimdi evde olsam.

Keşke yarın hava güzel olsa.

3 Dilek kipindeki soru tümceleri, bir dilekle birlikte konuşucunun yapmayı veya yapmamayı arzu ettiği bir iş hakkında karşısındakinin görüşünü almak amacıyla kullanılır ve bu tür tümcelerde artık *keşke* sözcüğü kullanılmaz.

Keşke! Yanki partiye ben de gelsem mi?

Keşke! Bu akşam yemeği evde yemesek mi? Ne dersin?

4 Dilek kipinde olan tümceler, dileğin gerçekleşmesine bağlı olarak söz konusu edilebilecek tahmin, iddia, söz verme vb. anlatımlar sergileyen geniş zaman çekimli tümcelerle bir koşul kipiymiş gibi yan yana kullanılır.

Ben senin yerinde **olsam**, böyle yapmam.

Zamanım **olsa**, tabi ki seninle gelirim.

5 Dilek kipi eki, hem doğrudan ikileme kurarak tek seçeneğin bulunduğunu anlatan tümcelerle, hem de eylemin bir olumlu bir olumsuz biçiminden oluşan ikilemeye *de* bağlacı da katılarak her durumda gerçekleşecek eylemleri anlatan tümcelerle yan yana kullanılır:

Bu sorunu **çözse çözse** (yalnızca) Murat çözer.

Sınav **sürse sürse** (en çok) 2 saat sürer.

Biz **istese de istemesek de**, anlaşılır, sen bunu yapacaksın.

Sen **gelsen de gelmesen de** biz gidiyoruz

DİLEK (HİKAYE) KİPİ (*keşke*)

-sEydl (<SE i-dil)

6 Dilek (hikaye) kipi eki *-sEydl*, gerçekleşmiş veya gerçekleşmemiş eylemler hakkında tam aksi yönde bir dileği anlatır:

(Kursa geç başladım)

Keşke kursa geç başlamasaydım.

Keşke yarın sınav olsaydı.

Keşke insanlar da kuşlar gibi uçabilseydi

7 Dilek (hikaye) kipi, eylemlerin aksi yönünde anlatımlara olanak sağladığı için, geçmişte gerçekleşmiş veya gerçekleşmemiş olaylara yönelik pişmanlık anlatmaya da uygundur:

Keşke kursa geç başlamasaydım.

(Şimdi çok pişmanım.)

8 Dilek (hikaye) kipindeki soru tümceleri, bir dilekle birlikte konuşucunun geçmişte yaptığı ve yapmadığı veya gelecekte yapacağı ve yapmayacağı bir iş, bir hareket hakkında karşısındakinin görüşünü almak amacıyla kullanılır:

Keşke ben de onlarla birlikte gitse miydim?

Sence saçlarımı bu renge boyatmasa mıydım?

Hiç hazırlanamadım. Acaba keşke bu sınava hiç girmese miydim?

ULAÇLAR

-(y)iken (<i>-ken

9 *-(y)ken* ulacı, şimdiki ve geniş zaman çekimli eylemlerden sonra koşaç eylemine eklenerek kullanılır ve bu konumdaki görevi, eklendiği tümceyi ana eylemin zamanı veya dönemi ile eşlemektir:

Okula gelirken bir arkadaşım ile karşılaştım.

Lütfen ben ders çalışırken odama girme

10 *-(y)ken* ulacı, geniş zaman çekimli eylemlerle paralel konumdaki kişilerin, nesnelerin farklı veya karşıt tutumlarını şimdiki zamanda anlatan yapılar kurmaya da uygundur:

Ben polisiye filmlerden hoşlan-ır-ken eşim romantik filmleri **seviyor**.

Öğretmen yazmaya önem ver-ir-ken biz konuşmayı daha çok **önemsiyoruz**.

11 *-(y)ken* ulacı, gelecek zaman çekimli eylemlerle birlikte kullanıldığında ana eylemin gerçekleşme anının daha önce olduğunu, genellikle de hemen önce olduğunu anlatabilir:

Tam evden çık-acak-ken telefon çaldı.

Tam yemeğe otur-acak-ken elektrik kesildi.

- 12** *-ly/ken* ulacı, gelecek zaman çekimli eylemlerle birlikte kullanıldığında, eylemin gerçekleşmesinden vazgeçildiğini, karar değiştirildiğini, bunun da genellikle son anda olduğunu anlatabilir:

Tatilde Marmaris'e gid-**ecek-ken** karar değiştirip Bodrum'a gittik.

Bu evi satın al-**acak-ken** son anda vazgeçtik.

- 13** *-ly/ken* ulacı, belirsiz geçmiş zaman çekimli eylemlerle birlikte kullanıldığında ana eylemlerin gerçekleşmesinin, diğer eylemlerin yanı sıra olduğunu anlatır:

Türkiye'ye gel-**miş-ken** Konya'yı görmeden dönme.

Markete git-**miş-ken** senin için de gazete alayım mı?

Aslında İstanbul'a bir toplantı için geldim. Ama gel-**miş-ken** buradaki tüm arkadaşlarımı da ziyaret edeyim dedim.

IV. ÜNİTE

İLGEÇLER

-DEn beri / -Dir

- 1** Zaman adlarına eklenen *-DEn beri / -Dir* yapıları, eylemin belirli bir geçmişten bu yana veya belirli bir süre boyunca gerçekleşmekte olduğunu anlatır.

Dört ay**dan beri** Türkçe öğreniyorum.

Bir saat**dir** burada seni bekliyorum.

- 2** *haziran, akşam, saat iki, 2008* gibi bir aralığı değil de belirli bir zamanı, süreyi, anı gösteren adlardan sonra sadece *-Den beri* kullanılır.

Haziran'**dan beri / Haziran'dır** Türkçe öğreniyorum.

Saat **birden beri / Saat birdir** burada seni bekliyorum.

- 3** *-DEn beri / -Dir* yapılarıyla eylemlerin olumlu geçmiş zaman biçimi kullanılmaz:

Üç yıldan beri Türkçe **öğreniyorum/öğrendim**.

Onu üç yıldır **gördüm/görmedim**.

- 4** *-Dir* eki *epey, bayağı, çoktan* gibi bazı ölçü anlatan sözcüklerle de kullanılır:

epeydir, bayağıdır, çoktandır, ikidir, üçtür

ULAÇLAR

-Dik + iyelik + -(n)DEn beri

- 5** *-DEn beri* yapısı, *-Dik* ekiyle adlaşmış tümcelerle birlikte belirli bir geçmişten bu yana veya belirli bir süre boyunca gerçekleşmekte oluş anlatır.

Çalışmaya **başladığımdan beri** sabahları daha erken kalkıyorum.

Onunla mezun olduğumuzdan beri görüşmedim/görüş-tüm.

ULAÇLAR

(-Di)l...-(y)Elİ

- 6** *(-Di)l...-(y)Elİ* yapısı, belirli bir geçmişten bu yana veya belirli bir süre boyunca gerçekleşmekte oluş anlatır:

Çocuk **İdoğdu** doğalı hiç hasta olmadı.

Çalışmaya (başladım) **başlayalı** sabahları erken kalkıyorum.

- 7** *(-Di)l...-(y)Elİ* yapısında yalnızca 2. eylem ve yalnızca eksik yapıda olumsuzlanabilir:

Onunla **görüşmeyeli** yıllar oldu.

Onunla **görüşmedim görüşmeyeli** yıllar oldu.

Onunla **görüşmedim görüşeli** yıllar oldu.

Onunla **görüştüm görüşmeyeli** yıllar oldu.

- 8** *(-Di)l...-(y)Elİ* ulacı tam yapıda kullanıldığında ana tümce genellikle olumsuz olan saptamalar, yargılar, tanımlar aktarır:

Kursa başladık **başlayalı** öğretmen hiç yoklama yapmadı.

Kursa (başladım) **başlayalı** daha iyi Türkçe konuşuyorum.

- 9** Ana tümcenin zamana dair yansız bir saptama aktardığı anlatımlarda *(-Di)l...-(y)Elİ* ulacı, tam yapıda kullanılmaz:

Film (başladı) **başlayalı** on dakika oldu.

Film başladı **başlayalı** inanılmaz bir sıkıcı on dakika oldu.

Üniversiteyi (bitirdim) **bitireli** beş yıl geçti.

Üniversiteyi bitirdim **bitireli** topu topu beş yıl geçti.

V. ÜNİTE

KOŞUL KİPİ

zaman + *-(y)SE (< i-se)*

- 1** Koşul kipi eki *-SE*, zaman çekimli tümcelere eklenerek ana eyleme yönelik koşul bildirir:

Çalış-ır-**sa-n** mutlaka başarısın.

Sınav için yeterince çalış-tı-**ysa-n** mutlak iyi bir not alırsın.

Çalış-ıyor-**sa-n** rahatsız etmeyeyim.

Çalış-acak-**sa-n** ben gideyim.

Çalış-mış-**sa-n** sınavda belli olur.

KOŞUL KİPİ (koşaç tümceleri)

-(y)SE (< i-se)

- 2** Koşul kipi eki *-SE*, koşaç tümcelerine eklenerek ana eyleme yönelik koşul bildirir:

Hastay-**sa-n** bugün okula gitme.

Şimdi meşgul-**se-n** sonra arayayım.

Hazır değil-**se** biraz daha bekleyelim.

- 3** Koşul kipi eki *ne, nasıl, öyle, o, gerek, yok* gibi sözcüklere eklenerek tümceleri çeşitli anlam ilişkileri kurarak birbirine bağlayan kalıplaşmış bağlaçlar türetmiştir.

Televizyonda güzel bir program yok. **Öyleyse** bu akşam dışarı çıkıyoruz.

Neyse seni bu seferlik affediyorum.

Mehmet hala uyuyor. **Oysa** iki saat sonra havaalanında olması gerek.

Bence yetişmek için acele etmeyelim. **Nasılsa** ders başlarıdır.

Filiz bugün de okula gelmedi. **Yoksa** hasta mı?

DİLEK (hikaye) KİPİ (eğer)

-sE(ydi) (<-sE i-di)

- 4** Dilek (hikaye) kipinde olan tümceler, artık değişmesi söz konusu olmayan durumları, sonuçları, gelişmeleri anlatan tümcelerle yan yana geldiğinde, artık bir dilleği değil, diğer tümceye yönelik bir koşulu aktarır hale gelir:

Keşke insanlar da kuşlar gibi uçabilseydi>

Eğer insanlar da kuşlar gibi uçabilseydi "havacılık" diye bir sektör oluşmazdı.

Keşke bu kursa hiç başlamasaydım>

Eğer bu kursa başlamasaydım seni tanıyamayacaktım.

- 5** Dilek (hikaye) kipi koşul anlattığında, diğer tümce genellikle *geniş zaman (hikaye) (-E/İ)rdi* ve *gelecek zaman (hikaye) (-ly)EcEkti* çekiminde olur:

Doktor olmasaydım öğretmen olurdu/olacaktım.

VI. ÜNİTE

ETTİRGEN ÇATI

(İ)t-/-DİR-/-Er-/-İr-

- 1** Ettirgen çatı, eylem köklerine *-(İ)t-/-DİR-/-Er-/-İr-* eklerini ekleyerek, özneler ile diğer tümce öğeleri arasında eylemlerin başkalarına "talep, zorlama, emir, izin, yardım, destek, neden olma, yol açma vb." yollarla yaptırılması gibi tümcedeki rolleri belirlemeyi sağlayan çatıdır. Ettirgen çatılı tümcelerde ettirilen özne, kök eylem geçişsiz ise belirtme durumu *-(ly)İ* eki, kök eylem geçişli ise yönelme durumu *-(ly)E* eki alır:

kız- : geçişsiz eylem

Öğretmen kızdı. >

Öğrenciler **öğretmen-i** kızdırdı.

yaz- : geçişli eylem

Öğrenciler kompozisyonu yazdılar >

Öğretmen **öğrenciler-e** kompozisyonu yazdırdı.

talep:

Ali Ahmet'e arabayı yıkattı.

(Ali istedi, Ahmet arabayı yıkadı)

emir:

Komutan askerlere silahlarını temizletti.

(Komutan askerlere silahlarını temizlerini emretti)

zorlama:

Polis sorguda suçluyu konuştu.

(Polis sorguda suçluyu konuşmaya zorladı)

neden olma:

Öğrenciler öğretmeni kızdırdı.

(Öğrenciler öğretmenin kızmasına neden oldu)

destek:

(Bana) bu sınavı Ali kazandırdı >

(Bu sınavı kazanmamda bana Ali destek oldu)

izin:

Müdür bey toplantıda beni konuşturmadı.

(Müdür bey toplantıda benim konuşmama izin vermedi.)

yardım:

Hastaya yemeğini hemşire yedirdi.

(Hastanın yemeğini yemesine hemşire yardım etti.)

yol açma:

Son ekonomik kriz enflasyonu yükseltti.

(Son ekonomik kriz enflasyonun yükselmesine yol açtı)

sağlama:

Aspirin hastanın ateşini normale düşürdü.

(Aspirin hastanın ateşinin normale düşmesini sağladı)

- 2** Ettirgenlik eki çok işlevli olmasına karşın ettirgenliğin tümcede hangi yolla kurulduğu, tümcenin bütüncül anlamından ve/ya bağlamdan anlaşılır:

Polis sorguda suçluyu **zorla** konuştu.

izin:

Öğretmen derste öğrencilere fıkra anlattıyor. Sizin öğretmeniniz ise böyle şeylere hiç izin vermiyormuş

talep:

Öğretmen derste öğrencilere fıkra anlattıyor. Fıkra anlatmanın sözlü anlatım için çok iyi bir alıştırmaya yolu olduğunu düşünüyor.

- 3** Gerçekleşmesi ettirilen öznenin iradesi, kontrolü veya gücü dahilinde olmadığı *öl-, piş-, düş-, bit-* gibi istemsiz eylemlere de ettirgenlik eki gelebilir ama tümcedeki ettirgenlikte çoğunlukla "neden olma, yol açma" yolları söz konusu olur.

COKLU ETTİRGEN ÇATI

-(l)İ/-/DİR-/ER-/İR- + -t/-tİR-

- 4 Geçişsiz eylemlerin üzerine en çok 3, geçişli eylemlerin üzerine ise en çok 2 ettirgenlik eki gelebilir.

öl-dür-t-tür-

Adamın karısı öldü.

Kiralık katil adamın karısını öl-dür-dü.

Adam kiralık katille karısını öl-dür-t-tü.

Sevgilişi adama (kiralık katil yoluyla) karısını öl-dür-t-tür-dü.

kes-tir-t-

Saçımı kesim.

Berbere saçımı kes-tir-dim.

Babam bana saçımı (berberdel) kes-tir-t-ti.

İŞTEŞ ÇATI+ETTİRGEN ÇATI

-(l)İŞ- + -tİR-

- 5 İki farklı çatı eki olarak işteş çatı eki -(l)İŞ ile -tİR ettirgen çatı eki, aynı eylem kökünde yan yana gelebilir*:

Öğrenciler birbirleriyle ilk derste tanı-ş-ır >

Öğretmen öğrencileri birbirleriyle ilk derste tanı-ş-tır-ır.

(*iki farklı çatı ekinin yan yana geldiği (yapıştır-, geliştir-, araştır gibi) sözlükselleşmiş eylemlerin çoğu, ya işteşlikten, ya ettirgenlik ya da her ikisinden birden anlamca uzaklaşmış eylemlerdir.)

VII. ÜNİTE

EDİLGEN ÇATI

-İl-

- 1 Edilgen çatı eki -İl, eyleme eklenerek öznesiz tümce kurulmasını olmasını sağlar:

Öğretmen yoklama yaptı kıs. Yoklama yap-ıl-dı.

Öğrenciler teneffüse çıktılar kıs. Teneffüse çık-ıl-dı

- 2 Tümcede eylem geçişli ise etken nesne, edilgen (sözde) özne olur; eylem geçişsiz ise tümcede edilgen özne de olmaz:

Yoklama yap-ıl-dı.

Ø Teneffüse çık-ıl-dı.

- 3 Edilgen özne ile eylem kişi-sayı uyumu içindedir; edilgen özne yoksa eylem daima 3. kişi-tekil çekimindedir:

Ben sınıfa başkan seçil-di-m.

Öğrenciler teneffüse çıktılar>

Teneffüse çık-ıl-dı-lar.

- 4 Edilgen eylem ünlü ile bitiyorsa, edilgen çatı eki -İl- değil -n- olur:

Öğrenciler ödevleri hazırlamışlar >

Ödevler hazırla-n-mış.

- 5 Eylemin gerçekleşmesinin öznenin iradesinde, kontrolünde veya isteğinde olmadığı *düş-, öl-, yaşlan-, -bat-, eri-* gibi eylemlerle edilgen tümceler genellikle kurulmaz.

tarafından/-CE ÖBEGİ

- 6 Edilgen tümcelerde özne, ancak *tarafından* sözcüğüyle veya -CE ekiyle öbek kurarak yer alabilir:

Sınavlar bir komisyon *tarafından* / bir komisyon-ca yapılacaktır

- 7 Eylemi geçişsiz olan edilgen tümcelerde "gerçek" özne ancak bir grup, bir kurum kimliği taşıyorsa ve genellikle de, *tarafından* sözcüğü ile değil -CE eki anlatılır:

Yarın *sınıfca* / sınıf *tarafından* pikniğe gidilecek.

On dakika sonra *öğretmen tarafından* / *öğretmence* teneffüse çıkılacak.

- 8 Edilgen tümcelerde "gerçek" özne bir grup, bir kurum kimliği taşımasına rağmen işaret ve ölçü sıfatı almışsa -CE ekiyle tümcede yer alamaz:

Yarın *bu sınıfca* pikniğe gidilecek.

Sınavlar yalnızca *iki üniversitece* yapılacaktır.

(İŞTEŞ)+(ETTİRGEN)+(EDİLGEN) ÇATI

-(l)İŞ-/tİR-/İl-

- 9 İşteş çatı eki -(l)İŞ, ettirgen çatı eki -tİR ve edilgen çatı eki -İl, aynı eylem kökünde bu sırayla yan yana gelebilir:

Öğrenciler birbirleriyle ilk derste tanı-ş-tır-ıl-ır.

- 10 Bu üç çatı ekinden herhangi ikisi aynı sırada olmak koşuluyla yan yana gelebilir:

Öğretmen öğrencileri birbirleriyle ilk derste tanı-ş-tır-ır.

TÖMER'de kursun ilk gününde tanı-ş-ıl-ır.

Öğrenciler birbirlerine ilk derste tanı-t-ıl-ır.

VIII. ÜNİTE

ORTAÇLAR (öznesel)

-(y)En

-(y)EcEk/-mEkTE/-miş olan

- 1 Öznesel ortaç eki, adsoylu sözcükleri bir tümcesel anlatımla, bu tümcesel anlatımın öznesi olarak anlaşılacak biçimde nitelemek için kullanılır:

Ben (sınıfa gir-en) öğretmen-i tanıyorum.

(*Öğretmen sınıfa girdi/giriyor.)

[[TÖMER'de Türkçe öğren-en] öğrenciler, dünyanın farklı ülkelerinden geliyor.

(*TÖMER'de öğrenciler Türkçe öğrendi./öğreniyor.)

- 2** Tümcesel anlatım koşaç tümcesi ise, koşaç *(i-)* eylemi yerine *ol-* yardımcı eylemi kullanılır:

[[Uzun boylu *ol-an*] *çocuk* nerede?
("Cocuk uzun boylu/boylu-ydu.")

- 3** Ana öznesel ortaç eki *-(y)En*, genelde, "bitmiş" veya "süren" eylemleri aktarır. Eğer "gelecek", "geçmişte bitmişlik" veya "sürmekte oluş" özellikle vurgulanmak isteniyorsa, diğer öznesel ortaç ekleri kullanılır:

Yarın beni ziyaret ed-**ecek** arkadaşımın adı Emre.
Eski-**miş** eşyaları yakında değiştireceğiz.
Şu anda kürsüde konuş-**makta olan** adamı tanıyor musun?

- 4** "gelecek" ve "geçmişte bitmişlik" anlatan ortaç ekleriyle kurulan tümcelerde, nitelenen adların bu tümcelerin öznesi olduğu vurgulanmak istenirse, bu yapılarla ayrıca *ol-an* sözcüğü eklenebilir:

Yarın beni ziyaret ed-**ecek olan** arkadaşımın adı Emre.
Eski-**miş olan** eşyalarımızı yakında değiştireceğiz.

- 5** Öznesel ortaç yapılarında nitelenen ad kullanılmayabilir. Bu durumda, eğer varsa, nitelenen ad üzerindeki çekim ekleri ortaca eklenir:

Ben sınıfa gir-en-i tanıyorum.
Uzun boylu *ol-an* nerede?
Şu anda kürsüde konuş-**makta olan-ı** tanıyor musun?

- 6** Diğer ortaç ekleriyle *olan* kullanma seçeneği, nitelenen ad tekilse zorunlu, çoğul ise baskın hale gelir.

Yarın beni ziyaret ed-**ecek olan-ın** adı Emre.
Yarın beni ziyaret ed-**eceğ-in** adı Emre.
Eski-**miş olan-ları** yakında değiştireceğiz.
Eski-**mişleri** yakında değiştireceğiz.

ORTAÇLAR (tümleşsel)

-Dik/-ly)EcEk + iyelik
-(y)EcEk/-mEkE/-miş ol + -duk + iyelik

- 7** Tümleşsel ortaç ekleri, adsoylu sözcükleri bir tümcesel anlatımla, bu tümcesel anlatımın tümlecisi olarak anlaşılacak biçimde nitelemek için kullanılır:

[[Dün gir-**diğ-imiz**] *sınav*] ne zaman açıklanıyor?
("Dün sınava girdik.")

[[Şu an izle-**diğ-im**] *film*] çok ilginç.
("Şu an film izliyorum.")

[[Yarın gir-**eceğ-imiz**] *sınav*] saat kaçta?
("Yarın sınava gireceğiz.")

- 8** İki ana tümleşsel ortaç ekinden *-Dik* hem "bitmiş" hem de "sürmekte olan" eylemleri aktarır. Eğer bu yapılarla "bitme" veya "sürmekte oluş" özellikle vurgulanacaksa eylemlere diğer tümleşsel ortaç ekleri ayrı

ayrı eklenir, ana ortaç eki de *ol-* yardımcı eylemiyle diğerlerinin yanı sıra kullanılır:

Dün gir-**miş ol-duğ-umuz** *sınav* ne zaman açıklanıyor?
Şu an izle-**mekte ol-duğum** *film* çok ilginç.

- 9** Tümleşsel ortaç yapılarında nitelenen ad kullanılmayabilir. Bu durumda, eğer varsa, nitelenen ad üzerindeki çekim ekleri ortaca eklenir:

[Dün gir-**diğ-imiz**] neydi öyle?
[Şu an izle-**diğ-im**] i tahmin et!
[Yarın gir-**eceğ-imiz**] zor bir sınav mı?
[Dün gir-**miş ol-duğ-umuz**] ne zaman açıklanıyor?
[Şu an izle-**mekte ol-duğum**] daha ilginç.

ORTAÇLAR (sözlüksel)

-(E/İ)r/-mEz/-Dik/-ly)EcEk/-miş

- 10** *(-E/İ)r/-mEz/-ly)EcEk/-miş* ekleri, tümcesel bağlantıları kaybolmuş ortaç yapıları kurarak bazı eylemlerle birlikte sıfat, ad, bileşik ad olarak sözlükselleşmiştir:

çıkamaz sokak, yanmaz kumaş, tükenmez kalem
tanıdık kişi, bildik hikaye, beklenmedik olay
yiyecek ekmek, giyecek elbise, yakacak odun
akarsu, yazarkasa, bilirkişi
kızarmış patates, haşlanmış sebze

IX. ÜNİTE

ULAÇLAR

-Dik/-ly)EcEk + iyelik + -(n)dE
-Dik/-ly)EcEk + iyelik zaman

- 1** *Dik+iyelik+(n)dE*, *Dik+iyelik zaman* ulaçları, eklendikleri tümcedeki işin, hareketin, durumun, olayın vb.'nin gerçekleştiği zamanı, anı, dönemi veya süreyi gösterir ve ana tümceyi bu kavramlar çerçevesinde "aynı zamanda olma" açısından niteler:

İlkbahar gel-**diğ-i-nde**/gel-**diğ-i zaman** çiçekler açar.

- 2** Bu ulaçlar genellikle "aynı zamanda olma" anlatsa da geniş ve gelecek zaman çekimleriyle ana tümce ulacın gösterdiği zamanın öncesine veya sonrasına gönderimde bulunulabilir:

Kitap okumaya tatile çıktığımda **başlayacağım**.
Tatile çıkacağım zaman önceden hazırlık **yapmam**.

- 3** "Aynı zamanda olma" anlatmalarına karşın, eylemin tekil olduğu durumlarda yalnızca *-Dik+iyelik+(n)dE* ulacı kullanılır:

Buraya **ilk geldiğim**de/**geldiğim zaman** her şey çok farklıydı.

Onu **son gördüğüm**de/**gördüğüm zaman** hastaydı.

- 4** *-Dik+iyelik+(n)dE* ve *-Dik+iyelik zaman* ulaçları, ana tümcenin tekrarlanma anlattığı şimdiki zaman çekimli yapıları için de uygundur ama tekrar belirtici *her*

yalnızca eylem *Dik+iyelik+(n)dE* ulacı aldığında kullanılır:

- Seni *her* gördüğümde mutlu oluyorum.
Seni *her* gördüğüm zaman mutlu oluyorum.

ULAÇLAR

-Dik/-ly)EcEk + iyelik sırada, -(y)-İncE, -(E)/İlr ... -mEz

5 *-Dik/-ly)EcEğİ sırada* ulacı, eklendiği tümcedeki işin, hareketin, durumun, olayın vb.'nin gerçekleştiği anı gösterir ve ana tümceyi "aynı anda olma" açısından niteler:

- Sen *ara-diğın sırada* ben evden çıkmak üzereydim.
Evden *çık-acağım sırada* sen aradın.

6 *-Dik/-ly)EcEğİ sırada* ulacı, "aynı anda olma" açısından ana eylemle *-Dik+iyelik+(n)dE* ve *-Dik+iyelik* zaman ulaçlarına göre anlık ilişki daha sıkıdır:

- İlkbahar *gel-diğ-i-nde* / *gel-diğ-i zaman* / *geldiği sırada* çiçekler açar.

7 *-(y)İncE* ulacı, ana tümceyi, eklendiği tümcedeki işin, hareketin, durumun, olayın vb.'nin gerçekleşmesine bağlı olarak hemen veya sonrasında ortaya çıkacak sonucu anlatması açısından sınırlar:

- Öğretmen sınıfa girince bütün öğrenciler sustu.
Kitaplarınız kurs başlayınca verilecek.

8 *-(y)İncE* ulacı, ana tümceyi zamandan çok sonuçları açısından etkilediğinden, ana tümcenin tekrarlanma anlattığı şimdiki zaman çekimli yapıları için de uygundur ama *her* belirteci kullanılmaz:

- Seni *her* görünce mutlu oluyorum.

9 *-(E)/İlr ... -mEz* ulacı, ana tümceyi, eklendiği tümcedeki işin, hareketin, durumun, olayın vb.'nin hemen sonrasında gerçekleşme açısından sınırlar:

- Eve gider gitmez uyuyacağım.

10 *-(E)/İlr ... -mEz* ulacı, belirli eylemlerle kalıplaşmış olarak çok farklı anlamlarda da kullanılır:

- Olur olmaz* konuşma.
Tekliflerini *ister istemez* kabul ettim.

ULAÇLAR

-(y)EnE/-ly)İncEyE kadar/dek

11 *-(y)EnE/-ly)İncEyE kadar/dek* ulaçları ana eylemin gerçekleşmesinin sona erme noktasını gösterir:

- Diploma *al-ana/alıncaya kadar/dek* kursa devam ettim / edeceğim.

12 Ulacın *-(y)EnE/-ly)İncEyE kadar* yapısı, dilek (hikaye) kipi çekimli ana tümcelerin başka bir iş, oluş veya durumun yerini almasına yönelik anlatımlarla bağlantı kurar:

- Mektup yazana/yazıncaya kadar keşke hemen telefon etseydi.

X ÜNİTE

DOLAYLI AKTARIM (bütün zamanlar)

-Dik/-ly)EcEk + iyelik + -(n)İ söyle

1 Zaman çekimli doğrudan aktarım tümceleri dolaylı aktarıma *-Dik/-ly)EcEk+iyelik+-(n)İ* yapısıyla adlaştırılarak çevrilir. Ana tümce eylemi tipik olarak *söyle-tir*:

- Erol Seda'ya "Seni seviyorum" dedi >
Erol Seda'ya *İonu sevdiğini* söyledi.

- Öğrenci öğretmene "Bu konuyu anlamadım" dedi >
Öğrenci öğretmene *İbu konuyu anlamadığını* söyledi

- Ahmet "Ben hiç yalan söylemem" diyor >
Ahmet *İhiç yalan söylemediğini* söylüyor.

- Babam "Yakında başka eve taşınacağız." diyor >
Babam *İyakında başka eve taşınacağımızı* söylüyor.

- Lale "Yarın İstanbul'a gidiyorum" demiş >
Lale *İyarın İstanbul'a gideceğini* söylemiş.

- Arkadaşım bana "Sizinde gelemem" dedi >
Arkadaşım bana *İbizimle gelemeyeceğini* söyledi.

DOLAYLI AKTARIM (evet/hayır soruları)

-(y)İp...-mE + -dik/-ly)EcEk + iyelik + -(n)İ sor-

2 Zaman çekimli ve *evet/hayır* sorusu olan doğrudan aktarım tümceleri, *-Dik/-ly)EcEk+iyelik+-(n)İ* yapısıyla adlaştırılarak ve eylemin *-(y)İp* ulacı ile yinelenmesiyle çevrilir. Ana tümce eylemi tipik olarak *sor-tır*:

- Seda Erol'a "Beni seviyor musun?" diye sordu >

- Seda Erol'a *İonu sevip sevmediğini* sordu.

- Öğretmen öğrencilere "Bu konuyu anladınız mı?" diye sordu >

- Öğretmen öğrencilere *İbu konuyu anlayıp anlamadıklarını* sordu.

- Ahmet "Zaman zaman küçük yalanlar söylemez misiniz." diye soruyor >

- Ahmet *İzaman zaman küçük yalanlar söyleyip söylemediğimizi* soruyor

- Lale bana "Yarın İstanbul'a gidiyor musun?" diye sordu >

- Lale bana *İyarın İstanbul'a gidip gitmeyeceğimi* sordu.

- Babama "Yakında başka bir eve taşınacak mıyız?" diye sordum >

- Babama *İyakında başka bir eve taşınıp taşınmayacağımızı* sordum >

- Arkadaşım bana "Sen de bizimle gelebilecek misin?" diye sordu >

- Arkadaşım bana *İbenim de onlarla gidip gidemeyeceğimi* sordu.

DOLAYLI AKTARIM (koşaç tuncesi)

(olup) ...ol (-ma) + -dik + iyelik + -(n)İ

- 3 Koşaçlı doğrudan aktarım tunceleri dolaylı aktarıma, yalnızca haber kipi çekimi için, ol- yardımcı eylemine -Dik+iyelik+-(n)İ yapısı eklenip adlaştırılarak çevrilir.

Hasta doktora "Bugün daha iyiyim" dedi >
Hasta doktora [bugün daha iyi olduğunul söyledi.

Öğrenciler öğretmene "Türkçe zor değil" dediler >
Öğrenciler öğretmene [Türkçenin zor olmadığını] söylediler.

Müdür beye "Meşgul müsünüz?" diye sordum >
Müdür beye [meşgul olup olmadığını] sordum.

DOLAYLI AKTARIM (kipler)

-mEk/-mE + iyelik gerek-/iste-

- 4 Kip çekimli doğrudan aktarım tunceleri, yalnızca gereklilik ve istek kipi için, -mEk/-mE+iyelik yapısıyla adlaştırılarak çevrilir. Ana tuncenin eylemi tipik olarak gerek- ve iste-'tir:

Öğretmenim bana "Daha çok çalışmalısın," diyor >
Öğretmenim bana [daha çok çalışmam gerektiğini] söylüyor.

Uzmanlar "Çocuklar günde iki saatten çok TV izlememeliler," diyor >

Uzmanlar [çocukların günde iki saatten çok TV izlememeleri gerektiğini] söylüyor.

Görevliye "Tekrar gelmeli miyim?" diye sordum >
Görevliye [Tekrar gelmem gerekip gerektiğini] sordum.

Garsona "Ben kahve içeyim." dedim >
Garsona [kahve içmek istediğini] söyledim.

Çocuk annesine "Ben de sizinle geleyim mi?" diye sordu >
Çocuk annesine [Onlarla gidip gidemeyeceğini] sordu.

XI. ÜNİTE

ULAÇLAR

-Dik/-ly)EcEk + iyelik için, -Dik/-ly)EcEk + -(n)IdEn

- 1 -Dik/-ly)EcEk+iyelik için ve -Dik/-ly)EcEk+(n)IdEn ulaçları, ana tuncmeyi, eklendikleri tuncedeki iş, hareket, durum, olay vb. nedeniyle, gerekçesiyle yapılmış olma açısından niteler:

[Türkiye'de yaşa-dığım için] Türkçe öğreniyorum.

[Türkiye'de yaşa-yacağım için] Türkçe öğreniyorum.

[Bu konuyu yankı toplantıda ele al-acağımızdan] bugün diğer konuları tartışacağız.

[Her gün yüzlerce yeni araç trafiğe çık-tığından] büyük şehirlerdeki ulaşım sorunu günden güne büyüyor.

NEDENLEŞTİRME

dolayı/nedeniyle/yüzünden

- 2 *nedeniyle /yüzünden/dolayı* ilgeçleri, çeşitli ad ve ad gruplarıyla birlikte öbek kurarak eylemin gerçekleşmesinin nedenini anlatmak için kullanılır:

Yol çalışmaları **nedeniyle** birçok yol trafiğe kapalı.

Şiddetli yağmur **yüzünden** birçok araç yollarda mahsur kaldı.

Sözlerim-den **dolayı** seni kırdıysam özür dilerim.

- 3 *nedeniyle* ve *yüzünden* ilgeçleri yalın durumundaki, *dolayı* ilgeci ise çıkma durumundaki tuncleçlerle kullanılırken *yüzünden* ilgeci, ayrıca, yalnızca adılların tamlayan durumu ekini almasını ister:

Senin/sen yüzünden işe geç kaldım.

Yol çalışmaları/çalışmalarının yüzünden birçok yol trafiğe kapalı.

Sözlerin dolayı seni kırdıysam özür dilerim.

NEDENLEŞTİRME

diye

- 4 *diye* ulacı, tam çekimli tunceleri neden, gerekçe anlatmak üzere ana tuncelere bağlar:

[Sen geleceksin] **diye** günlerdir hazırlık yapıyorum.

[Bu iş bitti] **diye** görüyordum.

[Biz yiyeelim] **diye** bak neler almış!

[Sen üzülme] **diye** o konuyu hiç açmadım.

- 5 *diye* ulacı, zaman çekimli tuncelerde öznenin belirleme durumunda olduğu, eylemin ise her zaman 3. tekil-kişi çekiminde olduğu yapılanmalarla da kullanılır:

[Sen-i gelecek] **diye** günlerdir hazırlık yapıyorum.

[Bu iş-i bitti] **diye** görüyordum.

ADLAŞTIRMA (genel)

-mE/-Dik/-ly)EcEk + iyelik + -(n)E/-(n)DE/-(n)DEN/-(n)İ

- 6 *-mE/-Dik/-ly)EcEk* ekleri, tunceleri adlaştırmak için kullanılır. Adlaşan tuncenin öznesi tamlayan eki, adlaştırma ekleri de bu özne ile uyumlu kişi-sayı eki alır. Adlaşmış tunceler ana tuncede bir adın aldığı bütün görevleri (özne ve tuncleç) üstlenebilir, bu görevlerde gereken durum eklerini de alır:

özne*

[Senin böyle konuşman] herkesi üzdü.

[Senin böyle konuş-acağ-ın] belliydi.

[Senin böyle konuş-tuğ-un] hiç olmadı.

tuncleç

Ben [Senin bunu yaptığ-ı-nı] biliyorum.

Ben [Senin bunu yapacağ-ı-nı] biliyorum.

Ben [Senin bunu yaptığ-ı-nı] inanmıyorum.

Ben [Senin bunu yapma-nı-da] bir sakınca görmüyorum.

Ben [Senin bunu yapma-nı-dan] korkuyorum.

- 7 -Dik ve -ly)EcEk ekleri ile kurulan adlaştırmalar tümcede özne olduğunda yalnızca koşaç tümceleri ana tümce olabilir.

{Senin böyle konuşman} çok üzücü.
 {Senin böyle konuş-acağ-ın} bizi yanılttı.
 {Senin böyle konuş-tuğ-un} herkesi üzdü.

XII. ÜNİTE

ULAÇLAR

-Dik/-ly)EcEk + iyelik halde

- 1 -Dik+iyelik halde ulacı, ana tümceyi, eklendikleri tümcedeki işin, hareketin, durumun, olayın vb.'nin gerçekleşmesine karşın yapıma açısından niteler:

Hiç çalışma-dığı halde sınavda başarılı oldu.
 Çok çalış-tığı halde sınavda başarılı olamadı.

- 2 -Dik+iyelik halde ulacı, herhangi bir karşıtlık kurmaksızın yalnızca "yanında var olma, beraberinde olma" anlatmak üzere "beraberinde/yanında ... olduğu halde" biçimde kalıplaşmış olarak da kullanılır:

Yanında Ahmet olduğu halde içeri girdi.
 Beraberinde gerekli evraklar olduğu halde toplantıya katıldı.

ULAÇLAR

-mEsInE rağmen/kaşın

- 3 -mEsInE rağmen ulacı, ana tümceyi, eklendiği tümcedeki işin, hareketin, durumun, olayın vb.'nin gerçekleşmesine karşın yapılması açısından niteler:

Hiç çalışma-masına rağmen/kaşın sınavda başarılı oldu.
 Çok çalış-masına rağmen/kaşın sınavda başarılı olamadı.

KARŞITLIK

-ly)E rağmen/kaşın, -sE dE / bile

- 4 rağmen/kaşın ilgeçleri, adsoylu sözcükleri doğrudan tümlec olarak alıp ana eylemin yapılışını karşıtlık kurarak niteler:

Hakem (olumsuz hava koşulların-a rağmen/kaşın) maç oynattı.

- 5 -sE dE/bile yapısı, eklendiği tümcenin gerçekleşmesinin ana tümce için bir koşul oluşturmadığını anlatır, ana eylemin her şeye rağmen gerçekleşmesine dair niteleme yapar:

O beni arama-sa da/bile ben onu aramaya devam edeceğim.
 O beni ara-sa da/bile ben onu aramayacağım

TERİMLER (Türkçe-İngilizce)

A	ad	noun	durum	case	
	adıl	pronoun	durum eki	case suffix	
	adlaşmış tümce	nominalised sentence	E	edilgen çatı	passive construction
	adlaştırma	nominalisation		edilgen eylem	passive verb
	adsoylu	nominal words		edilgen özne	passive subject
	ana eylem	main verb, matrix verb		edilgenlik	passivisation
	anaforik	anaphoric		ek	affix
B	bağlaç	conjunction		emir kipi	imperative
	belirteç	adverb		etken	active
	belirteç öbeği	adverbial phrase		etken nesne	active object
	belirtme durumu eki	accusative case marker		ettirgen eylem	causative verb
	bileşik ad	compound noun		ettirgenlik	causativity
	bitmişlik	perfectivity		<i>evet/hayır</i> sorulan	yes/no questions
C	çatı	voix		eylem	verb
	çatı eki	voix suffix	G	geçişli eylem	transitive verb
	çekim	inflection		geçişsiz eylem	intransitive verb
	çekim ekleri	inflectional suffixes		gelecek zaman	future tense
	çekimli tümce	tensed sentence		geniş zaman	aorist
	çıkma durumu eki	ablative case marker		gerçek özne	logical subject
	çoğul	plural		gereklilik	necessity
	çoğulluk	plurality		gereklilik kipi	necessitive mood
	çoğul özne	plural subject		gönderim	reference
	coklu çatı	multiple voix	H	haber kipi	indicative mood
	coklu ettirgen çatı	multiple causative suffix	I	ikileme	reduplication
D	dilbilgisi	grammar		ilgeç	postposition
	dilbilgisel	grammatical		istek kipi	optative mood
	dilek kipi	optative mood		işaret sıfatı	demonstrative adjective
	doğrudan aktarım	direct speech		işteş çatı	reciprocal construction
	dolaylı aktarım	indirect speech		işteş eylem	reciprocal verb
	dönüşlü çatı	reflexive voix		işteşlik	reciprocity
	dönüşlü eylem	reflexive verb		işteşlik adlı	reciprocal pronoun
	dönüşlülük	reflexive construction		iyelik eki	possessive marker
	dönüşlülük adlı	reflexive pronoun		iyelik adlı	possessive pronoun

K kalma durumu eki	locative case marker	sözlükselleşme	lexicalisation
karşıtlık	opposition	sözlükselleşmiş	lexicalised
kip	mood	süre	period, duration
kişi eki	personal suffixe	sürme	continuity
koşaç eylemi	copular verb	S şimdiki zaman	present tense
koşaç tümcesi	copular sentence	T tamlanan	possessed
koşul kipi	conditional mood	tamlayan	possessor
koşul kipi eki	conditional mood suffix	tekil	singular
kök	root	tekrarlanma	iteration
kök eylem	root verb	tümce	sentence
N nedenleştirme	causality	tümcesel anlatım	sentential expression
nesne	object	tümleç	complement
O olumsuz	negative	tümleçsel	complemental
ortaç	participle	tümleçsel ortac eki	complemental participle suffix
ortaç eki	participle suffix	U ulaç	gerund
Ö ölçü sıfatı	measure adjective	uyum	agreement
özne	subject	Y yalın	nominative
öznesiz tümce	subjectless sentence	yalın durum	nominative case
P pekiştirme	strengthening	yan tümce	subordinate clause
S sayı eki	personal suffix	yönelme durumu eki	dative case marker
sıfat	adjective	yüklem	predicate
sözde özne	pseudo subject	Z zaman	tense
sözlüksel	lexical	zaman ulaçları	time adverbs
		zorunluluk	obligation

TÖMER-ADP DENKLIĞI

TEMEL KURLARI	ÜNİTELER	BECERİLER	
		DİNLEME	OKUMA
1. KUR	1. ÜNİTE İş Dünyası	<ul style="list-style-type: none"> • Kimi zaman bazı sözcük veya tümcelerın tekrarını istemek zorunda kalsam da günlük konuşmaları takip edebilirim. 	<ul style="list-style-type: none"> • İlgi alanıma giren basit bir metni anlayabilirim veya aşına olduğum bir metindeki bilinmeyen sözcükleri tahmin edebilirim.
	2. ÜNİTE Şimdi Spor Zamanı		
	3. ÜNİTE Hayaller Gerçek Olsa		
2. KUR	4. ÜNİTE Bu Yıl Moda Ne?	<ul style="list-style-type: none"> • Oldukça yavaş ve anlaşılır konuşulduğunda güncel veya ilgi alanıma giren konularla ilgili radyo yayınlarının ana fikrini anlayabilirim. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bir metindeki ana fikri çıkarabilirim, ancak her ayrıntıyı anlayamam.
	5. ÜNİTE Eğitim Şart		
	6. ÜNİTE Estetik ve Yaratıcılık		
3. KUR	7. ÜNİTE İcatlar Mucitler	<ul style="list-style-type: none"> • Yavaş ve standart dilde konuşulduğunda konusuna aşına olduğum televizyon programlarının ve filmlerinin ana hatlarını anlayabilirim. 	<ul style="list-style-type: none"> • Günlük hayatta karşılaştığım mektup, resmi yazışma, broşür türü metinlerden benim için gerekli olan bilgileri çıkarıp anlayabilirim.
	8. ÜNİTE Tabiat Ana		
	9. ÜNİTE Sinema Dünyası		
4. KUR	10. ÜNİTE İster İnan İster İnanma	<ul style="list-style-type: none"> • Bir konuşmayı veya kısa bir öyküyü takip edebilir ve daha sonra neler olabileceğine ilişkin varsayımlarda bulunabilirim. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kişisel mektuplardaki duygu, dilek ve olayları anlayabilirim ve bir mektup arkadaşlığı kurabilirim.
	11. ÜNİTE Bugün Bayram		
	12. ÜNİTE İnsana Dair		
		<ul style="list-style-type: none"> • Günlük hayatta kullanılan aletlerin kullanım klavuzunda yer alan basit teknik bilgileri anlayabilirim. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gazete ve dergilerdeki haberleri, ana hatlarıyla anlayabilirim.
			<ul style="list-style-type: none"> • Haber özeti gibi metinlere göz gezdirerek kimin, neyi, nerede yapmış olduğuna ilişkin bilgiyi bulabilirim.

DÜZLEMLERİ**ADP
BECERİ
DÜZEYİ****KARŞILIKLI KONUŞMA**

- Bazen tam olarak ne istediğimi söylemem ya da söylene-ni takip etmem zor olsa bile bir konuşma ya da tartışmayı sürdürebilirim.
- Aşına olduğum ve şahsımla ilgili konularda karşılıklı bir konuşmayı başlatabilir, sürdürebilir ve sona erdirebilirim.
- Başkalarının görüş ve fikirlerini yorumlayabilir; şaşırma, mutluluk, üzüntü gibi duyguları ifade edip bunlara karşılık verebilirim.
- Tanıdığım kişilerle ve arkadaşarımla bir tartışmaya girebilir ve karşılıklı fikir alışverişinde bulunabilirim.
- Bir yolculuk sırasında meydana gelebilecek bir çok durumda (örneğin adres sorma, bilet ve yer ayırma, ücret ödeme, gidilecek yer ve tercih belirtme gibi) derdimi anlatabilirim.
- Bir sohbet ortamında konunun gidişatına yönelik inisiyatif ele alabilir, gerektiğinde yeni bir konuya geçebilirim.

SÖZLÜ ANLATIM

- Aşına olduğum ve ilgi alanıma giren konulara ilişkin basit betimlemeler ve açıklamalar yapabilirim.
- Düşüncelerimi, planlarımı veya olayları kısaca ifade edebilirim.
- Hayallerimden, umutlarımdan ve hedeflerimden söz edebilirim.
- Bir kitap ya da filmin konusu hakkında bilgi verebilir veya düşüncelerimi söyleyebilirim.
- Kısa bir alıntıyı metne sadık kalarak basit bir dille aktarabilirim.
- Öykü anlatabilirim.

YAZILI ANLATIM

- İlgi alanıma giren konularda kişisel görüşümü ve bakış açımı içeren sade bir metin yazabilirim.
- Bir okul gazetesi veya duvar panosuna olaylar ya da deneyimlerimle ilgili basit metinler yazabilirim.
- Bir duyuru ya da ilana yazılı olarak yanıt verebilir ve ayrıntılı bilgi isteyebilirim.
- Gelişmeler ve olaylar üzerine haberleşebilmek için arkadaşarımla ya da yakınlarımla mektup veya elektronik posta yoluyla haberleşebilirim.
- Bir mektupta üzüntü, mutluluk, ilgi ve sempati gibi duygularımı ifade edebilirim.
- Özgeçmişimi yazabilirim.

B1